

Školní vzdělávací program osmiletého gymnázia

(zpracováno podle RVP G verze platná od 1. 9. 2016)

**„Pro učeného a vzdělaného člověka žít znamená
přemýšlet.“**

(„Docto homini et erudito vivere est cogitare.“)

Marcus Tullius CICERO

Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, p.o.

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy.....	5
2.1 Historie Gymnázia v Českém Těšíně, úplnost a velikost školy	5
2.2 Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.3 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce	6
2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	7
2.5 Charakteristika žáků	8
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	9
3.1 Zaměření školy	9
3.2 Profil absolventa	9
3.3 Kritéria přijímacího řízení	9
3.4 Organizace maturitní zkoušky	10
3.5 Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.6 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.7 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných	14
3.8 Kariérové poradenství.....	14
3.9 Začlenění průřezových témat.....	15
4. Učební plán	20
4.1 Tabulace učebního plánu	20
4.2 Poznámky k učebnímu plánu:.....	21
5. Učební osnovy	22
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	22
5.1.1 Předmět: Český jazyk.....	22
5.1.2 Předmět: Anglický jazyk	45
5.1.3 Předmět: Německý jazyk	60
5.1.4 Předmět: Francouzský jazyk	80
5.2 Matematika a její aplikace.....	97
5.2.1 Předmět: Matematika	97
5.3 Informační a komunikační technologie	115
5.3.1 Předmět: Informatika a výpočetní technika	115
5.4 Člověk a společnost	126
5.4.1 Předmět: Dějepis	126
5.4.2 Předmět: Občanská výchova	144
5.5 Člověk a příroda	161
5.5.1 Předmět: Fyzika.....	162
5.5.2 Předmět: Chemie	179
5.5.3 Předmět: Přírodopis/Biologie	190
5.5.4 Předmět: Geografie	202
5.6 Umění a kultura	218
5.6.1 Předmět: Hudební výchova	218
5.6.2 Předmět: Výtvarná výchova	228
5.7 Člověk a zdraví.....	242
5.7.1 Předmět: Tělesná výchova	243
5.8 Člověk a svět práce.....	263
5.9 Volitelné předměty	264
5.9.1 Předmět: Seminář z anglického jazyka	264
5.9.2 Předmět: Seminář z německého jazyka.....	268
5.9.3 Předmět: Seminář z francouzského jazyka.....	274

5.9.4	Předmět: Seminář z matematiky	280
5.9.5	Předmět: Seminář z programování	288
5.9.6	Předmět: Seminář z dějepisu	293
5.9.7	Předmět: Seminář z moderních dějin	300
5.9.8	Předmět: Seminář ze základů společenských věd	304
5.9.9	Předmět: Seminář z fyziky	311
5.9.10	Předmět: Seminář z chemie	316
5.9.11	Předmět: Seminář z biologie	321
5.9.12	Předmět: Seminář z geografie	325
5.10	Nepovinný předmět: Španělský jazyk	329
6.	Doplnění Školního vzdělávacího programu:.....	337

Poznámky:

Pokud není určeno jinak, platí vše, co je v RVP-G stanoveno pro odpovídající ročníky osmiletých gymnázií.

Pokud jsou v dokumentu používány pojmy žák, učitel aj., rozumí se tím pedagogická kategorie nebo označení profesní skupiny, tj. žák i žákyně, učitel i učitelka atd.

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program osmiletého gymnázia
(zpracováno podle RVP G verze platná od 1. 9. 2016)

Vzdělávací program: RVP G
Studijní forma vzdělávání: **79-41-K/81, denní forma studia**

Název školy: Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, p.o.

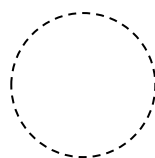
Adresa školy: Frýdecká 689/30
737 01 Český Těšín
IZO: 000 601 578
IČO: 62 33 16 39

Jméno ředitele: RNDr. Tomáš Hudec

Koordinátor ŠVP: Mgr. Melánie Gaierová

Kontakty: Tel. + fax 558 746 431
e-mail sekretariat@gmct.cz
www.gmct.cz

Zřizovatel: KÚ - Moravskoslezský kraj
28. října 117
702 18 Ostrava
Tel. 595 622 222
Fax 595 622 126
e-mail posta@kr-moravskoslezsky.cz

Platnost dokumentu od 1.9.2016

Verze č. 6

Číslo jednací:

RNDr. Tomáš Hudec
ředitel školy

2. Charakteristika školy

2.1 Historie Gymnázia v Českém Těšíně, úplnost a velikost školy

Ministerstvo školství a národní osvěty poslalo dne 2. září 1921 povolení k otevření reformního reálného gymnázia v našem městě. Naše škola nesla první oficiální název - České reformní reálné gymnázium Slezské matice osvěty lidové v Českém Těšíně.

Její počátky byly velmi skromné. První dvě primy byly umístěny v polovině bývalého panského úřednického domu č. 8 v dnešních Masarykových sadech. Přesně o dva roky později převzal řízení školy do svých rukou stát a její název se změnil na Státní reformní gymnázium v Českém Těšíně.

Od počátku existence školy však bylo hlavním cílem získat vlastní objekt. K jeho realizaci však došlo až v roce 1928, kdy Ministerstvo školství a národní osvěty zadalo projekt architektu Jaroslavu Fragnerovi, přednímu představiteli českého funkcionalismu. Slavnostní otevření nové školní budovy ve funkcionalistickém slohu se konalo dne 23. června 1935 a této významné události se zúčastnil i tehdejší ministr školství a národní osvěty dr. Jan Krčmář.

Události roku 1938 násilně přerušily sedmnáctiletou poctivou práci školy a gymnázium bylo přemístěno do budovy německého gymnázia ve Frýdku - Místku. Teprve v polovině roku 1945 začala nová etapa rozvoje českého gymnázia v našem městě. Po stavebních opravách byla 1. září 1945 opět zahájena výuka na Státním reálném gymnáziu v Českém Těšíně. V letech 1958 - 1959 byla svépomocí ke škole přistavěna školní dílna (nynější učebny výtvarné výchovy). V roce 1986 byla zahájena přístavba montované tělocvičny typu BIOS na školním hřišti.

Převratné změny v historii školy nastaly po listopadu 1989. Nová tělocvična byla uvedena do provozu v roce 1990 a v následujících letech proběhla výstavba nového povrchu školního hřiště, školní jídelna byla modernizována novou vzduchotechnikou. V roce 1996 byl zakoupen kopírovací stroj Minolta, postupně se zaváděla výpočetní technika, vznikla počítačová síť, škola byla připojena k internetu.

Budova gymnázia byla projektována pro střední školu, je zařazena jako kulturní památka. Historii školy poznáme z vybavení učeben, chodeb i dalšího zázemí v porovnání s mnoha mladšími školami. V poslední době se nám podařilo zrekonstruovat budovu školy (výměna oken, zateplení, oprava plotu a malé tělocvičny).

Ve školním roce 1994/1995 zahájil svou činnost Studentský klub, je neziskovým občanským sdružením. Zastřešuje veškerou mimoškolní zájmovou činnost studentů (zájmové kroužky, besedy se zvanými hosty - odborníky v různých oblastech, soutěže, využití počítačových učeben žáky po vyučování aj.).

V novodobé historii školy byl přelomovým rokem školní rok 1990/1991, kdy byl na českotěšínském gymnáziu jako na jednom z prvních v republice zaveden vedle čtyřletého i sedmiletý a od školního roku 1996/1997 osmiletý studijní cyklus.

Nadační fond přátel gymnázia Český Těšín byl založen u Městského soudu v Praze dne 16. července 2009 na podporu vzdělání a výchovy studentů gymnázia. Od 1. 9. 2016 má škola název Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, p.o..

Gymnázium nabízí žákům pátých tříd základních škol studijní obor **79-41-K/81** Gymnázium, osmileté studium, denní formu vzdělávání. Celková kapacita školy je 360 žáků, což odpovídá 12 třídám denního studia.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele a učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů. Pedagogický sbor tvoří v současné době 35 pedagogů plně kvalifikovaných učitelů, muži představují asi polovinu pedagogického sboru gymnázia.

Důraz klademe na odbornou a pedagogickou způsobilost všech učitelů a jejich další vzdělávání. Snažíme se, aby učitelský sbor gymnázia byl plně kvalifikovaný a aprobovaný. Učitelé se dle plánu DVPP zúčastňují školení podle zájmu a aprobačí.

Gymnázium úzce spolupracuje s jinými školami v regionu. Někteří učitelé školy působí také jako vysokoškolské pedagogové a didaktikové všeobecně vzdělávacích předmětů. Od roku 2008 máme akreditovány kurzy DVPP pro školení učitelů základních a středních škol. Učitelé jsou členy mnoha komisí odborných soutěží a olympiád.

Ve škole působí výchovný poradce, metodik prevence sociálně - patologických jevů, metodik environmentální výchovy, metodik ICT a koordinátor tvorby ŠVP.

2.3 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Naše škola spolupracuje s OS TRIANON. Projekt je zaměřený na environmentální výchovu. Do budoucna počítáme s větším zapojením žáků nižšího gymnázia do projektů Visegrádské čtyřky.

Naše gymnázium a občanská sdružení pracující při gymnáziu (Sportovní a Středoškolský klub při Gymnáziu) se v návaznosti na minulá období a s využitím dosavadních zkušeností snaží zapojit do projektové činnosti na domácí i mezinárodní úrovni. Cílem této práce je rozvíjet po všech stránkách osobnost žáků a vedle toho také získávat prostředky pro školní a mimoškolní činnost žáků.

V rámci Programu prevence kriminality v Českém Těšíně pravidelně získáváme z městské pokladny finanční zdroje, díky kterým můžeme rozvíjet soutěžní a nesoutěžní sportovní aktivity dětí a mládeže. Můžeme provozovat prázdninové středisko zájmových sportovních aktivit a zaměřit se na prevenci šikany na škole.

Za podpory města Český Těšín a z prostředků Moravskoslezského kraje se nám daří realizovat aktuální projekty v oblasti kultury, využití volného času mládeže a projekty zařazené do Operačního programu příhraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007 - 2013.

Za velký úspěch lze považovat vytvoření Informačního centra Moravskoslezského kraje a jeho zapojení do projektu Perspektiva financovaného KVIC z Evropských fondů. Toto IC MSK umožňuje škole získávat finanční prostředky prostřednictvím lektorské činnosti našich pedagogů a pronájmu učeben VT pro jednotlivá školení. Rádi bychom také navázali na minulá období a znovu se zapojili do projektů Visegrádské čtyřky, jakými byly „Science across the world“ a „Local studies“.

O kreativitu a nadšení učitelů gymnázia svědčí i skutečnost, že se naši žáci aktivně a úspěšně zúčastňují mnoha odborných, jazykových a sportovních soutěží. Učitelé pravidelně připravují akce i pro žáky jiných základních a středních škol. Mezi ty nejznámější patří: Geografická konference, Matematická olympiáda, Pythagoriáda, Matematický Klokán, přírodovědné soutěže. Žáci zúčastňují olympiád (M, Fy, Bi, Ch, G, D, JČ) a konverzačních soutěží (AJ, NJ, FJ) vyhlašovaných MŠMT ČR, Soutěže mladých přírodovědců (ZOO Ostrava), soutěže školních časopisů a Eurorebusu.

Na gymnáziu pravidelně pořádáme projektové dny se zaměřením na všechny oblasti výuky. Abychom v žácích rozvíjeli sociální citění, zapojujeme se do humanitárních projektů, sbírek a adopce dětí na dálku.

V rámci prevence negativních jevů každý rok pořádáme kurz, ve kterém se žáci primy navzájem poznávají, učí se vzájemně spolupracovat a respektovat se.

Součástí programu tříd jsou pobytové a výchovně vzdělávací akce:

- školní exkurze - prima - oktáva
- lyžařský výcvikový kurz - sekunda, kvinta
- povinný plavecký výcvik - sekunda, sexta
- sportovně turistický kurz - kvarta, septima.

2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupracujeme se zákonnými zástupci, poskytujeme jim informace o škole a studijních výsledcích dětí. Snažíme se rozvíjet oboustranný tok informací, využívat jejich pomoci v práci školy.

Zlepšujeme způsoby propagace výsledků činnosti školy, např. vystoupení pěveckého sboru na veřejnosti, účasti žáků na olympiádách a sportovních soutěžích. Pronajímáme tělocvičny pro konání sportovních akcí Domu dětí a mládeže celoměstského významu.

Průběžně spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Karviné, s radou města a zastupitelstvem, Pedagogickým centrem a jinými organizacemi.

Při škole pracuje Sdružení rodičů, podílí se na pořádání sportovně turistického kurzu, lyžařského výcvikového kurzu a činnosti Studentského klubu.

Na škole je v souladu se školským zákonem zřízena školská rada, která má 9 členů a umožňuje zákonným zástupcům žáků, žákům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Školská rada se vyjadřuje a dává podněty k výchovně vzdělávacím problémům žáků školy a schvaluje výroční správu, školní řád a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Ředitelství školy umožňuje školské radě přístup k informacím o škole.

Aktuální informace o škole pro zákonné zástupce a širší veřejnost jsou na našich webových stránkách **www.gmct.cz**.

Spolupráce s organizacemi

Ostravská universita, VŠB-TU Ostrava
Kongres Polaków v Republice Czeskiej
Krudý Gula Gymnázium Győr, MR
Isparta Gazi Lisesi Isparta, Turecko
Zespół szkół ogólnokształcących Skwierzyna, PR

Centrum edukacji obywatelskiej Warszawa
Institut Euroschola Trinec
Gymnázium J.M.Urbana Čadca, SR
Colege La Plane Lavradac, Francie

Gymnázium Havlíčkova, Český Těšín
Střední škola zemědělská, Český Těšín

Obchodní akademie, Český Těšín
SŠ HOP Český Těšín

Městský úřad Český Těšín, DDM Český Těšín, Těšínské divadlo, KaSS Český Těšín,
Muzeum Těšínska Český Těšín, TJ Slavoj Český Těšín, Pedagogicko-psychologická poradna
Český Těšín

Hasičský záchranný sbor Český Těšín, AVE Český Těšín, ICEJ - Křesťanské velvyslanectví
Praha, TRIANON Český Těšín, Centrum nové naděje Český Těšín, Pygmalion Český Těšín

Sdružení rodičů při Gymnáziu, Středoškolský klub při Gymnáziu, Sportovní klub a centrum
sportu při Gymnáziu, Nadační fond přátel Gymnázia

Goetheinstitut Praha, Aliance Française Ostrava, British Council Ostrava

CK Juhasz Orlová, CK Školní zájezdy Brno, CK BOCA Pardubice, CK Holiday Brno, OKD
a.s., Důl ČSM Stonava, Pivovar Nošovice, Finidr a.s., Český Těšín, TŽ - divize D5 Trinec,
Elektrárna Dětmarovice, Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, ZOO Ostrava, Zelené centrum
Třanovice, Výstaviště Flora Olomouc.

2.5 Charakteristika žáků

Vzhledem k poloze, tradici a kapacitě žáků má gymnázium rozsáhlou spádovou oblast.
Přijímáme žáky z Českého Těšína, Trinec, Jablunkova, Třanovic, Vělopolí, Hradiště,
Těrlicka, Horní Suché, většina žáků je dojíždějících.

Ve vztahu k žákům preferujeme individuální přístup nejen ve vzdělávání, ale i ve výchově
a v řešení problémů. Atmosféra mezi žáky navzájem i mezi žáky a učiteli je přátelská.
Snažíme se o maximální vstřícnost, korektnost a oboustrannou úctu. Žáky reprezentuje
Studentská rada, jejíž činnost vedení školy plně podporuje.

Žákům se snažíme nabízet jak sportovní vyžití, tak odborný růst prostřednictvím různých
kroužků v rámci Středoškolského klubu Gymnázia a Sportovního klubu Gymnázia.
V průběhu studia se žáci mohou těšit na lyžařský a turistický kurz, na plavecký výcvik.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Motivujeme žáky a vedeme je k aktivnímu učení, pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce má rozvíjet kritické myšlení, podporovat pocit bezpečí, získávat zdravé sebevědomí a schopnost sebehodnocení.

Naším záměrem je výchova člověka kulturního, tvořivého, komunikativního, mravně odpovědného, hledajícího své místo v životě, chápajícího hodnotu zdraví a aktivně usilujícího o jeho ochranu, svobodně jednáajícího s touhou se dále vzdělávat a zlepšovat kvalitu svého života, člověka hledajícího své místo ve společnosti a ve světě. Člověka zvědavého, sebezdokonalujícího se, rozumně reagujícího v konkrétních praktických životních situacích, rozvíjíme u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě 21. století.

Naším cílem je zlepšování estetiky prostředí školy, na vytváření dobrých vztahů mezi učiteli a žáky, mezi učiteli a rodiči, učiteli a ostatními zaměstnanci školy, mezi žáky samotnými.

Škola se zaměří na:

- **výpočetní techniku.** Ovládání výpočetní techniky a internetu, zájemci o výpočetní techniku programování
- **cizí jazyky.** Ovládání dvou cizích jazyků (jeden dle vlastního výběru)
- diferenciaci žáků podle jejich potřeb a předpokladů (talentovaní žáci, individuální péče pro děti se speciálními poruchami učení)
- propagování výsledků školy na veřejnosti.

3.2 Profil absolventa

Absolvent nižšího stupně gymnázia je schopen samostatně myslet a vyhledávat podstatné a zásadní informace. Dokáže otevřeně a kriticky přijímat nové názory, metody práce a řešení problémů.

Není to člověk nabitý encyklopedickými vědomostmi, ale osobnost schopná využít široké spektrum získaných poznatků při dalším studiu na vyšším stupni škol a při budování vlastní profesní kariéry. Důraz klademe na všeobecný přehled a orientaci v aktuálním dění ve světě, ve společnosti a ve vybraných oborech lidského vědění. Za nezbytný předpoklad pro život člověka 21. století považujeme rovněž zvládnutí aspoň jednoho cizího jazyka a schopnost využívat ICT jako běžný pracovní nástroj.

Naším absolventem je osobnost přiměřeně sebevědomá a zodpovědná, respektující a tolerující názory a myšlenky druhých. Osobnost, která ctí morální a právní normy společnosti a bude je dodržovat.

3.3 Kritéria přijímacího řízení

Kritéria přijímacího řízení pro uchazeče o osmileté studium oboru **79-41-K/81** Gymnázium, denní forma vzdělávání, a studijní obor **79-41-K/41** Gymnázium, denní formu vzdělávání budou dle platného přijímacího řízení zveřejněna na webu školy.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

1. Maturitní zkoušky se konají v jarním zkušebním období a v podzimním zkušebním období.
2. V jarním zkušebním období se maturitní zkoušky konají v období od 1. dubna do 10. června, v podzimním zkušebním období od 1. září do 31. října.
3. V jarním zkušebním období se dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí (dále jen "ústní zkouška společné části") konají v období od 2. května do začátku zkoušek a dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky konaných formou didaktického testu (dále jen "didaktický test") a dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky konaných formou písemné práce (dále jen "písemná práce") v příslušném školním roce. Didaktický test a písemná práce se konají v období od 25. května do 10. června. Konkrétní termíny konání didaktických testů a písemných prací určí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nejpozději do 31. března před konáním maturitní zkoušky v následujícím školním roce. Časový rozvrh konání didaktických testů a písemných prací (dále jen "jednotné zkušební schéma") určí ministerstvo do 31. prosince školního roku, v němž se maturitní zkouška koná; údaje ministerstvo zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.
4. Ústní zkoušky profilové části maturitní zkoušky se v jarním zkušebním období konají v období od 2. května do začátku didaktických testů a písemných prací podle odstavce 3.
5. V podzimním zkušebním období se ústní zkoušky společné části konají v období od 1. září do začátku didaktického testu a písemné práce, didaktické testy a písemné práce se konají v období od 15. září do 1. října ve školách stanovených Centrem. Konkrétní termíny konání didaktických testů a písemných prací určí ministerstvo nejpozději do 15. srpna před konáním maturitní zkoušky v následujícím kalendářním roce. Jednotné zkušební schéma určí ministerstvo nejpozději do 15. srpna před konáním maturitní zkoušky a zveřejní je způsobem umožňujícím dálkový přístup.
6. Ústní zkoušky profilové části maturitní zkoušky se v podzimním zkušebním období konají v období od 1. září do 31. října.
7. Konkrétní termíny ústních zkoušek společné části a konkrétní termíny povinných a nepovinných zkoušek profilové části stanoví ředitel školy nejpozději jeden měsíc před jejich konáním v souladu s odstavci 3 až 6.
8. Didaktické testy a písemné práce se zahajují vždy ve stejnou dobu podle jednotného zkušebního schématu.
9. Žákům náleží 5 vyučovacích dnů volna k přípravě na konání maturitní zkoušky.
10. Maturitní zkoušku lze vykonat nejpozději do 5 let od úspěšného ukončení posledního ročníku vzdělávání ve střední škole.
11. Ředitel školy na základě údajů zpřístupněných Centrem vydá žákovi, který vykonal úspěšně obě části maturitní zkoušky, vysvědčení o maturitní zkoušce nejpozději do 20. června pro maturitní zkoušky konané v jarním zkušebním období a nejpozději do 5. listopadu pro maturitní zkoušky konané v podzimním zkušebním období.

12. Společná část maturitní zkoušky

• Povinné zkoušky

Český jazyk a literatura - komplexní zkouška

Cizí jazyk - komplexní zkouška

Občanský a společenskovední základ nebo matematika nebo informatika.

Povinné zkoušky koná žák buď v základní, nebo vyšší úrovni obtížnosti dle svého svobodného rozhodnutí. Úroveň volí pro každou zkoušku zvlášť. V případě komplexní zkoušky z českého jazyka a literatury a cizího jazyka se zvolená úroveň vztahuje na všechny tři její dílčí zkoušky (dílčí ústní zkoušku, didaktický test i písemnou práci). Pro úspěšné složení společné části maturitní zkoušky musí uspět u všech povinných zkoušek.

• Nepovinné zkoušky

Žák si může (ale nemusí) zvolit maximálně 3 nepovinné zkoušky, a to z nabídky určené ředitelem školy.

Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut, ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut. Při ústní zkoušce nelze v jednom dni losovat dvakrát stejný pracovní list.

13. Profilová část maturitní zkoušky

• Povinné zkoušky

Žáci budou skládat 2 zkoušky z předmětů, které určí ředitel školy. Zkoušky budou mít formu ústní. Žák nemůže konat zkoušku z předmětů, ze kterých již byl zkoušen ve společné části maturitní zkoušky. Pokud žák ve společné části konal zkoušku z matematiky, musí být jedna ze zkoušek profilové části z cizího jazyka. Úroveň obtížnosti je u profilové části jednotná. Ředitel školy může do nabídky povinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky zařadit pouze předměty nebo jiné ucelené části vzdělávacího obsahu, jejichž celková doba podle učebního plánu školního vzdělávacího programu činí po dobu vzdělávání nejméně 144 vyučovacích hodin. Obsahem zkoušky může být více obsahově příbuzných předmětů školního vzdělávacího programu.

• Nepovinné zkoušky

Žák může taky konat 2 nepovinné zkoušky ze seznamu předmětů stanoveného ředitelem školy. Zkoušky mají formu ústní.

Pro každou ústní zkoušku (povinnou i nepovinnou) je stanoveno 20 až 30 témat. Zveřejněná témata jsou platná pro jarní a podzimní zkušební období. Příprava k ústní zkoušce trvá 15 minut, ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut. Při ústní zkoušce nelze v jednom dni losovat dvakrát stejné téma.

14. Ústní zkouška společné i profilové části se koná před zkušební maturitní komisí, která má stálé členy a další členy. Stálými členy jsou předseda, místopředseda a třídní učitel. Dalšími členy jsou: zkoušející, kterým je učitel zkušebního předmětu a přísedící. U ústních zkoušek společné části maturitní zkoušky zastává jeden hodnotitel funkci zkoušejícího a druhý hodnotitel funkci přísedícího. Místopředsedu a další členy zkušební maturitní komise jmenuje ředitel školy. Krajský úřad jmenuje předsedu zkušebních maturitních komise pro jarní i podzimní zkušební období.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou postupy uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně rozvíjí klíčové kompetence žáků. Aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto postupy:

1. Kompetence k učení:

a) *reflexe učebního procesu:*

- vedeme žáky k vhodnému rozvržení vlastní práce a sebekontroly v jejím průběhu
- podněcujeme žáky ke stanovení osobních cílů a po splnění individuálního úkolu dáváme žákům možnost sebehodnocení
- umožňujeme žákům účastnit se soutěží (Gymnasion, jazykové, pěvecké, sportovní apod.) a olympiád, na kterých si mohou porovnávat své znalosti a dovednosti s žáky jiných škol.

b) *motivace k učení:*

- zadáváme zajímavé domácí úkoly
- klademe otevřené otázky, využíváme úlohy, jejichž řešení vyžaduje tvořivý přístup
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- organizujeme pravidelné exkurze, návštěvy výstav, koncertů, divadelních a filmových představení
- zajišťujeme jazykové a poznávací pobyty v zahraničí.

c) *práce s informacemi:*

- vedeme žáky, aby při řešení úkolů využívali různých zdrojů informací - knihy, populárně naučné časopisy, internet, televize
- zajišťujeme studijní materiály pro žáky v dostatečném počtu.

2. Kompetence k řešení problémů:

- žáci si volí vlastní postup při vypracování úkolů
- využíváme metod skupinové práce, kdy žáci společně rozebírají problém a navrhnou různé metody jeho řešení
- průběžně vyhodnocujeme, jak žáci zvládají řešení problémů, a pracujeme s chybou žáka
- umožňujeme žákům prostřednictvím zástupců jednotlivých tříd spolupracovat s vedením školy na problémech, které žáky trápí a navrhnout způsoby jejich řešení
- vedeme žáky ke kritickému přístupu k informacím, k jejich ověření a obhájení v diskusích s ostatními žáky.

3. Kompetence komunikativní:

- dáváme žákům možnost ústní i písemné prezentace (projekty, referáty)
- vyžadujeme využívání informačních zdrojů při získávání informací a tvorbě výstupů (článek v časopise, webová stránka, prezentace...)
- požadujeme po žácích znalost cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce) při výuce a poznávacích pobytech v zahraničí, při výměnných návštěvách a setkáních v rámci mezinárodních projektů
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory, učíme je asertivním způsobům komunikace, obhajobě vlastních názorů a řešení konfliktů.

4. Kompetence sociální a personální:

- umožňujeme žákům zúčastnit se každý rok třídního výletu, který přispívá k utužení třídního kolektivu a poznání sebe sama v nových životních situacích
- spolupracujeme se zástupci tříd a řešíme s nimi připomínky žáků k různým problémům, které se během školního roku objevují
- od nejnižšího ročníku gymnázia zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci při učení
- vyžadujeme od žáků rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (jednotlivec, dvojice, skupina)
- umožňujeme každému žákovi prezentovat výsledky své práce, sledujeme jeho úspěšnost a oceňujeme jeho pokroky.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky na vytváření „vlastních“ pravidel třídy
- vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za dodržování pravidel třídy i školního řádu, hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, za hledání společného řešení při dodržování těchto pravidel
- umožňujeme žákům vznášet připomínky ke školnímu řádu prostřednictvím zástupce třídy ve školním parlamentu
- seznamujeme žáky s postavením člověka v přírodě a ve světě, s globálními konflikty a problémy, na konkrétních modelových příkladech z běžného života demonstrujeme pozitivní a negativní chování lidí, aby si uvědomili své místo ve společnosti
- nabízíme žákům vhodné aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.

6. Kompetence pracovní:

- seznamujeme žáky s různými profesemi cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě dalšího studia
- umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, podporujeme jejich aktivity a vhodně je usměrňujeme, aby v nich uplatnili své schopnosti a znalosti
- vyžadujeme od žáků dokončení práce podle dohodnutých pravidel a v daných termínech, zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- získané poznatky využíváme při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujeme vztah k volbě povolání
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů, abychom je naučili týmové spolupráci.

3.6 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných škola zavádí podpurná opatření tak, aby odpovídala zdravotnímu stavu žáků a aby zohlednila jejich kulturní prostředí nebo odlišné životní podmínky.

Žákům s mírnými obtížemi ve vzdělávání poskytuje škola sama v součinnosti se školským poradenským zařízením (ŠPZ) podpurná opatření 1. stupně. Mají podobu individualizace přístupu k žákovi a tzv. plánu pedagogické podpory (PLPP) a jsou přesně definována v §10 vyhlášky č. 27/2016.

PLPP se vypracovává na dobu max. 3 měsíců. Na jeho tvorbě, realizaci a vyhodnocování se podílí výchovná poradkyně spolu se všemi vyučujícími daného žáka. Výchovná poradkyně rovněž v této záležitosti spolupracuje se zákonnými zástupci žáka a odbornými pracovníky ŠPZ.

Podpurná opatření 2. – 5. stupně škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ, na základě diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a po udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

U těchto žáků ředitel školy zohledňuje podmínky při přijímacím řízení a u maturitních zkoušek k formě a druhu postižení a znevýhodnění.

Ve spolupráci s pedagogickým centrem může ředitel gymnázia na žádost zákonných zástupců nezletilého žáka nebo zletilého žáka připravit individuální vzdělávací plán, ve kterém lze zohlednit druh, stupeň a míru postižení. Po posouzení konkrétních podmínek může být takový žák dále uvolněn z hodnocení některého předmětu nebo může být vzdělávání přerušeno.

3.7 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaným žákům škola v odůvodněných případech zajistí podpurná opatření v rámci 1. stupně podpory vyhotovením individuálního vzdělávacího plánu (IVP). V něm je na základě závěrů doporučení ŠPZ stanoven vzdělávací model – např. úpravy v obsahovém a časovém rozvržení učiva, účast na výuce ve vyšším ročníku, zařazení žáka do speciální vzdělávací skupiny apod.

IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení ŠPZ. Na jeho obsahu se podílejí vyučující předmětů, v nichž žák projevuje mimořádné nadání. Za jeho tvorbu, úpravy a hodnocení zodpovídá výchovná poradkyně.

3.8 Kariérové poradenství

Kariérové poradenství je součástí komplexní poradenské činnosti školy, která je organizována na základě školského zákona a vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. V této oblasti je realizována spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími školskými poradenskými zařízeními. Jsou organizovány přednášky a semináře zaměřené na informace o studiu na VŠ a VOŠ a poskytovány individuální konzultace. Žáci mají také možnost účastnit se šetření zaměřeného na sebepoznávání a profesní orientaci.

Významnou součástí poradenské činnosti je péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a žáky mimořádně nadané. Tuto oblast upravuje vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění v. č. 62/2007 Sb., 227/2007 Sb., 326/2008 Sb. Vzdělávání těchto žáků se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož rámcový obsah je vymezen ve vyhlášce č. 73/2005 Sb.

3.9 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání se zaměřuje na žáka, reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat žákovi utvářet životní dovednosti, hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

V oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** je založen na verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, seberegulaci a k udržení psychického zdraví.

Vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** a Výchova k občanství lze naplňovat z témat „lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí“. Všechna témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná.

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** se týká evoluce lidského chování, rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí.

Oblast Umění a kultura se týká především zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření estetiky jako prostředku komunikace.

Propojení se vzdělávací oblastí **Člověk a zdraví** je vhodné v tématech reflektujících sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova pomáhá k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu.

V oblasti **Člověk a svět práce** vybavuje dovednostmi potřebnými pro život.

Zkratka	Předmět	Zkratka	Předmět
ČJL	Český jazyk a literatura	Bi	Biologie
AJ	Anglický jazyk	HV	Hudební výchova
NJ	Německý jazyk	VV	Výtvarná výchova
FJ	Francouzský jazyk	TV	Tělesná výchova
M	Matematika	VKZ	Výchova ke zdraví
IVT	Informační a výpočetní technika	OSV	Osobnostní a sociální výchova
D	Dějepis	VDO	Výchova demokratického občana
OV	Občanská výchova	MV	Mediální výchova
ZSV	Základy společenských věd	EV	Environmentální výchova
F	Fyzika	EGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
CH	Chemie		
Př	Přírodopis	MKV	Multikulturní výchova
G	Geografie		

Průřezová témata

Průřezová témata - Tematický okruh	Realizováno v předmětech			
	prima	sekunda	tercie	kvarta
1. Osobnosti a sociální výchova - OSV				
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	F, ČJL, M, Pě, D, OV, HV, VV	F, NJ, G, ČJL, FJ, M, Pě, VV, TV	F, NJ, ČJL, FJ, OV, HV, VV, TV	F, NJ, G, HV, VV, TV
Sebepoznání a sebepojetí, organizační dovednosti	F, ČJL, M, D, OV, TV	F, ČJL, OV, HV, TV	F, ČJL, FJ, AJ, OV, IVT, TV	F, ČJL, M, IVT, AJ, FJ, OV, G, TV
Morálka	ČJL, OV, TV	TV	TV	G, HV, TV
Kreativita	F, M, HV, TV, VV	F, M, HV, TV, VV	F, HV, VV, IVT	F, HV, VV, IVT
Poznávání lidí	G		VV, IVT	VV, IVT, G, TV
Mezilidské vztahy	ČJL, OV, VV, TV	ČJ, HV, TV	ČJ, TV	ČJ, FJ, M, VV, TV
Komunikace	F, ČJL, OV, Pě, HV, TV	F, OV, NJ, Pě, VV, TV	F, NJ, VV, ČJL, IVT, TV	F, NJ, FJ, ČJL, M, IVT, G, VV, TV
Kooperace	F, VV	F, VV, TV	VV, IVT, TV	ČJL, M, IVT, VV, TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	F, M, G, VV, TV	F, M, G, VV, TV	F, M, OV, HV, VV, TV, IVT	F, OV, G, IVT, Pě, TV
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJL, OV, HV, TV	ČJL, HV, TV	TV, IVT	ČJL, FJ, G, HV, IVT
2. Výchova demokratického občana - VDO				
Občanská společnost a škola		OV, VV	VV	OV
Občan, občanská společnost a stát	ČJL, OV	ČJL, OV	D, OV	ČJL, OV, IVT, Pě, Z, VV
Formy participace občanů v politickém životě			OV	OV, D, G
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D	OV	OV	D, G, OV
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS				
Evropa a svět nás zajímá	ČJL, M, AJ, D	NJ, ČJL, FJ, HV	NJ, ČJL, IVT, M, G	NJ, IVT, AJ, FJ, ČJL
Globalizační a rozvojové procesy		F, OV	F, G	G
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	G	OV, G	Pě, G	G, CH
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		OV	Pě, G	G
Objevujeme Evropu a svět	V		IVT, G	IVT, ČJL, G, VV
Jsme Evropané	ČJL, D	D, OV	ČJL, D, OV, VV	ČJL, D, OV

4. Multikulturní výchova - MKV				
Základní problémy sociokulturních rozdílů	G			
Lidské vztahy	D, OV, G	ČJL, OV, HV	NJ, OV	NJ, OV, G
Multikultura a spolupráce mezi lidmi různého kulturního prostředí	ČJL, HV, OV	FJ, G, HV, VV	ČJL, OV, Př, HV, VV	ČJL, FJ, G, HV, VV
Princip sociálního smíru a solidarity			D	D
5. Environmentální výchova - EV				
Ekosystémy	G, Př	Př		Př
Základní podmínky života	G	TV		Př
Problematika vztahů organismu a prostředí	Př	Př, OV, TV	Př, G	ČJL, G
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	M, G, VV	M, OV, TV	IVT, FJ, G, Př	IVT, Př, G
Člověk a životní prostředí	OV, Př	F, G, Př, OV, VV, TV, CH	F, IVT, M, CH, G, VV, CH	F, IVT, AJ, G, VV
6. Mediální výchova - MV				
Kritické čtení, interpretace a vnímání mediálních sdělení	ČJL, AJ, VV	ČJL, OV, G, TV	ČJL, AJ, IVT, Př, G	AJ, IVT, G
Stavba mediálních sdělení	ČJL	ČJL	ČJL, FJ	
Vnímání autora mediálních sdělení	ČJL, G	OV	G	Př, HV
Role a vliv médií ve společnosti	F, VV	VV, TV	F, ČJL, VV	F, D, G, VV
Tvorba mediálního sdělení			F, IVT	ČJL, FJ, IVT, G
Práce v realizačním týmu				ČJL, IVT

Průřezová témata

Průřezová témata - Tematický okruh	Realizováno v předmětech			
	kvinta	sexta	septima	oktáva
1. Osobnosti a sociální výchova - OSV				
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	ČJL, AJ, FJ, D, ZSV, HV, VV	ČJL, FJ, D, F, HV	AJ, FJ, F	ČJL, NJ, FJ, ZSV, F
Sebepoznání a sebepojetí, organizační dovednosti	FJ, ZSV, HV, VV, VKZ	FJ, ZSV, VKZ	FJ, ZSV, SBi	AJ, FJ
Morálka	ČJL, FJ, VKZ	ČJL, NJ, FJ, ZSV, HV, VKZ	NJ, FJ, ZSV	NJ, FJ, ZSV
Kreativita	F, HV, VV	F, VV	ZSV, F	
Poznávání lidí, spolupráce a soutěž	AJ, HV, VKZ, VV	VKZ		SG
Komunikace	AJ, NJ, FJ, F, IVT, ZSV, G, HV, VKZ	ČJL, NJ, FJ, F, IVT, ZSV, VKZ	ČJL, NJ, FJ, ZSV, F	ČJL, NJ, FJ, F
Kooperace	F, G, HV, VKZ	ČJL, NJ, ZSV, F, HV, VKZ	ČJL, ZSV, F	ČJL, NJ
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	FJ, M, IVT, ZSV, F, G, VKZ	FJ, M, IVT, ZSV, F, G, VKZ	FJ, M, F, ZSV, G	FJ, M, F, G
Hodnoty, postoje, praktická etika	HV, VKZ	HV, VKZ		
2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS				
Evropa a svět nás zajímá	ČJL			NJ, FJ, ZSV
Globalizační a rozvojové procesy	FJ, IVT	FJ, IVT, G	D, ZSV	FJ, D, G, ZSV, SG
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	CH, G	AJ, CH, F, G	ČJL, D, F, CH	ČJL, NJ, D, ZSV, F, Bi, G, SG
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	G	ZSV, G	G	G, SG
Objevujeme Evropu a svět	FJ	G, VV		AJ, NJ
Jsme Evropané	ČJL, NJ, FJ, D	ČJL, NJ, D, VV, ZSV	ČJL, NJ, FJ, D, ZSV	ČJL, NJ, FJ, ZSV
3. Multikulturní výchova - MKV				
Základní problémy sociokulturních rozdílů	ČJL, D, HV	D, ZSV, HV	ČJL, D	ČJL, D, ZSV, G, SG
Lidské vztahy		HV		
Psychosociální aspekty interkulturality	AJ, HV			
Multikultura a spolupráce mezi lidmi různého kulturního prostředí	ČJL, AJ, NJ, FJ, VV	ČJL, NJ, FJ, ZSV, HV	NJ, FJ, ZSV	ČJL, NJ, FJ
Princip sociálního smíru a solidarity		AJ		

4. Environmentální výchova - EV				
Ekosystémy a základní podmínky života	Bi		Bi, SBi	SBi
Problematika vztahů organismu a prostředí	ZSV, Bi	ZSV, Bi, VV	Bi	CH, Bi
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Bi	F	G	F
Člověk a životní prostředí	ČJL, D, F, Bi, CH	ČJL, D, CH	ČJL, AJ, FJ, ZSV, CH	ČJL, NJ, FJ, F, G
5. Mediální výchova - MV				
Kritické čtení, interpretace a vnímání mediálních sdělení	HV, VKZ	AJ, D, VV, F, HV, VKZ	ČJL, FJ, ZSV, F	ZSV, F
Vnímání autora mediálních sdělení	HV	IVT, ZSV, HV, VV	ČJL, ZSV	FJ, D
Role a vliv médií ve společnosti	ČJL, AJ	ČJL, NJ	ČJL, FJ, D, ZSV	ČJL, FJ, D, ZSV
Tvorba mediálního sdělení	IVT	NJ, IVT, ZSV		
Práce v realizačním týmu	F	NJ, VV	ZSV	

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Tabulace učebního plánu Vzdělávací oblast	Předmět	1.PA	2.SA	3.TA	4.KA	Celkem za 4 roky	Z toho disp. h.	Hodiny celkem	5.QA	6.SA	7.SA	8.OA	Celkem za 4 roky	Z toho disp. h.	Hodiny celkem		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	1	15	4	4	4	4	16	5	11		
	Anglický jazyk	4	4	4	4	16	4	12	4	4	4	4	16	4	12		
	Další cizí jazyk (NJ, FJ) ⁶⁾	0	3	3	3	9	3	6	3	3	3	3	12	1	11		
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	16	1	15	4	4	4	4	16	6	10		
Informační a komunikační technologie	Informační a výpočetní technika ¹⁾	0	0	2	2	4	1+ 2 ⁴⁾	1	2	2	0	0	4	0	4		
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	13	1+1 ⁴⁾	11	2	2	2	2	8	6	38		
	Občanská výchova ²⁾ , ZSV ⁸⁾	2	1	1	1				1	2	2	2	2			7	
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	29	7+1	21	2	2,5	2,5	0	7			6	38
	Chemie	0	2	2	2				2,5	2	2,5	0	7				
	Přírodopis/Biologie ³⁾	2	2	2	2				2,5	2,5	2	2	9				
	Geografie	2	1	2	2				2	2	2	0	6				
Umění a kultura	Hudební výchova	2	1	1	1	5	0	5	2	2	0	0	4	0	4		
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	0	5									
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	3	2	2	9	-1 ³⁾	10	2	2	2	2	8	0	8		
	Výchova ke zdraví ⁵⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce ⁴⁾	0	0	0	0	0	-3	3	0	0	0	0	0	0	0		
Volitelné vzdělávací aktivitty	VP1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4	4	8		
	VP2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4				
	VP3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2				
	VP4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2				
Průřezová témata	Povinná součást vzdělávání ¹⁰⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Celkem hodin v ročníku	28	30	32	32	122	18	104	33	34	34	31	132	26	106		

4.2 Poznámky k učebnímu plánu:

1. Hodinová dotace pro vzdělávací obor **Informační a komunikační technologie** je v tercií a kvartě posílena 1 hodinou v každém z těchto ročníků z hodinové dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vzhledem k integraci oblasti.
2. Hodinová dotace pro předmět **Občanská výchova** je v primě posílena 1 hodinou z hodinové dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vzhledem k integraci oblasti.
3. Hodinová dotace pro předmět **Přírodopis** je posílena 1 hodinou ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví vzhledem k integraci vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.
4. Povinná hodinová dotace vzdělávacího oblasti **Člověk a svět práce** je vzhledem k integraci oblasti rozdělena do předmětů.
5. Předmět Výchova ke zdraví integrován do obsahu Biologie a Chemie
6. CJ2 - Německý nebo Francouzský jazyk dle výběru žáků
7. Geologie je integrována do obsahu Biologie, Geografie a Chemie
8. ZSV z oblasti **Člověk a svět práce** je integrováno do obsahu Základy společenských věd
9. Žáci si volí v septimě 2 dvouhodinové volitelné předměty a v oktávě 2 dvouhodinové volitelné předměty dle aktuální nabídky
10. Povinná součást vzdělávání - integrováno do obsahů vyučovacích předmětů.

Volitelné předměty v septimě - dvouleté semináře

1. blok seminářů		2. blok seminářů		3. blok seminářů	
SAJ	Seminář z anglického jazyka	SAJ	Seminář z anglického jazyka	SD	Seminář z dějepisu
SZSV	Seminář ze základů společenských věd	SNJ	Seminář z německého jazyka	SF	Seminář z fyziky
SM	Seminář z matematiky	SFrJ	Seminář z francouzského jazyka	SZ	Seminář ze zeměpisu
SD	Seminář z dějepisu	SZSV	Seminář ze základů společenských věd	SM	Seminář z matematiky
SZ	Seminář ze zeměpisu	SBi	Seminář z biologie	SIVT	Seminář z informatiky a výpočetní techniky - programování
SBi	Seminář z biologie	SCH	Seminář z chemie		
SDG	Seminář z deskriptivní geometrie	SMD	Seminář z moderních dějin	x	x

Volitelné předměty v oktávě - jednoleté semináře

SAJ	Seminář z anglického jazyka
SNJ	Seminář z německého jazyka
SFrJ	Seminář z francouzského jazyka
SZSV	Seminář ze základů společenských věd
SM	Seminář z matematiky
SF	Seminář z fyziky
SG	Seminář z geografie
SBi	Seminář z biologie
SCH	Seminář z chemie
SIVT	Seminář z informatiky a výpočetní techniky - programování
SDG	Seminář z deskriptivní geometrie

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Předmět: Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, společně s anglickým, německým a francouzským jazykem.

Cílem Jazykového vyučování a literární výchovy je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavují žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, mít úctu ke kulturním tradicím. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, v rámci výuky v něm však rozlišujeme tři základní složky (součásti):

- jazyková výchova
- komunikační a slohová výchova
- literární výchova.

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty s týdenní hodinovou dotací 4 - 4 - 4 - 4, pro žáky kvinty až oktávy s týdenní hodinovou dotací 4 - 4 - 4 - 5.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět český jazyk je zpravidla vyučován v kmenových třídách (učebnách). Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách českého jazyka využívány různé metody práce (frontální výuka, řízená diskuse, rozhovor, skupinová práce, problémové vyučování, prezentace, čtení s porozuměním, krátkodobé a střednědobé projekty, referáty aj.). Do vzdělávacího procesu českého jazyka jsou začleněny okruhy těchto **průřezových témat**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků směřují učitelé prostřednictvím následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k samostatnému uvažování a samostatnému kultivovanému vyjadřování názorů
- motivujeme žáky systematicky a promyšleně k aktivnímu přístupu k výuce
- zadáváme žákům úkoly, prostřednictvím kterých se učí vyhledávat informace v různých zdrojích (odborné literatuře, médiích, Internetu apod.).

2. Kompetence k řešení problémů:

- umožňujeme žákům prezentovat vlastní práce (individuálně i ve skupinách)
- podněcujeme žáky vhodnými dotazy k řešení různých problémových situací
- podporujeme vhodnými úkoly samostatnost a tvůrčí a logické myšlení
- zapojujeme žáky do soutěží - olympiáda v českém jazyce (tercie, kvarta), recitační soutěže, autorské literární soutěže apod.
- vedeme žáky k hodnocení vlastní práce i práce spolužáků, k předávání vlastních zkušeností a poznatků.

3. Kompetence komunikativní:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- klademe důraz na formální správnost mluveného i písemného projevu (referáty, diskuse, mluvní cvičení, slohová cvičení aj.)
- vedeme žáky k přednesu uměleckých textů (recitace, dramatický dialog aj.)
- podněcujeme žáky k četbě a k písemnému i ústnímu formulování vlastních čtenářských zkušeností a prožitků
- umožňujeme a hodnotíme vlastní literární činnost žáků - posíláme do soutěží.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k systematické práci v třídním kolektivu, ve skupinách
- vybízíme žáky k diskusím na rozličná témata (v malých skupinách i v rámci celé třídy)
- vytváříme ve výuce přátelskou atmosféru a vychováváme žáky k sebevědomému, asertivnímu jednání
- pěstujeme v žácích schopnost sebekritiky, kritiku vytvářet i přijmout.

5. Kompetence občanské:

- organizujeme pro žáky besedy, přednášky s odborníky, návštěvy kulturních akcí
- vychováváme žáky k úctě k tradicím a kulturnímu i historickému dědictví
- podněcujeme v žácích pozitivní vztah k umění
- podporujeme vlastní tvořivou uměleckou činnost žáků
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel při organizaci výuky
- vedeme žáky k tolerantnímu chování vůči sobě navzájem
- vybízíme žáky k otevřenosti a upřímnosti v jednání, k překonávání ostychu a získávání zdravého sebevědomí při vystupování před kolektivem.

6. Kompetence pracovní:

- motivujeme žáky k zodpovědnému plnění úkolů
- důslednou kontrolou plnění zadaných úkolů pěstujeme v žácích základní pracovní návyky.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - v písemném projevu zvládá podle svých možností pravopis lexikální, slohotvorný a morfologický - ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Základní poučení o jazyce - Český jazyk a jeho útvary - Jazykověda - Jazykové příručky	
<i>Žák</i> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - spisovně vyslovuje a píše česká a běžně užívaná cizí slova, správně intonuje a používá slovní přízvuk	Zvuková a grafická stránka jazyka - Zvuková stránka věty - Zvuková stránka slova - Spisovná výslovnost a pravopis	
<i>Žák</i> - rozlišuje jednotlivé druhy podstatných jmen - určuje je v textu a správně skloňuje - vyhledává a zdůvodňuje některé nepravidelnosti při skloňování podstatných jmen v textech - správně aplikuje pravidla psaní velkých písmen v podstatných jménech vlastních na konkrétní příklady v textech	Podstatná jména - Konkrétní a abstraktní - Pomnožná, hromadná a látková - Obecná a vlastní - psaní velkých písmen - Krátcí kmenovou samohlásku - Některé nepravidelnosti při skloňování podstatných jmen	
<i>Žák</i> - správně skloňuje a stupňuje přídavná jména - určuje druhy zájmen a správně je skloňuje - určuje druhy číslovek a správně je skloňuje - určuje slovesné kategorie (osobu, číslo, čas a způsob)	Přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa - Skloňování a stupňování přídavných jmen - Druhy zájmen a jejich skloňování - Druhy číslovek a jejich skloňování - Slovesné kategorie - osoba, číslo čas, způsob	
<i>Žák</i> - orientuje se v základních zásadách výstavby věty - rozebírá jednoduché věty po stránce syntaktické - rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě	Skladba - Věta hlavní a věta vedlejší - Základní větné členy (podmět a přísudek) - Rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, příslovecné určení)	

<i>Žák</i> - užívá spisovné i nespisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Jazykové projevy - Soukromé a veřejné - Připravené a nepřipravené - Mluvené a psané	OSV - Komunikace
<i>Žák</i> - užívá spisovné i nespisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího	Denní záznamy a dorozumívání na dálku - Deník, diář - Telefon/mobil, telegram	OSV - Sebeorganizace, psychohygienu, komunikace
<i>Žák</i> - fabuluje jednoduché příběhy ze života - zapojuje fantazii a představivost a využívá vlastních zkušeností při tvorbě fiktivních příběhů	Vypravování - Příběhy ze života - Vymyšlené příběhy	VDO - Domov a rodina, naše vlast
<i>Žák</i> - reprodukuje náležitě věcný text - vyhledává klíčová slova v útvarech publicistického stylu, - formuluje hlavní myšlenky přečteného textu - zaujímá vlastní stanovisko k danému tématu, odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky - tvořivě pracuje s textem, odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - učí se spolupráci a komunikaci při vytváření hypertextů	Drobné útvary publicistického stylu - Vzkaz, oznámení, zpráva - Výpisky, výtah	MV - Kritické čtení a vnímání, mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení
<i>Žák</i> - v mluveném projevu užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči - využívá svých dosavadních poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - využívá znalostí z jiných předmětů (geografie, dějepisu, výtvarné výchovy, výchovy k občanství aj.) - vyhledává podklady k práci na internetu	Popis - Předmětu - Pracovního postupu - Osoby (prostý a umělecký)	EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět VDO - Obec, region, země D - Řecká mytologie, olympijské hry
<i>Žák</i> - dorozumívá se kultivovaně a výstižně - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel - rozlišuje mezi adresátem soukromým a oficiálním, využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - odlišuje spisovný a nespisovný projev	Dopis - Soukromý - Úřední	OSV - Sociální rozvoj, komunikace

Žák - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních prostředků řeči - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Projevy mluvené a psané - Úloha jazyka v lidském životě - Verbální a neverbální komunikace - Debata	OSV - Sociální rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení
Žák - zná regionální pověsti - rozlišuje různé varianty stejného námětu - vyvozuje rozdíly mezi mýty a pohádkami - chápe význam mýtů pro lidské společenství - reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Mýty, báje a pověsti - Z české i světové studnice ústní lidové slovesnosti	EGS - Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá MKV - Multikulturalita (světové pohádky)
Žák - rozlišuje některé základní literární druhy a žánry - uvádí jejich příklady z vlastní četby; porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Z české literatury 19. století - Epika v poezii (balady) - Realistický román	
Žák - reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - porovnává různá ztvárnění téhož námětu	Na cestě - Cestování za dobrodružstvím s českými i světovými autory	
Žák - reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - rozlišuje pojmy odvaha a hazard - dokládá příklady z četby i ze života	Příběhy odvahy a dobrodružství - Dobrodružná a sci-fi literatura	OSV - Psychohygienu, formování morálních vlastností
Žák - reprodukuje přečtený text - hovoří o vlastním vztahu ke zvířatům a živým tvorům vůbec	Svět lidí a zvířat - Bajky - Zvířecí hrdinové v literatuře	OSV - Vytváření pozitivního vztahu k živým tvorům, formování morálních vlastností
Žák - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení - hovoří o vztazích ke spolužákům a lidem kolem sebe, o vlastních malérech a patáliích, hledá jejich příčiny - srovnává vlastní život a zkušenosti se životem a zážitky literárních postav	Maléry a patálie - Dětské hrdinové v literatuře	
Žák - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Úsměvy a šibalství - Humor v literatuře	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - správně třídí druhy slov - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Tvarosloví - Podstatná jména - Přídavná jména - Zájmena - Číslovky - Slovesa - Neohebné slovní druhy	
Žák - rozlišuje jména vlastní a obecná - používá pravidla pro psaní velkých písmen v praktických textech - rozlišuje v psaných textech i/i a y/ý	Pravopis - Psaní velkých písmen ve jménech vlastních - Procvičování i/i, y/ý	
Žák - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - chápe hlavní principy tvoření českých slov - rozlišuje a příklady v textu dokládá obohacování slovní zásoby odvozováním, skládáním a zkracováním	Význam slov, slovní zásoba a tvoření slov - Slovo v různých významových souvislostech - Způsoby obohacování slovní zásoby v češtině	
Žák - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí, v písemném projevu částečně zvládá pravopis syntaktický v méně složitých souvětích - rozlišuje některé druhy vět v souvětí, vhodně je využívá při dané komunikační situaci	Skladba - Věta jednoduchá - věty dvojčlenné a jednočlenné - Větné členy - Souvětí - souřadné a podřadné - Druhy vedlejších vět	
Žák - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozlišuje jednotlivé jazykovědné disciplíny	Obecné poučení o jazyce - Jazykovědné disciplíny, spisovné a nespisovné útvary jazyka, jazyková norma, kultura jazyka a řeči	

Žák - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Vypravování - dějová linie - přímá a nepřímá řeč	OSV - Sociální rozvoj, komunikace
Žák - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - učí se rozlišovat subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - učí se rozpoznávat manipulativní komunikaci v masmédiích, - dorozumívá se kultivovaně, výstižně - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Interview - Zásady rozhovoru a jeho zpracování; slavné postavy minulosti	VDO - Rodina, národ, vlast MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení
Žák - dorozumívá se kultivovaně, v mluveném projevu vhodně užívá verbálních prostředků řeči - využívá základy studijního čtení - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, samostatně připravuje a s oporou o text přednáší referát	Referát - Vyhledávání a třídění informací, zásady proslou, kultura mluveného i psaného projevu	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení
Žák - vhodně využívá odborné názvosloví - učí se sebehodnocení - dodržuje pravidla mezivětného navazování, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - dorozumívá se kultivovaně a výstižně- odlišuje spisovný a nespisovný projev	Popis - Popis uměleckých děl - Líčení - Popis výrobků a pracovních postupů - Charakteristika	OSV - Osobnostní rozvoj, sebezpoznání, sociální rozvoj, poznávání lidí a skutečností v běžném životě
Žák - učí se sebehodnocení - rozlišuje objektivní fakta od subjektivních dojmů	Životopis - Vlastní životopis - Strukturovaný životopis	OSV - Osobnostní rozvoj, sebezpoznání

Žák - dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel - zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu, - výstižně a přehledně zpracovává text - využívá základy studijního čtení, vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytváří výpisky nebo výtah z přečteného textu	Administrativní a publicistický styl - Žádost, pozvánka, výtah	MV - Kritické čtení
Žák - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - reprodukuje přečtený text, vlastními slovy sdělí svůj názor na umělecké dílo - tvořivě pracuje s literárním textem	LITERÁRNÍ VÝCHOVA V krajinách fantazie - Oscar Wilde, Antoine de Saint-Exupéry, Jacques Prévert aj.	OSV - Sebereflexe, psychohygiena
Žák - reprodukuje přečtený text, tvořivě s ním pracuje, podle svých schopností jej dramatizuje - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	O přátelství a lásce - Přátelství a láska v poezii: Čelakovský, Neruda, Biebl, Seifert, Hrabal, Rostand, Jesenin, Vysockij aj.	MKV - Lidské vztahy
Žák - reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Staré příběhy - Věčná témata: Gilgameš, Odysseus, Faust, Rabi Lów aj.	EGS - Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané D - Starověká Mezopotámie, stv. Řecko, rudolfinská Praha
Žák - zpracovává písemně i výtvarně podle svých schopností literární text - reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby	Nikdy se nevzdávej - Souboje, prohry, vítězství: London, Marshall, Ajtmatov, Suchý, Svěrák aj.	OSV - Seberegulace, výchova k odvaze a vlastenectví
Žák - reprodukuje přečtený text, vlastními slovy sděluje svůj názor na umělecké dílo - tvořivě pracuje s literárním textem, podle svých schopností jej dramatizuje - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Jak jsem potkal lidi - Síla českého člověka v literatuře: Bass, Pavel, Welzl aj.	OSV - Vztahy k jiným lidem
Žák - zpracovává písemně i výtvarně podle svých schopností literární text - reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	S úsměvem jde všechno líp - Humor v literatuře: Voskovec - Werich, Jerome, Šmíd aj.	OSV - Vztahy k jiným lidem

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - seznamuje se s jazykovou normou - poznává rodiny jazyků ve světě	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Obecné výklady o jazyce - Útvary českého jazyka a jazyková kultura, čeština jako jeden ze slovanských jazyků	EGS - Jsme Evropané MKV - Etnický původ, multikulturalita
<i>Žák</i> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Nauka o slovní zásobě - Slovní zásoba a tvoření slov - Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	
<i>Žák</i> - správně třídí slovní druhy a druhy slov - tvoří spisovné tvary slov a používá jich ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozpozná v komunikaci rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Tvarosloví - Některé nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen; skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - Skloňování zájmena týž/tentýž - Tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého - Pravopis koncovek jmen a sloves	
<i>Žák</i> - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích - rozlišuje druhy vět v souvětí a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích - využívá svých znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů	Skladba - Věta dvojčlenná a jednočlenná - Větné členy základní a rozvíjející - Souvětí podřadné - druhy vedlejších vět - Souvětí souřadné - významový poměr mezi větami hlavními	
<i>Žák</i> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Zásady kultivovaného projevu - Technika mluveného projevu - Sestavování osnovy - Dějová linie - Přímá a nepřímá řeč Charakteristika - Přímá a nepřímá - Charakteristika literární postavy	OSV - Sociální rozvoj, komunikace OSV - Osobnostní rozvoj, sebepoznání, sociální rozvoj, poznávání lidí a skutečností v běžném životě

Žák - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - učí se rozlišovat subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - učí se rozpoznávat manipulativní komunikaci v masmédiích - dorozumívá se kultivovaně, výstižně - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Interview - Zásady rozhovoru a jeho zpracování - Slavné postavy minulosti i současnost Líčení - Subjektivně zabarvený popis	VDO - Rodina, národ, vlast MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení
Žák - dorozumívá se kultivovaně, v mluveném projevu vhodně užívá verbálních prostředků řeči - využívá základy studijního čtení, uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - využívá základy studijního čtení, vyhledává klíčová slova samostatně - připravuje a s oporou o text přednáší referát	Referát - Vyhledávání a třídění informací - Zásady proslovu, kultura mluveného a psaného projevu Výklad a výtah - Zásady zpracování textu - Tvorba bibliografických poznámek	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení
Žák - vhodně využívá odborné názvosloví - učí se sebehodnocení, dodržuje pravidla mezivětného navazování - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, dorozumívá se kultivovaně a výstižně - odlišuje spisovný a nespisovný projev	Úvaha - Rozbor vážných témat současného života	OSV - Osobnostní rozvoj, sebezpoznání, sociální rozvoj, poznávání lidí a skutečností v běžném životě
Žák - učí se sebehodnocení - rozlišuje objektivní fakta od subjektivních dojmů	Životopis - Strukturovaný životopis	OSV - Osobnostní rozvoj, sebezpoznání
Žák - dorozumívá se kultivovaně a výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel - zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu, výstižně a přehledně zpracovává text - využívá základy studijního čtení, vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu - vytváří výpisky nebo výtah z přečteného textu	Administrativní a publicistické styly - Žádost, pozvánka, výtah	MV - Kritické čtení

Žák - orientuje se v kompozici příběhu - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Setkání se starší literaturou - Bible, Ivan Olbracht (Biblické příběhy), Plautus (Lišák Pseudolus) - Dřevo se listem odívá (František Hrubín) - Boccaccio, Villon, Molière, Krylov	
Žák - charakterizuje romantickou a realistickou literaturu a jejich představitele - uceleně reprodukuje přečtený text, popisuje strukturu a jazyk daného díla - písemně i výtvarně zachycuje svůj dojem z literárního textu - porovnává ztvárnění námětu v literárním i filmovém zpracování - rozlišuje vývojová období a zná jejich významné představitele	Od romantismu k moderní literatuře - Mácha (Máj), Erben (Kytice) - Havlíček Borovský (epigramy) - Sládek, Vrchlický - Hugo, Dickens, Puškin, Čechov	MKV - Lidské vztahy EGS - Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané OSV - Osobnostní rozvoj, kreativita, sociální rozvoj, komunikace
Žák - seznamuje se s uměleckými směry v literatuře 20. století - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - srovnává písemnou podobu některých děl s jejich filmovým zpracováním	O lidských strastech - Bezruč, Šrámek - Těsnohlídek, Aškenazy, Holan - Wernisch, Hanzlík, Plíhal, Svěrák - Winston Groom: Forrest Gump	OSV - Sebeorganizace, psychohygienu, komunikace D - kapitoly z dějin 20. století
Žák - uceleně reprodukuje přečtený text - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - zamýšlí se nad různými úlohami humoru v lidském životě	Humor v poezii i próze - Biebl (V Africe), Plíhal (Nosorožec - Jirotko (Saturnin) - Lewis (Co jsme to tátovi provedli) - Betty Mc Donaldová (Morová rána)	EGS - Evropa a svět nás zajímá OSV - Sociální rozvoj, komunikace
Žák - uvědomuje si krásu a bohatství výrazových českého jazyka - na základě inspirace rozvíjí vlastní tvořivou fantazii a představivost při práci s mateřským jazykem	Chvála jazyka - Nezval (Abeceda) - Werich (Chlap, děd, vnuk, pes a hrob) - Voskovec+Werich (Tmavomodrý svět) - Hrubín (Ach, Čechy krásné) - Nepil (Litoměřice) - Suchý (Takový je život, Jak vznikají písničky)	OSV - Komunikace, výchova k vlastenectví
Žák - seznamuje se s různými možnostmi grafického ztvárnění poezie - uplatňuje vlastní fantazii při tvorbě básně s tematikou každodenního života	Grafická podoba básně - Guillaume Apollinaire - Christian Morgenstern - Lawrence Ferlinghetti	OSV - Sociální rozvoj, komunikace
Žák - reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení - rozvíjí vlastní představy o budoucím světě	Science fiction - Dmitrij Bilenkin (Tlak života) - Arthur C. Clarke (Devět miliard božích jmen) - Harry Harrison (Věrozhvěst) - L. Souček (Čertík Mefisto) - J. Nesvadba (Blbec z Xeenemünde)	EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodňuje jejich užití v textu - rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Obecné výklady o jazyce - Slovanské jazyky - Vývoj českého jazyka - Útvary českého jazyka	EGS - Jsme Evropané MKV - Etnický původ, multikulturalita
Žák - rozpozná v běžné komunikaci rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně intonuje a používá slovní přízvuk	Zvuková stránky jazyka - Hláskosloví - Spisovná výslovnost - Zvuková stránka věty - Psaní a výslovnost slov přejatých	
Žák - využívá různých způsobů obohacování slovní zásoby - tvoří správné tvary slov - zdůvodňuje si psaní skupin souhlásek a skupin bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně ve slovech	Tvoření slov - Pravopis související se stavbou slova a tvořením slov - Psaní i/y po obojetných souhláskách - Skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně	
Žák - v písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný a morfologický, vhodně využívá různé vrstvy jazyka k obohacení komunikace	Význam slova - Slova jednoznačná a mnohoznačná - Synonyma, antonyma, homonyma - Odborné názvy	
Žák - správně třídí slovní druhy a druhy slov - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví: - Skloňování obecných jmen přejatých - Skloňování cizích jmen vlastních - Přechodníky	
Žák - rozlišuje významové vztahy mezi gramatickými jednotkami ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i ve složitých souvětích - rozlišuje druhy vět a větné ekvivalenty a vhodně je využívá v různých komunikačních situacích	Skladba - Věta jednoduchá - Větné členy holé, rozvité, souřadně spojené - Samostatný větný člen - Elipsa (vsuvka) - Věta neúplná - Souvětí souřadné: významové vztahy mezi větami hlavními	

<i>Žák</i> - dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a užívá spisovný jazyk - vhodně využívá prostředků uměleckého stylu - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Výtah - Práce s odbornou literaturou - Příprava výkladu Vypravování - Shrnutí a prohloubení znalostí	OSV - Sebeorganizace, psychohygiena, komunikace OSV - Sociální rozvoj, kooperace, komunikace, výchova k občanství
<i>Žák</i> - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel - vytváří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	Popis a charakteristika - Popis předmětu - Popis děje	OSV - Sociální rozvoj, kooperace, člověk a svět práce
<i>Žák</i> - prezentuje se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel - vytváří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Administrativní styl - Vyplňování tiskopisů - Inzerát - Vyplňování přihlášek - Tiskopisy - Životopis	OSV - Sociální rozvoj, kooperace, komunikace, výchova k občanství
<i>Žák</i> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - ověřuje fakta s dostupnými informačními zdroji - reprodukuje náležitě text, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - formuluje hlavní myšlenky textu, vytváří otázky, výpisky nebo výtah	Výklad a výtah - Bibliografické poznámky - Shrnutí a prohloubení znalostí	OSV - Sebeorganizace, psychohygiena, komunikace
<i>Žák</i> - využívá vlastní zkušenosti a logicky uvažuje při tvorbě textu - vyjadřuje subjektivní postoj - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	Fejeton - Na aktuální problémy každodenního života Úvaha - Shrnutí a prohloubení znalostí	VDO - Citový život člověka, světová náboženství, životní názor, víra EV - Vztah člověka k prostředí MV - Tvorba mediálních sdělení
<i>Žák</i> - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Proslov - Základní znaky mluvených projevů	OSV - Sociální rozvoj, kooperace MV - Tvorba mediálních sdělení
<i>Žák</i> - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu, dobře se orientuje v daném tématu - využívá vhodně ustálených obrátů - vyvaruje se užívání frází a stálého opakování nadbytečných slov a rušivých gest	Diskuse - Hlavní zásady debatování	OSV - Sociální rozvoj, komunikace, kooperace MV - Práce v realizačním týmu

Žák - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem - rozpoznává manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj	Publicistické útvary - Zpráva, úvodník, komentář - Reportáž - Fejeton	MV - Tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu
Žák - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor dokládá argumenty - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Chvála vypravěčství - Werich (Fimfárum) - Karel Čapek - Hrabal	OSV - Výchova k lásce k české řeči, k vlastenectví
Žák - uceleně reprodukuje přečtený text - popisuje strukturu a jazyk literárního díla a interpretuje smysl díla - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Naruby aneb Jak vychovávat vychovatele - Bertold Brecht, Stephen Leacock, Robert Fulghum - E. Frynta, I. Vyskočil, J. Smetanová, M. Viewegh	OSV - Sebeorganizace, psychohygienu, komunikace, mezilidské vztahy
Žák - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Písňové texty: - Werich -Voskovec, Suchý - Šlitř, Smoljak -Svěrák, Lasica - Satinský, Jan Burian, Jiří Dědeček, Karel Kryl, Bulat Okudžava	OSV - Komunikace, výchova k občanství
Žák - uceleně reprodukuje přečtený text - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Fantazie, bolest i radost, vtělená do slov - F. Gellner: Přetékájící pohár - J. Wolker: Těžká hodina - V. Nezval: Manon Lescaut - J. Kainar: Blues o jejích slzách - V. Hrabě: Variace na renesanční téma - J. Skácel: Zimní verše - J. Seifert: Píseň - Jacques Prévert: Ještěrka - Li Po: Dumy tiché noci - Leonard Cohen: Letní haiku	OSV - Mezilidské vztahy
Žák - seznamuje se s významnými představiteli sci-fi žánru v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Vize a fantazie - K. Čapek: Válka s mloky - George Orwell: Farma zvířat - Daniel Keyes: Růže pro Algernon	EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
Žák - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie, prezentuje jej před posluchači	Osudy - O. Pavel: Běh Prahou - Rabindranáth Thákur: Subha - Ernest Hemingway: Stařec a moře - Michail Šolochov: Osud člověka	EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět OSV - Sebeorganizace, mezilidské vztahy

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
<i>Žák</i> - zvládne způsob vyhledávání informací z různých informačních zdrojů - je schopen vytvořit výpisek, sestavit osnovu a konspekt	Základy informatiky - Jazyk a získávání informací - Jazyk a studium textu	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
<i>Žák</i> - odlišuje různé varianty národního jazyka - vhodně využívá různých jazykových vrstev ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací - při analýze vybraných textů popisuje základní rysy češtiny a vysvětluje zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	Čeština jako jazyk národní - Územní a sociální diferenciacie češtiny - Současná spisovná čeština	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů, vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
<i>Žák</i> - ovládá v mluveném projevu zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - si osvojí základní pravopisné jevy a hranice slov v písmu	Zvuková a grafická stránka jazyka - Soustava českých hlásek - Obecné zásady spisovné výslovnosti - Vztah mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka - Základní pravopisné jevy - Hranice slov v písmu	
<i>Žák</i> - pracuje se základními jazykovědnými příručkami a typy slovníků - orientuje se v základních vrstvách slovní zásoby	Slovní zásoba - Jednotky slovní zásoby - Slovníky - Význam slova a jeho složky - Významové vztahy mezi slovy - Změny ve slovní zásobě - Slovo v textu	
<i>Žák</i> - volí v písemném i mluveném projevu vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, funkce a vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi - vysvětluje a odůvodňuje význam slov v daném kontextu - řídí se principy třídění slov na slovní druhy - rozlišuje mluvnické kategorie - je schopen využít svých znalostí při učení cizím jazykům	Tvoření slov - Stavba slovního tvaru - Tvoření slov odvozováním a skládáním - Významové okruhy slov z hlediska slovtvorného - Slovtvorba v současné jazykové praxi - Univerbizace a multiverbizace	

Žák - vysvětluje a odůvodňuje použití jazykových prostředků v rámci funkčních stylů - volí prostředky podle slohotvorného rozvrstvení, podle funkce a vztahu k dané situaci	Obecné poučení o slohu - Styl jazykových projevů - Jazykové styly a slohotvorní činitele	
Žák - se seznamuje s vyprávěcím slohovým postupem v ukázkách z umělecké literatury - aplikuje své znalosti v praktických cvičeních a ve slohových pracích	Vypravování - V umělecké literatuře - V běžné komunikaci	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, spolupráce a soutěž MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
Žák - je schopen využívat získaných teoretických poznatků při tvorbě základních slohových útvarů publicistického stylu - rozlišuje mluvenou a psanou podobu útvarů publicistického stylu	Slohové útvary publicistického stylu - Referát (mluvený a psaný) - Reportáž - Interview	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE		
Žák - seznamuje se s ukázkami z nejvýznamnějších středověkých hrdinských eposů	Světová literatura starověku - Starověký Orient - Antické Řecko - Antický Řím	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - seznamuje se s ukázkami z nejvýznamnějších středověkých hrdinských eposů	Světová literatura středověku - Evropský hrdinský epos	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - rozlišuje nejvýznamnější historické etapy nejstaršího období literatury na českém území - získává základní orientaci v české literatuře 14. století - definuje principy laicizace a demokratizace národní literatury v době husitské a pohusitské	Počátky písemnictví v českých zemích - Staroslověnské období - Latinské období - Rozkvět literatury za Karla IV. - Literatura doby husitské a pohusitské	

<i>Žák</i> - charakterizuje základní principy evropské i národní renesance a humanismu v historickém kontextu světových i národních dějin - seznamuje se s klasickými představiteli dané dějinné literární epochy	Renesance a humanismus v Evropě - Historický kontext doby, charakteristika směrů - Italská renesance - Francouzská renesance - Španělská renesance - Anglická renesance	EGS - Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - vysvětluje specifickou českou renesanční a humanistickou literaturu na základě ukávek z vybraných literárních děl - získává základní orientaci v literatuře „zlatého věku českého písemnictví“	Renesance a humanismus v českých zemích - Proud latinský a národní - Představitelé	
<i>Žák</i> - rozlišuje hlavní proudy v české literatuře v historickém kontextu období protireformace a baroka - proniká k základním principům a motivům literární tvorby českých exulantů	Evropská literatura barokní - Historický kontext doby - Evropské představitelé - Situace v české pobělohorské literatuře - Čeští představitelé (J. A. Komenský)	EGS - Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - popisuje na konkrétních příkladech specifické prostředky básnického jazyka v daném historickém období a vysvětluje jejich funkci - využívá při seznamování s literární problematikou znalosti reálií daných evropských zemí - interpretuje samostatně dramatická, filmová a televizní zpracování klasických literárních děl	Klasicismus, osvícenství a preromantismus - Francouzská literatura - Anglická literatura - Německá literatura	EGS - Žijeme v Evropě

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
<i>Žák</i> - diferencuje jednotlivé jazykové rodiny v rámci historického kontextu - je schopen zdůvodnit zařazení českého jazyka mezi jazyky slovanské a do rodiny jazyků indoevropských - zná základní vývojová specifika české slovní zásoby	Jazykové rodiny - Čeština, jazyk slovanský - Vývojová specifika české slovní zásoby	OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
<i>Žák</i> - je schopen poznat jednotlivé slovní druhy v daném testu - ovládá problematiku mluvnických kategorií jmen a sloves - diferencuje odchylky v určování mluvnických kategorií některých jmen	Tvarosloví - Ohebné slovní druhy - Mluvnické kategorie jmen a sloves	
<i>Žák</i> - charakterizuje specifika jednotlivých útvarů popisného slohového postupu - realizuje své teoretické znalosti v praxi - v podobě stylistických cvičení a slohové práce	Popis - Prostě sdělovací - pracovní postup, návod - Subjektivně zabarvený - věci, budovy, místnosti, místa v krajině - Charakteristika - Líčení	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
<i>Žák</i> - je schopen využívat získaných teoretických poznatků při tvorbě základních slohových útvarů publicistického stylu - rozlišuje mluvenou a psanou podobu útvarů publicistického stylu	Další slohové útvary publicistického stylu - Recenze - Fejeton	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž
<i>Žák</i> - využívá získaných teoretických znalostí v běžné komunikaci - orientuje se v základních typech útvarů běžné komunikace	Slohové útvary a postupy v běžné komunikaci - Dotazník - Test - Telefonní seznam - Inzerát	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace

	LITERÁRNÍ KOMUNIKACE	
Žák - rozlišuje jednotlivé fáze vývoje českého národního obrození - vyzvedává význam jazykovědců v procesu obrody českého národního jazyka - charakterizuje přínos nejvýznamnějších osobností české vědy, divadla a básnictví	České národní obrození - První fáze ČNO - Druhá fáze ČNO	
Žák - definuje základní znaky romantické literatury - na příkladu vlastních čtenářských zkušeností charakterizuje romantického hrdinu - hodnotí romantickou literaturu na pozadí historického kontextu dějin 19. století - rozeznává a odlišuje v tvorbě některých autorů prvky realistické	Romantismus ve světové literatuře - Anglie - Francie - Rusko - USA - Jiné literatury	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - hodnotí specifika romantické literatury v českém prostředí - vysvětluje na příkladech z Kytice Erbenovo křesťanské pojetí otázky lidské viny, po níž následuje buď trest, anebo pokání a odpuštění - dokládá v textu Máje autorův ateismus a materialismus - srovnává postoje hrdiny Máje a Erbenova Záhořova lože	Romantismus v české literatuře - Erbenovo křesťanství - Máchův ateismus a materialismus - Tylovo vlastenectví	
Žák - vysvětluje zvláštnosti realistické literatury v českém prostředí v rámci společensko-politického kontextu - všimá si osobnostních rysů autorů počátků českého realismu a jejich promítání do vlastní tvorby	Počátky realismu v české literatuře - Němcová bojovnice - Havlíček revolucionář	
Žák - charakterizuje programy jednotlivých básnických škol a zařazuje je do společensko-historických souvislostí - zaměřuje se na hlavní představitele a na konkrétních příkladech z jejich tvorby deklaruje hlavní znaky jednotlivých programů - vysvětluje pojmy kosmopolitismus, obnovené obrazy, broučkářství	České literární školy ve 2. polovině 19. století - Májovci - Ručovci - Lumírovci	

<i>Žák</i> - charakterizuje základní principy realismu a naturalismu v historickém kontextu světových i národních dějin - využívá při seznamování s literární problematikou znalosti reálií daných evropských zemí - seznamuje se s klasickými představiteli dané dějinné literární epochy - interpretuje samostatně dramatická, filmová a televizní zpracování klasických literárních děl	Světový realismus a naturalismus - Historický kontext, charakteristika směrů - Francie - Rusko - Anglie - USA - Významní představitelé dalších literatur	EGS - Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - vymezuje základní tematické okruhy české venkovské prózy zájmu se zvláštním zřetelem na sociální a generační problematiku - sleduje vývoj realistického přístupu autorů ke skutečnosti v průběhu půlstoletí (od poloviny do konce 19. století) - charakterizuje projevy naturalismu v české literatuře	Český realismus a naturalismus - Historický kontext a specifika - Představitelé obou směrů	
<i>Žák</i> - definuje základní znaky moderních básnických směrů konce 19. století v kontextu doby - dokládá charakteristické rysy nových směrů na konkrétních příkladech poezie „prokletých básníků“	Literární moderna ve světové literatuře 2. poloviny 19. století - Impresionismus, symbolismus a dekadence - „Prokletí básníci“ - Další představitelé	EGS - Žijeme v Evropě

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
<i>Žák</i> - využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích v praxi - užívá účinně druhy vět podle záměru mluvčího - strukturuje logicky výpověď - zvládá interpunkční pravidla ve větě jednoduché	Skladba - věta jednoduchá - Věta jako jednotka komunikace - Druhy vět podle postoje mluvčího - Základní principy větné stavby, aktuální členění výpovědi - Větné členy základní a rozvíjející	
<i>Žák</i> - využívá znalosti o skladbě souvětí prakticky - orientuje se v textu delších větných celků - zvládá interpunkční pravidla ve složitých souvětích	Skladba - souvětí - Souvětí souřadné - Vztahy mezi souřadně spojenými větami - Souvětí podřadné - Druhy vedlejších vět	
<i>Žák</i> - využívá efektivně a samostatně různých informačních zdrojů - zpracovává z odborného textu výpisky, výtahy, anotace, shrnutí - orientuje se v knihovně - umí vyhledávat informace	Výklad - Specifické rysy odborného stylu - Zápis bibliografických údajů	OSV - Sociální komunikace
<i>Žák</i> - charakterizuje jednotlivé útvary administrativního stylu - využívá svých teoretických poznatků z oblasti administrativního stylu v praxi	Slohové útvary administrativního stylu - Dopis - úřední, soukromý - Žádost	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace
<i>Žák</i> - využívá osobních zkušeností při tvorbě slohových útvarů úvahového stylu - vhodně kombinuje poznatky objektivní, (z odborné četby, odborného stylu) se subjektivně zabarvenými (osobními zkušenostmi, názory)	Úvaha - Specifické rysy úvahového stylu - Esej	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž
	LITERÁRNÍ KOMUNIKACE	
<i>Žák</i> - interpretuje základní ideje Manifestu České moderny - identifikuje prvky moderních směrů konce 19. století v tvorbě významných českých básníků té doby - vysvětluje motivy protispolečenského buřičství českých básníků přelomu 19. a 20. století	Česká literární moderna na přelomu 19. a 20. století - Manifest České moderny - Představitelé České moderny na konci 19. století - Protispolečenská buřiči na počátku 20. století	

Žák - charakterizuje moderní trendy ve výtvarném umění a jejich odraz v literatuře - popisuje specifické prostředky básnického jazyka na konkrétních příkladech literárních textů - interpretuje na základě teoretických znalostí básnické texty	Nástup avantgardy ve světové poezii - Moderní směry (fauvismus, kubismus, futurismus, expresionismus, dadaismus, surrealismus) - Reprezentanti moderních směrů	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - charakterizuje jednotlivé proudy meziválečné prózy - vysvětluje hlavní znaky na konkrétních příkladech literárních děl - provádí základní periodizaci vývoje české a světové literatury - využívá poznatky z vlastní četby	Světová meziválečná literatura - Významní představitelé prózy (Francie, Německo, USA, Anglie, Rusko) - Významní představitelé dramatu	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - periodizuje jednotlivé etapy ve vývoji české meziválečné poezie - charakterizuje základní básnické proudy - vyzvedává specifika české poezie mezi dvěma válkami - hodnotí přínos českých básníků v boji proti fašismu a na obranu republiky	Česká meziválečná poezie - Vývojové etapy a směry v historicko-spoločenském kontextu - Představitelé	
Žák - se zaměřuje na stěžejní tematické okruhy v české próze meziválečného období - vysvětluje specifčnost jednotlivých etap vývoje české literatury meziválečného období - interpretuje na základě využití teoretických poznatků a vlastních čtenářských zkušeností hlavní myšlenky literárních textů daného období	Česká meziválečná próza - Charakteristika hlavních směrů a tematických okruhů ve vývoji české literatury - Představitelé	
Žák - se orientuje v jednotlivých divadelních formách meziválečného období - hodnotí aktuální přínos avantgardní tvorby českých dramatiků - vyzvedává význam osobností Osvobozeného divadla a D 34 v boji proti fašismu	České meziválečné drama a divadlo - Osvobozené divadlo (autorské) - D 34 (režisérské)	
Žák - hodnotí specifické rysy literatury v těžkém období protektorátu - vyzvedává prvky vlastenectví, krásu české básnické řeči - zamýšlí se nad smyslem alegorie v tomto období - aktualizuje náměty historické v kontextu doby - charakterizuje tvorbu dramatickou	Česká literatura období protektorátu - Specifika doby - Poezie - Próza - Drama a divadlo	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
Žák - uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, tvarosloví, slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka - prakticky využívá poznatků z oblasti větné stavby	Všestranný jazykový rozbor - Systematizace a upevňování získaných poznatků z různých oblastí gramatiky	
Žák - volí v písemném i mluveném projevu vhodné výrazové prostředky podle jejich slovtvorného rozvrstvení a podle funkce - orientuje se v uměleckém textu z hlediska obsahu, stylistiky a pravopisu - zvládá základní principy tvůrčího psaní	Styl umělecké literatury - Jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla: kompozice, motiv, téma	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Žák - volí při tvorbě životopisu vhodné výrazové prostředky podle zaměření - rozlišuje specifika běžného a strukturovaného životopisu - je schopen eliminovat nepodstatné údaje ve strukturovaném životopisu	Životopis - Běžný (příloha k žádosti) - Strukturovaný	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Žák - ovládá se zřetelem k dané situaci, kontextu i adresátovi techniku hlasu, správnou výslovnost - posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu	Základy rétoriky - Základní pravidla mluveného projevu - Řečnický projev v praxi - Základní principy debaty	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace
	LITERÁRNÍ KOMUNIKACE	
Žák - se orientuje v jednotlivých proudech poválečné světové literatury - hodnotí specifika literárních žánrů a proudů na konkrétních příkladech - hodnotí přínos autorů a národních literatur do světového umění - interpretuje texty ukázek z čítanky - přibližuje vlastní čtenářské zážitky formou referátů ostatním spolužákům	Světová literatura po roce 1945 - Charakteristika stěžejních literárních směrů a proudů - Nejvýznamnější představitelé	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - charakterizuje českou poválečnou literaturu v dílčích etapách vývoje - vyzvedává přínos konkrétních autorů v jednotlivých obdobích vývoje české literatury z hlediska uměleckého a myšlenkového - orientuje se v základních literárních žánrech české poválečné literatury - prezentuje vlastní čtenářské zážitky spolužákům a posluchačům - interpretuje texty ukázek z čítanky - hodnotí přínos českých autorů do pokladnice světového umění	Česká literatura po roce 1945 - Periodizace z hlediska historického kontextu a nejvýznamnější představitelé: - Období 1945 až 1958 - Období 1958 až 1989 - Náhled do současné literatury	

5.1.2 Předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a spočívá především ve vedení žáků k vědomému užívání jazyka jako základního nástroje komunikace (a to mluvené i psané) v různých komunikačních situacích. Cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavují žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, mít úctu ke kulturním tradicím. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

K textu přidat: Anglický jazyk je vyučován tak, aby směřoval k dosažení úrovně B2 podle SERRJ (společný evropský referenční rámec jazyků).

Časové vymezení předmětu:

Předmět Anglický jazyk je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty, s týdenní hodinovou dotací 4 - 4 - 4 - 4, kvinty až oktávy 4 - 4 - 4 - 4.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zpravidla vyučován v jazykové učebně, kde jsou k dispozici televize, video, DVD přehrávače, mapy, plakáty, obrázky, fotografie, slovníky.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách anglického jazyka užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, poslechová cvičení, dialogy, popis obrázků, samostatná vyprávění, miniprojekty, referáty, práce s ukázkami filmů, písní, skupinové práce).

Spolupráce v rámci mezipředmětových vztahů je realizována pomocí témat z oblasti jazykové, geografické, historické a kulturní.

Do obsahu vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou integrována následující **průřezová témata:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vytváříme dostatek komunikačních příležitostí pro používání anglického jazyka
- nabízíme aktivační metody, které povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými slovníky a jinými encyklopedickými materiály.

2. Kompetence k řešení problémů:

- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití anglického jazyka
- vedeme žáky k porovnávání stavby anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností a odvozování pravidel.

3. Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění anglicky vedenému rozhovoru a anglicky psaným jednoduchým textům
- vedeme žáky, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

4. Kompetence sociální a personální:

- vytváříme dostatek situací, k jejichž zvládnutí spolupracují se spolužáky
- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných i rozdílných rysů lidí z různého jazykového prostředí.

5. Kompetence občanské:

- na příkladech z anglosaských zemí vedeme žáky, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích.
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k správnému používání studijních materiálů a dvojjazyčných slovníků pro samostatné studium
- vedeme žáky k pečlivé systematické práci.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a dalším jazykům.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Uživatel základů jazyka – úroveň A2.

Úroveň A2

Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblasti, které se ho/jí bezprostředně týkají. Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/její nejnaléhavějších potřeb.

Samostatný uživatel – úroveň B1, B2.

Úroveň B1

Rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává se škole, v práci a ve volném čase. Umí si poradit se situacemi při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

Úroveň B2

Dokáže porozumět hlavním myšlenkám složitých textů včetně odborně zaměřených diskusí ve svém oboru. Dokáže se účastnit rozhovoru plynule a spontánně s rodilými mluvčími. Umí napsat srozumitelné podrobné texty na různá témata. Vysvětlí své názory a stanoviska, uvede výhody a nevýhody různých možností.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - udává osobní údaje, představí se, pozdraví a představí své spolužáky, osloví je, přivítá a rozloučí se - poděkuje a reaguje na poděkování - používá číslice - požádá o dovolení, pomoc, službu, informaci, reaguje na prosbu - napíše osobní dopis, kde se představí - omluví se a reaguje na omluvu - představí své zájmy a koníčky - vyjmenuje některé státy - představí město/vesnici, ve které bydlí/žije - vyplní jednoduchý formulář	- To be (present simple) - Can I...? - Numbers and dates - The alfabet - Jednotné a množné číslo podstatných jmen - Přídavná jména - Classroom language - Things in the country - Countries and nationalities	G - Zeměpisné pojmy (things in the country)
<i>Žák</i> - popíše věci, které má, které má rád - představí členy své rodiny - napíše osobní dopis, popíše své věci a představí členy své rodiny - popíše svou osobu a svého spolužáka - informuje o tom, jak se cítí - popřeje hezký den, k narozeninám	- To have got (present simple) - Family - Everyday things - Possessive 's - Possessive adjectives (this, that, these, those) - A, an, some, any - Adjectives - Parts of our body	MKV - Město a život v některé anglicky mluvící zemi
<i>Žák</i> - popíše, co dělá doma a ve škole - informuje o tom, co má/nemá rád - napíše dotazník - popíše své zvyklosti a činnosti během dne - vylíčí, jak se stravuje - informuje o tom, kdy se co dělá	- Present simple - Likes and dislikes - Present simple and frequency adverbs - Food and drink - Telling the time - Daily routines - Expressions of time - Like + noun - Have got / have	MKV - Každodenní život studenta v některé anglicky mluvící zemi

Žák - popíše pokoje v domě - představí svůj (vysněný) pokoj / dům	- There is / are + a /an/some/ - There isn't / aren't + a/an/any - Prepositions - Rooms, things in the room / house - Countable / uncountable nouns	EGS - Bydlení v některé anglicky mluvící zemi
Žák - popíše své schopnosti, co dokáže, umí, neumí udělat - informuje o místě, kde bydlí, co tam je, co tam lze dělat - vyjádří, co vidí, slyší - přikáže, co se musí / nesmí dělat	- Can / can't - Verbs - Places in a town, people and society - Can see / hear - Must / mustn't - Imperative - Abilities - Prepositions of place	OSV

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - popíše, co se právě děje - informuje o tom, co má kdo na sobě - sdělí, jaké oblečení obvykle nosí - vyjádří, co se bude dělat - navrhuje, odpovídá na návrh (setkání) - napíše krátkou zprávu - popíše své plány do budoucna - informuje o počasí - napíše pohlednici	- Present continuous - Object pronouns - Clothes - Present continuous for the future - Future time expressions - Suggestions - Going to for the future - Weather - Making arrangements	G - Počasí (weather)
Žák - popíše, čím lidé v minulosti byli - sdělí, co se stalo / nestalo - informuje o svém dětství - napíše osobní dopis o události v minulosti	- Past simple (to be, regular, irregular verbs) - There was / were - Occupations	OSV FJ - Profese (occupations)
Žák - popíše fakta - vyjádří svůj názor, souhlas, nesouhlas - informuje o tom, co rád / nerad dělá - popíše svůj všední den - informuje o tom, jak často vykonává aktivitu	- Classroom, class - I think / I don't think - Interests and activities, sport - Like + ing - Present simple - Adverbs / expressions of frequency - Everyday routines, people and society - Link words (before, after, then, after that)	OSV - Životní styl náctiletých v některé anglicky mluvící zemi a v ČR MV, OSV - Interests and activities FJ - Koníčky a sport (interests and activities, sport) FJ, NJ - Třída (classroom)
Žák - popíše událost v minulosti - popíše dovolenou / prázdniny - vypráví krátký příběh (ústně i písemně) - napíše interview se slavnou osobností	- Numbers / dates - Past simple (to be, regular, irregular verbs) - Holidays - Jobs, people and societies - Past simple + past time expressions (ago, ...)	MV - Talking about films / film stars / famous personalities

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - popíše svou cestu do školy - dává instrukce o směru - ptá se na cestu - popisuje, ptá se a informuje o aktivitách, které zrovna probíhají - telefonuje - popisuje fakta vždy - informuje o životě v minulosti - popíše události, které zrovna probíhaly v minulosti - informuje o tom, co bylo / nebylo možné v minulosti	- Town / places - Expressions for giving directions - Present continuous - On the phone - Present simple - Shops - There was / were - Past continuous - Could / couldn't - Life in the past	MV D - Život člověka v minulosti (life in the past)
Žák - popíše a porovná věci - informuje o podobnostech a rozdílech věcí - popíše, co lidé vlastní - porovná jednu věc s ostatními ve skupině - informuje o svých plánech a záměrech (společenský program) - vyjádří svůj názor	- Adjectives - Comparative adjectives - As...as - Whose? - Possessive pronouns - How + adjective - Superlative adjectives - Going to for the future - Going on a trip - Comparative + superlative of good / bad	
Žák - informuje o budoucnosti - objedná si jídlo v restauraci - informuje o množství - sděluje ostatním o svém životním stylu, životním stylu v ČR	- Will for the future - Present continuous for the future - Future time expressions - Food and drink / in a restaurant, healthcare - Uncountable nouns - I'd like / Would you like / Could I have? - How much / many - A lot of / much / many	EGS - Stravování v některé anglicky mluvící zemi a v ČR MKV, OSV - Multikultura (food and drink)

<i>Žák</i> - informuje o tom, co je / není možné - informuje o pravidlech / zákazech - poradí, co by se mělo / nemělo dělat - vyjádří svůj názor - informuje o životním prostředí - informuje o důsledcích a příčinách - vytvoří plakát	- Can / can't - Must / mustn't - Should / shouldn't - Verbs of action - Everyday materials - Environment - The first conditional - Present perfect - informativně	EV - Život a životní prostředí v některé anglicky mluvící zemi a v ČR

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - popíše osobu (vzhled, charakter) - vyjádří, co obvykle dělá a co dělá nyní - popíše (své) koníčky a zájmy - vyjádří, co má / nemá rád - napíše svůj osobní profil	- Personalities, personal identification - Personality adjectives - Negative prefixes - Hobbies and interests, everyday life - Time phrases - Present simple and continuous - State verbs - Verb + infinitive / -ing form - Personal profile	OSV - Osobnostní rozvoj, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - sociální rozvoj - poznávání lidí (personal identification) ČJL - Osobní dopis FJ - Režim dne (everyday life), seznámení (personal identification) OV - Psychologie osobnosti (personal identification)
<i>Žák</i> - popíše svět sportu - popíše události v minulosti - vypráví krátký příběh - pracuje s časopisovým článkem - napíše neformální dopis	- Sport - Free-time activities - Past simple and continuous - Informal letter	NJ, FJ - Volný čas (free-time activities)
<i>Žák</i> - popíše vesnici/město/dům/byt/pokoj - vyjadřuje množství - používá členy a/an/the + noun - pracuje s novinovým článkem - naviguje a reaguje na instrukce směru - napíše blog entry o dovolené - popíše obrázek	- Rural/urban landscape/housing and living - Prepositions of movement / place - Compound nouns - Adjectives to describe places - Fillers - Holiday activities - Some, any, much, many, a lot of, a little, a few - Countable / uncountable nouns - Articles (a/an/the) - Blog entry about a holiday - Picture description	FJ - Dům, byt, pokoj, město (housing and living) G - Krajinné sféry ČJL - Líčení Př - Ekologie krajiny

Žák - popíše svět filmu - porovnává, vyjádří svůj názor - koupí / objedná lístky (do kina) - napíše recenzi k filmu	- Types of film / TV programme - Adjectives to describe films - ed / -ing adjectives - Comparatives and superlatives - (not) as ... as, too, enough - A film review	MV - Role a vliv médií ve společnosti (types of film/Tv programme)
Žák - popíše svět obchodu - popíše události, které se staly nedávno - nakupuje v obchodě, reklamuje vadné zboží - napíše formální dopis - stížnost	- Shops, shopping - In a shop - Present perfect and past simple - Formal letter of complaint	FJ - Nakupování
Žák - popíše spotřebiče a užití moderní techniky - předpovídá, nabízí, slibuje, rozhoduje se - vyjadřuje, co by mohlo být - navrhuje setkání - napíše zprávu	- Electronic devices and modern technology, social medial - Phrasal verbs - Will/ going to - Zero conditional - May, might, could - Message	ČJL - Zpráva
Žák - zdraví ostatní - vyjadřuje se o zákazech a nezbytnostech - popíše budoucnost a její následky - pracuje s popisy různých festivalů a zvyklostí - navrhuje, přijímá, odmítá pozvání - radí a doporučuje - vyjádří se o přijímání dáreků	- Pozdravy, gesta - Phrasal verbs - Social activities, education - Must, mustn't, needn't - First conditional - Making, accepting, declining invitations - Giving advice - Note	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - vyjadřuje se ke globálním problémům, o imaginárních situacích a jejich následcích, o životním prostředí - popíše situace, které by chtěl změnit - napíše slohovou práci	- Global issues, geography and nature, weather - Word formation: noun suffixes - Second conditional - I wish - Discussing global issues - Essay	EGS - Globální problémy (global issues) ČJL - Úvaha
Žák - popíše svět kriminálních činů - popíše událost v minulosti užitím různých minulých časů - podává zprávu o tom, co ostatní řekli - napíše kriminální příběh	- Crime, society - Extreme adjectives - Word formation: noun suffixes -er, -ist, -ian - Past perfect - Reported speech - Story	MKV - Princip sociálního smíru a solidarity (crime) ČJL - Vypravování
Žák - popíše svět médií - seznámí se s životem a dílem W. Shakespeare - navrhuje setkání	- Media, books, interviews - Styles of fiction - Arranging meeting - Passive	MV - Kritické čtení (media)
Žák - popíše oblečení - popíše lidi na obrázku - napíše dopis, kde se představí	- Clothes, fashion - Compound adjectives - Nationalities - Order of adjectives - Present tenses - State and dynamic verbs - Verb + infinitive / -ing - Informal letter (to an exchange student)	NJ - Oblečení (clothes)

<i>Žák</i> - <i>popíše, jak se cítí</i> - <i>popíše své dětství, svou rodinu</i> - <i>diskutuje o významných dnech</i> - <i>vyjadřuje se o věcech platných v minulosti, nikoliv však nyní</i> - <i>vypráví příběh</i> - <i>napiše příběh</i>	- Feelings, family - Noun formation - Adjective prefixes - Adjective + preposition - Sequencing words, conjunctions - ed / -ing adjectives - Phrasal verbs - Past tense contrast - Used to - Exclamatory sentence - Narrative	OSV
<i>Žák</i> - <i>popíše svět práce</i> - <i>popíše osobu, věc a místo užitím vztažných vět</i> - <i>vyjádří svůj názor na práci v zahraničí</i> - <i>simuluje pracovní pohovor</i> - <i>napiše žádost o práci, životopis</i>	- Jobs and gender, places of work, activities at work - Expressing an opinion, agreeing, disagreeing - Phrasal verbs: separable and inseparable - Defining / non-defining relative clauses - Job interview, životopis - Job application	ČJL - Životopis ČJL - Motivační dopis

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - popíše tělo - diskutuje o (zdravém) životním stylu, stravě - popíše zranění, nemoci, jejich symptomy - simuluje návštěvu u lékaře - vytvoří oznámení	- Parts of the body - Aches, pains, illnesses, symptoms - Past simple and present perfect contrast - Present perfect continuous - At the doctor's - Diet, lifestyle, health and hygiene, food - Announcement	NJ - Zdraví (health) FJ - Stravování (diet) ČJL - Oznámení
Žák - popíše svět moderních technologií - spekuluje o budoucnosti - diskutuje o politice a životním prostředí - navrhuje, co dělat, reaguje na návrhy - napíše neformální email	- Future, technology - Noun prefixes - Verb + noun collocations - Making, accepting and declining suggestions, plans - First conditional - Speculating and predicting (will, may, might) - Future perfect, future continuous - Will, going to and present continuous - Future time clauses, conjunctions - Informal email	EV - Člověk a životní prostředí (environment) Bi - Biologie živočichů
Žák - podává zprávu o tom, co ostatní řekli - souhlasí, přesvědčuje, vyjednává, dochází ke kompromisu - napíše formální dopis	- Compound nouns - Must have, might have, can't have - Reported speech - Say / tell - Verbs with two objects - Formal letter	

Žák - popíše vztahy - porovnává - pracuje s básní - popíše, co by rád změnil - představí se - napíše slohovou práci (for and against)	- Relationships, interpersonal relationships, society - Time expressions - Three-part phrasal verbs - Second conditional - I wish / if only / I'd rather - For and against essay	NJ, FJ - Vztahy (relationships)
Žák - popíše svět cestování a dovolených - naplánuje dovolenou - požádá zdvořile o informaci - popíše město	- Travel and transport - Holidays, trips, excursions - Tourism, travel compound nouns - Passive - Adjectives - Indefinite pronouns some-, any-, no- - Introductory it - Phrasal verbs - Holiday complaints - Describing a place	EGS - Objevujeme Evropu a svět OSV - Sebepoznávání, sebepojetí, organizační schopnosti ČJL - Popis místa FJ - Doprava (travel)
Žák - vyjádří svůj názor na peníze, reklamu - používá strukturu: have sth done - popisuje imaginární události v minulosti a jejich následky - napíše opinion essay	- Money, payment, service - Have something done - Reflexive pronouns - Third conditional - Linking words - Opinion essay	
Žák - popisuje svět umění - vyjádří svůj názor na dílo - používá participle clauses - používá determines with nouns - napíše recenzi knihy	- Visual/performing arts, artists, artistic activities - Compound nouns - Participle clauses - Determines (all, each, every, few, little) - so, such - Nominal subject clauses - Book review	ZSV - Sociologie - kultura

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - ústně popíše vlastnosti a charakter známé osoby - popíše gramaticky správně minulé události, činnosti a skutečnosti - vypráví o minulých činnostech a jejich následcích - uvede vhodnými výrazy svůj názor o známé osobnosti - ústně popíše děj podle obrázku nebo fotografie - napíše novinový článek	- Talking about people - Personality adjectives - Comparisons with as..as - Describing people you know - Past and perfect tenses - Past perfect simple and continuous - Magazine article	ČJL - Porovnání vyjadřování posloupnosti minulých dějů
Žák - vyjádří vhodnými výrazy množství - využívá různé gramatické struktury k vyjádření minulého a současného děje - rozumí hlavní myšlence literárního textu - podpoří nebo odmítá v diskusi vhodnými argumenty - diskutuje o výhodách a nevýhodách studijních programů u nás a v zahraničí	- Value and price - Money and finance - Expressions connected with money - People talking about precious and valuable things - Determiners - Articles and quantifiers - Verbs patterns - Essay: for and against	OSV - Člověk ve společnosti
Žák - popíše způsob života člověka v jeho různých etapách - popíše gramaticky správně různé budoucí události a činnosti - podpoří svůj názor vhodnými argumenty - popíše detailně osobu, kterou obdivuje - hovoří o svých budoucích osobních a pracovních plánech a vizích - diskutuje o vztazích a o generačních rozdílech	- Stages of life - Phrasal verbs with up and down - Talking about people's lives - Talking about the future - Time clauses - Future continuous and future perfect - Description of a person	OSV - Člověk ve společnosti
Žák - rozpozná různé části těla různých zvířat - rozumí hlavním bodům novinového článku - formuluje gramaticky správně minulost, přítomnost a budoucnost - porovná vztahy lidí ke zvířatům v různých zemích - užívá vhodné výrazy k zdůraznění svých myšlenek - popíše podrobně ohrožený druh zvířat a jejich způsob života - diskutuje o vztazích mezi zvířaty a lidmi	- Animals (animal parts) - Collective nouns - Animal idioms - Talking about ability - Nominal clauses - Descriptive essay - Expressing purpose	Bi - Zoologie

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - rozumí hlavní myšlence novinového a populárně-naučného článku - popíše, kdy a jak sleduje zprávy - reprodukuje sdělení různými výrazy a jazykovými strukturami - podpoří a obhájí postoj vhodnými argumenty a reaguje na protiargumenty - hovoří o oblíbených knihách - napíše recenzi přečtené knihy	- Headlines (Headline language) - Abbreviations - News reports - Reported speech: statements and questions - Reporting verbs and other reporting structures - Review (story, characters) - Types of literature - Newspapers	IVT - Informační a komunikační technologie
Žák - uvede vhodnými výrazy názor a postoj k tématu/skutečnosti - položí písemně i ústně nepřímou otázku - formuluje gramaticky správně otázku na podmět a na předmět dotazu - popíše významného vůdce - formuluje dodatek k otázce nebo dodatkovou reakci na dotaz - formuluje názor na morálku a chování lidí v různých situacích napříč lidskou historií - diskutuje o problematice života	- Opinion and belief - Expressing opinions - Question forms - Subject and object questions - Question tags - Essay: opinion	D - Války a dějiny hnutí
Žák - popíše reálie některých anglicky mluvících zemí a naší republiky - diskutuje o literatuře - používá gramatické struktury při vyjadřování	- Reálie ČR podle aktuálních témat k maturitě (politické a ekonomické postavení ve světě, kultura, umění, literatura, vzdělávací systém, rodinný život, tradice) - Reálie některých anglicky mluvících zemí podle aktuálních témat k maturitě (politické a ekonomické postavení ve světě, kultura, umění, historie, vzdělávací systém, rodinný život, tradice) - Literatura podle aktuálních témat k maturitě - Gramatické jevy a struktury úrovně B 1 a B2 podle SERRJ (Společný evropský referenční rámec pro jazyky)	EGS - Objevujeme Evropu a svět (reálie) D - Historie některých anglicky mluvících zemí a ČR (reálie) G - Geografie některých anglicky mluvících zemí a ČR (reálie) ČJL - Literatura FJ - Praha, ČR (reálie)

5.1.3 Předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Německý jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace společně s předměty český jazyk a ostatními cizími jazyky. Výuka navazuje na výuku českého jazyka a anglického jazyka. Vzdělávání v Německém jazyce vychází ze Společného referenčního rámce pro výuku jazyků, cílem je dosažení jazykové úrovně B1. Zaměřujeme ji na rozvoj komunikativních schopností žáka, vedeme je k postupnému zvládnutí mluveného a v jednodušší podobě i písemného projevu. Rovněž se snažíme žáky seznámit se životem v zemích, kde se vyučovaný jazyk používá.

Cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavují žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, mít úctu ke kulturním tradicím. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Výuka zahrnuje:

- základní komunikaci v běžných každodenních situacích
- základní gramatické struktury a typy vět
- psaní jednoduchých sdělení
- práci se slovníkem a dalšími zdroji informací (internet, časopisy atd.)
- tvorbu projektů v rámci skupinové práce.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Německý jazyk je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty s týdenní hodinovou dotací 0 - 3 - 3 - 3, v kvintě až oktávě s hodinovou dotací 3 - 3 - 3 - 4.

Žáci si volí v sekundě jeden ze dvou jazyků - německý nebo francouzský jazyk, a pak pokračují ve výuce zvoleného jazyka po celou dobu studia na gymnáziu.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací hodiny probíhají v učebně německého jazyka vybavené audiovizuální technikou, jejíž součástí je počítač, dataprojektor a hifi věž, a v dalších učebnách, z nichž některé jsou rovněž vybaveny audiovizuální technikou. Vyučující mají k dispozici CD přehrávače pro výuku v učebnách, které nejsou vybaveny audiovizuální technikou.

Výuka zahrnuje formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- jazyková komunikace
- poslech s porozuměním
- čtení s porozuměním
- procvičování a rozvíjení slovní zásoby
- skupinová práce (řešení konkrétních situací - Rollenspiele)
- tvorba písemných sdělení (dopis, email)
- výuka a procvičování gramatiky
- práce s časopisy, internetem a dalšími multimediálními materiály
- projekty.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
- Multikulturní výchova: lidské vztahy
- Environmentální výchova: vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- žákům nabízíme aktivační metody, které je vedou k samostatné práci s česko-německými slovníky
- snažíme se vytvořit dostatek komunikačních příležitostí při používání německého jazyka.

2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k vyhledávání shod a odlišností mezi českým a německým jazykem
- řešíme s nimi běžné problémy v komunikativních situacích.

3. Kompetence komunikativní:

- s žáky formulujeme a vyjadřujeme myšlenky a názory v logickém sledu, vedeme je k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- učíme je naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, usilujeme o účinné zapojení do diskuze, vedeme je k obhajování jejich názoru a vhodné argumentaci
- vedeme je k porozumění různým typům textů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využíváme informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- snažíme se, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivní spolupráce s druhými při řešení daného úkolu.

5. Kompetence občanské:

- na příkladech z německy mluvících zemí vedeme žáky k toleranci a respektu k jiným národům.
- jazyk chápeme jako prostředek historického a kulturního vývoje národa, důležitý sjednocující činitel národního společenství, jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání
- rozvíjíme pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a žáky vedeme k respektování kulturní rozmanitosti

6. Kompetence pracovní:

- motivujeme žáky ke svědomité práci a seznamujeme je se správným používáním různých studijních materiálů, časopisů, internetu.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a dalším jazykům.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň B1: Žák - rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace (input) týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. **Poradí si** s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. **Napíše** jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. **Popíše** své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). **Komunikuje** prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. **Popíše** jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze **používá**. **Představí** sebe a ostatní a **klade** jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky **odpovídá**. **Jednoduchým** způsobem **se domluví**, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - představí se - seznámí se s německou abecedou - zná dny v týdnu, měsíce a roční období - počítá do dvaceti - zná barvy	Hallo, guten Tag - Německá abeceda - Pozdravy - Dny v týdnu, měsíce a roční období - Číslovky 0-20 - Barvy	OSV - Sociální rozvoj, komunikace ČJL - Srovnání české a německé abecedy
<i>Žák</i> - pozdraví a rozloučí se - představí sebe a ostatní - reaguje na jednoduché osobní otázky	Und wer bist du? Wortschatz - Nábytek - Sportovní potřeby - Volný čas (1) Grammatik - Člen určitý v 1. pádu - Časování pravidelných sloves a slovesa „sein“ (ich, du) - Předložka „aus“ + město	OSV - Sociální rozvoj, komunikace
<i>Žák</i> - představí kamarády a hovoří o jejich zálibách - vede jednoduchý rozhovor na téma volný čas - hovoří o svém volném čase	Laura klettert gern Wortschatz - Sport - Volný čas (2) Grammatik - Časování pravidelných sloves (/er/sie, wir, ihr) - Sloveso „sein“ (er/sie) - Slovosled: přísudek v oznamovací a tázací větě	OSV - Sociální rozvoj, komunikace

Žák - čte jednoduché texty v němčině foneticky správně - uvede zemi svého původu a místo svého bydliště - seznamuje se s názvy německy mluvících zemí a měst v německy mluvících zemích - odpovídá kladně a záporně na jednoduché otázky - seznamuje se s reáliemi německy mluvících zemí - vyhotoví jednoduchý plakát o sobě a České republice	Das machen Freunde zusammen Wortschatz - Volný čas (3) - Názvy zemí - Sport, hudba Grammatik - Časování pravidelných sloves - Sloveso „sein“ (wir, ihr, sie) - Předložka „in“ + město/země - Zápor „nicht“ Landeskunde Hallo, wir sprechen Deutsch! Das ist mein Land!	EGS - Evropa a svět nás zajímá OSV - Sociální rozvoj, komunikace
Žák - hovoří o svém týdenním programu a rozvrhu hodin - vyjadřuje svůj názor - hovoří o jazykových znalostech - reaguje kladně a záporně na otázky	Simon liebt Informatik Wortschatz - Předměty ve škole - Jazyky - Volný čas (4) Grammatik - Časování nepravidelných sloves a slovesa „haben“ - Slovosled: podmět a přísudek v oznamovací větě - Odpověď s „doch“ - Předložka „am“ + den	OSV - Sociální rozvoj, komunikace
Žák - seznamuje se s názvy psacích potřeb - vyjadřuje přání	Ich brauche einen Kuli. Wortschatz - Seriálové postavy - Psací potřeby Grammatik - Podstatná jména s neurčitým a určitým členem v 1. a 4. pádu - Slovesa s 4. pádem - Sloveso „möchte“	OSV - Sociální rozvoj, komunikace

Žák - domluví si s někým schůzku - něco navrhne, přijme návrh nebo jej odmítne - vyjadřuje časové údaje - vytvoří plakát o životním stylu české mládeže a prezentuje jej před spolužáky	Hast du Zeit? Wortschatz - Schůzka s kamarády - Volný čas (5) - Časové údaje, části dne, čas Grammatik - Modální slovesa „müssen, können“ - Slovosled věty s modálním slovesem - Předložky „am“ + část dne, „um“ + čas Landeskunde Was machst du am Mittwoch um vier? Projekt Lifestyle tschechischer Jugendlicher	OSV - Sociální rozvoj, komunikace EV – člověk a životní prostředí

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - hovoří o své rodině - někoho popíše - hovoří o povoláních - řekne, odkud pochází	Mein Bruder ist einfach super! Wortschatz - Rodina - Názvy povolání - Názvy zemí Grammatik - Přivlastňovací zájmena „mein, dein“ v jednotném čísle - 2. pád vlastních jmen - Předložka „aus“ + země - Záporný člen „kein“ v 1. a 4. pádu - Tvoření slov: koncovka „in“	OSV - Sociální rozvoj, komunikace
<i>Žák</i> - řekne, co má nebo nemá rád - používá vykání - zeptá se na cenu - omluví se	Trinken wir einen Karibik-Cocktail? Wortschatz - Nápoje - Potraviny (1) - Číslovky do 100 - Ceny Grammatik - Časování slovesa „mögen“ - Vykání „Sie“ - Množné číslo podstatných jmen - Přivlastňovací zájmena „mein, dein“ v množném čísle	OSV - Sociální rozvoj, komunikace
<i>Žák</i> - popíše svůj den	Was isst du gern? Wortschatz - Potraviny (2) - Jídla - Průběh dne Grammatik - Časování sloves „essen, schlafen“ - Osobní zájmena v 1. pádu („er/es/sie, sie“) - Slovesa s odlučitelnou předponou - Přivlastňovací zájmena „sein, ihr“ - Předložky „von...bis“ Landeskunde Kochst du gern?	OSV - Sociální rozvoj, komunikace

	Projekt Wir machen ein Foto-Kochbuch	
<i>Žák</i> - se naučí hovořit o svých koníčcích - umí někoho vybidnout, aby něco udělal - dokáže říct, kam někde jde	Nico sammelt Schiffe. Wortschatz - předměty, jež můžeme sbírat - koníčky - místa ve městě (1) Grammatik - časování sloves sammeln, basteln - časování sloves lesen, fensehen, laufen, fahren, trefen, tanzen - rozkazovací způsob 2. os. j. č. - předložka in + 4. p.	OSV - Sociální rozvoj, komunikace
<i>Žák</i> - dokáže říct, co ho bolí - umí popřát vbrzké uzdravení - dokáže vyprávět o tom, co se stalo včera - umí uvést důvod	Mein Fuß tut weh! Wortschatz - části těla - bolesti Grammatik - osobní zájmena ve 3. pádu mir, dir - préteritum sloves haben a sein - spojka deshalb	OSV -Sociální rozvoj, komunikace
<i>Žák</i> - dokáže telefonovat - umí se zeptat na adresu a telefonní číslo - umí říct, které dopravní prostředky používá - dokáže vyjádřit, jak často něco dělá - umí dělat komplimenty	Treffpunkt: Spiegelstraße 12 Wortschatz - adresa a telefonní číslo - dopravní prostředky - místa ve městě (2) - popis cesty Grammatik - předložka mit + 3.p. - přeložka zu + 3.p. /místní údaje/ - osobní zájmena ve 4. p. mich, dich, ihn/es/sie Landeskunde Was sammelst du? Projekt Meine Freizeit Auf einen Blick Wiederholung	OSV -Sociální rozvoj, komunikace MV – Člověk a mediální svět

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - dokáže říct, koho navštíví - umí vyjádřit časové údaje - umí mluvit o cestování vlakem - zvládne se zdvořile obrátit na dospělého	Kati kommt nächsten Freitag. Wortschatz - cestování - čas (formální) - povolání Grammatik - předložka zu + 3.p. (osoby) - přídavné jméno nächst - přeložky nach, in + město/země -přivlastňovací zájmeno ihr/ihre	EGS - Evropa a svět nás zajímá OSV - Sociální rozvoj, komunikace
<i>Žák</i> - umí vyjádřit, že se mu něco líbí/nelíbí - dokáže dát dárek a za dárek poděkovat - umí říct, co se dá dělat v místě jeho bydliště - dokáže říct, co se kde koná	Das T-Shirt gefällt mir! Wortschatz - oblečení - dárky - akce a místa Grammatik - gefallen + 3.p. - předložka für + 4. p. - es gibt + 4. p. - neosobní zájmeno man - přeložky in, an, auf + 3. p.	OSV - Sociální rozvoj, komunikace
<i>Žák</i> - dokáže hovořit o minulosti - umí vyjádřit, že nerozuměl - umí někoho popsát - dokáže mluvit o tom, co někdo umí	Das Konzert hat Spaß gemacht! Wortschatz - činnosti pro volný čas - popis osoby Grammatik - perfektum s pomocným slovesem haben - přičestí minulé s koncovkou – (e)t /pravidelná slovesa, slovesa s příponou – ieren slovesa s odlučitelnou přeponou - modální sloveso können (dovednost) Landeskunde Das ist BERLIN! Projekt: Das ist unsere Stadt. Herzlich willkommen!	OSV - Sociální rozvoj, komunikace

	Auf einen Blick Wiederholung	
Žák - umí popsat byt/dům - dokáže vyjádřit časové údaje - umí někoho vybídnout k činnosti - hovoří o tom, jak často a jak dlouho něco dělá	Vor dem Essen schauen wir das Fahrrad an. Wortschatz - čas (neformální) - bydlení - zvířata Grammatik - přeložky vor, nach + 3. p. - předložky in + 3. p. /4. p. - zájmeno jed-	OSV - Sociální rozvoj, komunikace
Žák - vypráví o prázdninách - umí mluvit o minulosti - dokáže vyjádřit přání/plány	Schöne Ferien! Wortschatz - prázdninové aktivity - cíle o prázdninách - místa v přírodě Grammatik - perfektum s pomocným slovesem sein - přičestí minulé s koncovkou – en /nepravidelná slovesa, slovesa s předponou ver- , slovesa s odlučitelnou přeponou/ - přeložky in an, auf + 3. p. /4. p. - im + měsíce/roční období - modální sloveso wollen	OSV - Sociální rozvoj, komunikace
Žák - hovoří o škole - vyjadřuje své pocity - dokáže něco ohodnotit - umí někoho pozvat - dokáže popřát a na přání reagovat	Lukas hat Geburtstag. Wortschatz - škola - narozeniny a oslavy Grammatik - tázací zájmeno welch- - řadové číslovky (datum) - předložka bei + 3. p. (osoby) - perfektum sloves sein, beiben, passieren Landeskunde Klassenfahrt nach Österreich Projekt: Wir planen eine Reise in die Schweiz! Auf einen Blick Wiederholung	OSV - Sociální rozvoj, komunikace EGS - Evropa a svět nás zajímá

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - popíše předměty a situace, reaguje v konfliktních situacích - vyjadřuje své pocity	Kleidung Gramatika - Způsobové sloveso wollen - Skloňování přídavných jmen po členu určitém v 1. pádu - Skloňování osobních zájmen er, sie - Předložky bei/zu/an Slovní zásoba - témata - Oblečení	MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne ZSV, IVT
<i>Žák</i> - vyjadřuje svůj názor - hovoří o svých zálibách - reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu	Fernsehen Gramatika - Způsobové sloveso sollen - Zvratná slovesa - Vedlejší věty - Skloňování přídavných jmen po členu určitém v 4. pádu Slovní zásoba - témata - Televize	
<i>Žák</i> - popíše dům nebo byt - hovoří o svých představách o bydlení	Unsere Wohnung, unser Haus Gramatika - Skloňování přivlastňovacích zájmen - Skloňování přídavných jmen po členu neurčitém v 1. a 4. pádu Slovní zásoba - témata - Místnosti v bytě	

Žák - popíše místnosti a zařízení v domě nebo v bytě - sestaví písemné sdělení týkající se daného tematického okruhu (dopis, email) - čte nahlas relativně plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu - rozumí obsahu textů v učebnici a obsahu některých autentických materiálů - rozumí zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci přiměřené obtížnosti	Endlich ein eigenes Zimmers Gramatika - Předložky s dativem a akusativem - Složená slova - Zájmeno „dieser“ Slovní zásoba - témata - Zařízení v domě nebo v bytě	
Žák - pozve spolužáky ústně i písemně na oslavu narozenin - plánuje oslavu narozenin se svými spolužáky - seznamuje se se svátky v jiných zemích	Feste und Ferien Gramatika - Předložky für, ohne Slovní zásoba - témata - Svátky a oslavy	EGS - Žijeme v Evropě OSV - Sociální komunikace ZSV, G, IVT, D
Žák - hovoří o počasí - rozumí obsahu textů v učebnici a obsahu některých autentických materiálů - napíše dopis příteli	Wetter Gramatika - Préteritum způsobových sloves Slovní zásoba - témata - Počasí	
Žák - hovoří o událostech v minulosti - hovoří o plánech na prázdniny	Reiseziele Gramatika - Předložky an, auf, in Slovní zásoba - témata - Prázdniny - Cestování	OSV - Sociální komunikace
Žák - vyžádá si základní informaci - osvojuje si realie německy mluvících zemí	Berlin Gramatika - Skloňování přídavných jmen v dativu Slovní zásoba - témata - Na nádraží - Orientace ve městě - Berlín	EGS - Žijeme v Evropě G

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - <i>hovoří o minulosti</i> - <i>používá časové údaje</i> - <i>vyjadřuje dobu trvání</i>	Im Ausland Fonetika - Hláska s Gramatika - Préteritum sloves „sein“ a „haben“ - Perfektum pravidelných i nepravidelných sloves	OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - <i>vyjadřuje sympatie</i> - <i>vyjadřuje účast</i> - <i>dělá komplimenty</i> - <i>vyjadřuje, že se mu něco líbí/nelíbí</i> - <i>popisuje osoby</i>	Schülerpraktikum Fonetika - Spojení hlásek st, sp, sch Gramatika - Předložky místa: „bei, in“ - Předložka „ohne“ - Ukazovací zájmena „der, die, das“ v 1. a 4. pádě - Slovosled po spojkách „deshalb, aber, oder, und“ Slovní zásoba - okruhy - Povolání - Vzhled - Oblečení	OSV - Sociální komunikace
<i>Žák</i> - <i>na základě obrázků vymyslí příběh</i> - <i>vyhledává informace na základě poslechu autentického textu</i> - <i>napiše jednoduchý dopis a email</i> - <i>hovoří o počasí</i> - <i>vypráví o prázdninách</i> - <i>vyhledává informace v autentických textech</i>	Reisen Fonetika - Souhlásky p, t, k Gramatika - Způsobové sloveso „wollen“ - Předložky s 3. s 4. pádem „an, in“ - Předložky u zeměpisných názvů - Předložka „mit“ + 3. pád Slovní zásoba - okruhy - Cestování - Prázdniny - Počasí Projekt - In einem anderen Land arbeiten oder einen	OSV - Sociální komunikace G

	Sprachkurs machen - Studijně vzdělávací zájezd do německy mluvících zemí	
Žák - představí sebe a ostatní - pojmenuje povolání - popíše sebe a ostatní - vyjadřuje svůj názor	Aussehen Fonetika - Samohlásky a, e, ä Gramatika - Zápor s „nicht“ a „kein“ - Slovesa s 3. pádem - Slovesa s 4. pádem - Přídavná jména s příponou „-ig, -lich-, -isch“ Slovní zásoba - okruhy - Osoba - Povaha - Vzhled	OSV - Sociální komunikace
Žák - vyjadřuje radost - hovoří o minulosti - vyjadřuje soucit/překvapení - vede rozhovory na téma zdraví, nemoci	Gesundheit, Krankheiten Fonetika - Samohlásky i, u, ü Gramatika - Perfektum pravidelných a nepravidelných sloves - Slovosled: perfektum Slovní zásoba - okruhy - Zdraví - Části těla - U lékaře	OSV - Sociální komunikace
Žák - používá časové údaje - někoho varuje - vyjadřuje, co se stalo - vyhledává informace v autentických textech - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Sport Fonetika - Koncovka ie Gramatika - Slovesa s předponami - Perfektum sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou - Perfektum sloves s příponou „ieren“ Slovní zásoba - okruhy - Sport Projekt - Promis aus deutschsprachigen Ländern und aus Tschechien	OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě

Žák - požádá o radu - někomu něco přeje - vyjádří radu od jiné osoby - něco odůvodní - zeptá se, jestli mu ostatní rozumějí - požádá o vysvětlení - vyjádří, že nějaké slovo nezná nebo jej zapomněl	Fremdsprachenlernen Fonetika - Samohlásky o, ö Gramatika - Způsobové sloveso „sollen“ - Ukazovací zájmeno „dies-“ - Hlavní věta se spojkou „denn“ Slovní zásoba - okruhy - Výuka cizích jazyků	OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
Žák - vyjádří rozpor, zlost - nabídne/odmítne pomoc - zeptá se na spokojenost - vyjádří spokojenost	Schule Fonetika - Hláška h Gramatika - Hlavní věta se spojkou „trotzdem“ - Slovesa/podstatná jména/přídavná jména s předložkami Slovní zásoba - okruhy - Škola	OSV - Sociální komunikace
Žák - pojmenovává povolání - něco odůvodňuje - vyjadřuje zápor - vyjadřuje míru a důležitost	Berufe Fonetika - Spojení hlásek Gramatika - Vedlejší věta se spojkou „weil“ - Slabé skloňování - Skloňování přídavných jmen s neurčitým členem - Skloňování přídavných jmen po „mein“ a „kein“ Slovní zásoba - okruhy - Povolání, volba povolání - Vzdělávání	OSV - Sociální komunikace
Žák - popíše, co dělá ve volném čase - vyjádří pochopení - dá radu - vyjádří míru - rozloučí se - popíše předpoklady - vyjádří, že je něco jinak	Medien Fonetika - Hlášky j, g Gramatika - Préteritum způsobových sloves - Přivlastňovací zájmena - Hlavní věta se spojkou „sondern“ Slovní zásoba - okruhy - Média	OSV - Sociální komunikace

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - vyjadřuje spokojenost/radost - vyjadřuje názor někoho jiného - vyjadřuje, že něco ví - uvádí množství - vyjadřuje nutnost - domluví si schůzku	Freiwilligenarbeit Auf einem Musikfestival Fonetika - Spojení hlásek ch Gramatika - Zvratná zájmena v 4. pádě - Zvratná slovesa - Vedlejší věta se spojkou „dass“ - Časová předložka „in“ Slovní zásoba - okruhy - Dobrovolná práce - Hudební festival	OSV - Sociální komunikace
<i>Žák</i> - uvede přibližný časový údaj - něco navrhne - zdvořile o něco požádá - vyjadřuje přání - vyjadřuje, co je ostatním známo - vyjadřuje účel - uvádí množství - vyhledává informace v autentických textech - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Eine Grillparty Kochen Fonetika - Koncovky -lich, -ig, -isch Gramatika - Konjunktiv II sloves „können, haben“ - Neurčitá a záporná zájmena - Předložka „zum“ + zpodstatnělý infinitiv - „etwas/nichts“ + zpodstatnělé přídavné jméno - Hlavní věta se spojkou „außerdem“ Slovní zásoba - okruhy - Party - Vaření Projekt - Musikfestivals in Deutschland und in Tschechien	OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě

<i>Žák</i> - porovná život ve městě a na venkově - vyjadřuje spokojenost/nespokojenost - vyjadřuje, co dělá raději/nejraději - uvede název a polohu obce - jednoduše a souvisle popíše své okolí	Stadt und Land Fonetika - Spojení hlásek sch, sp, stj Gramatika - Příslovce času - Stupňování přídavných jmen v přísudku a příslovci - Srovnání pomocí „als, wie“ Slovní zásoba - okruhy - Život ve městě a na venkově	OSV - Sociální komunikace
<i>Žák</i> - řekne, jaké je počasí - uvede údaje o nějaké oblasti - někoho varuje - vysvětlí situaci	Wetter Umweltschutz Fonetika - Hlávka s Gramatika - Zájmeno „es“ - Rozkazovací způsob při vykání - Skloňování přídavných jmen bez členu - Vedlejší věta se spojkou „wenn“ Slovní zásoba - okruhy - Světové strany - Počasí - Ochrana životního prostředí	OSV - Sociální komunikace G
<i>Žák</i> - vyjadřuje svůj názor - vyjadřuje souhlas/nesouhlas - vyjádří své výhrady - mluví o tom, jak se někomu daří - poděkuje - napíše odpověď na e-mail v minulém čase	Tiere im Zoo Beim Tierarzt Fonetika - Hlávky b-p, d-t, g-k Gramatika - Skloňování přídavných jmen s určitým členem - Skloňování podstatných jmen v množném čísle - 2. pád u příjmení Slovní zásoba - okruhy - Zvířata - Práce zvěrolékaře	OSV - Sociální komunikace Bi

Žák - vyjadřuje přání - zeptá se na informace - vyjadřuje radost /lítost - vyhledává informace v autentickém textu	Europa von außen Junge Europäer Fonetika - Hlásky f, v, w Gramatika - Dvoudílné spojky: "zwar...aber, sowohl...als auch, entweder...oder" - Přání s konjunktivem II - Slovesa a přídavná jména s předložkami - Zájmenná příslovce - Předložka + zájmeno u osob Slovní zásoba - okruhy - Zkušenosti v Evropě a s programy EU - Cestování	OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ZSV, G
Žák - vyjadřuje dobu trvání - uvede okamžik - zeptá se na čas - vyjadřuje návrhy a reaguje na ně - vyjadřuje vlastnictví - hovoří o minulosti - seznamuje se s reáliemi německy mluvících zemí - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace	Interrail Wien Fonetika - Spojení hlásek pf, qu Gramatika - Časová předložka „bis zu + Dativ“ - Sloveso „brauchen“ + podstatné jméno, + infinitiv s „zu“ - Ukazovací a přivlastňovací zájmena, zápor - Slovesa v préteritu Slovní zásoba - okruhy - Doklady - Ubytování - Pamětihodnosti - Rakousko	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EGS - Žijeme v Evropě ZSV, G
Žák - řekne, kde se někdo nachází - popíše nějaké místo - uvede vzdálenost - omluví se za zpoždění - vysvětlí situaci - vyhledává informace v autentickém textu - seznamuje se s reáliemi německy mluvících zemí - sestaví písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	Zürich Total verlaufen Fonetika - Hláška ts Gramatika - Předložky: „vor, hinter, zwischen, neben“ - Zájmeno „-irgend“ - Dvoudílná spojka „weder...noch“ - Vedlejší věta s „obwohl“ - „sodass, so...dass“ Slovní zásoba - okruhy	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EGS - Žijeme v Evropě ZSV, G

	- Orientace ve městě - Místa, náměstí - Ztratili jsme se - Švýcarsko Projekt -Eine virtuelle Stadtführung	
<i>Žák</i> - vyjadřuje dobu trvání - pozve přátele - řekne, kde se co nachází - řekne, kde někdo něco dělá - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace	Eine Wohnung mieten Die Wohnung einrichten Fonetika - Hláska ks Gramatika - Předložky s akusativem: „für, ohne“ - Předložky s dativem: „mit, außer“ - Předložky s akusativem a dativem - Perfektum sloves „stehen/stellen, liegen/legen, sitzen/setzen, hängen“ - Tázací slovo „bis wann“ - Feminina s koncovkou „-ung“ Slovní zásoba - okruhy - Stěhování - Bydlení	OSV - Sociální komunikace
<i>Žák</i> - vyhledává informace v autentickém textu - vyjadřuje domněnky - popíše svou rodinnou situaci - vyjadřuje nespokojenost - vyjadřuje svůj názor - blíže vysvětlí situaci - zdvořile se zeptá - reprodukuje otázky jiné osoby - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	In der Familie leben Alleine wohnen Fonetika - Nosovky Gramatika - Budoucí čas - Nepřímé otázky - Feminina s koncovkou „-schaft“ - Přídavná jména s předponou „-un“ Slovní zásoba - okruhy - Rodina - Aktivity v domácnosti	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - srozumitelně reprodukuje přečtený text na téma konflikty - formuluje ústně svůj názor na toto téma - seznamuje se reáliemi Rakouska - pracuje s různými informačními zdroji	Konflikte und Lösungen Fonetika - Přízvuk u složených slov Gramatika - Zájmenná příslovce: dafür, ... - Tázací zájmena: wofür ... - Přídavná jména v genitivu Slovní zásoba - okruhy - Vztahy a partnerství - Rakousko	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě ZSV, G
Žák - komunikuje plynule a foneticky správně na téma životního prostředí - hovoří o České republice a Praze - pracuje s různými informačními zdroji	Gemeinsam statt Egoismus Fonetika - Podstatná jména s koncovkou -schaft Gramatika - Slabé skloňování podstatných jmen - Vedlejší věty s "statt dass", "statt" + infinitiv s zu, předložka "statt" Slovní zásoba - okruhy - Životní prostředí - Česká republika, Praha	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EV - Člověk a životní prostředí Životní prostředí České republiky ČJL, D, G, ZSV, IVT
Žák - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska k tématu médií - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Medienwelten Fonetika - Kontrastní přízvuk Gramatika - Trpný rod se "sein" a "werden" - Příčestí přítomné jako přídavné jméno - Vedlejší věty s "bevor, während a seit" Slovní zásoba - okruhy - Média	OSV - Sociální komunikace MV - Média a mediální produkce Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách ČJL, ZSV, IVT, AJ
Žák - hovoří o svých plánech do budoucna plynule a foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - formuluje písemně plány do budoucnosti, strukturuje je logicky a jasně	Zukunftspläne Gramatika Slovní zásoba - okruhy - Plány do budoucnosti	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace EGS - Vzdělávání v Evropě a světě ČJL, ZSV

5.1.4 Předmět: Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Francouzský jazyk patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a spočívá především ve vedení žáků k vědomému užívání jazyka jako základního nástroje komunikace (a to mluvení i psaní) v různých komunikačních situacích.

Předmět Francouzský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Francouzský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka.

Cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavují žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, mít úctu ke kulturním tradicím. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Francouzský jazyk je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty s týdenní hodinovou dotací 0 - 3 - 3 - 3, v kvintě až oktávě s hodinovou dotací 3 - 3 - 3 - 4.

Žáci si volí v sekundě jeden ze dvou jazyků - německý nebo francouzský jazyk, a pak pokračují ve výuce zvoleného jazyka po celou dobu studia na gymnáziu.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Francouzský jazyk je zpravidla vyučován v jazykové učebně francouzského jazyka, kde jsou k dispozici televize, video, CD a DVD přehrávače a další pomůcky (mapy, plakáty, obrázky, fotografie) demonstrující pojem frankofonie.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách francouzského jazyka užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, poslechová cvičení, dialogy, popisy obrázků, samostatná vyprávění, miniprojekty, referáty, práce s ukázkami filmů, písní).

Do obsahu vyučovacího předmětu jsou integrována následující **průřezová témata:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- nabízíme žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváříme žákům komunikační příležitosti pro používání francouzského jazyka.

2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k porovnávání stavby francouzského a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití francouzského jazyka.

3. Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění francouzsky vedenému rozhovoru a francouzsky psaným jednoduchým textům
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

4. Kompetence sociální a personální:

- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváříme situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí.

5. Kompetence občanské:

- na příkladech z frankofonních zemí vedeme žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích.
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a dalším jazykům.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům (jménům, slovům) a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto jednoduché výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci, zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat. Umí napsat stručný text na pohlednici, umí vyplnit formuláře obsahující osobní údaje.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb. Umí napsat krátké jednoduché poznámky, osobní dopis.

Úroveň B1: Žák – rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase... Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Napiše jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo které ho/jí osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

Úroveň B2: Žák – dokáže porozumět myšlenkám složitých textů týkajících se jak konkrétních, tak abstraktních témat včetně odborně zaměřených diskusí ve svém oboru. Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilým mluvčím, aniž by to představovalo zvýšené úsilí pro kteréhokoliv účastníka interakce. Umí napsat srozumitelné texty na širokou škálu témat a vysvětlit své názorové stanovisko týkající se aktuálního problému s uvedením výhod a nevýhod různých možností.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - reaguje na jednoduché osobní otázky (jméno, příjmení, země původu) - pozdraví dospělého, spolužáka a představí sebe i své spolužáky	Seznámení - Pozdravy, přivítání, představení - Pravidla výslovnosti, vázání - Člen určitý - Uspořádání francouzské věty - Rod podstatných jmen	OSV - Člověk a jeho svět
Žák - seznamuje se s odlišnostmi francouzského jazyka - správně vyslovuje jednotlivé hlásky - vyhláskuje správně slova	- Používání zájmena on - Sloveso být - Zápor u sloves: ne...pas	
Žák - se zeptá na osoby, na jméno, místo - používá předložky à a en ve vazbě s názvy měst a zemí	- Otázka ve francouzštině: intonace, opis, tzv. inverze - Předložky à a en se jmény měst a zemí - Česká republika a její sousedé	EGS
Žák - vytvoří množné číslo podstatných a přídavných jmen - vytvoří ženský rod přídavných jmen	- Státy EU - Množné číslo podstatných jmen - Rod a číslo přídavných jmen - Shoda a postavení přídavných jmen v přívlastku	MKV AJ Projekt - Vánoční blahopřání
Žák - zeptá se na věci a na to, komu patří, na barvy - pojmenuje věci a řekne, čím jsou	- Člen neurčitý - Přívlastňování, předložky de a à - Příslovce Si - ano	
Žák - tvoří krátké dialogy - počítá od 1 do 10	- Číslovky 1 - 10 samostatně a ve spojení s podstatným jménem - Pravidelná slovesa na -er, vzor parler	

<i>Žák</i> - vypráví krátce o sobě a své rodině - používá základní číslovky od 11 výše	Rodina - Věk, povolání, domácí zvířata - Schéma rodiny, popsat ji - Přivlastňovací zájmena samostatná - Sloveso mít - Číslovky 11 až 1000 - Sčítání a odečítání - Přiřazování podstatných jmen k číslovkám	OSV OV, VKZ, AJ Člověk a svět práce Projekt - Rodinný strom
<i>Žák</i> - pojmenuje různá povolání - simuluje krátký dialog	- C'est....qui, zdůraznění podmětu - Shoda slovesa se zdůrazněným podmětem	
<i>Žák</i> - stručně popíše, co je ve třídě a ve škole - určí místo - ústně i písemně popíše rozdily na obrázcích	Škola, třída - Popis školy, třídy - Spolužáci - Vyučovací předměty - Rozvrh hodin - Systém školství ve Francii (základní údaje) - Výraz il y a - Místní předložky - Aussi/non plus (také/také ne)	OSV VKZ
<i>Žák</i> - jednoduše popíše systém školství ve Francii - si především zopakuje mluvnické jevy probrané ve školním roce	- Stahování členu le s předložkou à, de - Ukazovací zájmena nesamostatná - Sloveso savoir	MKV - Kulturní diference ZSV

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - si zopakuje učivo z předešlého ročníku - opakování je zaměřeno na komunikaci - si zopakuje probrané gramatické jevy	Úvod - Osobní údaje - Zdravení a seznamování se - Popis rodiny - Popis třídy, školy - Počítání do 1000	OSV
Žák - popíše, co kdo dělá a jaké má záliby - jednoduše prezentuje své aktivity - zeptá se na aktivity svého spolužáka - pojmenuje dny v týdnu	Volný čas, záliby, sport - Činnosti konané ve volném čase - Zimní, letní sporty - Hudební nástroje - Popis činností o víkendu - Osobnosti francouzského kulturního a sportovního života - Nepravdělná slovesa: faire, aller, venir, prendre, dire - Stahování : au, du, aux, des	OSV OV, AJ
Žák - užívá správně samostatná a nesamostatná osobní zájmena	- Tázací zájmeno quel - Osobní zájmena samostatná (užití) - Neurčité zájmeno tout	
Žák - mluví o ročních obdobích, o počasí v průběhu roku - popíše aktuální počasí - určí čas	Čas, počasí - Určování času, vyjadřování hodin - Vyjadřování data - Klíma ve Francii - Vánoce, zvyky ve Francii	EV - Člověk a příroda MKV G, AJ

<i>Žák</i> - jednoduše popíše Francii a pojmenuje hory, řeky, města, určí světové strany	- Nepravidelné tvoření ženského rodu přídavných jmen - Užívání spojek si a que - Pravidelná slovesa na -ir vzor finir - Sloveso écrire - Stupňování přídavných jmen a příslovčí	MV - Stavba mediálních sdělení Projekt - Mapa Francie
<i>Žák</i> - jednoduše popíše dům, kde bydlí, byt a svůj pokoj - jednoduše vysvětlí cestu na určené místo	Dům, byt, pokoj - Popis města, ulice, domu - Popis cesty na určené místo - Dopravní prostředky - Tvoření řadových číslovek - Slovesa na -dre: attendre - Zvláštnosti časování sloves na -er (préférer, déranger, commencer, appeler)	OSV - Sociální rozvoj ZSV, AJ
<i>Žák</i> - v simulované situaci předvádí se spolužákem rozhovor o místě bydliště, bydlení	- Slovesa pouvoir, vouloir - Opis aller s infinitivem (blízká budoucnost)	
<i>Žák</i> - popíše svůj denní režim - zeptá se spolužáka na jeho denní režim a jeho aktivity ve volném čase	- Časování zvrtných sloves	
<i>Žák</i> - písemně popíše sebe a svůj denní režim	Popis dne - Denní program - Sloveso lire - Příslivce y - tam - Obrat ne....que	MV Projekt - Třídní průzkum o volném čase

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - si zopakuje učivo předešlého ročníku - opakování je zaměřeno na komunikaci - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	Úvod - Osobní údaje - Zdravení a seznamování se - Popis pokoje, bytu, domu, školy - Popis dne	OSV - Mezilidské vztahy, člověk a jeho svět
<i>Žák</i> - jednoduše popíše svůj vztah k četbě, televizi a filmu - si zopakuje mluvnické jevy probrané ve školním roce	Rádio, televize, kino - Kulturní život - Program televize, rozhlasu, kina - Minulý čas složený PC s avoir - Slovesa voir a sortir - opis faire + infinitiv	OSV - Sociální rozvoj OV
<i>Žák</i> - uceleně mluví o sobě, sportovních aktivitách ve volném čase a rozumí projevu na toto téma v podání spolužáků - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	Sport - Zimní sporty, sportování - Hodina tělocviku - Oslava narozenin - Passé composé s pomocným slovesem être - Pour + infinitiv - Nepravidelné sloveso devoir, rire	OSV - Sport Př, AJ
<i>Žák</i> - mluví o různých nemocech - vypráví o svém zdraví, o své návštěvě u lékaře - v simulované situaci předvádí se spolužákem rozhovor u lékaře - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - vyjmenuje části těla	Zdraví - Nemocný spolužák - U lékaře - Části těla - Zdravý způsob života - Osobní zájmena nesamostatná v předmětu přímém - Futur simple - Nepravidelná slovesa ouvrir, se sentir, revenir	OSV - Člověk a zdraví AJ

Žák - prakticky používá základní pravidla pro psaní osobního dopisu, který dokáže sestavit - pracuje s textem, vyhledává konkrétní informace v průvodci - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, - v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky - v simulované situaci předvádí se spolužákem rozhovor mezi turistou a průvodcem	Paříž - Paříž - historické i moderní památky - Procházka městem - Zážitky a dojmy z návštěvy města - Osobní zájmena nesamostatná v nepřímém předmětu - Personne, jamais, rien - Nepravidelné sloveso recevoir - Forma osobního dopisu	MKV - Kulturní diference EGS - Evropa a svět nás zajímá MV - Leták vybízející k návštěvě Paříže D
Žák - povídá o vyučovacích předmětech - porovnává školský systém ve Francii se systémem v ČR - při práci s textem se v něm dobře orientuje a vyhledává přesné údaje - v simulované situaci předvádí se spolužákem rozhovor na téma škola - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Škola - Začátek školního roku - Vyučovací předměty - Školský systém ve Francii a ČR - Různá zaměstnání - Vztažná zájmena qui, que, ce qui, ce que - Neurčitá zájmena tout, autre, même, chacun - Puisque - parce que - Nepravidelná slovesa devenir, revoir, plaire, satisfaire	OSV VDO - Občanská společnost a škola EGS - Objevujeme Evropu a svět
Žák - představí sebe a svou rodinu - popisuje jednotlivé členy rodiny - pojmenuje členy rodiny i vzdálené příbuzné - rozlišuje použití <i>passé composé</i> a <i>imparfait</i> při vyjádření minulého děje	Rodina - Rodina dříve a nyní - Vztahy v rodině - Francouzská rodina - Domácí práce - Imparfait - Nepravidelné sloveso mettre - Se mettre à + infinitiv - Avoir à + infinitiv - Nepravidelné sloveso suffire	OSV - Člověk a jeho svět, Člověk a společnost AJ

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - formuluje svůj názor na známá témata ústně i písemně gramaticky správně - srozumitelně reprodukuje přečtený text nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na probraná témata	Úvod - Konverzační okruhy (sport, zdraví, Paříž, škola, rodina) Gramatika - Vztažná, neurčitá zájmena - Stupňování příslovci a příd. jmen - Imperfektum - Podmínkové souvětí - Nepravidelná slovesa	EGS - Žijeme v Evropě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí
<i>Žák</i> - napíše dopis příteli, dospělé osobě - nechá vzkaz na telefonním záznamníku - porovnává situace pomocí 2. a 3. stupně přídavných jmen a příslovci - formuluje návrhy a reaguje na návrhy	Dopis, vzkazy, korespondence - Komunikace - Různé formy dopisů - Oslovení, rozloučení, zdvořilostní formulace - Vzkaz, inzerát, záznamník - Tvoření a stupňování příslovci - Nepravidelné stupňování příslovci a přídavných jmen - Postavení dvou zájmenných předmětů - Shoda příčestí minulého s předmětem - Nepravidelné sloveso <i>prévoir</i>	OSV - Jazyková komunikace OV
<i>Žák</i> - vypráví o svém kapesném, jeho použití - povídá o svém životním stylu, co rád dělá, jak využívá volný čas - používá podmínkové věty vyjadřující reálné situace - vyjmenovává způsoby platby - popisuje princip bankovního účtu - hovoří o svém rozpočtu	Mladí lidé - Banka - Kapesné - Nový životní styl mládeže - Stipendium pro stáž v cizině - Kondicionál přítomný - Podmínkové souvětí - <i>Au lieu de</i> + infinitiv - <i>Sans</i> + infinitiv - Podstatná jména odvozená od číslovek - Nepravidelná slovesa <i>interrompre, suivre, vivre</i>	OSV - Člověk a jeho svět MV - Inzerát na téma hlídání dětí, práce v domácnosti

Žák - tvoří trpný rod a správně jej používá - krátí vedlejší věty příslovečně časové - vyjadřuje průběh děje slovesným opisem <i>être en train de</i> - používá samostatná ukazovací zájmena a vztažné zájmeno <i>dont</i> - vypráví o své návštěvě výstavy, muzea, divadla, koncertu - vyhledává v textu konkrétní informace o muzeích v Paříži, o impresionistech - konverzuje o kultuře - vypráví o vlastní četbě	Muzea, výstavy – Umění a kultura - Výstavy, muzea - Nejznámější pařížská muzea - Impresionismus - Přídavná jména <i>beau, nouveau, vieux</i> - Trpný rod - <i>Avant de + infinitiv</i> - <i>Être en train de + infinitiv</i> - Samostatná ukazovací zájmena - Vztažné zájmeno <i>dont</i> - Nepravdivá slovesa <i>peindre, se servir</i> - Historie a historické památky - Knihy, kino, hudba, divadlo	OSV - Umění, kultura EGS - Evropa a svět nás zajímá
Žák - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na téma stravování - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu při čtení kuchyňského receptu - používá překladový slovník při čtení neznámých textů - v simulované situaci nakupuje potraviny - užívá dělivý člen - smlouvá o ceně - srovnává stravovací návyky Čechů a Francouzů	Nakupování, příprava jídla – Obchod, kuchyně - Nákup potravin - Příprava jednoduchého jídla - Vytvoření menu, receptu - Francouzská kuchyně - Dělivý člen - Zájmené příslovce <i>en</i> - Nepravdivá slovesa: <i>battre, cuire, traduire, conduire, construire</i> - Obchody, supermarkety, obchodní domy, trhy - Kuchyňské nádobí - Jídlo během dne	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Žijeme v Evropě AJ
Žák - srozumitelně reprodukuje přečtený text nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na dané téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na dané téma s předem připravenou slovní zásobou - usiluje o logickou strukturu svého písemného i ústního projevu o svém volném čase - vypráví gramaticky správně děj v minulosti s užitím souslednosti časové - vyjmenovává volnočasové aktivity	Volný čas – Zábava, hry, sporty - Záliby - Představa ideálního víkendu - Názory spolužáků na trávení volného času - Souslednost časů v oznamovacím způsobu - Přímá a nepřímá řeč - Užití <i>en, y</i> - Neurčité zájmeno <i>quelqu'un</i> - Nepravdivá slovesa: <i>dormir, soutenir</i> - Zahradničení, společenské hry - Sporty	EV - Člověk a životní prostředí MV - Média a mediální produkce OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů AJ

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - formuluje svůj názor na známá témata ústně i písemně gramaticky správně - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na známé témata - používá překladový slovník při čtení neznámých textů, orientuje se ve výkladovém slovníku při vyhledávání synonym	Úvod - Konverzačních okruhů (nakupování, vaření, volný čas, umění, korespondence) Gramatiky - Kondicionál přítomný - Podmínkové souvětí - Sousednost časů - Zájmena, příslovce, příd. jména - Dělivý člen - Nepravdělná slovesa	EGS - Žijeme v Evropě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí OSV - Sociální komunikace
Žák - popisuje své přípravy na cestu na prázdniny s přáteli - používá konjunktiv - popisuje své přípravy na cestu do zahraničí - vysvětluje výhody a nevýhody jednotlivých dopravních prostředků - vyjmenovává prázdninové aktivity	Cestování – Doprava, cestovní ruch, prázdniny - Přípravy na cestu - Dopravní prostředky - Dovolená, prázdniny s přáteli - Jazykové pobyty - Přítomný subjunktiv, tvoření, užití předpona re- - Procvičování nových frazeologických obrátů	OSV - Sociální komunikace MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EGS - Vzdělání v Evropě a ve světě
Žák - vysvětluje ústně i písemně své názory a stanoviska na módu, usiluje o gramatickou správnost - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích při nákupu oděvů s užitím jednoduchých vhodných výrazů a frazeologických obrátů - komunikuje plynule a foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Móda - Oblečení - Oděvy, nákup oděvů, označení velikosti, látky - Pařížští návrháři - Označení barev a odstínů - Vazba venir de + inf. - Přechodník - Nepravdělná slovesa: connaître, paraître - Módní doplňky	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů

Žák - jednoduše vypráví o Belgii - seznamuje se s jazykovými zvláštnostmi v belgické francouzštině	Belgie - Belgie - realie - Bruxelles - historické město v současnosti - Georges Simenon, Jacques Brel - Francouzština v Belgii - Tvoření slov ve francouzštině	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - se seznamuje s realiami Francie - foneticky a gramaticky správně vypráví o Francii - reprodukuje ústně přečtený text o Francii	Francie - Zeměpis, administrativní dělení - Francouzské regiony - La Marseillaise	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - vysvětluje pojem frankofonie - seznamuje se s dalšími frankofonními zeměmi - diskutuje se svými spolužáky o zemi, kde by chtěl žít	Frankofonní země - Pojem frankofonie - Doplnění realii frankofonních zemí - DROM, COM	OSV - Sociální komunikace MV - Média a mediální produkce, účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách: vyhledávání poznatků na internetu EGS - Žijeme v Evropě
Žák - popisuje svůj vzhled, postavu, oblečení - srozumitelně vypráví o svých kladných i záporných vlastnostech - v simulované situaci konverzuje o vztazích mezi lidmi - užívá konjunktiv - používá překladový slovník při čtení literárních ukázek, jednoduše reprodukuje text - formuluje svůj názor ústně i písemně na dané téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - ústně i písemně charakterizuje oblíbenou osobnost, postavu	Popis osoby - Lidské vlastnosti, vzhled - Portrét - Vlastnosti osoby - Společenský život (rodina, vztahy) - Přivlastňovací zájmena samostatná - Užití subjunktivu přítomného ve větě jednoduché, vyjádření nutnosti, přání, pochybnosti... - Vazby cesser de + inf., ne...ni...ni - Ne faire que + inf., ne pas arrêter de + inf. - Nepravdělná slovesa: croire, (se) distraire	OSV - Morálka všedního dne, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti AJ

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - formuluje svůj názor na známá témata ústně i písemně gramaticky správně - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a z kontextu - využívá různé slovníky při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Úvod - Konverzační okruhů (popis osoby, lidské vlastnosti, cestování, móda) - Užití subjunktivu - Blízká minulost, přechodník - Sousednost časů - Přivlastňovací zájmena samostatná - Nepravdělná slovesa	EGS - Žijeme v Evropě, vzdělávání v Evropě a ve světě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí Projekt: Poznávací zájezd do Francie
<i>Žák</i> - popisuje ústně i písemně školní rok, usiluje o gramatickou správnost - pojmenovává jednotlivé předměty - komunikuje se svým spolužákem plynule a foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků na téma Škola - užívá konjunktiv - popisuje ústně školský systém ve Francii a v ČR - hovoří o jednotlivých profesích	Školní rok – Školství, profesní život - Vyučovací předměty - Dobrá předsevzetí - Sebekritika - Užití subjunktivu přítomného - vyjádření radosti, smutku, lítosti... - Výplňkové „ne“ - Tázací zájmeno le quel - Záporné zájmeno aucun - Osobní zájmeno středního rodu il, le - Vazba empêcher q de + inf. - Nepravdělné sloveso craindre - Školský systém ve Francii a v ČR - Rozšíření slovní zásoby - Procvičování nových frazeologických obrátů - Povolání, názvy profesí	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů EGS - Vzdělání v Evropě a ve světě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí
<i>Žák</i> - popisuje ústně i písemně byt, dům, pokoj - vypráví o svých povinnostech v domácnosti - formuluje plány do budoucna - detailně popisuje vybavení jednotlivých místností - popisuje ústně různé formy bydlení ve městě i na venkově	Můj pokoj, byt mých snů – Dům, byt - Popis pokoje - Popis bytu - Forma dopisu - Subjunktiv minulý a souslednost časů v subjunktivu - Minulý infinitiv - Budoucí čas složený - futur antérieur - Nepravdělná slovesa: s'asseoir, joindre, (se) plaire	MV - Média a mediální produkce Projekt - skupinové řešení úkolu: novinový článek na téma „Plány do budoucna“ se snahou otevřít diskusi se čtenáři OSV - Morálka všedního dne AJ

Žák - popisuje situaci na silnici - vysvětluje příčiny dopravní nehody - gramaticky správně s použitím souslednosti časové vypráví děj v minulosti - popisuje výhody a nevýhody při cestování autem - popisuje dopravní nehodu	Autoškola - Doprava - Pravidla silničního provozu - Dopravní značky - Řidičský průkaz - Předminulý čas - Souslednost časů v indikativu - Přičestí přítomné - Přídavné jméno slovesné - Doprava ve městě - Nehoda, porucha	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Žák - v simulované situaci vede rozhovor se svým spolužákem na téma příprava oslav - v simulované situaci nakupuje dárky, organizuje zábavu - užívá podmínková souvětí v minulosti - sestavuje jednoduché menu - vysvětluje spolužákům zásady zdravého stravování - popisuje francouzské a české speciality - představuje se, užívá zdvořilostních frázi - vyjadřuje svůj názor během debaty	Zvát hosty, být pozván – Představování se, společenská etiketa, v restauraci, debaty a názory - Příprava večírku - Příprava malého pohoštění, vytvoření menu - Dárky, zábava - Podmiňovací způsob minulý - Podmínková souvětí - Vztažné zájmeno lequel - České a francouzské speciality - Tykání, vykání, seznamování se - Zdvořilostní obraty, komplimenty, výtky - Vyjádření názoru, nesouhlasu-	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace AJ EGS - Žijeme v Evropě
Žák - popisuje přírodu, město, venkov v různých ročních obdobích s vyjádřením pocitů a nálad - užívá konjunktiv - popisuje životní prostředí ve Francii a v ČR, v našem kraji - vysvětluje spolužákům význam ochrany životního prostředí, význam třídění odpadu - seznamuje se s národními parky a rezervacemi ve Francii	Popis přírody, venkova, města – Počasí, klima, příroda, životní prostředí - Subjektivně zbarvený popis (vyjádření nálad, pocitů) - Užití subjunktivu (věty účelové, časové, způsobové) - Vazby: faillir + inf., devenir + adj. - Adjektivní přípona -âtre - Nepravdělná slovesa: s'en aller, courir - Klima, klimatické změny - Život na venkově, ve městě - Životní prostředí a jeho ochrana - Přírodní a ekologické pohromy - znečištění ovzduší, vod, skleníkový efekt, ozonová díra - Třídění odpadů - Národní parky, rezervace ve Francii	EV - Člověk a životní prostředí AJ Projekt: Národní parky v ČR a ve Francii EGS - Žijeme v Evropě

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - foneticky i gramaticky správně konverzuje se svými spolužáky na probraná témata - hledá nové informace na internetu - pracuje s různými slovníky při hledání synonym	Úvod - Konverzační témata (pozdání hostů, příprava jídla, autoškola, popis přírody, ochrana životního prostředí) - Rozšiřování slovní zásoby a frazeologických obrátů - Užití subjunktivu – procvičování - Nepravidelná slovesa	
Žák - vysvětlí gramaticky správně, ústně i písemně, své názory na budoucí rodinný život - užívá konjunktiv - pojmenovává a vyjadřuje své pocity - líčí rodinné vztahy	Sňatek – Rodina, vztahy - Plány do budoucna, představy o vlastní rodině ideální manžel/ka - Užití subjunktivu (věty přípustkové, účinkové, podmínkové) - Zevšeobecňující výrazy: n'importe qui... - Lásky, formy společného soužití, rozvod - Pocity	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne OSV - Člověk a jeho svět, Člověk a společnost
Žák - popisuje Prahu, její historické i moderní památky - získává informace na internetu	Praha známá a neznámá - Opakování konverzačních témat (Praha, ČR) - Doplnění reálií, slovní zásoby - Užití subjunktivu (věty vztažné) - Inverze	EGS - Žijeme v Evropě
- popisuje zásady zdravé výživy - vyjmenovává části lidského těla, smysly - popisuje francouzský zdravotní systém	Zdraví – Lidské tělo - Zdravá strava, potravinová pyramida - Lidské tělo - Smysly - Zdraví, zdravotní stav - Zdravotní systém ve Francii	EGS - Žijeme v Evropě OSV - Člověk a zdraví

Žák - srozumitelně reprodukuje přečtený text o historii Paříže - sestavuje ústně i písemně souvislý text o všedním dnu v Paříži	Dějiny Francie - Opakování reálií: Paříž, Francie - Doplnění slovní zásoby a reálií (historie) - Významné etapy francouzské historie - Symboly Francie - Prezidenti V. republiky	EGS - Globalizační a rozvojové procesy
Žák - vyjmenovává správně státy Evropy, světa - popisuje svou vlast - popisuje kraj, odkud pochází - vyjmenovává literární směry a charakterizuje je - foneticky správně čte literární ukázkou, pomocí slovníku ji dokáže přeložit a reprodukuje text - vyjmenovává druhy médií - rozlišuje druhy tisku - popisuje jednotlivé stránky novin a jejich části - diskutuje se svými spolužáky o vlivu médií na člověka - komunikuje plynule a foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Reálie - Francie - Česká republika - Moravskoslezský kraj - Francouzská literatura + ukázky - Média	EGS - Žijeme v Evropě MV - Média a mediální produkce AJ, účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách AJ

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Matematika patří do oblasti Matematika a její aplikace. Obsah vyučovacího předmětu Matematika je spjat s vyučovacími předměty: fyzika, chemie, zeměpis (Člověk a příroda), informatika (Informační a komunikační technologie).

Vyučovací předmět prolíná celým základním vzděláváním a již svojí podstatou:

- rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení
- vede k myšlenkové samostatnosti
- přispívá k intelektuálnímu rozvoji
- formuje volní a charakterové rysy osobnosti
- řeší problémové úlohy a situace z běžného života.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Matematika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty, s týdenní hodinovou dotací 4 - 4 - 4 - 4, kvinty až oktávy 4 - 4 - 4 - 4.

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek
- samostatná práce žáků a řešení problémových situací
- práce ve skupinách
- didaktické hry, počítařské soutěže
- dostupné prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukový program CABRI).

Vyučovacím předmětem Matematika prolíná **průřezové téma** Osobnostní a sociální výchova, které přispívá k rozvoji osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností, schopností a pomáhá rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot, klade důraz na formování volních a charakterových rysů, rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, tvořivost.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- rozvíjíme schopnost samostatně vyhledávat informace, třídít je a využívat
- rozvíjíme soutěživost, zařazuje vhodné problémové úkoly, matematické hádanky
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů při řešení reálné situace
- vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů
- podporujeme účast žáků v soutěžích a olympiádách, kde má možnost srovnávat své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení.

2. Kompetence k řešení problémů:

- provádíme se žáky rozbor úlohy, vedeme je k vytvoření plánu jeho řešení, odhadu řešení a ověřování správnosti výsledku
- rozvíjíme samostatné uvažování a vyvozování logických závěrů
- učíme žáky pracovat s informacemi, provádět situační náčrty, rozumět údajům sestavených do tabulek a grafů, používat různých textů a obrazových materiálů
- učíme žáky užívat různé postupy řešení a obhajovat svůj postup řešení
- rozvíjíme získané vědomosti a dovednosti při objevování různých variant řešení
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zařazujeme takové úkoly, u kterých žáci mohou použít známé a osvědčené postupy řešení.

3. Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke komunikaci při řešení navozeného problému (umět vyjádřit své myšlenky, obhájit svůj názor, hodnotit argumentaci jiných)
- vedeme žáky k matematickému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- zadáváme úkoly, které žáci řeší s využitím moderní informační a komunikační technologie
- vedeme žáky k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace.

4. Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky pracovat ve skupinách
- seznamujeme žáky s pravidly spolupráce v týmu
- vytváříme příznivou atmosféru ve třídě a dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k dodržování dohodnutých postupů, k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání, k vzájemné spolupráci se spolužáky při řešení daného úkolu, k hodnocení vlastních výsledků a výsledků skupiny.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory spolužáků, znali svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, dodržovali pravidla slušného chování
- zařazováním úloh s ekologickou problematikou vedeme žáky k chápání ekologických souvislostí
- připomínáním významných matematických osobností vedeme žáky k přesvědčení o významném postavení matematiky jako vědy ve společnosti.

6. Kompetence pracovní:

- na úlohách z praxe vedeme žáky k přesvědčení, že matematické vědomosti a dovednosti jsou předpokladem pro další vzdělávání a budoucí povolání a mají uplatnění v každodenních situacích (míry, váhy, nakupování, cestování a volný čas)
- rozvíjíme dovednost přesného a estetického rýsování
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost, úplné dokončení práce
- vedeme žáky k pečlivé a systematické práci.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel - narýsuje základní rovinné útvary a využívá potřebnou matematickou symboliku - sestrojí rovnoběžky a kolmice pomocí pravítka i pomocí kružítka - rozlišuje a narýsuje kruh a kružnici - provádí odhady a převody délkových jednotek a jednotek obsahu - řeší slovní úlohy z praxe s využitím vzorců pro obsah a obvod čtverce a obdélníka	Opakování z 5. ročníku - Přirozená čísla - opakování - Slovní úlohy z praxe - Základní rovinné útvary - Vzájemná poloha dvou přímek - Sestrojení rovnoběžek a kolmic - Kružnice, kruh - Převody délkových jednotek - Obvod a obsah čtverce a obdélníku - Slovní úlohy na obsah a obvod obrazce	OSV - Přesnost, grafický projev F - Měření délky, určení obsahu podlahy a stěn pokoje, určení výměry pozemku, převody jednotek
Žák - rozlišuje typy úhlů - narýsuje a změří velikost úhlů pomocí úhloměru - provádí konstrukce úhlů kružítkem - odhaduje velikost úhlů, převádí stupně na minuty a naopak - sčítá a odčítá velikosti úhlů ve stupních a minutách - rozlišuje dvojice úhlů, určuje jejich velikosti	Úhel a jeho vlastnosti - Přenášení úhlů, osa úhlu - Velikost úhlů, úhloměr - Rýsování úhlů úhloměrem, kružítkem - Převody jednotek - Sčítání a odčítání úhlů, násobky a díly úhlů - Rovnoběžky prořáté příčkou - Úhly vedlejší, vrcholové - Úhly střídavé, souhlasné	OSV - Přesnost, grafický projev
Žák - určuje znaky dělitelnosti dvěma, třemi, pěti, deseti - provádí rozklad přirozeného čísla na součin prvočísel - určuje čísla soudělná a nesoudělná - určuje nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou i tří přirozených čísel - řeší slovní úlohy s využitím dělitelnosti oboru přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel - Násobek a dělitel, znaky dělitelnosti - Prvočísla a čísla složená - Nejmenší společný násobek - Největší společný dělitel - Čísla soudělná a nesoudělná - Slovní úlohy	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
Žák - třídí a analyzuje vlastnosti prostorových těles podle jejich modelů - provede náčrtek kváдру a krychle v rovnoběžném promítání - vypočítá objem a povrch krychle a kváдру - porovná, odhaduje a převádí jednotky objemu - sestrojí síť kváдру a krychle a modeluje tělesa z jejich sítě - analyzuje a řeší úlohy z praxe	Objem a povrch tělesa - Tělesa a jejich sítě - Kvádr a krychle ve volném rovnoběžném - Promítání objem a povrch kváдру a krychle	OSV - Kreativita, rozvoj schopnosti poznávání VV - Prostorová představivost

Žák - zobrazí desetinné číslo na číselné ose - vyjádří vztah části k celku zlomkem a desetinným číslem - porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád - provádí početní operace s desetinnými čísly - násobí a dělí 10, 100 ... - provádí převody jednotek délky, hmotnosti a obsahu pomocí desetinných čísel - účelně využívá kalkulátor - řeší slovní úlohy z praxe, provádí odhady, kontrolu, zaokrouhluje	Racionální čísla - Zlomek, desetinné číslo, zápis zlomku a desetinného čísla - Zobrazení na číselné ose - Porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel - Sčítání a odčítání racionálních čísel - Násobení racionálních čísel - Dělení racionálních čísel - Užití kalkulátoru - Slovní úlohy z praxe - Souhrnná cvičení	F - Zaokrouhlování výsledků měření s danou přesností
Žák - určuje shodnost rovinných útvarů pomocí průsvitky - sestrojí obraz rovinného obrazce v osově a středové souměrnosti - určí osu souměrnosti v osově souměrnosti - určí střed souměrnosti ve středové souměrnosti - dodržuje zásady grafického projevu	Osová a středová souměrnost - Shodnost geometrických útvarů - Osová a středová souměrnost - Útvary osově a středově souměrné - Souhrnná cvičení	OSV - Kreativita, rozvoj schopnosti poznávání VV - Estetický grafický projev
Žák - rozdělí trojúhelníky podle stran a úhlů - vypočítá velikosti vnitřních a vnějších úhlů trojúhelníka - sestrojí trojúhelník ze tří stran, trojúhelníková nerovnost - zapíše postup konstrukce pomocí matematické symboliky - umí sestrojit osu úhlu - dodržuje zásady grafického projevu	Trojúhelník - Základní pojmy a symbolika - Vnější a vnitřní úhly trojúhelníka - Typy trojúhelníků podle stran a úhlů, jejich vlastnosti - Konstrukce trojúhelníků ze tří stran - Střední příčka, těžnice, výška trojúhelníku - Konstrukce kružnice trojúhelníku opsané a vepsané	OSV - Kreativita VV - Estetický grafický projev
Žák - užívá kvantitativní vyjádření vztahu celek - část procentem	Procenta - Procento, procentová část, základ - Výpočet počtu procent - Aplikace, slovní úlohy	EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět EV - Lidské aktivity a vztah k životnímu prostředí G - Vyjádření geografických údajů
Žák - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení problémových úloh - nalézá různá řešení předkládaných situací - učí se kombinovat poznatky z různých probraných tematických celků a ostatních vzdělávacích programů	Nestandardní aplikační úlohy - Úlohy z planimetrie a stereometrie - Číselné a obrázkové analogie - Dělitelnost přirozených čísel - Matematické hlavolamy - Úlohy MO, Pythagoriády, soutěže Gymnazion - Úlohy z fyzikální tematikou	OSV - Sociální rozvoj, morální rozvoj, kreativita, seberegulace a sebeorganizace

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - provádí operace s desetinnými čísly - řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - třídí základní rovinné útvary a počítá obvod a obsah - charakterizuje tělesa a vypočítá jejich objem a povrch - užívá kvantitativní vyjádření vztahu celek - část procentem	Opakování učiva primy - Desetinná čísla - Dělitelnost přirozených čísel - Rovinné útvary, obsah, obvod - Kvádr, krychle (objem, povrch) - Procenta	
Žák - řeší slovní úlohy z praxe s využitím vzorců pro obsah a obvod rovnoběžníka	Rovnoběžníky - Vlastnosti a konstrukce - Obvod a obsah rovnoběžníku	F - Určení výměry pozemků
Žák - sestrojí síť hranolu a modeluje tělesa z jejich sítě - analyzuje a řeší úlohy z praxe	Hranoly - Objem a povrch hranolu	OSV - Kreativita, rozvoj schopnosti poznávání VV - Prostorová představivost
Žák - určuje shodné útvary pomocí průsvitky - užívá k argumentaci věty o shodnosti trojúhelníků - sestrojí trojúhelník podle sss, sus, usu - využívá geometrickou symboliku - sestrojí výšky v různých typech trojúhelníků - řeší úlohy z praxe na výpočet obsahu a obvodu trojúhelníka - rozliší osově a středově souměrné útvary	Shodnost, shodná zobrazení - Shodnost útvarů v rovině - Věty o shodnosti trojúhelníků - Konstrukce trojúhelníků podle věty sss, sus, usu - Výšky, těžnice trojúhelníka - Obvod, obsah trojúhelníka - Shodná zobrazení v rovině	F - Využití znalosti o hmotném středu tělesa
Žák - určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačtoru - zaokrouhluje, provádí odhady s danou přesností - řeší slovní úlohy z praxe	Druhá mocnina a odmocnina - Druhá mocnina a odmocnina racionálního čísla slovní úlohy	
Žák - načrtne a sestrojí pravouhlý trojúhelník - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy - řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty	Pythagorova věta - Pythagorova věta, věta obrácená - Výpočet délek stran v pravouhlém trojúhelníku - Užití Pythagorovy věty v praxi - Iracionální a reálná čísla - Osa reálných čísel - Procvičení Pythagorovy věty	

Žák - porovnává dvě veličiny poměrem - zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru - rozdělí celek na části v daném poměru - zjednoduší poměr krácením - zdůvodní, zda závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost - řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru a trojčlenky - využívá měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - Poměr, převrácený poměr - Krácení a rozšiřování poměru - Poměr ve slovních úlohách - Přímá a nepřímá úměrnost - Postupný poměr - Trojčlenka - Měřítko plánu a mapy	OSV - Rozvoj schopnosti analyzovat situaci z praxe (Využití poměru a přímé a nepřímé úměrnosti v praxi - vaření, spotřeba surovin, úlohy o práci) F - Vztahy mezi veličinami Ch - Užití trojčlenky G - Měřítko plánu, mapy
Žák - rozliší pojmy konstanta a proměnná - určuje hodnoty číselných výrazů a výrazů s proměnnou - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - matematizuje reálné situace - provádí jednoduché početní operace s výrazy - upraví výraz vytýkáním před závorku	Výrazy - Číselné výrazy, hodnota - Výrazy s proměnnou, hodnota výrazu - Zápis slovního textu pomocí výrazu - Mnohočleny - součet, rozdíl, součin - Rozklad mnohočlenů na součin - Dělení mnohočlenu jednočlenem	
Žák - rozliší pojem kružnice, kruh - klasifikuje základní polohové vztahy v rovině - vypočítá délku kružnice a obsah kruhu - řeší aplikační úlohy s využitím matematických poznatků	Kruh, kružnice - Kruh, kružnice, poloha kružnice a přímky - Vzájemná poloha dvou kružnic - Délka kružnice, obvod a obsah kruhu - Slovní úlohy	
Žák - rozlišuje pojmy rovnost, rovnice - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnice a chápe nutnost zkoušky správnosti řešení	Lineární rovnice - Rovnost, rovnice, úpravy rovnic - Slovní úlohy - Jednoduché slovní úlohy o pohybu - Výpočet neznámé ze vzorce - Souhrnná cvičení	EV - Otázky podmínek života, lidských aktivit a problémů ŽP OSV - Rozvoj schopnosti rozvrhnout si řešení problému, naplánovat postupné kroky F - Vyjádření fyzikální veličiny
Žák - ovládá základní pravidla přesného rýsování - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary a umí je narýsovat - objasňuje pojmy osa strany, úhlu, sestrojí je a používá v konstrukcích - sestrojí základní geometrické množiny a charakterizuje jejich vlastnosti - ovládá schéma postupu při řešení konstrukčních úloh a využívá je při řešení úloh - sestrojí pravidelné n-úhelníky (6, 8, 12-úhelník)	Konstrukční úlohy - Vlastnosti trojúhelníku a n-úhelníku - Osa úsečky, osa úhlu - Množiny bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - Konstrukce tečny ke kružnici - Pravidelné n-úhelníky - Konstrukční úlohy v rovině	
Žák - načrtne válec a sestrojí jeho síť - odhaduje, vypočítá objem a povrch válce - analyzuje a řeší aplikační úlohy z praxe	Válec - Válec - povrch, objem, síť - Válec ve slovních úlohách	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy	Opakování a prohloubení učiva sekundy - Poměr, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka - Shodnost, Pythagorova věta - Výrazy a operace s nimi - Obvod a obsah kruhu - Konstrukční úlohy	
Žák - určí druhou mocninu výpočtem, pomocí kalkulačky - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - užívá druhou mocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo	Mocniny - Mocniny s přirozeným exponentem - Operace s mocninami - Zápis čísla pomocí mocniny $10 (10^n)$	F - Zápis jednotek fyzikálních veličin
Žák - rozliší shodné a podobné útvary, - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	Podobnost - Podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti - Užití podobnosti v praxi	OSV - Plány
Žák - rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy	Úpravy algebraických výrazů - Operace s mnohočleny - Vytýkání - Vzorce $(a+b)^2$, $a^2 - b^2$ - Lomené výrazy - Krácení, rozšiřování lomených výrazů - Násobení lomeného výrazu celistvým	
Žák - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic	Řešení lineárních rovnic a soustav rovnic - Jednoduché lineární rovnice - Rovnice s neznámou ve jmenovateli - Soustavy dvou lineárních rovnic - Slovní úlohy	

Žák - matematizuje jednoduché reálné situace, vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou ...) - zdůvodní zvolený postup řešení a ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení	Slovní úlohy - Slovní úlohy	EGS - Srovnání států EV - Ochrana životního prostředí F - Vztahy mezi veličinami F - Řešení fyzikálních úloh G - HDP, počet obyvatel
Žák - zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce - rozlišuje lineární, kvadratickou a goniometrickou funkci - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce	Funkce - Funkce, graf funkce - Funkce $y = kx$, $y = k/x$, $y = x^2$ - Grafické řešení soustav dvou rovnic - Funkce $y = \sin x$	
Žák - užívá funkční vztahy při řešení úloh	Užití funkce v praxi - Slovní úlohy	OSV - Čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu
Žák - charakterizuje jednotlivá tělesa - umí narysovat síť a z ní těleso vymodelovat - vypočítá povrch a objem těles	Jehlan, kužel - Síť jehlanu a kužele - Objem jehlanu a kužele - Povrch jehlanu a kužele - Slovní úlohy	OSV - Spotřeba materiálu, stavebnictví

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Opakování učiva z tercie - Operace s mnohočleny - Algebraické výrazy	
Žák - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - dovede přiřadit výroku hodnotu pravdivosti - zdůvodňuje správnost jednoduchých úsudků - formuluje jednoduché kvantifikované výroky - navrhuje matematizování pomocí výrokové logiky a řeší logicky situace - intuitivně chápe pojem množiny a prvku množiny - operace s množinami aplikuje na intervaly reálných čísel - navrhuje a dle návrhu řeší jednoduché geometrické a praktické situace užitím teorie množin	Základní symbolika pro řešení matematických situací - Kvantifikované výroky - Výroková logika - Množiny a operace s nimi - Vztahy mezi množinami - Intervaly jako množina - Aplikační úlohy	OSV - Rozvoj osobnosti rozvrhnout si práci, organizovat malou skupinu žáků IVT - Využití logických spojek v tabulkových kalkulátorech
Žák - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - rozepíše přirozené číslo ve formě dekadického rozvoje - posoudí a zdůvodní, zda přirozené číslo je prvočíslo nebo číslo složené - ovládá výpočet největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku přirozeného čísla - řeší jednoduché aplikační úlohy na n, D - provádí jednoduché důkazové úlohy v dělitelnosti	Elementární teorie čísel - Zápisy přirozených čísel - Dělitelnost přirozených čísel Prvočísla a čísla složená - Největší společný dělitel a nejmenší společný násobek - Důkazové úlohy o dělitelnosti	
Žák - provádí početní operace v oboru celých, racionálních a reálných čísel - chápe význam a využívá při výpočtech zákony charakterizující číselné obory - chápe rozdíly mezi množinou a oborem a způsobem rozšiřování číselných oborů - provádí výpočty s přirozenými čísly, desetinnými čísly, zlomky, reálnými čísly - provádí výpočty s přirozenou a celočíselnou mocninou - využívá těchto znalostí pro semilogaritmický zápis čísla a využívá těchto zápisů při výpočtech ve fyzice	Číselné obory - Obor čísel přirozených a celých - Obor racionálních čísel - Obor čísel reálných - Mocniny s celočíselnými exponenty	F, CH, G - Semilogaritmický zápis čísel

Žák - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určuje hodnotu výrazu - sčítá, násobí, dělí mnohočleny a upravuje je - provádí rozklady na součín - reálnému číslu přiřadí jeho absolutní hodnotu, po stanovení podmínek upravuje výrazy s absolutní hodnotou - chápe význam odmocniny a upravuje výrazy s odmocninami - upravuje lomené výrazy, určuje jejich definiční obor	Algebraické výrazy - Mnohočleny a operace s nimi - Rozklad mnohočlenů na součín - Racionální lomené výrazy - Výrazy s absolutní hodnotou - Výrazy s odmocninou - Úpravy výrazů	F - Vyjádření neznámé ze vzorce
Žák - je schopen řešit různé typy lineárních rovnic a nerovnic - je schopen řešit lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli s diskusí o řešitelnosti - využívá geometrický význam absolutní hodnoty při řešení lineárních rovnic a nerovnic s absolutní hodnotou - formuluje a řeší reálné situace pomocí rovnic a nerovnic	Rovnice a nerovnice - Řešení lineárních rovnic - Rovnice s neznámou ve jmenovateli - Řešení nerovnic - Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou	CH - Rovnice, slovní úlohy o směsi F - Slovní úlohy o pohybu
Žák - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí (ne)rovnic a jejich soustav - je schopen řešit různé typy soustav lineárních rovnic a nerovnic - je schopen posoudit vhodnost metody řešení soustavy rovnic a nerovnic - znázorňuje v souřadném systému řešení soustav rovnic a nerovnic - formuluje a řeší reálné situace pomocí soustav rovnic a nerovnic	Soustavy lineárních rovnic a nerovnic - Rovnice a nerovnice se dvěma neznámými - Soustavy rovnic - Soustavy nerovnic - Slovní úlohy	F, CH - Aplikace slovních úloh
Žák - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje základní geometrické útvary, řeší úlohy s obvody a obsahy útvarů - rozezná různé dvojice úhlů a využívá těchto znalostí při řešení geometrických situací - definuje středový a obvodový úhel, využívá jejich souvislosti k řešení geometrických situací - využívá věty o obvodových a středových úhlech ke konstrukci geometrických míst bodů	Základy geometrie v rovině - Rovinné útvary, dvojice úhlů, úhly v mnohoúhelnících - Úhly v kružnicích - Množiny bodů s danou vlastností - Konstrukční úlohy	OSV - Psychohygiena, zvládání stresových situací, relaxování, vysvětlovat pravý význam hodnocení, změna rytmu práce

Žák - vysvětlí základní pojmy úrokového počtu (jistina, úroková doba, úroková míra, úrok) - používá znalosti o procentech k výpočtu úroku při jednoduchém úrokování - vysvětlí pojem úvěr (půjčka) a doloží příklady z praktického života - posoudí a zhodnotí různé typy aktuálně nabízených úvěrů a půjček - vyhledává, vyhodnocuje a zpracuje data - porovnává soubory dat - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Základy finanční matematiky - Jednoduché úrokování - Úvěr - Závislosti a data	OSV - Hodnocení skupinové práce IVT - Zpracování a využívání informací Finanční gramotnost
Žák - definuje jednotlivá shodná zobrazení a stejnolehlost v rovině - zobrazuje geometrický útvar v jednotlivých zobrazeních - řeší jednoduché geometrické úlohy využitím geometrického zobrazení - chápe pojmy shodné a podobné útvary - sestavuje obrazec podobný danému útvaru - využívá podobnosti při dělení úseček, změně velikosti úseček - využívá Pythagorovy věty a Euklidových vět při řešení geometrických situací a praktických úloh - zobrazuje geometrické útvary na stejnolehlosti a řeší základní úlohy na toto zobrazení - konstruuje geometrické útvary - je schopen provést rozbor, popis konstrukce, případně diskusi	Geometrická zobrazení v rovině - Shodnost a podobnost geometrických útvarů (především trojúhelníků) - Pythagorova věta, Euklidovy věty - Shodná zobrazení - Stejnolehlost	
Žák - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - dovede zobrazit tělesa ve volném rovnoběžném promítání - využívá vzorce při řešení polohových a metrických vlastností v pros	Objemy a povrchy těles - Krychle, kvádr, hranol - Jehlan, kužel - Koule	F - Převody jednotek
Žák - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Shrnutí a opakování učiva - Výpočty objemů a povrchů těles v praktických úlohách	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky - užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty - rozliší správný a nesprávný úsudek - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému - užívá Vennovy diagramy při řešení slovních úloh - provádí množinové operace na číselných množinách a na intervalech reálných čísel, užívá geometrické interpretace	Výroková logika - Výroky a operace s nimi, výrokové formule, negace složených výroků - Kvantifikované výroky, aplikace výrokové logiky - Matematická věta a její důkaz (přímý, nepřímý, sporem) Teorie množin - Množiny a operace s nimi, vztahy mezi množinami, Vennovy diagramy, interval jako množina - Aplikační úlohy	OSV - Spolupráce a soutěž
<i>Žák</i> - užívá vlastnosti dělitelnosti čísel, rozlišuje v aplikačních úlohách nejmenší společný násobek, největší společný dělitel - užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel - určuje správně příslušnost k číselnému oboru - upravuje číselné výrazy - odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor - čísla správně zobrazuje na číselné ose - provádí operace s mocninami s celočíselným exponentem	Elementární teorie čísel - Zápisy a dělitelnost přirozených čísel, prvočísla a čísla složená, největší společný násobek, nejmenší společný dělitel - Důkazové úlohy o dělitelnosti Číselné obory - Obor čísel přirozených, celých, racionálních a reálných - Mocniny s celočíselným exponentem	F - Zápis čísel v semilog. tvaru CH - Zápis čísel v semilog. tvaru
<i>Žák</i> - upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu - rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců - upravuje výrazy s absolutní hodnotou, mocninami a odmocninami	Algebraické výrazy - Mnohočleny a operace s nimi, rozklad mnohočlenů na součin, racionální lomené výrazy, výrazy s absolutní hodnotou, mocninami a odmocninami - Úpravy výrazů	

Žák - řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - při řešení rovnic a nerovnic upravuje algebraické výrazy - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic - diskutuje řešitelnost lineárních a kvadratických rovnic nebo diskutuje počet řešení	Rovnice a nerovnice - Lineární rovnice a nerovnice, rovnice s neznámou ve jmenovateli, rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou - Rovnice řešené substitucí - Kvadratické rovnice, vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice a nerovnice - Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru, s neznámou pod odmocninou, s parametrem - Slovní úlohy	OSV - Řešení problému
Žák - řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav. - graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	Soustavy rovnic a nerovnic - Kartézský součin, grafy - Lineární rovnice a nerovnice se dvěma neznámými - Soustavy rovnic a nerovnic	
Žák - zná a aktivně používá základní pojmy z planimetrie, zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů v rovině - na základě vlastností třídí geometrické útvary - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky - využívá náčrt při řešení geometrického problému - řeší konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti - řeší planimetrické problémy motivované praxí - zapíše pomocí matematické symboliky polohové a metrické vztahy mezi rovinnými útvary (rovnoběžnost, kolmost, prvek, podmnožina množiny, průnik a sjednocení množin)	Základy geometrie v rovině - Rovinné útvary, dvojice úhlů, úhly v mnohoúhelnících, úhly v kružnici - Množiny bodů s danou vlastností - Konstrukční úlohy	
Žák - řeší pravouhlý trojúhelník - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množiny všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu	Geometrická zobrazení v rovině - Shodnost a podobnost geometrických útvarů (především trojúhelníků) - Pythagorova věta, Euklidovy věty - Shodná zobrazení - osová a středová - souměrnost, posunutí, otáčení	F - Síla

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - určuje správně příslušnost k číselnému oboru - upravuje číselné výrazy - provádí operace s mocninami a odmocninami	Mocniny s celočíselným, racionálním a iracionálním exponentem - Mocniny, odmocniny - Mocniny s racionálním exponentem	OSV - Spolupráce a soutěž F - Výpočet neznámé ze vzorce
<i>Žák</i> - načrtne grafy lineární funkce, kvadratické funkce, mocninné funkce, lineární lomené funkce, exponenciální funkce, logaritmické funkce - formuluje základní vlastnosti probraných funkcí a aplikuje tyto poznatky i na další funkce - užívá kalkulačku pro určení hodnot exponenciálních funkcí, logaritmických funkcí - uvědomí si souvislost lineárních a kvadratických rovnic a nerovnic, exponenciálních a logaritmických rovnic a nerovnic s grafem příslušných funkcí a je schopen aplikovat tyto vědomosti při řešení rovnic a nerovnic - aplikuje znalost shodných zobrazení a stejnolehlosti při sestrojování grafu - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy	Elementární funkce - Kartézský součin, relace, funkce - Základní vlastnosti funkcí - Kvadratické funkce, graf s absolutní hodnotou - Nepřímá úměrnost., lin. lomená funkce - Mocninné funkce - Inverzní funkce k dané funkci - Exp. funkce, exp. rovnice - Log. funkce - Logaritmus, přirozený log. - Exp. a log. rovnice a nerovnice	F - Tvorba grafů
<i>Žák</i> - načrtne grafy goniometrických funkcí - formuluje základní vlastnosti probraných funkcí a je schopen aplikovat tyto poznatky i na další funkce - užívá kalkulačku pro určení hodnot goniometrických funkcí - aplikuje znalost shodných zobrazení a stejnolehlosti při sestrojování grafu - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy	Goniometrie - Velikost úhlů v míře obl. stupňové - Orientovaný úhel - Funkce $\sin x$, $\cos x$, $\tan x$, $\cot x$ - Základní goniometrická rovnice - Složené funkce - Vztahy mezi goniometrickými funkcemi - Součet a rozdíl goniometrických funkcí - Řešení pravoúhlého trojúhelníku - Sinová a kosínová věta	

<i>Žák</i> - určuje možnosti vzájemné polohy bodů, přímek, rovin a prostorů v prostoru - sestrojí řez krychle, hranolu a jehlanu rovinou, průsečnicí rovin a průsečík přímky s tělesem - vypočítá objemy a povrchy těles a jejich částí - řeší stereometrické úlohy motivované praxí - aplikuje poznatky z planimetrie na stereometrii - využívá náčrt při řešení prostorového problému	Základy geometrie v prostoru - Základní pojmy geometrie v prostoru - Polohové vlastnosti útvarů v prostoru - Řezy těles - Průsečík přímky a tělesa - Objemy a povrchy mnohostěnů - Válec a kužel - Koule a její části	OSV - Spolupráce a soutěž

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - dovede řešit kvadratickou rovnici $x^2 + 1 = 0$ a další kvadratické rovnice s $D < 0$ - znázorní komplexní čísla v Gaussově rovině a převádí algebraický tvar komplexního čísla na goniometrický a naopak - ovládá základní početní operace s komplexními čísly, aktivně využívá Moivreovu větu - řeší jednoduché binomické rovnice	Komplexní čísla - Obor komplexních čísel, Gaussova rovina, algebraický tvar komplexního čísla, goniometrický tvar komplexního čísla, Moivrova věta - Řešení rovnic v oboru komplexních čísel	
<i>Žák</i> - ovládá operace s vektory (součin reálného čísla a vektoru, skalární součin, vektorový součin, smíšený součin) - využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů - využívá náčrtek při řešení rovinného nebo prostorového problému - používá geometrické pojmy	Analytická geometrie Vektorová algebra - Posunutí v soustavě souřadnic - Vzdálenosti bodů, střed úsečky, vektor, sčítání vektorů, násobení vektoru reálným číslem, lineární závislost a nezávislost vektorů - Skalární součin, vektorový a smíšený součin	F - Skládání sil a rozklad sil
<i>Žák</i> - používá různá analytická vyjádření přímky v rovině a v prostoru a je schopen rozhodnout o vzájemné poloze přímek a rovin - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarcích v rovině - využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů - využívá náčrtek při řešení rovinného nebo prostorového problému - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů, na základě vlastností třídí útvary	Analytická geometrie lineárních útvarů v rovině a v prostoru - Parametrická rovnice přímky v rovině, obecná rovnice, směrnice tvar rovnice přímky, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině - Parametrická rovnice přímky v prostoru, parametrická a obecná rovnice roviny, vzájemná poloha bodů, přímek a rovin v prostoru - Metrické a polohové úlohy	

Žák - využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření - z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce - řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	Analytická geometrie kvadratických útvarů v rovině - Kružnice, elipsa, hyperbola a parabola - Vzájemná poloha přímky a kuželosečky	
Žák - osvojí si pojmy: variace, permutace, kombinace; je schopen aplikovat tyto vědomosti v praktických úlohách - upravuje výrazy a řeší rovnice s faktoriály a kombinačními čísly - zná a dovede používat binomickou větu - řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet)	Kombinatorika - Elementární kombinatorické úlohy - Variace, permutace a kombinace (bez opakování), binomická věta, Pascalův trojúhelník	
Žák - využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly	Pravděpodobnost - Náhodný jev a jeho pravděpodobnost - Pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů	
Žák - diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení - volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) - reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	Statistika - Analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka)	OSV - Spolupráce a soutěž IVT

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - zná souvislost mezi funkcí a posloupností - formuluje vlastnosti posloupnosti - používá vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost a využívá poznatky o posloupnostech v praktických úlohách - ovládá důkaz matematickou indukcí, diskutuje konvergenci a divergenci řady - řeší aplikační úlohy - vysvětlí pojem úvěr (půjčka) a doloží příklady z praktického života	Posloupnosti a řady - Posloupnost, určení posloupnosti rekurentně a pomocí n-tého členu - Aritmetická posloupnost, geometrická posloupnost, úlohy řešené pomocí aritmetické a geometrické posloupnosti - Nekonečná geometrická řada - Půjčky, hypotéky, spořicí účty	Finanční gramotnost
<i>Žák</i> - odhaduje chování funkce v okolí bodu - určuje limity funkcí pomocí limit známých funkcí a užitím vět o limitách - užívá základní pojmy diferenciálního počtu, používá vzorce pro derivaci elementárních funkcí a pravidla derivování - řeší jednoduché úlohy na průběh funkce pomocí diferenciálního počtu - používá vzorce pro integraci elementárních funkcí - řeší jednoduché úlohy pomocí integrálního počtu - aplikuje základní pojmy diferenciálního a integrálního počtu v geometrii (tečna grafu funkce) a ve fyzice (rychlost hmotného bodu, práce)	Základy diferenciálního a integrálního počtu - Limit a posloupnosti, věty o limitách - Limit a funkce - okolí bodu, definice, limita v bodě, věty o limitách, limity v nevlastních bodech - Derivace funkce, geometrický a fyzikální význam derivace - Derivace elementárních funkcí, součtu, součinu a podílu - Derivace složené funkce, druhá derivace - Průběh funkce - Primitivní funkce, primitivní funkce k základním funkcím, výpočet obsahu rovinného obrazce, objem rotačního tělesa	OSV - Spolupráce a soutěž

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Předmět: Informatika a výpočetní technika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika je integrovaný předmět, patřící do oblasti Informační a komunikační technologie a Člověk a svět práce.

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika přináší poznatky a dovednosti v ovládání moderních informačních technologií, orientaci ve světě informací, tvořivou práci s informacemi a jejich využití při vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, proto je integrace obou vzdělávacích oborů naprosto přirozená. Vzdělávací obsah integrovaných oborů se neodděluje a je žákům předáván v širších souvislostech.

Vzdělávací obor Člověk a svět práce je zaměřen na praktické pracovní dovednosti a návyky, využívá tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie mají široký přesah a úzce souvisí s celou škálou vzdělávacích oblastí základního vzdělávání, stávají se jejich součástí. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu a další formy digitální komunikace. Nedílnou součástí je zvládnutí psaní všemi deseti, které veškeré činnosti spojené s využitím počítače a digitálních technologií v praxi ve velké míře zefektivní.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Informační a výpočetní technika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky tercie a kvarty s týdenní hodinovou dotací 0 - 0 - 2 - 2, kvinty a sexty s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 0 - 0.

Celková časová dotace 4 hodin předmětu Informatika a výpočetní technika využívá 2 hodin z dotace Člověk a svět práce, 1 hodinu z dotace Informační a komunikační technologie a 1 hodinu disponibilní v nižším gymnáziu.

Organizační vymezení předmětu:

Žáci jsou pro výuku předmětu Informatika a výpočetní technika děleni na skupiny s ohledem na kapacity učeben výpočetní techniky. Dělení probíhá do dvou učeben s kapacitou 12 a 8 pracovních míst u počítače. V učebnách je k dispozici dataprojektor, scanner, digitální fotoaparát. Všichni studenti mohou tisknout na sdílené tiskárně.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách užívány různé metody práce (frontální výuka, řízená diskuse, skupinová práce, problémové vyučování, krátkodobé a střednědobé projekty a referáty, výklad).

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny některé **okruhy** těchto **průřezových témat**:

- Osobnostní a sociální výchova (zdokonalování dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu v různých situacích, rozvoj kreativity)
- Výchova demokratického občana (dodržování autorského zákona, používání legálního programového vybavení, práce s technikou za dodržení bezpečnostních a organizačních pravidel)
- Mediální výchova (v návaznosti na kritické posuzování získaných informací, jejich hodnoty a způsobů jejich ověřování)
- Environmentální výchova (využití výpočetní techniky při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, možnost výměny informací, navazování kontaktů)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (použití Internetu pro získávání informací o Evropě i světě i jako prostředku komunikace).

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, k využívání zkušeností s jiným programovým vybavením, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu jednotlivých programů, literaturu apod.
- učíme žáky vyhledávat, třídit a zpracovávat potřebné informace, pořizovat si poznámky

2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- učíme žáky chápat, že v životě při práci s informačními a komunikačními technologiemi se budou často setkávat s problémy, které mají více způsobů řešení
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

3. Kompetence komunikativní:

- učíme žáky komunikovat na dálku, využívat vhodné technologie - komunikují s učitelem prostřednictvím elektronické pošty při zadávání i odevzdávání určitých prací
- při komunikaci je učíme dodržovat pravidla a vedeme žáky ke spolupráci v týmu

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke vzájemné radě či pomoci, případně při projektech je učíme pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- práce žáků hodnotíme společně, žáky učíme hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci žáky vedeme k ohleduplnosti a taktu, učíme chápat, že předpoklady různých lidí k plnění určitých úkolů mohou být na různé kvalitativní úrovni.

5. Kompetence občanské:

- žáky seznamujeme s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (autorský zákon, ochrana osobních údajů, softwarové pirátství, bezpečnost, hesla používat pouze legální programové vybavení, žáci si chrání své heslo atd.
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami.

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel
- vedeme žáky k využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - ovládá základní funkce digitální techniky - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	Digitální technika a její využití v praxi - Počítačová sestava, periferie, digitální fotoaparát - Mobilní technika a služby, CD a DVD přehrávače - Aktuální stav vývoje digitální techniky - bezpečnostní pravidla a předpisy pro práci s digitální technikou - Přehled základního programového vybavení - Pravidla používání legálního programového vybavení	OSV - Občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí F - Práce s elektrickými zařízeními, principy uchování dat
<i>Žák</i> - pracuje uživatelským způsobem s digitálními a mobilními technologiemi	Práce s operačním systémem v prostředí školní sítě - Práce s operačním systémem, souborový manažer, ovládání aplikací - Základní práce s internetem - využití e-mailu, www, propojení mobilní techniky a internetu	EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

<i>Žák</i> - ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Základní operace s grafickými objekty - Tvorba a úprava rastrových a vektorových obrázků Práce s textem - Sestavení a tisk dokumentů - Formátování písma, formát odstavců - Vkládání obrázků a dalších objektů do dokumentu - Základní estetická a typografická pravidla Práce s tabulkami - Zpracování dat formou tabulek a grafů - Základní vzorce a funkce, tisk tabulek a grafů Tvorba prezentací - Tvorba jednoduchých prezentací	VV - Práce s výtvarnými objekty ČJ - Práce s textem, typografická pravidla VV - Základní estetická pravidla M - Práce s grafem funkce, tvorba prezentací s pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů Člověk a svět práce - Finance - finanční produkty - práce s úroky Člověk a svět práce - Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice - Postup výpočtu životního minima domácnosti
<i>Žák</i> - ovládá psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro psaní textu - manuálně rozvíjí psychomotorické schopnosti	Psaní na PC - Desetiprstová hmatová metoda - Efektivní zvládnutí klávesnice - ČSN 01 6910	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - ovládá základní funkce digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi	Využití digitálních technologií v praxi - Podrobnější popis jednotlivých digitálních přístrojů a technologií - Propojení digitálních zařízení a jejich údržba - Síťové technologie, bezdrátové technologie - Přehled programů pro zpracování hlasových a grafických informací - Praktické použití internetu jako informačního zdroje a komunikačního prostředku	OSV - Občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení F - Fyzikální základy komunikačních technologií
<i>Žák</i> - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Práce s textem - MS Word na úrovni ECDL - Tabulky, obrázky a další objekty ve Wordu - Hromadná korespondence, formuláře Práce s tabulkami - Složitější vzorce a funkce, použití tabulkového procesoru jako databáze - Tabulky v úředních písemnostech Pokročilá práce s prezentací - Práce se snímky (texty, tabulky a grafy) - Animace a promítání	MV - Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu OSV - Osobnostní rozvoj: - rozvoj schopnosti poznávání, psychohygiena, kreativita - Sociální rozvoj: - komunikace, kooperace - Morální rozvoj: - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<i>Žák</i> - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Aplikace DT při zpracování a prezentaci informací - Aplikace tvorby textů v úřední korespondenci - Úřední písemnosti - žádost, životopis - Úřední dopisy - Právní písemnosti (plná moc, dlužní úpis, potvrzenka) Psaní na PC - Upevnění desetiprstové hmatové metody - ČSN 01 6910	Člověk a svět práce - Trh práce a profesní volba, postup při vytváření životopisu

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Žák - zformuluje základní zásady BOZP při práci s výpočetní technikou a prakticky je dodržuje	Bezpečnost práce s výpočetní technikou - Zásady práce s elektrickým zařízením - Ochrana zdraví při práci s počítačem: psychosomatické potíže, počítačová závislost	F
Žák - využívá znalosti jednotek informací k určení a porovnání objemu informací, kapacit záznamových médií a rychlosti přenosu informací - vysvětlí pojmy digitální informace a digitální zařízení - objasní podstatu záznamu znaku v digitální formě - aplikuje zásady správného používání výpočetní techniky - připojí k počítači dostupné periferie a po skončení použití je bezpečně odpojí - v případě potíží vyvolá a použije hlavní nebo kontextovou nápovědu programu - pomocí správce úloh ukončí aplikaci, která neodpovídá - rozhodne, zda je v dané situaci nutné provést teplý nebo studený restart počítače a zvolenou variantu realizuje - aplikuje algoritmický přístup při ovládání digitální techniky a při řešení problémových situací	Počítač a informace - Počítač - funkce a možnosti, historie, druhy počítačů, hardware a software - Informace - data, nosiče informací, jednotky informace, zpracování informací - Reprezentace dat v počítači - podstata digitalizace znaků, obrazu a zvuku - Uspořádání dat v počítači - soubory a složky, stromová struktura, atributy a vlastnosti souborů a složek, cesta k souboru a ke složce - Zásady práce s počítačem - zapínání a vypínání, ochrana počítače před škodlivými vlivy, připojení a odebrání periférií, „první pomoc“ při potížích s počítačem	M - Číselné soustavy AJ - Technická terminologie
Žák - porovná záznamová média podle kapacity, způsobu záznamu a bezpečnosti uložení dat - zjistí celkovou a volnou kapacitu použitého záznamového média - zjistí typ procesoru počítače a velikost jeho operační paměti - provádí základní operace při tisku (nastavené výchozí tiskárny, úprava předvolby a nastavení tisku, výběr částí dokumentu k tisku, pozastavení a stornování tisku v tiskové frontě)	Hardware - Základní jednotka - hlavní součásti, jejich funkce a některé vlastnosti: základní deska, sběrnice, procesor, paměti ROM a RAM, pevný disk, mechaniky (FDD, CD-ROM, DVD, ...), přídavné karty, napájení - Externí zařízení - vybrané druhy periférií, jejich funkce a připojení: monitor, klávesnice, myš, tiskárna, scanner, modem, UPS, USB disk, porty	OSV - Sociální komunikace

Žák - aplikuje algoritmický přístup při správě souborů a složek a při využívání funkcí operačního systému - provádí základní operace s okny (přesun, změna velikosti, minimalizace, zavření, změna způsobu zobrazení, ovládání aktivních prvků v oknech – tlačítka, zatržítka, rozbalovací nabídky, přepínače, posuvníky) - spouští programy pomocí nabídky START, pomocí zástupce nebo pomocí asociovaného datového souboru.	Software - Operační systém - funkce, druhy, uživatelské rozhraní, souborový systém, Plug&Play, multitasking, bootování - Aplikační software - druhy SW a jejich funkce, programy a uživatelská data, hardwarové požadavky, update software	
Žák - charakterizuje jednotlivé možnosti připojení počítače k internetu a porovná jejich přednosti a nedostatky - vysvětlí funkci běžných internetových služeb a diskutuje o jejich výhodách a rizicích	Informační síť - Informační síť - funkce, sdílení prostředků a dat, přístupová práva, hardwarové síťové prostředky, síťový software - Typologie sítí - topologie, LAN, WAN, koncepce síť server-klient - Internet - funkce a možnosti, IP a doménová adresa, připojení PC k internetu, proxy server, síťové protokoly - Síťové služby - WWW stránky, e-mail, on-line komunikace, internetové obchody a bankovníctví	EGS - Globalizační a rozvojové procesy MV - Mediální produkty a jejich význam
Žák - ovládá a využívá dostupnou digitální techniku - diskutuje o výhodách využívání digitálních technologií, ale i možnostech jejich zneužití	Digitální svět - Digitální zařízení - funkce a možnosti: kalkulačka, digitální fotoaparát a kamera, MP3 přehrávač, mobilní telefon, dataprojektor, interaktivní tabule - Digitální média - vlastnosti a možnosti: multimedia, interaktivnost, virtuální realita, multimediální počítačové programy, multimediální terminály, digitální televize - Současnost a budoucnost digitálních technologií - Čipové karty, registrace osob a zvířat, čipy v medicíně, kontrola a řízení dopravy, výroby, obchodu a domácností	MV - Média a mediální produkce

Žák - orientuje se ve stromové struktuře složek na disku, vyhledá soubor nebo složku podle názvu nebo data vytvoření (úpravy) - vysvětlí funkci zástupných symbolů „?“ a „*“ a prakticky je využívá - provádí základní operace se soubory a složkami (vytvoření, kopie, přesun, přejmenování, mazání, obnova z koše) - využívá schránku při kopírování a přesunu dat - komprimuje vybrané soubory a složky do archivu a z archivu vybrané objekty dekomprimuje - provede vyčištění disku - smazání nepotřebných souborů, kontrolu disku programem Scandisk a defragmentaci disku - při práci s počítačem důsledně aplikuje postupy, které účinně chrání před počítačovými viry - zformuluje základní zásady ochrany počítače před útokem (průnikem) z internetu a uplatňuje je v praxi	Údržba a ochrana informací v počítači - Správa souborů a složek - nástroje pro správu dat (Průzkumník), operace se soubory a složkami, vyhledávání souborů a složek, práce s košem, komprese a dekomprese dat - Údržba pevného disku - vyčištění disku, kontrola (Scandisk) a defragmentace disku - Počítačové viry - typy virů, šíření a projevy, ochrana proti virům, antivirové programy - Ochrana informací v počítači - hacker, spyware, firewall, bezpečnostní záplaty a update systému - Hesla, zásady bezpečného chování uživatele počítače	
ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE Žák - vyhledává informace z různých zdrojů, nalezené informace porovnává a třídí s cílem posoudit jejich pravdivost, aktuálnost a hodnotu - využívá vhodných metod a prostředků pro ověření věrohodnosti informačních zdrojů	Informace - Vlastnosti informací - pravdivost, aktuálnost, důležitost (relevance) a hodnota informace, rozptyl informací - Zdroje informací - internetové webové servery, veřejné a podnikové knihovny, odborné publikace a časopisy, databáze, věrohodnost zdroje	
Žák - využívá možnosti internetových vyhledávačů, informačních systémů veřejných institucí a rejstříků publikací k efektivnímu získávání odborných informací potřebných pro vlastní vzdělávání - uloží nalezené textové i grafické informace z informačních a vzdělávacích portálů nebo z elektronických encyklopedií do počítače ve formě vhodné pro další digitální zpracování - převede potřebné textové a grafické informace z knih, časopisů a jiných tištěných zdrojů s využitím vhodného nástroje do digitální podoby - využívá e-mail a možnosti on-line komunikace na internetu k výměně informací - při elektronické komunikaci a při vystavení vlastních informací na webové stránky dodržuje pravidla síťové etiky - využívá software a informace získané z libovolného zdroje v souladu s autorskými právy, aplikuje správně zásady citace a kopírování dat - při výměně informací chrání osobní data vlastní i všech ostatních v souladu se zákonem na ochranu osobních dat	Sdílení odborných informací - Vyhledávání informací - fulltextové a katalogové internetové vyhledávače, kartotéky a elektronické informační systémy knihoven a datových institucí, rejstříky publikací - Uložení informací z internetu - uložení WWW stránky, zkopírování textu a obrázku ze stránek - Komunikace na internetu - e-mail, chat, ICQ - Informační hygiena, etika, legislativa - Informační hygiena - třídění informací, filtrace, informační zahlcení, spam, internetová reklama - Etika na internetu - etiketa při elektronické komunikaci, hoax, webové stránky s morálně závadným obsahem - Legislativa - zákon na ochranu osobních dat, autorská práva, uživatelská licence, freeware, shareware, kopírování dat, citace	OSV - Sociální komunikace

ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ Žák - aplikuje algoritmický přístup při ovládní aplikačního software a při tvorbě a úpravách dokumentů - využívá pokročilých funkcí textového editoru k vytváření strukturovaných dokumentů s aplikací základních typografických pravidel - využívá pokročilých funkcí textového editoru k vytváření dokumentů obsahujících tabulky, grafické objekty a matematické vzorce - využívá nástroje hromadná korespondence ke slučování textu s informacemi z databáze - využívá pokročilých funkcí textového editoru k vytváření strukturovaných dokumentů s generovaným obsahem a rejstříkem - vytváří dokumenty na základě připravených i vlastních šablon - využívá pokročilých funkcí tabulkového kalkulátoru ke zpracování numerických i textových dat, k jejich třídění a filtrování a k prezentaci výsledků ve formě tabulek, grafů a diagramů - využívá pokročilých funkcí tabulkového kalkulátoru k vytváření sešitů s komentáři, s podmíněným formátem buněk a s objekty vytvořenými nástrojem kreslení - propojí tabulku tabulkového kalkulátoru s textovým dokumentem - s využitím prezentačního software připraví prezentaci své práce a vhodnou digitální technikou ji předvede	Aplikační software pro práci s informacemi - Textový editor - struktura dokumentu, formátování textu a odstavce, styly, záhlaví a zápatí, typografická pravidla, kontrola pravopisu, grafické objekty, tabulky, matematické rovnice, tisk dokumentu - Textový editor - oddíly, sloupce, poznámky a komentáře, automatické opravy, textová pole a nástroj kreslení, šablony, obsah a rejstřík, hromadná korespondence - Tabulkový kalkulátor - formát buňky, kopírování a přesun buněk, operace s řádky, sloupci a listy, vzorce, absolutní a relativní adresování, kopírování vzorců, řady, vytvoření a editace grafu, řazení a filtrace dat, tisk tabulky - Tabulkový kalkulátor - komentáře, podmíněné formátování buněk, vkládání grafických objektů, textová pole a nástroj kreslení, makra, propojení tabulky s textovým editorem - Prezentační software - digitální prezentace (šablona a rozvržení snímků, osnova, vkládání a editace objektů, efekty, ovládní spuštěné prezentace) - Elektronická publikace (osnova, stránky, formát textu a odstavce, odskoky, grafické objekty, distribuce publikace)	OSV - Spolupráce a soutěž
Žák - aplikuje algoritmický přístup při tvorbě a úpravách HTML dokumentů - vytvoří vlastní HTML dokument pomocí HTML kódu a umístí jej na internetový server - upraví vytvořený HTML dokument s použitím CSS stylů	Tvorba a publikování webových stránek - HTML dokument - jazyk HTML, obsah dokumentu, princip zobrazení stránky, tagy, umístění dokumentu na internetu, webhosting - Tvorba WWW stránek pomocí HTML tagů - formát odstavce a textu, seznam, tabulka, hyperlink, obrázek - CSS styly - definice a syntaxe CSS stylů, styly pro úpravu textu, odstavce, barev, rámců, čar, seznamu a pozice objektu	OSV - Spolupráce a soutěž

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - zformuluje základní zásady BOZP při práci s výpočetní technikou a prakticky je dodržuje	Bezpečnost práce s výpočetní technikou - Zásady práce s elektrickým zařízením - Ochrana zdraví při práci s počítačem - Psychosomatické potíže, počítačová závislost	F
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ Žák - aplikuje algoritmický přístup při ovládní aplikačního software a při tvorbě a úpravách dokumentů - využívá pokročilých funkcí textového editoru k vytváření strukturovaných dokumentů s aplikací základních typografických pravidel - využívá pokročilých funkcí textového editoru k vytváření dokumentů obsahujících tabulky, grafické objekty a matematické vzorce - využívá nástroje hromadná korespondence ke slučování textu s informacemi z databáze - využívá pokročilých funkcí textového editoru k vytváření strukturovaných dokumentů s generovaným obsahem a rejstříkem - vytváří dokumenty na základě připravených i vlastních šablon - využívá pokročilých funkcí tabulkového kalkulátoru ke zpracování numerických i textových dat, k jejich třídění a filtrování a k prezentaci výsledků ve formě tabulek, grafů a diagramů - využívá pokročilých funkcí tabulkového kalkulátoru k vytváření sešitů s komentáři, s podmíněným formátem buněk a s objekty vytvořenými nástrojem kreslení - propojí tabulku tabulkového kalkulátoru s textovým dokumentem - s využitím prezentačního software připraví prezentaci své práce a vhodnou digitální technikou ji předvede - umí vytvořit v databázovém programu tabulku a tabulku formátovat - vytvoří různé formy dotazů, upravovat je a pracovat s nimi - vytváří samostatně formuláře ke zjednodušení práce s databází	Aplikační software pro práci s informacemi - doplnění učiva - Textový editor - struktura dokumentu, formátování textu a odstavce, styly, záhlaví a zápatí, typografická pravidla, kontrola pravopisu, grafické objekty, tabulky, matematické rovnice, tisk dokumentu - Textový editor - oddíly, sloupce, poznámky a komentáře, automatické opravy, textová pole a nástroj kreslení, šablony, obsah a rejstřík, hromadná korespondence - Tabulkový kalkulátor - formát buňky, kopírování a přesun buněk, operace s řádky, sloupci a listy, vzorce, absolutní a relativní adresování, kopírování vzorců, řady, vytvoření a editace grafu, řazení a filtrace dat, tisk tabulky - Tabulkový kalkulátor - komentáře, podmíněné formátování buněk, vkládání grafických objektů, textová pole a nástroj Kreslení, makra, propojení tabulky s textovým editorem - Prezentační software - digitální prezentace (šablona a rozvržení snímků, osnova, vkládání a editace objektů, efekty, ovládní spuštěné prezentace) - Databázový software - vytváření a formátování tabulek - Vytváření různých typů dotazů a práce s dotazy - Vytváření formulářů a sestav	OSV - Spolupráce a soutěž

Žák - formuluje samostatně základní teorii počítačové grafiky - rozdělení na rastrovou a vektorovou, základní vlastnosti obou typů, základní grafické formáty - aplikuje pojmy bitová hloubka, rozlišení, barevný prostor při úpravě fotografií - upraví samostatně fotografii ve všech základních rovinách - tonality, barevnosti, retuše - optimalizuje fotografii pro tisk a pro použití na internetu - použije při složitějších úpravách fotografie speciální efekty a úpravy a vrstvy - vytvoří logo a vizitku - vytvoří leták nebo podobný dokument v programu pro vektorovou grafiku - převede soubor v grafickém formátu do pdf - ovládá a využívá dostupnou digitální techniku - zejména digitální fotoaparát - fotografuje na zadané téma - diskutuje o výhodách využívání digitálních technologií, ale i možnostech jejich zneužití	Počítačová grafika, práce s programy pro rastrovou a vektorovou grafiku, rozdělení grafiky na rastrovou a vektorovou - Základní grafické formáty - Rozlišení, bitová hloubka, barevné prostory - Pdf formát a práce v něm - Práce s fotografií - základní úpravy tonality, barev, retuš částí obrazu - Optimalizace fotografie pro tisk a pro zobrazení na internetu - Speciální úpravy a efekty, použití vrstev - Práce s vektorovou grafikou - základní tvary, tvarování křivek - Použití galerie výplní pro barvu, texturu, přechod a další výplně - Tvorba vizitky - Tvorba plakátu - Převod grafických formátů do pdf Digitální záznam informací - Digitální média - vlastnosti a možnosti: multimedia, interaktivnost, virtuální realita, multimediální počítačové programy, multimediální terminály, digitální televize - Současnost a budoucnost digitálních technologií: čipové karty, registrace osob a zvířat, čipy v medicíně, kontrola a řízení dopravy, výroby, obchodu a domácnosti	EGS - Globalizační a rozvojové procesy MV - Mediální produkty a jejich význam, média a mediální produkce
Žák - umí definovat algoritmus a jeho vlastnosti - je schopen zapsat algoritmus graficky - je schopen algoritmovat matematickou úlohu - vytváří programy ve vyšším programovacím jazyku a ladí je - ze zdrojových kódů vytváří volně spustitelné aplikace	Základy programování ve vyšším programovacím jazyku - Definice algoritmu a jeho vlastnosti - Algoritmizace problémů - zápis algoritmu graficky - Matematické metody řešení úloh - Syntax a sémantika programovacího jazyka - Struktura programu - Práce s proměnnou - Příkazy přiřazení, vstupu a výstupu - Větvení programu, cykly, - Práce s polem - Tvorba knihoven	OSV - Sociální komunikace M - Algoritmizace úloh AJ - Technická terminologie

5.4 Člověk a společnost

. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- získávání orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

5.4.1 Předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Dějepis patří do oblasti Člověk a společnost společně s Občanskou výchovou.

Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět vývoji lidské společnosti od jejího vzniku do současnosti. Během vyučovacích hodin je kladen důraz na vyjadřovací schopnosti

Důležité je naučit žáky pracovat s textem (učebnicemi a další odbornou literaturou), otázkami za textem v učebnici i v dějepisných atlasech, mapou, časovou přímku i audiovizuálními dokumenty. Vhodnou součástí obsahového vymezení jsou návštěvy muzeí a historických památek v okolí.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 2 - 2, kvinty až septimy s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 2 - 0.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá s celým kolektivem žáků v klasické učebně, učebně dějepisu nebo v učebně s interaktivní tabulí. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách využívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, řízená diskuse, rozhovor, výklad, referáty).

Do vzdělávacího obsahu Dějepisu jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů
- vedeme žáky k samostatnému hodnocení různých historických skutečností.

2. Kompetence k řešení problémů:

- zapojujeme žáky do soutěží a olympiád a vedeme je k prohlubování a rozšiřování znalostí nad rámec stanovený ŠVP
- porovnáváme se žáky historický vývoj našeho státu s vývojem ostatních zemí v Evropě a ve světě
- zadáváním referátů a podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení při řešení problému.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formální správnost mluveného (při ústním zkoušení a řízených diskusích) i písemného (písemné zkoušení, referáty) čteme se žáky odborné texty tak, aby jim porozuměli.

4. Kompetence sociální a personální:

- seznamujeme žáky s rolí jedince a mas v historickém vývoji společnosti
- vedeme žáky k uvědomění si jedinečnosti každého člena lidské společnosti, tzv. významu sebe samotného v kolektivu lidí
- vybízíme žáky k diskusi, k pozitivní a konstruktivní kritice práce druhých pomocí argumentů a k obhajobě kritiky své vlastní práce.

5. Kompetence občanské:

- vychováváme žáky k tradicím a ke kulturnímu a historickému dědictví našich předků
- ukazujeme žákům na příkladech z historie postavení jedince a kolektivu v různých typech společnosti
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka.

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za plnění domácích úkolů - zadaných referátů
- důsledným vyžadováním plnění úkolů vytváříme u žáků pocit odpovědnosti
- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - uvede konkrétní příklady potřeby dějepisných znalostí - uvede příklady zdrojů informací o minulosti - orientuje se na časové ose a v historické mapě - zařadí hlavní historické epochy do chronologického sledu	Význam zkoumání dějin - Získávání informací o dějinách - Historické prameny - Historický čas a prostor	OSV - Osobnostní rozvoj
<i>Žák</i> - stručně charakterizuje současný vědecký názor na vznik světa a člověka - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství - uvede příklady archeologických kultur v Evropě a na našem území - dokáže vysvětlit rozdíly mezi společenskou a přirozenou dělbou práce	Vznik a vývoj lidského rodu - Výklad vzniku světa a člověka v mýtech a náboženstvích - Vědecký výklad vzniku světa a člověka - Paleolit - Neolit - Eneolit	VV - Proměny komunikačního obsahu
<i>Žák</i> - objasní význam a zpracování kovů pro lidskou společnost - dokáže vyhledat na mapě významné archeologické lokality - zhodnotí kontakty bronzových a železných kultur s vyspělými civilizacemi ve Středomoří	Doba bronzová, doba železná a doba římská - Řemeslníci a obchodníci - Keltové a Germáni - Pravěk v českých zemích	
<i>Žák</i> - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - dokáže charakterizovat politický, společenský, kulturní a náboženský vývoj v oblasti Mezopotámie a Egypta - uvede význam orientálních civilizací pro další vývoj lidstva - dokáže charakterizovat historický a kulturní vývoj v Indii a v Číně	Starověké orientální civilizace - Mezopotámie - přírodní podmínky - Státní útvary na území Mezopotámie - Egypt - přírodní podmínky - Stará, Střední a Nová říše - Indie a Čína - Kultura států starověkého východu a její přínos pro rozvoj světové kultury	VV - Proměny komunikačního obsahu

Žák - objasní vliv přírodních poměrů na rozvoj řecké společnosti - demonstruje na konkrétních příkladech přínos řecké a helénské kultury - dokáže jmenovat a vysvětlit nejvýznamnější historické události antického Řecka - vyhledá na mapě nejdůležitější řecké civilizační lokality a místa významných bitev - charakterizuje dílo a odkaz významných osobností - objasní úlohu bájí, pověstí a náboženství v životě Řeků - vysvětlí význam styků Řeků s okolním světem - porovná státní zřízení a způsob života ve Spartě a Athénách	Starověké Řecko - Přírodní podmínky - Nejstarší období, báje a pověsti a náboženství - Způsob života a kolonizace - Styky s okolním světem - Athény a Sparta, osobnosti - Řecko-perské války - Peloponéská válka - Helénistické období - Řecká a helénská kultura a její přínos pro rozvoj evropské civilizace	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS - Jsme Evropané VV - Proměny komunikačního obsahu
Žák - popíše přírodní poměry a objasní jejich vliv na vývoj římské společnosti - charakterizuje dobu královskou, období republiky a císařství - vysvětlí podstatu a význam křesťanství - demonstruje na konkrétních příkladech přínos římské antické kultury, objasňuje její důležitost pro vznik evropské civilizace - dokáže jmenovat a vysvětlit nejvýznamnější historické události antického Říma	Starověký Řím - Přírodní podmínky a osídlení Apeninského poloostrova - Etruskové - Počátky Říma v bájích, pověstech a ve světle vědeckých poznatků - Doba královská - Doba římské republiky - rozkvět, krize a zánik - Panské války - Principát a dominát - Boj proti barbarům a kolonát - Vznik a podstata křesťanství - Římská kultura a její přínos pro rozvoj evropské civilizace, významné osobnosti	EGS - Jsme Evropané VV - Proměny komunikačního obsahu

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - popíše podstatné změny v evropské situaci, které nastaly v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - charakterizuje první státní útvary na našem území (Sámova říše, Velkomoravská říše, raný český stát) a jejich postavení v kontextu evropských dějin - vymezí úlohu křesťanství a postavení církve v raně středověké společnosti - rozlišuje charakteristické znaky románského umění a uvede památky na našem území a v Evropě	Raný středověk - úvod - Evropa po rozpadu Západořímské říše - Způsob života barbarských kmenů a jejich romanizace - Franská a Byzantská říše - Arabská říše - islám - Slovanské kmeny a počátky politické organizovanosti Slovanů (Sámova říše, Velká Morava a raný český stát) - Svatá říše římská, počátky Anglie a Francie - Střední a východní Evropa v raném středověku, - Polsko, Uhry a Kyjevská Rus - Křížové výpravy - Románský sluh	EGS - Jsme Evropané OV - Náš národ, naše vlast
Žák - popíše hospodářství vrcholného středověku - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, městského i venkovského stavu - zhodnotí význam měst jako nového fenoménu - sleduje politický i ekonomický význam křížových výprav do Svaté země - charakterizuje vývoj v jednotlivých částech Evropy - charakterizuje vládu posledních Přemyslovců v kontextu s evropským vývojem - charakterizuje dobu Karla IV. a Václava IV. v kontextu s evropským vývojem - objasní příčiny a důsledky husitského hnutí - charakterizuje období vlády Jiřího z Poděbrad a období jagellonské v kontextu s evropským vývojem - charakterizuje gotickou kulturu a uvede památky v našich zemích a v Evropě	Vrcholný středověk - Zemědělství, řemeslná výroba a obchod - Města a jejich význam - Středověká vzdělanost - Struktura středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev - Křížové výpravy a rytířská kultura - České země za vlády posledních Přemyslovců a Lucemburků - Doba husitská - Doba poděbradská - Doba jagellonská - Gotický sluh v českých zemích a v Evropě	MKV - Lidské vztahy VV - Proměny komunikačního obsahu OV - Náš národ, naše vlast

Žák - objasní důsledky vpádu Tatarů a Turků do Evropy - popíše osvobození ruských oblastí z tatarské nadvlády - vysvětlí průběh a význam reconquisty - popíše stručně průběh stoleté války a zhodnotí její výsledky	Evropa v pozdním středověku - Tatarské a turecké výboje - Vyhnání Arabů z Pyrenejského poloostrova - Stoletá válka	
Žák - uvede hlavní znaky renesančního umění, významné umělce a jejich díla - vysvětlí rozdíly středověkého a humanistického pohledu na člověka - popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a význam - zamýšlí se nad příčinami vzniku první buržoazní revoluce a vyloží její průběh - uvede příčiny vzniku reformace v Německu a Švýcarsku a její důsledky	Raný novověk - Objevné plavby a počátky kolonialismu - Renesance a humanismus - Reformace a náboženské války v Německu a Francii - Vzestup Španělska a zápas Nizozemí o nezávislost	VV - Proměny komunikačního obsahu
Žák - objasní historické předpoklady vzniku absolutních monarchií ve Francii a Anglii - vysvětlí podmínky a negativní důsledky dvojího protihabsburského odboje - popíše proces utváření ruského státu a vznik samoděržaví - objasní postavení českého státu v nově se formující habsburské monarchii - charakterizuje historický vývoj v Polsku	Formování centralizovaných evropských států - Počátky absolutismu v Anglii a Francii - Cesta k ruskému samoděržaví - Vývoj v Polsku - Český stát v době předbělohorské - Vznik podunajské monarchie a postavení českých zemí v jejím rámci	EGS - Jsme Evropané
Žák - objasní vznik a průběh českého stavovského povstání - uvede nejvýznamnější události období třicetileté války - vysvětlí její negativní důsledky na vývoj české státnosti - zhodnotí historický vývoj v zemích západní Evropy - charakterizuje vývoj ruského impéria na přelomu 17. a 18. století	Evropa v 17. a na počátku 18. století - České stavovské povstání a třicetiletá válka - Francie za Ludvíka XIV. - Anglická buržoazní revoluce - Svět parlamentarismu a absolutismu - Rusko za Petra I. - Habsburská monarchie po třicetileté válce - Hospodářské postavení českých zemí po třicetileté válce	EGS - Jsme Evropané
Žák - uvede charakteristické rysy barokního umění, významné umělce a jejich díla - charakterizuje životní styl jednotlivých společenských vrstev	Barokní kultura - Životní styl - Výtvarné umění - Literatura, hudba a školství	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a ostatních států Evropy - konkretizuje na příkladech evropských dějin pojmy absolutismus, osvícenský absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - uvede nejvýznamnější tereziánské a josefínské reformy a vysvětlí její důsledky pro další vývoj v podunajské monarchii - popíše průběh boje za svobodu a nezávislost amerických osad - vysvětlí vznik a mocenský vzestup Pruska	Osvícenský absolutismus - Osvícenství - Velká Británie a britské impérium - Vznik USA - Vznik a mocenský vzestup Pruska - Habsburská monarchie v 18. století (Marie Terezie a Josef II.) - Hospodářský a kulturní rozvoj českých zemí - Rusko za Kateřiny II.	EGS - Jsme Evropané
<i>Žák</i> - vymezí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve Francii 18. století - jmenuje a charakterizuje jednotlivé etapy francouzské revoluce - objasní souvislost mezi francouzskou revolucí a napoleonskými válkami na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - popíše uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu	Velká francouzská revoluce a napoleonské císařství - Konec absolutismu ve Francii - Průběh francouzské revoluce - Napoleon I. - první francouzské císařství - Vídeňský kongres a restaurace Bourbonů	VDO - Občan, občanská společnost a stát OSV MKV - Princip sociálního smíru a solidarity OV - Člověk a morálka
<i>Žák</i> - demonstuje na vybraných příkladech základní politické proudy v ponapoleonské Evropě - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohlubování nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Ponapoleonská Evropa - Průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti v Evropě - Červencová revoluce a vznik Belgie - Vývoj ve východní a jihovýchodní Evropě - Habsburská monarchie v době metternichovského absolutismu a české národní obrození - Průmyslová revoluce v českých zemích a Rakousku	EGS - Jsme Evropané

Žák - popíše průběh a výsledky revoluce 1848 – 1849 v českých zemích, Rakousku a v dalších státech Evropy - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	Revoluce 1848/1849 - Revoluce v Evropě - Revoluce v habsburské monarchii - Politický život v českých zemích a formování politického programu	VDO - Občan, občanská společnost a stát EGS - Jsme Evropané
Žák - vysvětlí historický vývoj viktoriánské Anglie a Francie za druhého císařství - vysvětlí vývoj v našich zemích v 50. a 60. letech 19. století - uvede příčiny a důsledky rakousko-uherského vyrovnání - objasní postavení českých zemí v rámci Rakousko-Uherska a hlavní cíle české politiky - charakterizuje dílo a odkaz významných osobností našich a světových dějin - charakterizuje hlavní změny na přelomu 19. a 20. století v oblasti hospodářské, společenské a kulturní	Porevoluční Evropa - Viktoriánská Anglie a Francie za Napoleona III. - Sjednocení Itálie a Německa - Habsburská monarchie ve 2. polovině 19. století - České země ve 2. polovině 19. století a jejich postavení v rámci Rakousko-Uherska - Průmyslová revoluce v Evropě a v českých zemích (hospodářské, společenské, kulturní a politické změny) - Formování moderní občanské společnosti - Česká politika koncem 19. a počátkem 20. století (hlavní politické strany a jejich představitelé) - Česká kultura, věda, umění a školství	EGS - Jsme Evropané
Žák - definuje na historických příkladech vznik imperialismu a počátky imperiálního kolonialismu ve světě - charakterizuje hlavní změny v oblasti mezinárodních vztahů - vysvětlí příčiny vzniku ohnisek napětí v Evropě a v koloniálních zemích - na příkladech uvede rozvoj kultury občanské společnosti	Imperiální Evropa - Imperialismus a kolonialismus - Vzestup USA a občanská válka - Rusko za posledních Romanovců - Japonsko - Mezinárodní vztahy (Trojspolek, Dohoda) - Kultura občanské společnosti, rozvoj vědy, techniky, vzdělanosti a umění	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Žák - charakterizuje příčiny vzniku první světové války, její průběh a výsledky - na příkladech demonstuje zneužití vědy a techniky v 1. světové válce a jeho důsledky - popíše postavení a úlohu českého národa v 1. světové válce	První světová válka - Dohoda proti Ústředním mocnostem - Průběh první světové války - Ruské revoluce a vítězství Dohody - Češi za první světové války (domácí a zahraniční odboj)	EGS - Jsme Evropané

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - vysvětlí příčiny a důsledky uspořádání Evropy po 1. světové válce - charakterizuje politický a ekonomický vývoj mezi dvěma světovými válkami v Evropě a ve světě - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy a příčiny jejich nastolení - charakterizuje podstatu demokratického uspořádání v meziválečném Československu - vysvětlí příčiny a důsledky velké hospodářské krize - charakterizuje výsledky boje demokratických sil proti totalitním režimům u nás a ve světě	Svět mezi dvěma válkami - Dvacátá léta 20. století - Uspořádání světa po první světové válce - Vznik Československa a její mezinárodní postavení - Politický systém v Československu, hlavní politické strany, jejich cíle a představitelé - Vnitřní a zahraniční politika Československa - Poválečná krize - komunismus a fašismus - Vývoj v USA, Francii, Velké Británii, Itálii a Německu ve 20. a 30. letech - Světová hospodářská krize - Léta hospodářské a politické krize v Československu - Nástup nacismu v Německu - Vznik a vývoj SSSR - Projevy a důsledky stalinismu - Krize a rozpad versailleského systému - Obrana demokracie a republiky - Mnichovská konference a její důsledky	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV - Princip sociálního smíru a solidarity MV - Role a vliv médií ve společnosti EGS - Jsme Evropané OV - Člověk a morálka OV - Právní základy státu
<i>Žák</i> - periodizuje základní dění na bojištích druhé světové války - hodnotí vývoj a výsledky válečných událostí - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - na příkladech demonstuje zneužití vědy a techniky ve 2. světové válce a jeho důsledky	Druhá světová válka v Evropě a ve světě - Vypuknutí druhé světové války - přepadení Polska - Západní tažení, bitva o Anglii - Napadení SSSR - Válka v Pacifiku a v severní Africe - Koncentrační tábory a holocaust - Obrat ve vývoji druhé světové války - Konec druhé světové války - vítězství protihitlerovské koalice - Charakteristické rysy druhé světové války	EGS - Jsme Evropané

Žák - vysvětlí podstatu a příklady tzv. druhého odboje - porovná způsob života v předmnichovské republice, v době tzv. 2. republiky a za protektorátu - zhodnotí význam atentátu na Heydricha a důsledky heydrichiády - na příkladech uvede zapojení čs. vojáků do bojů za 2. světové války	Zánik Československa a tzv. druhý odboj - Období tzv. druhé republiky - Protektorát Čechy a Morava a vývoj na Slovensku - Domácí a zahraniční odboj - Heydrichiáda - Českoslovenští vojáci na frontách	
Žák - prokáže základní orientaci v problémech poválečného světa, orientuje se na historické mapě, uvádí příklady mocenského soupeření - vysvětlí a na příkladech uvede mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - popíše vývoj událostí v Československu v letech 1945 - 1948 vedoucí k nástupu komunistické diktatury	Evropa a svět po roce 1945 - Výsledky druhé světové války - Poválečné uspořádání světa - Řešení německé otázky - Poválečné Československo, mezinárodní postavení a zahraniční politika - Politický systém v České republice - Cíle politických stran a jejich představitelé - Marshallův plán a jeho odmítnutí - Řešení hospodářských, národnostních a kulturních problémů - Zápas demokratických sil s komunisty - Porážka československé demokracie v únoru 1948	EGS - Jsme Evropané
Žák - dokáže na historických příkladech vysvětlit vývoj bipolárního světa po druhé světové válce - uvede a vysvětlí události Československa v období komunistické totality a po jejím pádu - na vybraných příkladech demonstuje rozpad koloniálního systému - posoudí postavení rozvojových zemí v současném světě - s využitím poznatků z jiných předmětů charakterizuje rozvoj vědy, techniky, vzdělanosti a umění v poválečném období - s využitím poznatků z jiných předmětů charakterizuje základní globální problémy lidstva a jejich řešení	Rozdělený a integrující svět - Rozpad protihitlerovské koalice - Studená válka, vojenské rozdělení světa - Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření západního a východní bloku - Vývoj v SSSR a v zemích sovětského bloku (Maďarsko, Polsko, berlínská a karibská krize) - Poválečný vývoj v západní Evropě, Japonsku a USA - Vývoj v Československu v letech 1948-1989 - Rozpad koloniálního systému ve světě - Hospodářská a politická situace v zemích třetího světa - Hospodářský, politický a kulturní vývoj v Evropě, USA a Japonsku, integrační procesy - Rozpad SSSR a pád komunistických režimů - Globální problémy současnosti	MV - Role a vliv médií ve společnosti MKV - Princip sociálního smíru a solidarity EGS - Jsme Evropané OV - Člověk v současném světě OV - Právní základy státu G - Politická mapa současného světa

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	ÚVOD DO STUDIA HISTORIE	
<i>Žák</i> - provede základní členění historie podle času, místa a druhu - charakterizuje smysl historického poznání jako neuzavřené a proměnlivé - rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	Obecné pojednání o problematice historie - Pojem historie - Periodizace dějin - Význam studia historie pro jedince a společnost - Práce s historickými prameny	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
	PRAVĚK	
<i>Žák</i> - objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých etapách pravěku - zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku - vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti - charakterizuje vývoj na našem území a v ostatní Evropě v době římské - charakterizuje pojem archeologická kultura	Pravěk a jeho vývojové etapy - Paleolit - Mezolit - Neolit a eneolit - Archeologické kultury - Doba bronzová - Doba železná - Doba římská	EV - Člověk a životní prostředí
	STAROVĚK	
<i>Žák</i> - vysvětlí souvislost mezi vznikem civilizace a přírodními podmínkami - charakterizuje hlavní etapy vývoje v oblasti Mezopotámie - charakterizuje hlavní etapy vývoje v egyptské oblasti - objasní židovské náboženství a další neevropská náboženství a kulturní systémy - zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základního fenoménu, z nichž vyrůstá evropská civilizace - porovná státní zřízení a způsob života v Athénách a ve Spartě - popíše průběh a zhodnotí výsledky řecko-perských válek - popíše průběh a důsledky vojenského tažení Alexandra Makedonského - popíše průběh a zhodnotí výsledky punských válek - objasní příčiny krize římské republiky a pokusy o jejich řešení - uvede významné osobnosti starověkých dějin - vysvětlí pojmy civilizovanost a barbarství	Orientální státy - Typy starověkých civilizací - Mezopotámie - Egypt - Palestina a judaismus - Indie a Čína - Starověké Řecko - Starověký Řím	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS – Žijeme v Evropě ČJL, G

	RANÝ STŘEDOVĚK	
<i>Žák</i> - objasní proces christianizace a její vliv na vznik raně středověkých států v Evropě - vymezení specifika islámské oblasti - popíše, jak obohatili Arabové kulturu a hospodářství v Evropě - ukáže na mapě původní sídla Slovanů a oblasti jejich trvalého usazení v období stěhování národů - popíše vznik, vývoj a zánik Velké Moravy	Franská a Byzantská říše Křesťanská Evropa v zápase s Araby Slované a jejich první státní útvary - Geografické rozdělení Slovanů - Velká Morava - Kyjevská Rus	EGS - Žijeme v Evropě MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů G, Bi

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	RANÝ STŘEDOVĚK	
<i>Žák</i> - popíše a vysvětlí rozdíly při utváření raně středověké Anglie a Francie - vysvětlí specifika státního útvaru Svaté říše římské - uvede příčiny, průběh a výsledky boje o investituru - zhodnotí význam osobnosti knížete Václava a biskupa Vojtěcha - popíše nejvýznamnější události českých dějin v období 9. - 12. století - popíše okolnosti vzniku Polska a Uher - uvede charakteristické znaky románského výtvarného umění	Počátky Anglie, Francie a Svaté říše římské Střední Evropa v raném středověku - Počátky českého státu - Vznik Polska a Uher Raně středověká kultura	EGS - Žijeme v Evropě
	VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK	
<i>Žák</i> - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.-15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - zhodnotí význam měst pro další rozvoj lidské společnosti - popíše strukturu středověké společnosti - vysvětlí význam univerzit pro rozvoj evropské vzdělanosti - uvede charakteristické znaky gotického výtvarného umění - vysvětlí příčiny křížových výprav - charakterizuje nejvýznamnější křížové výpravy a objasní jejich důsledky - vysvětlí příčiny tažení Mongolů na západ a jejich důsledky - vysvětlí význam Zlaté buly sicilské pro další vývoj české státnosti - charakterizuje velmocenské ambice Přemysla Otakara II. a Václava II. ve střední Evropě	Hospodářství, společnost, kultura a vzdělanost v období vrcholného středověku - Vnitřní a vnější kolonizace - Změny v zemědělství - Rozvoj měst, řemesel a obchodu - Struktura společnosti - Gotické umění - Rozvoj vzdělanosti Křížové výpravy Mongolské výboje do Evropy Český stát za posledních Přemyslovců - Zlatá bula sicilská - Vláda Přemysla Otakara II. a Václava II.	EV - Člověk a životní prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
	POZDNÍ STŘEDOVĚK	
<i>Žák</i> - vysvětlí důsledky tureckých nájezdů pro jižní a východní Evropu - zhodnotí význam vlády Karla IV. pro rozvoj českých zemí a jejich postavení v rámci Svaté říše římské - charakterizuje příčiny krize v české společnosti za Václava IV. - zhodnotí význam odkazu Jana Husa - popíše průběh a výsledky husitského hnutí	Problémy pozdněstředověké Evropy Výboje Osmanských Turků Český stát za Lucemburků Počátky opravného hnutí v Českých zemích Husitská revoluce Český stát za Jagellonců	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Žijeme v Evropě ČJL EV - Člověk a životní prostředí

	NOVOVĚK	
Žák - rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky zformulované ve 14. - 17. století a zhodnotí jejich praktické dopady - uvede charakteristické znaky renesančního výtvarného umění - vysvětlí příčiny zámořských objevných plaveb - porozumí důsledkům zámořských objevů, které vedly k podstatným hospodářským a mocenskopolitickým změnám - popíše základní rysy reformace a protireformace - vysvětlí jejich důsledky pro další vývoj v Evropě a ve světě - vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů - posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní, sociální, politické a kulturní poměry - popíše průběh a výsledky revoluce - uvede výsledky tzv. slavné revoluce - vysvětlí pojmy parlamentarismus a absolutismus - popíše poměr sil v Evropě po třicetileté válce - charakterizuje absolutistickou vládu Ludvíka XIV. - objasní příčiny a výsledky válek o dědictví španělské - vysvětlí podstatu merkantilismu - charakterizuje mezinárodní postavení habsburské monarchie po třicetileté válce - uvede charakteristické znaky barokního výtvarného umění	Humanismus a renesance Zámořské objevy Reformace a katolická reforma - Mocenský nástup Habsburků ve střední Evropě - Střední a východní Evropa v raném novověku České země v předbělohorském období Stavovství a absolutismus Třicetiletá válka Politické a společenské změny v Anglii v 17. a na počátku 18. století Francie jako evropská velmoc Habsburská monarchie a české země po třicetileté válce Barokní umění v Evropě a v českých zemích	EGS - Žijeme v Evropě MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EV - Člověk a životní prostředí G, Bi.ČJL
Žák - určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - uvede nejvýznamnější tereziánské a josefínské reformy a vysvětlí jejich důsledky pro další vývoj v monarchii - popíše průběh a výsledky válek o dědictví rakouské a válku sedmiletou	Osvícenství a osvícenský absolutismus Vznik USA Osvícenský absolutismus v habsburské monarchii	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	MODERNÍ DOBA	
<i>Žák</i> - odůvodní příčiny všeobecné nespokojenosti se stávajícím společenským a politickým systémem - uvede a charakterizuje jednotlivé etapy francouzské revoluce - popíše průběh a výsledky napoleonských válek - popíše změny v Evropě po Vídeňském kongresu - vysvětlí pojem Svatá aliance - vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev - vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky - rozpozná její ekologická rizika - určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace - charakterizuje proces modernizace - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení - uvede základní typy parlamentních státních systémů - vymezí místo utváření českého novodobého národa v procesu emancipačního hnutí národů včetně jeho specifických rysů - charakterizuje bachovský absolutismus - posoudí význam ústavy a novou organizaci státu - vysvětlí pojem imperialismus - vysvětlí expanzivní záměry velmocí v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období - uvede příčiny a výsledky občanské války - zhodnotí politiku Abrahama Lincolna a Theodora Roosevelta - uvede příčiny a výsledky rusko-japonské války - jmenuje převratné objevy v oblasti přírodních věd a technické vynálezy - charakterizuje měšťanskou kulturu na přelomu 19. a 20. Století	Velká Francouzská revoluce a napoleonské války - Předrevoluční Francie - Průběh revoluce - Období prvního císařství a napoleonské války Evropa po Vídeňském kongresu Emancipační hnutí národů Průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti Revoluce 1848/1849 - Revoluce ve Francii - Pokus o sjednocení Itálie a Německa - Revoluce v habsburské monarchii a českých zemích Sjednocení Itálie a Německa - Vznik Itálie - Sjednocení Německa a vznik císařství Habsburská monarchie a české země ve druhé polovině 19. století Imperialismus a kolonialismus Mocenský vzestup USA Rusko za posledních Romanovců a rusko-japonská válka Proměny životního stylu, vzdělanosti a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století	EV - Člověk a životní prostředí EGS - Žijeme v Evropě MV - Média a mediální produkce MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů ČJL, G

	MODERNÍ DOBA – SITUACE V LETECH 1914 - 1945	
<i>Žák</i> - uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa v době I. světové války - zhodnotí vývoj válečných událostí v Evropě - zhodnotí význam zahraničního a domácího odboje při utváření československého státu	První světová válka České země v době první světové války První odboj	EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě EGS - Žijeme v Evropě ZSV, G EV – Člověk a životní prostředí ČJL, G

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku - vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie - vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil - popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	Svět mezi dvěma světovými válkami Revoluce v Rusku a upevňování bolševické moci Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory Evropa a svět ve 20. a 30. letech 20. století Světová hospodářská krize ve světě Růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek Československo mezi dvěma světovými válkami Vznik Československa Československo ve 20. a 30. letech 20. století Světová hospodářská krize v Československu Mnichovská dohoda a její důsledky Kultura 1. poloviny 20. století Zrod moderního umění, nástup masové kultury a sport	EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě EGS - Žijeme v Evropě MV - Role médií v moderních dějinách ZSV, G MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EV – Člověk a životní prostředí ČJL, G
<i>Žák</i> - charakterizuje dvě světové války, dokumentuje jejich sociální, hospodářské a politické důsledky - objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit	Druhá světová válka Globální a hospodářský charakter války Věda a technika jako prostředky vedení války Holocaust Protektorát Čechy a Morava Druhý odboj	EGS - Žijeme v Evropě MV - Role médií v moderních dějinách ZSV, ČJL
<i>Žák</i> - charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - porovná politický systém poválečného Československa se systémem předmnichovské republiky - vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku se zaměřením na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situace ve střední Evropě a v naší zemi	SOUDOBE DĚJINY Evropa a svět po 2. světové válce - Vznik OSN - Princip sociálního státu - Období poválečné spolupráce - Počátky studené války a německá otázka Vývoj Československa po válce a porážka demokracie Východní blok, jeho politický, sociální a hospodářský vývoj - SSSR jako světová velmoc - RVHP	EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě EGS - Žijeme v Evropě MV - Role médií v moderních dějinách ZSV, G MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů

- porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích - popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech - vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí - zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování - objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí - objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderních světech - vymezí základní problémy soudobého světa	-Varšavská smlouva Euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie Československo v 50. a 60. letech 20. století Třetí svět - proces dekolonizace a jeho modernizační procesy (ekonomické, demografické, politické a postavení ve světě) Konflikty na Blízkém východě a vznik Izraele Československo v období tzv. pražského jara a následné normalizace Pád komunistických režimů a jeho důsledky Sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě Globální problémy moderní společnosti	

5.4.2 Předmět: Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Občanská výchova obsahuje celý vzdělávací obor Člověk a společnost společně s dějepisem je v něm integrován vzdělávací obor Člověk a svět práce.

Ve vyučování předmětu Občanská výchova vedeme k osvojení základních společenskovedních pojmů, vztahů a systémů. Pomocí metod diskuse a metod kritického myšlení rozvíjíme u žáků zájem o poznávání nových společenských jevů a skutečností. Během celého studia rozvíjíme u žáků schopnost logického usuzování, komparace, zájem o společenské jevy a uplatnění těchto schopností a v praktickém životě.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Občanská výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty s týdenní hodinovou dotací 2 - 1 - 1 - 1. V tercii se plní vzdělávací oblast Člověk a svět práce. Pro žáky kvinty až oktávy s týdenní hodinovou dotací je 1 - 2 - 2 - 2.

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se využívá následující formy: výkladové hodiny, samostudium, práce ve skupině, práce s PC, práce s dataprojektorem, diskuse, exkurze, přednášky, výstavy.

Výuka probíhá jak v normálních prostorách školních tříd, tak v aule, ve specializovaných učebnách s vybavením výpočetní technikou.

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- motivujeme k celoživotnímu učení a sebehodnocení
- využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojujeme získané poznatky do širších celků, nalézáme souvislosti
- hodnotíme, třídíme poznatky a vyvozujeme z nich závěry
- rozvíjíme schopnost zpracovat informace a formou referátu je prezentovat
- vedeme k porozumění základním termínům a dovednosti je správně používat.

2. Kompetence k řešení problémů:

- tvořivě přistupujeme k řešení problému, vedeme ke schopnostem vyhledání vhodných informací a práci s nimi k nalézání řešení
- vedeme žáky ke schopnosti sdělit svůj názor ostatním žákům a v diskusi ho obhájit.

3. Kompetence komunikativní:

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- vedeme k naslouchání názorům druhých lidí a k vhodnému reagování na ně
- upevňujeme schopnost komunikace během referátů a diskuse
- používáme moderní informační technologie.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- učíme tolerovat odlišný názor
- směřujeme žáky ke schopnosti hodnotit svoji práci i práci ostatních.

5. Kompetence občanské:

- upevňujeme znalosti legislativy a obecných morálních zákonů a jejich dodržování
- učíme chápat význam vzájemné solidarity mezi lidmi, v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi i v situacích ohrožení a obrany státu
- vedeme ke kritickému hodnocení chování jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí
- směřujeme k uvědomění si odpovědnosti člověka za zachování života na Zemi
- klademe důraz na uvědomění si přínosu lidské spolupráce při řešení cílů v rodině, ve škole, v obci
- odmítáme rasistické a extremistické názory a vedeme k respektu různorodost lidské populace.

6. Kompetence pracovní:

- vedeme k efektivitě při organizování vlastní práce
- vytváříme podmínky pro vytvoření si vlastního postoje a názorů z hlediska obecně platných morálních norem a pravidel.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - objasňuje, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat školnímu řádu a z něj vyplývajícím pravidlům - vysvětluje, jaký význam má vzdělání pro vývoj jeho osobnosti a budoucí život v dospělosti - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Naše škola - Život ve škole, práva a povinnosti žáků, činnost a význam žákovské samosprávy - Společná pravidla a normy - Vklad vzdělání pro život člověka - Tradice školy	
<i>Žák</i> - uvádí příklady místních tradic - popíše, čím se zabývá obecní (místní, městský) úřad - vysvětluje, jaké úkoly a funkce plní správní úřady obce - vysvětlí, jaký význam mají komunální volby - vysvětlí, čím se od sebe liší jednotlivé regiony a co je typické pro region vlastní - uvádí příklady nejvýznamnějších měst a památek, událostí a osobností regionu - popisuje nejdůležitější regionální zvyky a obyčeje v průběhu roku	Naše obec, region, kraj - Památky a jejich ochrana, instituce a orgány obce, volby - Místní tradice, zvyklosti - Naše obec v minulosti a přítomnosti	VDO EV MKV ČJL - Občan, občanská společnost a stát, lidské vztahy
<i>Žák</i> - vyjadřuje, co nás navzájem spojuje v národ - rozumí pojmu vlast a vlastenectví z hlediska své příslušnosti k českému národu a českému státu - určí zajímavá památná místa našeho státu - uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - objasní význam důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - orientuje se v celém ročním období, objasní dodržování a zachovávání tradic v naší zemi - sleduje aktuální informace prostřednictvím medií - uvádí příklady pořekadel a přísloví	Náš národ, naše vlast - Pověsti, slavní předkové - Národní bohatství, státní symboly - Kalendář, svátky, přísloví a pořekadla	OSV VDO MV

Žák - charakterizuje základní součásti kultury a vyjadřuje, jaký mají význam v životě člověka - porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení) - rozlišuje vhodné a nevhodné projevy chování jednotlivce - popisuje kulturní život ve svém regionu (bydlišti) - charakterizuje prostředky masové komunikace a objasňuje možná nebezpečí masmédií a masové kultury na člověka - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - uvádí, jak se jedinec může podílet na ochraně kulturních památek	Kulturní život - Kulturní hodnoty, tradice, dědictví, instituce a jejich ochrana - Masová kultura	MKV MV
Žák - objasňuje, jaké místo a význam má majetek v životě člověka - vysvětluje vznik rodinného rozpočtu a hospodaření s ním - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a svěřeným majetkem - vyjádří své možnosti, jak může pomáhat lidem v nouzi - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat	Majetek, vlastnictví, hospodaření - Peníze a majetek - Sociální rozdíly mezi lidmi, životní úroveň - Rodinný, obecní, státní rozpočet - Racionální způsoby hospodaření s časem, penězi a přírodními zdroji	OSV- Sebepoznání a sebepojetí MKV
Žák - vysvětluje, jaký význam mají v životě společnosti i jednotlivce společenské normy - správně rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - respektuje odlišné názory lidí i odlišné způsoby jejich chování a myšlení, je tolerantní k menšinám - uvede příklady situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat neshody a konflikty - uvědomí si význam přátelství v životě člověka - uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích - vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení	Člověk a společnost - Začleňování do společnosti, pravidla sdružování lidí, lidská spolupráce - Sociálních útvarů a skupiny - Společenské vztahy, hodnoty	OSV MKV VDO

Žák - stručně charakterizuje hlavní etapu životního cyklu člověka - chápe pojem osobnost z psychologického a sociologického hlediska - chápe kladné a záporné vlastnosti člověka a důležitost jejich rozvoje - seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus - objasní, jak může poznání a hodnocení vlastní osobnosti přispět ke zlepšení vztahů s jinými lidmi - posoudí vliv osobních vlastností, schopností a dovedností na dosahování osobních i společenských cílů a překonávání překážek	Člověk a dospívání - Vývoj jedince, tělesné a duševní změny; proměny v dospívání - Osobní vlastnosti, schopnosti, dovednost, charakter člověka - Sebepoznání, sebehodnocení, sebekritika, svědomí	OSV MKV TV - Sebepoznání a sebepojetí
Žák - objasňuje, jaký význam má racionální životospráva a vyvážený režim dne pro tělesné a duševní zdraví dospívajícího - popíše, jak lze usměrňovat charakterové vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - zná, co je droga, co se v ČR trestá, ví, jak drogu odmítnout - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska zdraví - vyjádří svůj názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a v nejbližším okolí - objasňuje, jak předcházet zátěžovým a konfliktním situacím - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt	Člověk a zdravý životní styl - Životospráva, zdravý životní styl - Drogy a drogová závislost - Mezilidské vztahy, společenské a skupinové normy, sociální role, pravidla soužití ve společnosti - Civilizační choroby - Zátěžové a konfliktní situace - Proměny člověka v období dospívání - Šikana, projevy násilí, manipulace ze strany vrstevníků, médií, sekt	VKV OSV MKV MV VDO TV, Př - Sebepoznání a sebepojetí Sexuální a rodinná výchova
Žák - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - objasní potřebu tolerance ve společnosti - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci	Člověk a morálka - Morálka a mravnost, pravidla chování - Lidská práva, dokumenty zabývající se ochranou lidských práv - Problémy v oblasti lidských práv - intolerance, rasismus, xenofobie, antisemitismus, nacionalismus	OSV MKV EGS VDO MV TV - Mezilidské vztahy G - Jsme Evropané

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - rozpozná záporné charakterové vlastnosti u sebe i druhých lidí - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - získá základní představu o emocích, a dostává tak návod k sebepoznání - správně rozlišuje přátelství vhodné a nevhodné - popíše, jak se vyrovnat s běžnými zátěžovými a konfliktními situacemi - učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet postupy k jejich realizaci	Člověk a citový život - Podobnost a odlišnost lidí - Vnitřní svět člověka - vnímání a posuzování skutečnosti - City, vztahy mezi mužem a ženou, přátelství - Zátěžové a konfliktní situace - Aspirace, životní plány	OSV TV Sexuální a rodinná výchova
Žák - objasní význam právní úpravy manželství - orientuje se v zákoně o rodině - objasní funkce rodiny a příbuzenské vztahy a tvoří rodokmen - vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny - rozpozná příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení - objasní náhradní rodinnou výchovu, adopci na dálku	Člověk a rodinný život - Rodina a manželství, zákon o rodině, role členů rodiny - Funkce rodiny - Vztahy v rodině	MKV VDO Sexuální a rodinná výchova
Žák - vysvětluje, jaký význam má pro člověka dodržování pravidel občanského soužití - uvádí, jaká má jedinec základní práva, svobody a povinnosti - orientuje se v ústavním zákoně, objasňuje původ a význam Listiny základních práv a svobod - vyjmenuje národnostní menšiny v ČR a zaujímá k nim tolerantní postoj	Člověk a právo - Práva a povinnosti občana - Ústava ČR - Listina základních práv a svobod - Problémy v oblasti lidských práv - Národnostní menšiny v ČR	VDO MKV OSV EGS D - Občan, společnost a stát D - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Žák - uvede příklady výhod, které vyplývají z členství ČR v EU - uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah (EU, NATO, OSN, WHO, UNICEF) - uvede globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro lidstvo - popíše projevy globalizace v současném světě, jejich klady a zápory - chápe význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy - uvede příklady mezinárodního terorismu a uvede vlastní názor ke způsobům jeho potírání	Člověk v současném světě - Mezinárodní organizace - EU, NATO, OSN, WHO, UNICEF - Integrovaný proces v Evropě - Globální problémy lidstva (přelidnění, civilizační choroby, skleníkový efekt, katastrofy) - Terorismus ve světě	EGS MKV VDO EV

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat (rozdělit si úkoly) - spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly - vyloží souvislost mezi různými pracovními činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon - uvede hlavní problémy, které mohou nastat v případě nezaměstnanosti (peníze, vztahy v rodině) - popíše, jak si může poradit v případě nezaměstnanosti - posoudí vliv osobních vlastností, schopností a dovedností při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - popíše jak rozpozná korupci, kde se s ní může setkat	Člověk a svět práce - Základní druhy, lidská činnost - Dělná práce - Trh práce - Nezaměstnanost, úřady práce - Volba profesní orientace (povolání), podnikání, zaměstnání - Zákoník práce	Člověk a svět práce VDO MKV OSV D - Občan, občanská společnost a stát Korupce
Žák - posoudí vliv osobních vlastností, schopností a dovedností na dosahování osobních i společenských cílů a překonávání překážek - popíše, jak lze usměrňovat charakterové vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - vyloží souvislost mezi různými pracovními činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon - uvede hlavní problémy, které mohou nastat v případě nezaměstnanosti (peníze, vztahy v rodině) - popíše, jak si může poradit v případě nezaměstnanosti	Volba povolání - Osobní vlastnosti, schopnosti - Práce, zaměstnání, povolání - Problémy nezaměstnanosti	OSV MKV
Žák - vysvětluje, jakou funkci má práce v životě člověka a společnosti - popisuje dělnou práci v rodině a společnosti - rozlišuje ekonomické systémy - rozlišuje tržní vztahy a mechanismy - uvědomuje si, co znamená sociální politika státu a její význam, co v praxi znamená státní rozpočet, k čemu jsou daně - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	Stát a hospodářství - Lidské potřeby, dělná práce - Peníze v životě člověka - Ekonomické systémy, tržní mechanismy - Státní rozpočet, daňový systém - Sociální politika státu	OSV VDO Korupce

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - si osvojí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, zná a respektuje základní právní normy našeho státu - uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů - orientuje se v dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy - rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní odpovědnosti občanů - uvede příklady sankcí, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání - uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) - orientuje se v jednotlivých právních odvětvích - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Člověk a právo - Právní řád ČR - Právní odvětví (občanské, rodinné, pracovní, trestní) - Orgány právní ochrany občanů - Právní vztahy, protiprávní jednání, systém sankcí - Základní lidská práva, práva dítěte, poškozování lidských práv, dokumenty	VDO MKV
<i>Žák</i> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky (republika, monarchie, demokracie, diktatura) - rozlišuje a porovná jednotlivé složky státní moci ČR, vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce - objasní smysl demokratických voleb a vysvětlí důsledky výsledků voleb - stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR - uvede příklady politických stran v ČR, rozlišuje jejich politické programy	Právní základy státu - Vznik státu, typy států - Dělbá moci - zákonodárna, výkonná, soudní - Volby - Pluralita politických stran	VDO D - Formy participace občanů v politickém životě D - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<i>Žák</i> - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu - objasní pojem demokracie a znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory a způsoby chování	Výchova k demokracii - Principy a znaky demokracie - Tolerance x intolerance, rasismus, xenofobie, náboženská nesnášenlivost	VDO MKV EGS D - Formy participace občanů v politickém životě
<i>Žák</i> - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje odlišné názory a způsoby chování, zaujímá tolerantní postoj - uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě	Člověk, víra, přesvědčení - Význam náboženství v životě člověka, životní názor, tolerance - Křesťanství, judaismus, islám, buddhismus, hinduismus	MKV OSV VDO

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování - objasní pojem struktura osobnosti - uvede základní psychické jevy a přiřadí je k příslušným kategoriím (psychické vlastnosti, stavy, procesy)	Psychologie - člověk jako jedinec - Lidská psychika - Struktura a dynamika osobnosti - Psychické jevy - Obecná psychologie	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Žák - vymezí podstatu psychických procesů, stavů a vlastností - uvede základní zákonitosti a specifika vnímání, pozornosti - objasní rozdíl mezi temperamentem a charakterem - uvede typy temperamentu a složky charakteru	Psychické procesy osobnosti - Psychické stavy osobnosti - Psychické vlastnosti - Sociální psychologie	OSV - Sociální komunikace
Žák - uvede základní zákonitosti a specifika psychických procesů: učení, myšlení, paměť - uvede vztah mezi vlohami, schopnostmi, inteligencí - vyjmenuje zásady duševní hygieny	- Inteligence - Duševní hygiena - Pedagogická psychologie	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Žák - využívá sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbu profesní orientace - provede psychologickou analýzu vlastní osobnosti - kriticky posoudí své přednosti a nedostatky	- Sebekoncepce - Sebehodnocení	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Žák - uvede příklady duševních poruch - vysvětlí příčiny vzniku duševních poruch - určí, které životní situace mohou být náročné na lidskou psychiku - popíše, jakými způsoby může jedinec reagovat na zátěžové situace, zhodnotí jejich efektivitu pro vyřešení problému - navrhne, kam se může jedinec se svými duševními problémy obrátit	Duševní poruchy - Zátěžové situace - Konfliktní situace - Systém pedagogicko-psychologického poradenství	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Žák - porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života - rozčlení vývoj jedince do jednotlivých etap - vysvětlí vztah mezi věkem jedince a vývojem poznávacích procesů - vysvětlí vztah mezi věkem jedince a vývojem myšlení	Základní fáze vývoje lidského jedince - Biologická determinace lidské psychiky - Vývojová psychologie	OSV - Poznávání a rozvoj osobnosti EV - Problematika vztahů Bi Projekt: Kresba začarované rodiny

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - uplatňuje vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích - objasní podstatu a význam socializace, které faktory se na socializaci jedince podílí a najde příklady neadekvátní socializace - vysvětlí pojmy sociální role a status	Sociologie - člověk ve společnosti - Socializace - Sociální role a status - Sociální komunikace	OSV
Žák - respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin - vymezí základní znaky pojmu kultura - objasní pojem multikulturní společnost a na jakých principech by tato měla fungovat - klasifikuje sociální útvary a skupiny	Kultura, subkultura - Kultura materiální, duchovní a normativní - Multikulturalita - Xenofobie, rasismus - Sociální útvary a skupiny - Masová kultura, masová symbolická kultura	MKV MV OSV EGS
Žák - objasní význam sociální kontroly ve skupině - objasní vztah mezi jedincem a normami skupiny - provede sociologickou charakteristiku pojmu rodina	- Sociální kontrola - Společenské a skupinové normy - Rodina a její význam	OSV
Žák - objasní pojmy sociální stratifikace a mobilita - porovná sociální rozvrstvení společnosti v minulosti a nyní - vysvětlí pojmy zaměstnání, povolání a vztah prestiže povolání k jeho finančnímu ohodnocení a místu jedince v sociální stratifikaci	- Sociální stratifikace a mobilita - Práce, zaměstnání, povolání	MV - Média a mediální produkce
Žák - rozlišuje mezi sociálně deviantními a sociálně patologickými jevy - hledá příčiny a důsledky sociálně deviantního a patologického chování - charakterizuje současné problémy společenského života	- Sociální deviace - Současné problémy společenského života	OSV - Morálka všedního dne Korupce
Žák - objasní odlišnost mezi morálními a právními normami - uvede, jaký význam má právo pro společnost a jeho obsah	Právo - občan a právo - Pojem a význam práva - Právo a morálka - Právní a mravní normy	OSV - Morálka všedního dne Korupce

<i>Žák</i> - uvede státní orgány vydávající právní předpisy i kde a jak je uveřejňují - vyjmenuje prameny práva a čím se liší v jednotlivých právních kulturách - roztrídí právní normy v právním řádu ČR - klasifikuje systém právních odvětví ČR	- Prameny práva - Právní řád, druhy právních norem - Právní síla - Systém právních odvětví	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů MV
<i>Žák</i> - vysvětlí pojmy fyzická a právnická osoba - objasní podstatu právní subjektivity a způsobilosti k právním úkonům	- Fyzická, právnická osoba	
<i>Žák</i> - ve svém jednání respektuje platné právní normy - uvede základní povinnost každého občana vzhledem k právnímu řádu	- Právní řád ČR	
<i>Žák</i> - vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů - orientuje se v právních normách - Zákon o rodině, Občanský zákoník, Zákoník práce	- Rodinné právo - Občanské právo - Pracovní právo	OSV - Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
<i>Žák</i> - rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů - orientuje se v právních normách - Trestní zákon, Trestní řád	- Trestní právo hmotné a procesní	OSV - Morálka všedního dne MV Korupce
<i>Žák</i> - rozlišuje náplň činnosti orgánů právní ochrany - objasní strukturu a funkci soudů v ČR - vymezí funkce a úkoly státního zastupitelství - uvede orgány, které se podílejí na právní ochraně občanů	- Soustava soudů - Státní zastupitelství - Notářství, - Advokacie	Projekt: Návštěva soudního přelíčení

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - rozlišuje a porovná historické i současné typy států (forem vlád) - uvede znaky a funkce státu	Politologie - občan ve státě - Stát - Typologie států	D, G
Žák - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě	- Demokracie - Diktatura	
Žák - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje	- Ústava ČR - Právní stát	HV Projekt: Vznik samostatného Československa
Žák - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR - vysvětlí pojem legislativní proces - porovná právní sílu dokumentů, které složky státní moci je vydávají, jak se složky státní moci navzájem kontrolují, omezují a doplňují	- Princip dělení státní moci	MV - Práce s mediálními zdroji
Žák - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě, vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb - uvede, do jakých institucí, v jakých intervalech a jakým způsobem probíhají volby v ČR - charakterizuje poměrný a většinový volební systém, jejich princip demonstruje na volbách do Parlamentu ČR	- Politika - Volby, volební systémy	MV - Účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách OSV - spolupráce a soutěž
Žák - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě - rozlišuje mezi základními ideologickými proudy, vysvětlí jejich podstatu a uvede základní znaky	- Ideologie	

Žák - rozlišuje složky politického spektra - objasní pojem nadpoloviční většina - z mediálních zdrojů zjistí aktuální rozložení politických sil v Poslanecké sněmovně ČR - vysvětlí pojem koalice a její význam pro prosazování mocenských zájmů	- Politické strany	OSV - Spolupráce a soutěž MV - Účinky mediální produkce a vliv médií
Žák - obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování - provede rozbor Listiny základních lidských práv a svobod - uvede příčiny a historii vzniku dokumentů obhajujících lidská práva a svobody - doloží okolnosti a způsoby porušování lidských práv a svobod	- Lidská práva - Listina základních práv a svobod	MKV - Žijeme v Evropě
Žák - posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE Trh práce a profesní volba - Hodnocení vlastních schopností - Práce jako seberealizace - Vzdělávání, příprava na volbu profese	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Žák - posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě - formuluje své představy o profesním uplatnění, cílech	- Nabídka a poptávka po pracovních místech - Profesní mobilita - Rekvalifikace - Celoživotní vzdělávání	OSV - Sociální komunikace
Žák - posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce - v tisku, na internetu atd. vyhledá inzeráty s nabídkou zaměstnání, které by chtěl s ohledem na své předpoklady a ambice vykonávat	- Informační, poradenské, zprostředkovatelské služby - Pracovní trh v EU	MV - Mediální produkty a jejich významy G, IVT
Žák - zhotoví svůj životopis - prezentuje svou osobu v modelovém přijímacím pohovoru	- Životopis - Přijímací pohovor - Společenské a asertivní jednání	OSV - Sociální komunikace ČJL, AJ, NJ, FJ
Žák - posoudí vliv mezilidských vztahů na stav pracovního prostředí - prezentuje svou představu o ideálním skloubení zaměstnání, fungujícího rodinného života a kvalitního trávení volného času	- Pracovní úspěšnost - Kariérní růst - Zaměstnání a mezilidské vztahy - Zaměstnání a rodina - Workoholismus	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Žák - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď - rozlišuje mezi pracovní smlouvou, dohodou o pracovní činnosti a dohodou o provedení práce - rozlišuje mezi výpovědí a dohodou o ukončení pracovního poměru - zhotoví pracovní smlouvu se všemi náležitostmi - sepíše výpověď	PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY - Pracovní poměr - Pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce - Zánik pracovního poměru	ČJL, AJ, NJ, FJ
Žák - uvede složky mzdy, rozlišuje mezi hrubou a čistou mzdou - vysvětlí odvod zálohy na daň z příjmu, zdravotního a sociálního pojištění a důsledky, které může neplacení sociálního a zdravotního pojištění občanovi způsobit - zjistí výši aktuální minimální mzdy	Práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů - Pracovní doba - Mzda - Zdravotní a sociální pojištění	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Žák - objasní funkci odborů - uvede příklady situací, v nichž se může zaměstnanec obrátit na činnost odborů	- Odbory	OSV - Sociální komunikace, spolupráce a soutěž MV - Média a jejich produkce
Žák - chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu, dodržuje zásady bezpečnosti práce	- Zásady bezpečnosti práce - Pracovní úraz a odškodnění	EV - Člověk a životní prostředí Bi, TV
Žák - vysvětlí mechanismy fungování trhu - rozlišuje mezi jednotlivými ekonomickými systémy, posuzuje výhody a nevýhody jednotlivých typů - vysvětlí pojmy nabídka a poptávka, posoudí úlohu konkurence v tržní ekonomice - vysvětlí, jakým způsobem se tvoří na trhu cena - charakterizuje ekonomický pojem trh	TRŽNÍ EKONOMIKA - Ekonomické systémy - Hospodářský cyklus - Trh	EGS - Globalizační a rozvojové procesy
Žák - rozlišuje využití jednotlivých forem podnikání - charakterizuje základní formy podnikání (s.r.o., a.s., v.o.s., k.s., družstva, živnosti)	- Podnikání - Obchodní společnosti	OSV - Spolupráce a soutěž
Žák - uvede postup při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění - charakterizuje živnostenskou činnost	- Živností	

Žák - analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu	- Marketing - Reklama	OSV - Spolupráce a soutěž MV - Účinky mediální produkce a vliv médií ČJL, IVT, VV
Žák - objasní principy fungování systému příjmů a výdajů státu - vysvětlí, jakým způsobem jsou získávány finanční prostředky do státního rozpočtu a kam jsou dále směřovány - objasní pojem schodek státního rozpočtu	NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE - Fiskální politika - Státní rozpočet	M
Žák - rozlišuje typy daní - uvede důvody existence systému daní, nutnost odvádět daň	- Daňová soustava	
Žák - posoudí vliv ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů - rozlišuje mezi vyrovnanou a nevyrovnanou obchodní a platební bilancí	- Makroekonomie - Monetární politika - Inflace, ekonomický růst, nezaměstnanost, obchodní a platební bilance	EGS - Žijeme v Evropě MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů G
Žák - vysvětlí pojem životní minimum - objasní pojem sociální politika státu, její význam a způsob zajištění - určí, na jaké sociální dávky mají občané v návaznosti na nedosaženou výši životního minima nárok	- Sociální politika - Důchodový systém - Systém sociálních dávek	OSV - Sociální komunikace, morálka všedního dne M
Žák - objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur - rozlišuje mezi jednotlivými typy a formami nezaměstnanosti	- Nezaměstnanost - Úřady práce - Podpora v nezaměstnanosti - Rekvalifikace	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů M
Žák - objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank - popíše bankovní soustavu ČR - objasní vývoj, funkce a formy peněz	FINANCE - Peníze - Bankovní soustava ČR	OSV - Spolupráce a soutěž

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - uvede příklady mezinárodních organizací a jejich vliv na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR - vysvětlí, jakými způsoby se státy zapojují do mezinárodních vztahů - posoudí důvody, význam, výhody a nevýhody mezinárodní spolupráce	MEZINÁRODNÍ VZTAHY - GLOBÁLNÍ SVĚT - Mezinárodní vztahy - Mezinárodní spolupráce	EGS - Žijeme v Evropě OSV - Morálka všedního dne
Žák - objasní důvody evropské integrace, její význam pro vývoj Evropy - vysvětlí podstatu, význam a cíle EU - uvede významné mezníky ve vývoji evropské integrace - rozlišuje funkce orgánů EU a jejich činnosti - posoudí vliv začlenění států do Evropské unie, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva - zhodnotí klady a zápory členství naší země v EU	- Evropská integrace - Evropská unie	EGS - Žijeme v Evropě D, G
Žák - uvede příklady globálních problémů současnosti - objasní pojem globalizace - zhodnotí, jak se globalizace projevuje v různých sférách každodenního života	- Globalizace - Globální problémy	EGS - Globalizační a rozvojové problémy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Bi, G
Žák - objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení člověka a skutečnosti - charakterizuje specifika filozofických otázek - objasní vztah mýtu a filozofie, náboženství a filozofie	FILOZOFIE - ÚVOD DO FILOZOFIE - Podstata filozofie	MKV - Základní problémy sociokulturních problémů OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti D, ČJL
Žák - rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - charakterizuje filozofii antiky, středověku, novověku až po současnost, okruhy problémů a myšlenky jejich představitelů - charakterizuje českou filozofii, okruhy problémů a myšlenky jejich představitelů	Klíčové etapy a směry filozofického myšlení v dějinách - Filozofické směry	OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti D

<i>Žák</i> - posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce - zhodnotí smysl morálky pro život člověka a fungování společnosti - uvede hlavní zdroje a historické kořeny evropské morálky - charakterizuje úlohu svědomí v lidském jednání	- Etika - Otázky praktické a sociální etiky	OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti OSV - Morálka všedního dne EGS - Globalizační a rozvojové procesy
<i>Žák</i> - eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci	- Neformální logika	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ČJL, M
<i>Žák</i> - zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití - objasní jednostrannost pohledu jednotlivých vědních disciplín na skutečnost	- Věda a víra, věda a filozofie - Přínos a nebezpečí vědy	OSV - Morálka všedního dne MV - Účinky mediální produkce a vliv médií
<i>Žák</i> - rozlišuje a charakterizuje významné náboženské systémy, projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	RELIGIONISTIKA - ÚVOD DO RELIGIONISTIKY - Náboženství, víra, sekty	OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů D, G

5.5 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Geografie, svým badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody si žáci osvojují i důležité dovednosti. Je to rozvíjení dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti i vztahy mezi nimi. Postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat následky v globálních ekosystémech a využívat své poznání ve prospěch ochrany životního prostředí. Vztah mezi člověkem a přírodou má vliv na citový život člověka, utváří podmínky života lidí i jejich společenství.

Vzdělávací obsah oboru Geografie má přírodovědný i společenskovední charakter. Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti utváří a rozvíjí klíčové kompetence a vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých metod poznávání
- potřebám klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz i závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují efektivnější využívání zdrojů energie v praxi,
- využívání obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy.

5.5.1 Předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Fyzika je integrovaný předmět, patří do oblasti Člověk a příroda společně s předměty Chemie, Biologie.

Ve vyučovacím předmětu Fyzika žáky vedeme k osvojení základních fyzikálních pojmů, zákonitostí a odborné terminologie. Pomocí jednoduchých demonstračních pokusů rozvíjíme u žáků zájem o poznávání nových fyzikálních pojmů a zákonitostí. Během celého studia rozvíjíme u žáků schopnosti pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy a vyvozovat z nich závěry. Získané fyzikální poznatky aplikujeme do praktického života.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 2 - 2, pro žáky kvinty - septimy 2 - 2,5 - 2,5 - 0. V sextě a septimě má polovina žáků třídy Praktická cvičení z fyziky jednu hodinu týdně. V Praktickém cvičení žáci měří a vyhodnocují praktické úlohy z různých oblastí fyziky, plní cíle oboru Práce s laboratorní technikou.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Fyzika je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky, kde je k dispozici dataprojektor, vizualizer a multimediální počítač s internetem. Dle možnosti školy se budou zařazovat praktická cvičení, ve kterých se žáci dělí na poloviny. Praktická cvičení probíhají v laboratoři fyziky s kapacitou laboratoře 16 pracovních míst.

V praktických cvičeních plní cíle oboru Člověk a příroda v oblasti Práce s laboratorní technikou.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách fyziky užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, řízená diskuse, rozhovor, skupinová práce, problémové vyučování, krátkodobé a střednědobé projekty a referáty, výklad).

Do vzdělávacího obsahu Fyziky jsou začleněny některé **okruhy** těchto **průřezových témat**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- cíleně vytváříme problémové situace, při nichž systematicky žáky motivujeme k učení
- vedeme žáky, aby diskutovali o fyzikálních problémech a dokázali je matematicky zdokumentovat (veličiny přímo a nepřímo úměrné, význam materiálových konstant)
- vedeme žáky k samostatné práci nebo ke skupinové práci s ostatními žáky při pozorování různých fyzikálních jevů, při měření fyzikálních vlastností, učíme je vyhodnocovat výsledky pozorování a měření a dále využívat pro své vlastní učení
- zadáváme projekty, kterými žáky učíme vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z literatury a internetu.

2. Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme problémové úlohy a situace z praktického života, vedeme žáky k řešení fyzikálních problémů
- zadáváním projektů podporujeme samostatnost, tvořivost, tvůrčí a logické myšlení při řešení problému
- zapojujeme žáky do fyzikálních soutěží a vedeme je k prohlubování a rozšiřování znalostí nad rámec stanovený ŠVP.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formální správnost mluveného (při diskusích, při zkoušení) i písemného (písemné zkoušení, projekty) projevu
- podněcujeme žáky k prezentacím vlastních postupů, vedeme je, aby se vzájemně poslouchali a naslouchali si, kladli si jasné a srozumitelné dotazy.

4. Kompetence sociální a personální:

- zařazujeme do výuky týmovou práci žáků a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (zastávat různé role v týmu, komunikovat a spolupracovat mezi sebou v rámci týmu)
- vybízíme žáky k diskusi, k pozitivní a konstruktivní kritice práce druhých pomocí argumentů a k obhajobě kritiky své vlastní práce
- vytváříme přátelskou atmosféru ve výuce.

5. Kompetence občanské:

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vedeme žáky k odpovědnosti za plnění domácích úkolů, včasné odevzdávání písemných prací a referátů
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování v učebně fyziky a laboratoři fyziky, při fyzikálním měření.

6. Kompetence pracovní:

- učíme žáky pozorovat fyzikální děje a zkoušet experimenty, aby získali zkušenosti do praxe
- umožňujeme žákům pracovat s různými pomůckami a přístroji v rámci laboratorních prací a posilujeme jejich zručnost
- dbáme na dodržování bezpečnosti při experimentálních činnostech, o ochranu zdraví žáka při práci
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržováním pracovních povinností vytváří u žáků pocit zodpovědnosti.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - vysvětlí rozdíl mezi vlastnostmi látek pevných, kapalných a plynných - objasní rozdíl mezi tělesem a látkou	Úvod do fyziky Stavba látek - Charakteristika a základní vlastnosti látky pevné, kapalně a plynné	
Žák - vysvětlí, kdy dochází k vzájemnému silovému působení těles, jak působí gravitační pole Země na tělesa - změří siloměrem velikost síly	Vzájemné působení těles - Vlastnosti síly, gravitační síly a gravitačního pole - Měření síly	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání G - Tvar a pohyby planety Země
Žák - objasní pomocí částicové stavby tvar krystalických látek, tekutost kapalin i plynů, rozpínavost plynů - vysvětlí jev dokazující, neustálý pohyb částic - popíše složení atomu, pozná atom, molekulu, prvek a sloučeninou - vyhledá prvky v periodické soustavě prvků	Částicová stavba látek - Částicové složení látek pevných, kapalných a plynných - Difúze - Atomy a molekuly	
Žák - elektruje těleso třením, dotykem a tento jev vysvětlí - popíše, jak se budou chovat elektrovaná tělesa - vysvětlí rozdíl mezi gravitačním a elektrickým polem	Elektrické vlastnosti látek - Elektrování těles - Elektrické pole - Model atomu	
Žák - vysvětlí rozdíl mezi gravitačním, magnetickým a elektrickým polem - popíše magnet a magnetizaci tělesa	Magnetické vlastnosti látek - Magnety, magnetické pole - Magnetizace látky - Magnetické pole země	
Žák - zvolí si při měření vhodné měřidlo, aby minimalizoval chyby vzniklé při měření, a změří rozměr těles - změří rozměry těles - změří objem tělesa odměrným válcem - změří hmotnost tělesa laboratorními váhami	Měření fyzikálních veličin - Měření délky, délková měřidla - Měření objemu, jednotky objemu - Měření objemu pevného a kapalného tělesa	OSV - Řešení problémů a rozvoj schopnosti poznávání M - Převody jednotek
Žák - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Hustota - Měření hmotnosti, jednotky hmotnosti - Hustota látky, její jednotky - Výpočet hustoty a hmotnosti	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání M - Slovní úlohy, výpočet objemu těles G - Krajinná sféra Země

Žák - změří čas stopkami - ovládá převádění jednotek času	Jednotky času, měření času - Čas jako fyzikální veličina - Měření času - Jednotky času a jejich měření	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání EGS - Evropa a svět nás zajímají G - Měření času na Zemi, střídání ročních období M - Převody jednotek
Žák - předpoví, jak se změní délka i objem tělesa při změně jeho teploty - změří teplotu tělesa - sestrojí graf z naměřených hodnot	Teplota - Teplota, jednotka teploty - Teploměr, měření teploty - Délková a objemová roztažnost látek - Změna teploty vzduchu	
Žák - vyjmenuje základní schematické značky - sestaví jednoduchý elektrický obvod - pozná, zda daná látka je izolant nebo vodič - zdůvodní tepelné účinky el. proudu a využití tohoto jevu v praxi - uvědomuje si zásady správného užívání elektrických spotřebičů	Elektrický proud - Elektrický obvod - Elektrický proud a napětí - Vodiče a izolanty - Účinky elektrického proudu - Užívání elektrických spotřebičů	
Žák - uvědomuje si souvislost elektrických a magnetických jevů - dovede použít měřící přístroje - nalézá možnosti využití elektromagnetu	Magnetické pole cívky s proudem - Cívka v elektrickém obvodu - Měření elektrického proudu - Elektromagnet a jeho užití	
Žák - rozliší a zdůvodní základní vlastnosti sériového a paralelního zapojení spotřebičů	Elektrický obvod - Jednoduchý a rozvětvený	
Žák - dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s elektrickým proudem - je seznámen s pravidly první pomoci	Bezpečné zacházení s elektrickým zařízením - První pomoc při úrazu elektrickým proudem	
Žák - chápe souvislost mezi klidem a pohybem těles - popíše pohyby podle tvaru trajektorie	Pohyb a klid tělesa - Pohyb a klid tělesa vzhledem k vztažné soustavě - Pohyb posuvný a otáčivý - Přímočarý a křivočarý pohyb částic	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání G - Pohyb planet kolem Slunce, postavení Slunce ve vesmíru M - Měření délky
Žák - odlišuje pohyb rovnoměrný od pohybu nerovnoměrného - vypočítá rychlost, dráhu a čas - vypočítá průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa - užívá graf k zjišťování rychlosti, dráhy a času	Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - Výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu - Graf dráhy a času při rovnoměrném pohybu	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání M - Úlohy o pohybu, konstrukce grafů IVT - Tabulky, grafy na počítači

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - chápe souvislost mezi gravitační silou Země a hmotností tělesa - znázorní výslednou sílu, která působí na těleso - určí experimentálně těžiště tělesa - ovládá vysvětlení Newtonových pohybových zákonů	Síla - Vzájemné silové působení - Gravitační síla a hmotnost - Znázornění síly, skládání sil, těžiště - Posuvné účinky síly - Newtonovy pohybové zákony	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita M - Přesnost při rýsování IVT - Hledání na internetu
Žák - vypočítá a vytvoří názorně rovnováhu na páce - chápe význam využití jednoduchých strojů v praxi	Otáčivé účinky síly - Rovnováha na páce - Užití páky v praxi. - Kladka volná, pevná, kladkostroj	OSV - Kreativita při měření rovnováhy na páce M - Řešení rovnic
Žák - vypočítá velikost tlaku, tlakové síly i plochy - chápe tlak jako fyzikální veličinu, kterou lze měnit podle potřeby	Tlak - Tlaková síla, tlak - Tlak v praxi	
Žák - experimentálně určí velikost třecí síly - vysvětlí, kdy je nutné třecí sílu zvětšit a zmenšit	Tření, třecí síla v praxi - Využití třecí síly	
Žák - chápe význam Pascalova zákona v souvislosti s hydraulickými zařízeními - vysvětlí důsledky působení gravitační síly Země na kapalinu - vypočítá velikost hydrostatického tlaku - vypočítá velikost vztlakové síly v kapalině	Mechanické vlastnosti kapalin - Přenášení tlaku v kapalinách - Pascalův zákon a využití v praxi - Hydrostatická tlaková síla - Hydrostatický tlak - Archimédův zákon, vztlaková síla	EV - Vztah člověka k prostředí M - Jednotky- převody jednotek Internet - Užití hydraulických zařízení Internet - Potápěči, výzkumy mořských hlubin, námořní doprava
Žák - aplikuje Archimédův zákon i pro plyny - objasní Torricelliho pokus - vyjmenuje přístroje na měření tlaku a vysvětlí, jak fungují	Mechanické vlastnosti plynů - Archimédův zákon pro plyny - Měření atmosférického tlaku - Manometry	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí EGS - Atmosféra, objevujeme Evropu a svět G - Atmosféra Země, meteorologie, předpovědi počasí

Žák - rozliší různé světelné zdroje a optická prostředí - zdůvodní důsledky přímočarého šíření světla - vysvětlí zákony odrazu a lomu světla, nachází různá využití těchto jevů - rozloží světlo pomocí hranolu, zdůvodní barvu těles a prostředí - popíše jevy z přírody, které jsou důsledkem rozkladu světla - vysvětlí zatmění Slunce a Měsíce	Světlo a jeho vlastnosti - Světelné zdroje, rychlost světla - Přímocharé šíření světla, stín - Fáze Měsíce	
Žák - vysloví zákon odrazu světla - zobrazí obraz předmětu vytvořený různými typy zrcadel	Odras světla - Zákon odrazu světla - Druhy zrcadel a zobrazení	Praktické činnosti - Zhotovení periskopu
Žák -- vysvětlí zákony odrazu a lomu světla, nachází různá využití těchto jevů - chápe rozdíly mezi obrazy předmětů vytvořené spojkou a rozptylkou - objasní, jak lze pomocí čoček odstranit krátkozrakost a dalekozrakost	Lom světla, čočky - Zákon lomu světla - Druhy a vlastnosti čoček - Zobrazení předmětů spojkou a rozptylkou - Využití čoček v praxi	Př - Smyslové vnímání, lidské oko
Žák - pokusně ověří a vysvětlí, jak se rozkládá denní bílé světlo hranolem - vysvětlí vznik duhy v přírodě	Rozklad světla - Rozklad světla optickým hranolem - Vznik duhy	
Žák - používá vzorce pro výpočet mechanické práce a výkonu - rozlišuje pojmy příkon a výkon - chápe význam účinnosti	Práce, výkon, účinnost - Mechanická práce - Výkon - Účinnost	M - Opakování procenta
Žák - určí, na čem závisí velikost pohybové energie tělesa - vypočte velikost polohové a pohybové energie, účinnost	Energie - Pohybová a polohová energie - Přeměna pohybové a polohové energie	CH - Praktická cvičení
Žák - vysvětlí pojem vnitřní energie tělesa a tepelná výměna, teplo a teplota - pozná tepelný vodič, tepelný izolant	Vnitřní energie tělesa - Teplo, výpočet tepla - Tepelná výměna těles	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání CH - Praktická cvičení
Žák - chápe, kdy dochází k jednotlivým změnám skupenství - dokáže pracovat s fyzikálními tabulkami - vysvětlí činnost pístových spalovacích motorů	Změny skupenství látky - Tání a tuhnutí - Vypařování, var, kapalnění - Pístové spalovací motory	CH - Praktická cvičení

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - popíše elektrické pole - vysvětlí působení elektrického pole na vodič i izolant	Elektrické vlastnosti látek - Elektrický náboj, elektrické pole - Vodič a izolant v elektrickém poli	CH - Atom, složení atomu
Žák - zapojí ampérmetr do obvodu a určí velikost proudu - změří velikost elektrického napětí různými typy měřičů - vysvětlí elektrický odpor jako vlastnost vodiče - zapojí spotřebiče do obvodu a vysvětlí odlišnosti zapojení - vysvětlí využití elektrické energie a úsporná opatření	Elektrický proud a napětí - El. proud a napětí a jejich měření - Ohmův zákon - Elektrický odpor - Zapojení spotřebičů za sebou a vedle sebe - Elektrická práce, energie, výkon	
Žák - popíše vlastnosti cívky v el. obvodu - vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce - vysvětlí činnost elektromotoru - ovládá práci s měřicími přístroji - vysvětlí funkci reostatu a potenciometru v obvodu	Elektromagnetické jevy - Magnetické pole cívky, kterou prochází proud Elektromagnetická indukce - Změna magnetického pole cívky - Elektromotor - Reostat a potenciometr v obvodu	
Žák - objasní vznik střídavého napětí i činnost generátorů - vysvětlí činnost transformátoru - popíše princip výroby elektrické energie	Střídavý proud - Časový průběh střídavého napětí a proudu - Transformátory - Rozvodná elektrická síť	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí M - Grafy funkcí
Žák - rozliší vodič od izolantu - vysvětlí podstatu vedení el. proudu v různých látkách	Vedení elektrického proudu - Vedení elektrického proudu v kapalinách - Vedení elektrického proudu v plynech	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí CH - Elektrolyza, galvanické články, akumulátory
Žák - popíše druhy polovodičů - zapojí diodu v propustném a závěrném směru - vysvětlí tranzistorový jev	Polovodiče - Druhy polovodičů a jejich využití - Dioda, tranzistor	

Žák - vysvětlí příčiny vzniku a šíření zvuku - vysvětlí souvislost mezi výškou tónu a frekvencí - navrhne způsoby ochrany před hlukem - zdůvodní využití rezonance - popíše jevy, které souvisí s odrazem zvuku	Zvuk a jeho vlastnosti - Zvukový rozruch, šíření zvuku - Výška tónu - Ucho jako přijímač zvuku - Nucené chvění, rezonance - Odraz zvuku	Př - Různé způsoby vnímání zvuku u živočichů, smyslové vnímání
Žák - vyjmenuje základní meteorologické prvky - chápe nutnost ochrany ovzduší	Meteorologie - Atmosféra Země a její složení a znečištění - Základní meteorologické jevy a jejich měření	G - Atmosféra, klimatické změny EGS - Evropa a svět nás zajímají EV
Žák - vysvětlí pojem radioaktivita - popíše vlastnosti různých druhů záření - chápe význam využití jaderné energie - dokáže vysvětlit nebezpečí zneužití jaderné energie	Radioaktivita - Radioaktivita - Využití jaderného záření, jaderná energetika - Ochrana před zářením	EGS - Evropa a svět nás zajímají CH - Chemické prvky

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - převádí jednotky fyzikálních veličin - odečítá z grafu hodnoty fyzikálních veličin - rozliší fyzikální veličiny skalární nebo vektorové a používá je při řešení - určí graficky součet a rozdíl daných vektorů - rozloží graficky daný vektor do dvou určených směrů	Fyzikální veličiny a jejich měření - Fyzikální veličiny a jednotky - Mezinárodní soustava SI, převody jednotek - Vektorové a skalární veličiny - Operace s vektory, rozklad vektoru na různoběžné složky	M - Práce s vektory
<i>Žák</i> - řeší fyzikální úlohy obecně i početně - určí průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu - využívá kinematické vztahy rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených (zpomalených) pohybů k určování jejich zrychlení, rychlosti, dráhy a doby pohybu - využívá grafy závislosti rychlosti a dráhy na čase - vypočítá u pohybu hmotného bodu po kružnici jeho zrychlení, obvodovou a úhlovou rychlost, periodu a frekvenci	Kinematika pohybu - Těleso, hmotný bod, vztažná soustava, trajektorie - Relativnost klidu a pohybu, druhy pohybů - Rychlost, zrychlení - Volný pád, tíhové zrychlení - Rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici - Dostředivé zrychlení	M - Úlohy o pohybu
<i>Žák</i> - určí v dané situaci velikost a směr síly třecí, tíhové, gravitační, tlakové, dostředivé a síly pružnosti - určí graficky i početně tečnou a normálovou složku tíhové síly u tělesa na nakloněné rovině, rozloží graficky sílu na dvě různoběžné složky - objasní fyzikální obsah Newtonových pohybových zákonů - sestaví pohybovou rovnici, vypočte zrychlení pohybu nebo působící síly- porovná účinky sil akce a reakce na vzájemně působící tělesa - využívá zákon zachování hybnosti k řešení problémů a úloh	Hmotnost, síla a hybnost - Hmotnost, zákon zachování hmotnosti - Síla, skládání a rozklad sil - Newtonovy pohybové zákony - Inerciální vztažná soustava - Třecí síla, tíhová síla, dostředivá a odstředivá síla, síla pružnosti - Hybnost, změna hybnosti, zákon zachování hybnosti	
<i>Žák</i> - využívá souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací k řešení problémů a úloh - rozhodne v dané situaci, zda jsou splněny podmínky pro použití zákona zachování mechanické energie - využívá zákon zachování mechanické energie k řešení problémů a úloh	Práce a energie - Mechanická práce, výkon - Kinetická a potenciální energie, potenciální energie pružnosti, mechanická energie - Změny a přeměny energie, - Souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací - Zákon zachování mechanické energie, účinnost	M

Žák - vysvětlí vznik tíhové síly a porovná její velikost a směr se silou gravitační - využívá kinematické vztahy rovnoměrných a zrychlených pohybů a zákon zachování energie k řešení svislého a vodorovného vrhu	Gravitační pole - Gravitace, gravitační síla, Newtonův gravitační zákon - Gravitační pole, gravitační zrychlení, - Tíhová síla, tíhové zrychlení, tíha - Pohyby těles v homogenním tíhovém poli Země - Gravitační pole Slunce, sluneční soustava	G, D
Žák - vypočítá velikost a určí směr momentu síly - určí otáčivé účinky síly působící na těleso - objasní obsah momentové věty a využívá ji prakticky k řešení technických problémů - zformuluje a fyzikálně objasní podmínky, které určují rovnováhu a stabilitu tělesa	Mechanika tuhého tělesa - Tuhé těleso, posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa - Moment síly, momentová věta - Skládání sil působících v různých bodech tuhého tělesa, rozklad síly na rovnoběžné složky - Těžiště, podmínky rovnováhy tělesa, stabilita tělesa - Kinetická energie otáčivého pohybu, moment setrvačnosti	
Žák - vypočítá tlak a tlakovou sílu v kapalině použitím Pascalova zákona - vypočítá hydrostatický tlak a hydrostatickou tlakovou sílu - zformuluje a fyzikálně objasní podmínky plování těles - řeší úlohy s využitím Archimédova zákona - objasní fyzikální význam rovnice spojitosti a Bernoulliho rovnice a využívá obě rovnice k řešení praktických problémů	Mechanika kapalin a plynů - Tlak v kapalině a v plynu, tlaková síla, Pascalův zákon - Hydrostatický tlak, atmosférický tlak - Vztlková síla, Archimédův zákon, plování těles - Rovnice spojitosti, tlaková potenciální energie kapaliny - Bernoulliho rovnice	OSV, EV, MV - Archimédes a kapaliny G, Bi, M

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - vysvětlí pomocí kinetické teorie vlastnosti látek - vypočítá hmotnost částic, látkové množství, počet částic	Kinetická teorie látek - Kinetická teorie stavby látek - Difúze, tlak plynu, Brownův pohyb - Hmotnosti a rozměry částic, látkové množství - Avogadrova konstanta, molární hmotnost a objem - Vzájemné silové působení částic - Modely struktur látek v různých skupenstvích	
<i>Žák</i> - využívá 1. termodynamický zákon k řešení úloh na změnu vnitřní energie soustavy - sestaví kalorimetrickou rovnici a vyřeší ji - vysvětlí princip činnosti tepelných motorů a chladících strojů - objasní nemožnost dosažení teploty 0 K - vypočítá změnu délky nebo objemu těles při změnách teploty - vysvětlí teplotní roztažnost látek, objasní funkci bimetalového pásku a uvede možnosti jeho praktického využití - objasní jev anomálie vody a jeho význam	Termodynamika - Termodynamická soustava - Teplota a její měření - Teplotní roztažnost látek, anomálie vody - Vnitřní energie tělesa, teplo - První termodynamický zákon - Kalorimetrická rovnice - Přenos tepla, kruhový (cyklický) děj - Druhý termodynamický zákon	OSV, EGS, EV, MV Globální oteplování, tání ledovců
<i>Žák</i> - provede rozbor stavových změn při termodynamických dějích v ideálním plynu a znázorní je pomocí pV-diagramu - využívá stavovou rovnici k určování stavových změn při termodynamických dějích v plynech - objasní vznik normálového napětí působením vnější síly na pevné těleso - využívá Hookova zákona při řešení fyzikálních problémů - popíše vlastnosti povrchové vrstvy kapalin	Struktura a vlastnosti látek - Stavová rovnice pro ideální plyn - Termodynamické děje v ideálním plynu: izotermický, izobarický, izochorický a adiabatický - Krystalické a amorfni látky - Deformace pevného tělesa, síla pružnosti, normálové napětí, Hookův zákon - Povrchová síla, povrchové napětí - Kohezní a kapilární tlak v kapalině, kapilární jevy - Změny skupenství látek, sytá a přehřátá pára	

<i>Žák</i> - popíše a charakterizuje kmitavý pohyb mechanického oscilátoru - popíše přeměny energie v mechanickém oscilátoru a příčinu tlumení kmitání mechanického oscilátoru - vysvětlí podmínky rezonance a diskutuje o kladných i negativních projevech rezonance	Kmitání mechanického oscilátoru - Kmitání, mechanický oscilátor - Kinematika harmonického kmitavého pohybu - Dynamika vlastního kmitání mechanického oscilátoru - Přeměny energie v mechanickém oscilátoru, tlumené kmitání - Nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance	
<i>Žák</i> - vysvětlí příčinu vzniku mechanického vlnění a šíření mechanického vlnění v různých prostředích - vysvětlí pojem odraz vlnění a aplikuje zákon odrazu při šíření vlnění - vysvětlí pojem interference vlnění a popíše jeho projevy a důsledky při různých podmínkách	Mechanické vlnění - Mechanické vlnění, vlnová délka - Druhy vlnění, Interference vlnění - Šíření vlnění, vlnoplocha, paprsek - Odraz, lom a ohyb vlnění v izotropním prostředí - Zvuk, výška tónu, barva zvuku, hlasitost a intenzita zvuku	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - vysvětlí jev elektrostatické indukce a objasní, jak tento jev ovlivní působení elektrického pole na vodič - vysvětlí jev polarizace a objasní, jak tento jev ovlivní působení elektrického pole na nevodíče - analyzuje vlivy elektrického pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití	Elektrický náboj a elektrické pole - Elektrický náboj, zákon zachování elektrického náboje - Coulombův zákon, intenzita elektrického pole - Práce sil elektrického pole, elektrické napětí, elektrický potenciál - Pohyb nabitě částice v elektrickém poli - Vodiče a izolanty v elektrickém poli, elektrostatická indukce, polarizace dielektrika - Kondenzátor, kapacita kondenzátoru	
Žák - vysvětlí jev elektrostatické indukce a působení elektrického pole na vodič - vysvětlí pokles napětí na zdroji při jeho zatížení - využívá Ohmův zákon pro uzavřený obvod - objasní rozdílnou vodivost kovů, polovodičů a izolantů - vysvětlí změnu elektrického odporu kovového vodiče s teplotou - porovná a vysvětlí rozdíly teplotní závislosti elektrického odporu vodiče a polovodiče - popíše diodový jev a jeho využití v elektrických obvodech - vysvětlí elektrolýzu a diskutuje o praktickém využití elektrolýzy - vysvětlí vznik elektrického proudu v plynu při různých podmínkách	Elektrický proud v látkách - Elektrický proud, zdroj, elektromotorické napětí - Ohmův zákon pro část obvodu - Elektrický odpor vodiče - Supravodivost, spojování rezistorů - Ohmův zákon pro uzavřený obvod, vnitřní odpor zdroje, svorkové napětí - Elektrická práce, výkon, účinnost - Polovodiče, polovodičová dioda, diodový jev, usměrňovač - iontová vodivost, elektrolýza - Vedení proudu v kapalinách a plynech, plazma	
Žák - analyzuje vlivy magnetického pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití - vysvětlí ochrannou funkci magnetického pole Země proti korpuskulárnímu záření z vesmíru - využije znalosti vnitřní struktury feromagnetických látek k objasnění jejich magnetických vlastností - využívá zákon elektromagnetické indukce při určování indukovaného napětí a proudu	Magnetické pole - Magnetická síla, magnetické pole - Magnetická indukce - Magnetické pole vodičů s proudem - Pohyb částice s nábojem v magnetickém poli - Magnetické vlastnosti látek - Magnetický indukční tok, Faradayův zákon elektromagnetické indukce - Vlastní indukce, indukčnost	

Žák - objasní, jak cívka ovlivňuje průchod střídavého proudu v elektrickém obvodu a aplikuje tyto poznatky v příkladech - vysvětlí funkci generátoru střídavého proudu, elektromotoru a transformátoru - popíše bezpečné zacházení s elektrickým proudem	Střídavý proud - Rovnice střídavého napětí a proudu, fázový a časový diagram, efektivní hodnoty střídavého napětí a proudu - Rezistance, indukance, kapacitance, impedance - Generátor střídavého proudu, elektromotor, transformátor - Přenosová soustava energetiky - Bezpečnost při práci s elektrickým proudem	OSV, EGS, EV, MV: Energie - její výroba a význam pro praxi
Žák - objasní šíření elektromagnetických vln ve vakuu a v látkovém prostředí - charakterizuje podmínky vzniku odrazu, interference a ohybu při šíření elektromagnetického vlnění - objasní podstatu bezdrátového přenosu informací - analyzuje vlivy různých druhů elektromagnetického vlnění na lidské tělo - vysvětlí podstatu skleníkového jevu a jeho globální důsledky - vysvětlí vznik a ochrannou funkci ozónové vrstvy pro život na Zemi a analyzuje problematiku ozónové díry	Elektromagnetické kmitání a vlnění - Oscilační obvod, Thomsonův vztah - Nucené elektromagnetické kmitání, rezonance - Elektromagnetická vlna a její šíření - Elektromagnetický dipól - Přenos informací elektromagnetickým vlněním, vysílač a přijímač - Spektrum elektromagnetického záření	
	Praktická cvičení z fyziky	
Žák - seznámí se s řádem a zařízením učebny fyziky - smí bezpečně zacházet s pomůckami - je poučen o zásadách 1. pomoci a organizaci evakuace školy - je poučen o důležitých telefonních číslech pro přivolání pomoci - rozlišuje absolutní a relativní odchylku měření - vypracuje protokol s využitím teorie chyb měření - vypracuje protokol pomocí PC - odesílá a přijímá dokumenty pomocí internetu	- Řád učebny fyziky - Seznámení se zařízením učebny a pomůckami - Zásady při měření ve fyzice - Vypracování laboratorní práce - Zásady 1. Pomoci Teorie chyb měření - Chyby při měření, jejich výpočet - Přesnost při měření	CH - Rozdíly při práci v laboratoři TV - Zásady 1. Pomoci M - Výpočty IVT - Zpracování protokolů na PC, používání internetu
Žák - využívá různá délková měřítka - vypracuje protokol o výsledcích své experimentální práce - navrhne metodu zjišťování obsahů rovinných útvarů - používá matematické vzorce - seznámí se s přibližnými metodami měření nepravidelných ploch - vypracuje protokol o výsledcích své experimentální práce	Měření délek, ploch a objemů - Měřidla délky, typy a využití - Měření objemů nepravidelných těles	

Žák - měří hmotnost tělesa kmitajícího na pružné spirále - seznámí se s měřením malých a velkých hmotností - vypracuje protokol o výsledcích své experimentální práce	Měření hmotnosti - Statické a dynamické měření hmotnosti	
Žák - navrhne metodu zjišťování hustoty těles - vyzkouší si nepřímou metodu zjišťování hustoty těles	Měření hustoty pevných a kapalných látek - Hustota těles	
Žák - používá kalorimetrickou rovnici k výpočtu - navrhne způsob měření měrného skupenského tepla tání - změří skupenské teplo tání - navrhne využití tepelných vodičů a nevodičů	Měření tepla - Teplo, změny skupenství - Kalorimetrická rovnice	
Žák - pokusem ověřuje závislosti $s = f(t)$, $v = f(t)$, $a = f(t)$ - graficky znázorní tyto závislosti - používá grafy pro zjišťování hodno	Zákonitosti různých druhů pohybů - Druhy pohybu - Zrychlený pohyb - Grafy dráhy, rychlosti a zrychlení	M - Úlohy o pohybu
t Žák - zjišťuje prakticky vlastnosti matematického kyvadla - z naměřených hodnot činí závěry o vztahu doby kmitu a zatížení pružiny - posoudí jak závisí doba kmitu pružiny na její kvalitě	Měření tíhového zrychlení pomocí matematického kyvadla a pružiny - Čas - Tíhové zrychlení	M - Výpočty podle vzorců

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - rozliší skutečný a zdánlivý obraz vytvořený optickou soustavou - využívá zákony šíření světla v prostředí k zobrazování předmětů jednoduchými optickými systémy - graficky znázorní obraz vytvořený rovinným a kulovým zrcadlem a čočkou - využívá zobrazovací rovnici a vztahy pro příčné zvětšení kulového zrcadla a čočky k určování polohy a vlastností obrazu	Zobrazování optickými soustavami - Optická soustava - Zobrazení v rovinném a kulovém zrcadle, zobrazovací rovnice - Zobrazení tenkou čočkou, zobrazovací rovnice - Optická mohutnost čočky - Oko jako optická soustava, akomodace, zorný úhel - Lupa, mikroskop, dalekohled	
Žák - popíše šíření světla v různých prostředích - vysvětlí interferenci, ohyb, polarizaci světla - objasní využití těchto jevů v praktickém životě	Vlnové vlastnosti světla - Šíření světla v optickém prostředí - Koherentní záření, interference světla a ohyb světla - Optická mřížka, polarizace světla	
Žák - aplikuje poznatky o kvantových vlastnostech záření k určení korpuskulárních vlastností fotonu a k objasnění projevů interakce záření s látkou	Kvanta a vlny - Foton, fotoelektrický jev - Vlnové vlastnosti částic - Korpuskulární a vlnová povaha záření a částic	
Žák - objasní podstatu vzniku a pohlcování světla v atomech - využívá zákonitosti kvantování energie atomu k určování vlnových délek a frekvencí záření - vysvětlí funkci laseru a využití laseru v praxi - vysvětlí uvolňování energie při štěpení a slučování jader - využívá poznatků o vazebných energiích jader k vyčíslení energetické bilance jaderných reakcí - objasní podstatu jednotlivých typů radioaktivních - využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídaní chování radioaktivních látek - zdůvodní způsoby ochrany osob před nebezpečným zářením - posoudí výhody a rizika jaderné energetiky	Atomy - Jádro a obal atomu - Stacionární stavy a jejich změny, emisní a absorpční spektra - Kvantový model atomu, Pauliho vylučovací princip - Stimulovaná emise, laser - Atomové jádro, jaderné síly - Jaderné reakce, štěpení jader, řetězová reakce, syntéza jader, termonukleární reakce - Radioaktivita, typy radioaktivních přeměn, ochrana před škodlivými účinky jaderného záření - Zákon radioaktivní přeměny - Jaderná energetika, jaderný reaktor	OSV, EGS, EV, MV: Jaderná energie

Žák - objasní relativnost některých fyzikálních veličin - vypočítá změnu délky, hmotnosti, času a energie tělesa při změnách jeho rychlosti a zdůvodní tyto jevy	Speciální teorie relativity - Principy relativity, meze platnosti klasické fyziky - Relativistická délka, čas, hmotnost, energie tělesa	OSV, EV, MV: Význam teorie relativity M
Žák - chápe různé přímé i nepřímé metody výzkumu vesmíru - chápe rozdíly mikrosvěta, světa, makrosvěta	Astrofyzika - Sluneční soustava - Vývoj hvězd, stavový diagram hvězd - Vznik a vývoj vesmíru	
	Praktická cvičení z fyziky	
Žák - používá kalorimetrickou rovnici k výpočtu - navrhne způsob měření měrného skupenského tepla - změří skupenské teplo tání - navrhne využití tepelných vodičů a nevodičů	Měření charakteristik tepelných jevů - Kalorimetrická rovnice - Skupenské teplo	M, CH - Práce s MFCh tabulkami
Žák - změří povrchové napětí kapaliny - vypracuje protokol s využitím teorie chyb měření	Měření povrchového napětí kapaliny - Povrchové napětí - Kapilární jevy	
Žák - zjišťuje vlastnosti nabitých těles - provádí pokusy z elektrostatiky	Elektrické vlastnosti látek - Ionty - Elektrostatika	
Žák - zapojí elektrický obvod a využívá elektrické měřicí přístroje - pomocí měření zjišťuje různé vlastnosti elektrických součástek - grafiky znázorní závislosti elektrických veličin - nakreslí elektrický obvod a vypracuje protokol	Měření v elektrických obvodech - VA charakteristika diody, rezistoru	
Žák - zapojí elektrický obvod a využívá elektrické měřicí přístroje - grafiky znázorní závislosti elektrických veličin - nakreslí elektrický obvod a vypracuje protokol	Měření elektrického odporu rezistoru, kapacity kondenzátoru - VA charakteristika rezistoru	
Žák - sestrojí pokus dle návodu a zjišťuje výsledky pokusu - narýsuje zobrazení a ověří výpočtem výsledek pokusu	Měření zobrazení zrcadly a tenkou čočkou - Druhy zrcadel a jejich zobrazení - Druhy čoček a jejich zobrazení	
Žák - sestrojí pokus dle návodu a zjišťuje výsledky pokusu - narýsuje zobrazení a ověří výpočtem výsledek pokusu	Měření indexu lomu - Výpočet indexu lomu - Rychlost světla v látkách	

5.5.2 Předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností experimentovat, vyvozovat z experimentů závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky sekundy až kvarty s týdenní hodinovou dotací 0 - 2 - 2 - 2, pro žáky kvinty - septimy 2,5 - 2 - 2,5 - 0. V kvintě a septimě má polovina žáků třídy Praktická cvičení z chemie jednu hodinu týdně. V Praktickém cvičení žáci plní cíle oboru Práce s laboratorní technikou.

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny, samostudium, práce ve skupině, prezentace vlastních názorů v diskusi, exkurze, projekty, přednášky, výstavy. Vyučovací předmět Chemie je vyučován v odborné učebně chemie, kde je k dispozici diaprojektor, interaktivní tabule a počítač s internetem. Dle možnosti školy se budou zařazovat praktická cvičení. Praktická cvičení probíhají v laboratoři fyziky s kapacitou laboratoře 16 pracovních míst, žáci se dělí na poloviny.

V praktických cvičeních plní cíle oboru Člověk a příroda v oblasti Práce s laboratorní technikou.

Do vzdělávacího obsahu chemie jsou začleněny některé **okruhy** těchto **průřezových témat**:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- učíme žáky různým metodám poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů
- učíme žáky vyhledat, zpracovat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- podporujeme používání výpočetní techniky
- umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učíme žáka správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

2. Kompetence k řešení problémů:

- učíme předcházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učíme poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- učíme rozvíjet schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.

3. Kompetence komunikativní:

- vedeme k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáka stručně a přehledně sdělovat výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořeným logickými argumenty
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a ke společnému hledání řešení problému
- učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny, svou práci i práci ostatních členů skupiny
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků
- učíme žáky k dobrým vztahům mezi žáky a učiteli navzájem.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, nadměrnému užívání léků
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární, nekamarádké a nezdvořilé projevy chování žáků
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných a život ohrožujících situacích
- učíme žáky preventivně předcházet úrazům a poskytnout účinnou první pomoc
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel v učebně chemie a v chemické laboratoři.

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky optimálně pracovat a provádět experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- v rámci možností učíme žáka při práci využívat moderní technologie, postupy a pomůcky
- učíme žáka chránit své zdraví při práci
- různými formami (exkurze, film, beseda...) seznamujeme žáka s různými profesemi z oblasti chemické výroby
- vyžadujeme dodržování stanovených pracovních postupů.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - rozpozná změny skupenství látek (včetně sublimace) - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - navrhne a provede jednoduché pokusy a zaznamená jejich výsledek - vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách - rozlišuje různé druhy směsí - provede filtraci a destilaci ve školních podmínkách - navrhne postup oddělování složek směsí (o známém složení) a uvede příklady oddělování složek směsí v běžném životě - rozliší vodu destilovanou, pitnou (včetně stolní), užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a použití - prokáže znalost o složení vzduchu (i kvantitativně) - popíše, co je teplotní inverze a smog a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti - uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí - popíše několik způsobů čištění odpadních vod	Chemické látky a jejich vlastnosti - Fyzikální a chemické změny látek - Směsi a jejich dělení - Voda, vzduch	F - Fyzikální veličiny, skupenské změny F - Složení atmosféry, základní meteorologické jevy a jejich měření G - Hydrosféra, koloběh vody přírodě, Atmosféra - podnebí
<i>Žák</i> - uvede příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic - používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech, slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů - používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků - používá pojmy chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech a rozliší chemickou značku (prvku) a chemický vzorec (včetně jejich kvalitativního i kvantitativního významu) - uvede příklady praktického využití kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au) a slitin (mosazi, bronzu, duralu) a nekovů (H, O, N, Cl, S, C) - popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti - rozliší periody a skupiny v periodické soustavě prvků	Atom, složení a struktura - Chemické prvky - názvosloví, slučivost - Chemické sloučeniny, molekuly - Chemická vazba - Periodický zákon, periodická soustava prvků - Vodík - Kyslík	F - Částicová stavba látek

Žák - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a správně je určí - provede jednoduché chemické reakce ve školních podmínkách - uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využívá ho - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce, přečte chemické rovnice - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, sulfidech a v halogenidech, z názvů zapíše vzorce a naopak - popíše vlastnosti vybraných oxidů a chloridu sodného a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí	Chemická reakce, rovnice - Zákon zachování hmotnosti - Halogeny, alkalické kovy - Oxidační číslo, halogenidy, oxidy - Kovy a nekovy	Př - Vlastnosti a výskyt některých oxidů, halogenidů a sulfidů v přírodě M - Rovnice
Žák - osvojí si pojmy látkové množství, molární hmotnost - používá (v souvislostech) pojmy rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné pevné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování známých situací z běžného života - vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztocích - uvede, jak se bezpečně ředí koncentrované kyseliny, jak se bezpečně rozpouští hydroxidy a poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami - ředí (s dodržováním zákonů, vyhlášek a pravidel bezpečné práce) roztoky kyselin a hydroxidů - zapíše vzorce a popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů - vysvětlí, jak vznikají v přírodě kyselá deště, jak jim lze předcházet - rozliší kyselá a zásaditá roztoky pomocí indikátorů pH, orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - bezpečně provede neutralizaci roztoků známých kyselin a hydroxidů (pro žáky povolených), uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi	Chemické výpočty - Hmotnostní zlomek Roztoky - Koncentrace roztoků Kyseliny a jejich vlastnosti Zásady a jejich vlastnosti - Názvosloví kyselin a hydroxidů - Neutralizace pH roztoků, indikátory	EV - Člověk a životní prostředí, životní prostředí regionu M F - Měření fyzikálních veličin, změny skupenství Př - Trávení
Žák - rozliší, které látky patří mezi soli - provede jednoduché přípravy solí - osvojí si názvosloví solí, hydrogen solí a hydrátů - rozliší pojem srážecí a iontové reakce - uvede vlastnosti a použití vybraných solí (hlavně se zaměřením na průmyslová hnojiva)	Soli - Názvosloví - Vznik a příprava solí - Srážecí reakce, iontové reakce - Hnojiva	Př - Výskyt solí v přírodě a jejich vlastnosti

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - osvojí si pojmy látkové množství, molární hmotnost - vypočítá hmotnost výchozí látky a produktu - vypočítá molární koncentraci roztoku	Chemické výpočty - Výpočty z chemického vzorce - Procentuální koncentrace - Látkové množství, molární hmotnost, molární koncentrace - Výpočty z chemických rovnic	M - Procentuální počet
Žák - rozhodne, které ze známých reakcí patří mezi redoxní - popíše princip výroby surového železa a oceli - popíše, koroze, příklady činitelů ovlivňujících její rychlost a uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozi - experimentálně ověří vliv různých činitelů na průběh koroze	Redoxní reakce - Redukce a oxidace - Elektrolyza - Průmyslové využití elektrolyzy - Reaktivita kovů (Beketovova řada kovů) - Galvanické články, akumulátory - Koroze	F - Elektrochemické články, zdroje napětí G - Světová těžba železné rudy, výroba oceli
Žák - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití - používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech - posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - rozliší exotermické a endotermické reakce - orientuje se v problematice ekologie (ochrana život. prostředí, recyklace odpadů)	Energetické změny v reakcích - Hoření látek ve vzduchu - Hašení plamene - Exotermické a endotermické reakce - Molární teplo reakce - Paliva - Výroba kovů, železa a oceli	M - Práce v oboru reálných čísel Př
Žák - seznámí se s pojmem rychlost chemické reakce - navrhne způsoby ovlivnění rychlosti chemické reakce a porovná je s teorií - používá pojem katalyzátor a enzym - rozliší katalyzátor v anorganické a organické chemii	Vlivy na rychlost chemických reakcí - Rychlost chemických reakcí - Srážková reakce - Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - Rychlost chemických reakcí a chemická výroba - Biokatalyzátory	M - Rovnice Př - Enzymy

Žák - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití - uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu	Uhlovodíky - Rozdělení uhlovodíků - Alkany - Cykloalkany - Alkeny - Alkyny - Areny - Zpracování ropy, zemního plynu, uhlí - Benzin, krakování - Polymerace, makromolekuly	Př G - Zpracování ropy
Žák - rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, kyseliny mravenčí a octové, uvede jejich vlastnosti a použití - uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí	Deriváty uhlovodíků - Halogenderiváty - Alkoholy a fenoly - Karbonylové sloučeniny - Karboxylové kyseliny - Estery a esterifikace	Př
Žák - uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy - rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a hodnotí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	Přírodní sloučeniny - Sacharidy - Tuky - Bílkoviny	Př
Žák - rozpozná plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozpozná názvy přírodních a syntetických vláken a uvede jejich výhody i nevýhody při jejich používání - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše následky, kterým se vystavuje jejich konzument	Využití organických sloučenin - Plasty - Syntetické vlákna - Pesticidy, léčiva - Drogy, otravné látky	EV - Problematika ostatních organismů G

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - používá české názvy a značky prvků periodického systému - objasní původ českých i latinských názvů významných prvků - vysvětlí metodu určení oxidačního čísla i formální povahu této charakteristiky - vytváří vzorce anorganických sloučenin z jejich názvů a naopak - vysvětlí strukturu názvu a vzorce komplexní látky a aplikuje teoretickou znalost při tvorbě názvu či vzorce jednoduchých typů těchto látek	Základní pojmy - Názvosloví kyselin, hydroxidů, solí směsi a jejich dělení	
Žák - vyjmenuje základní částicové pojmy a zařadí je do periodické soustavy prvků z historického hlediska - popíše stavbu atomu, rozliší protonové a nukleonové číslo, izotopy, nuklidy a izobary - vyjmenuje a popíše všechny druhy kvantových čísel, používá pojem orbita - uvede příklady tvarů orbitalů a používá pravidla při jejich zaplňování - zapíše elektronovou konfiguraci prvků pomocí symbolů i rámečků - osvojí si pojem excitovaný stav a jeho význam na konkrétních příkladech - rozliší ionizační energii a elektronovou afinitu	Struktura atomu a periodický systém - Vývoj a historie chemie - Stavba atomu (Z, A, izotop) - Radioaktivita, jaderné reakce - Elektronový obal (kvantová čísla, orbitaly, obsazování orbitalů) - PSP (konfigurace atomů) - Valenční elektrony, excitovaný stav, ionizace)	EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky F
Žák - vysvětlí pojem chemická vazba a vazebná energie - rozliší vazbu podle sdílení elektronů, rozložení hustoty elektronů, násobnosti a podle rozdílu elektronegativit - najde v molekule slabé vazebné interakce	Chemická vazba - Chemická vazba a vazebná energie - Kovalentní vazba, struktura látek - Iontová vazba, kovová vazba - Slabé vazebné interakce - Roztoky	F
Žák - popíše obor termochemie, rozezná termochemickou rovnici - použije v příkladech termochemické zákony - vysvětlí rychlost chemické reakce - používá Guldberg-Waageův zákon pro rychlost reakce a pro rovnováhu - uvede vlastnosti kyselin a zásad a použije je v příkladech - rozliší oxidaci a redukci, vyčíslí redoxní rovnice - seznámí se s Beketovou řadou kovů a rozezná druhy reakcí	Chemické reakce - Termochemie - Typy chemických reakcí - Reakční kinetika - Chemická rovnováha - Teorie kyselin a zásad - Redoxní děje, řada napětí kovů	M

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	Názvosloví a základní pojmy - Anorganické názvosloví - Základní chemické pojmy	
<i>Žák</i> se seznámí s fyzikálními a chemickými vlastnostmi vodíku a kyslíku - vyjmenuje některé sloučeniny vodíku a kyslíku a umí uvést příklady jejich použití v praktickém životě - umí napsat strukturní vzorec vody a peroxidu vodíku a na jeho základě určit fyzikální vlastnosti - rozezná druhy vod (podle znečištění a podle výskytu iontů) - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu - seznámí se s výskytem a fyzikálními vlastnostmi prvků VIII. A, VII. A, VI. A a V. A skupiny - umí vyjmenovat některé chemické vlastnosti těchto prvků a na základě těchto poznatků sestaví rovnice - rozliší bezkyslíkaté a kyslíkaté sloučeniny těchto prvků - seznámí se s použitím těchto sloučenin v praktickém životě	Prvky IV. A, III. A, II. A, I. A skupiny - Vodík, kyslík, voda, peroxid vodíku - Vzácné plyny - Prvky VII. A skupiny - Síra a její sloučeniny - Prvky V. A skupiny - Prvky IV. A skupiny - Prvky III. A skupiny - Prvky II. A skupiny - Prvky I. A skupiny	EV - Člověk a životní prostředí
<i>Žák</i> - využívá názvosloví koordinační chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - zapíše základní reakce prvků či sloučenin chemickou rovnicí a objasní jejich průběh - charakterizuje různé kategorie rizik, spojená s chemickými látkami a manipulací s nimi - charakterizuje výrobu významných látek a materiálů	Přechodné prvky - Charakteristika přechodných prvků - Názvosloví koordinačních sloučenin - Prvky skupiny Cr, Mn - Prvky triády Fe - Prvky skupiny Cu - Prvky skupiny Zn	EV - Člověk a životní prostředí

Žák - zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin - aplikuje obecně-chemické zákonitosti na skupinu organických sloučenin - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo systematického názvosloví - ovládá a aktivně používá základní pojmy organické chemie - provádí přehlednou klasifikaci základních typů reakcí a jejich mechanismů	Základy organické chemie - Základní pojmy v organ. chemii - Typy vzorců - Izomerie - Typy činidel - Základní typy reakcí v organické chemii - Klasifikace organických sloučenin	
Žák - charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétní příklady - vysvětlí metody získávání a fyzikálního i chemického zpracování surovin organické chemie	Uhlovodíky - Názvosloví - Alkany a cykloalkany - Alkeny a alkadieny - Alkiny - Areny - Základní suroviny organické chemie, zpracování	EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EV - Člověk a životní prostředí, životní prostředí České republiky
Žák - používá základní pojmy analytické chemie - vysvětlí rozdíl mezi kvalitativní a kvantitativní analytickou chemií - charakterizuje základní metody důkazů a stanovení - zhodnotí význam analytické chemie pro moderní společnost	Základy analytické chemie - Metody analytické chemie	
Žák - rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události - prokáže praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události	Ochrana člověka za mimořádných událostí - Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události - Živelní pohromy - Únik nebezpečných látek do životního prostředí - První pomoc - Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí	Výchova ke zdraví
	Praktická cvičení z chemie	
Žák - zvládá základy laboratorní techniky - rozdělí složky heterogenní směsi - je schopen zkoumat vlastnosti látek prostřednictvím vhodně zvolených pokusů - dokáže pracovat s modely chemických látek - vypočítá a připraví roztok dané koncentrace - rozliší látky kyselé a zásadité - orientuje se v základních typech chemických reakcí	Laboratorní cvičení z chemie Základy laboratorní techniky Dělení směsí Chemické vlastnosti látek Struktura atomu - práce s modely Vlastnosti kovů a nekovů Příprava roztoků, ředění, krystalizace Neutralizace, vlastnosti kyselin a hydroxidů Typy chemických reakcí	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - charakterizuje základní skupiny derivátů organických sloučenin - charakterizuje halogenderiváty a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétní příklady	Deriváty uhlovodíků - Přehled a rozdělení - Halogenderiváty	EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech EV - Člověk a životní prostředí
Žák - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví - zhodnotí surovinovou základnu organických výrob v globálním měřítku i v rámci hospodářství ČR - vysvětlí metody chemického zpracování surovin organické chemie - charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí surovinové zdroje, využití a vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti organických reakcí na konkrétní příklady - popíše výrobní provozy základních typů závodů organické chemie - zhodnotí dopad chemizace na životní prostředí, chemické ekologické katastrofy, podíl chemie na globálních ekologických problémech dneška	Deriváty uhlovodíků - Dusíkaté deriváty - Organokovové sloučeniny - Alkoholy, fenoly - Etery - Karbonylové sloučeniny - Karboxylové kyseliny - Deriváty karboxylových kyselin - Organické deriváty kyseliny uhličitě	EV - Člověk a životní prostředí EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
Žák - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví - popíše základní skupiny organických sloučenin a jejich zástupce, surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti organických reakcí na konkrétní příklady - vysvětlí podíl chemie na globálních ekologických problémech dneška	Heterocyklické sloučeniny	Bi
Žák - objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech - vysvětlí uplatnění přírodních látek v medicíně - vysvětlí možnost zneužití přírodních látek a jejich souvislost s problematikou toxikologie a toxikomanie - objasní význam jednotlivých skupin přírodních látek ve výživě člověka	Chemie přírodních látek - Izoprenoidy - Lipidy a mýdla - Sacharidy - Aminokyseliny, peptidy, bílkoviny - Nukleové kyseliny, proteosyntéza - Alkaloidy - Chemické děje v živých soustavách - Enzymy, vitaminy, hormony	Bi

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - objasní význam fyzikálně chemických procesů v živých soustavách - zhodnotí odlišnosti chemického složení živých a neživých soustav - popíše podstatu katalýzy biochemických procesů - chápe význam oxidačně-redukčních dějů v živých soustavách - objasní podstatu energetiky biochemických procesů - používá základní terminologii vztahující se k intermediárnímu metabolismu	Úvod do biochemie - Složení živých soustav - Biokatalýza - Vitaminy - Hormony a fytohormony	Bi, F,
<i>Žák</i> - popíše a objasní základní metabolické procesy - zhodnotí význam metabolických procesů pro zajištění základních podmínek pro fungování organismu	Dynamická biochemie - Dýchání - Fotosyntéza a glykolýza - Calvinův cyklus - Syntéza nukleových kyselin - Proteosyntéza - Katabolismus bílkovin a metabolismus dusíkatých látek v organismu - Katabolismus a anabolismus lipidů	EV - Problematika vztahů organismu a prostředí
<i>Žák</i> - používá základní pojmy analytické chemie - vysvětlí rozdíl mezi kvalitativní a kvantitativní analytickou chemií - charakterizuje základní metody důkazů a stanovení - zhodnotí význam analytické chemie pro moderní společnost	Základy analytické chemie - Metody analytické chemie	
	Praktické cvičení z organické chemie	
<i>Žák</i> - zvládá základy laboratorní techniky - provede a slovně popíše charakteristické reakce jednotlivých skupin látek - dokáže přítomnost kationu event. aniontu ve vzorku - stanoví množství látky nejjednodušším vzorku	Laboratorní cvičení z organické chemie Základy laboratorní techniky Uhlovodíky Alkoholy a fenoly Karbonylové sloučeniny Karboxylové kyseliny Lipidy a mýdla Monosacharidy a disacharidy Polysacharidy - škrob Aminokyseliny a bílkoviny Analytická chemie	

5.5.3 Předmět: Přírodopis/Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Přírodopis/Biologie je integrovaný předmět, patří do oblasti Člověk a příroda společně s předměty Fyzika, Geografie a Chemie.

Ve vyučovacím předmětu Přírodopisu/Biologii žáky vedeme k osvojení základních biologických pojmů, zákonitostí a odborné terminologie. Pomocí sbírkových předmětů, živého přírodního materiálu, terénních sběrů a jednoduchých pokusů rozvíjíme u žáků zájem o poznávání nových biologických termínů a zákonitostí.

V průběhu celého studia rozvíjíme u žáků schopnosti pozorovat, určovat, srovnávat, hodnotit jevy v živé i neživé přírodě. Klademe důraz na aplikace poznatků do běžného života.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 2 - 2., předmět Biologie pro žáky kvinty - oktávy s týdenní hodinovou dotací 2,5 - 2,5 - 2 - 2. V kvintě a sextě se konají Praktická cvičení z biologie, kde žáci určují přírodniny, pozorují rostliny a živočichy, mikroskopují a vyhodnocují úkoly z různých oblastí biologie (botanika, zoologie, ekologie).

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Přírodopis/Biologie je obvykle vyučován v odborné učebně, kde je k dispozici zpětný projektor, barevný televizní přístroj, videopřehrávač, DVD přehrávač, multimediální počítač s dataprojektorem a internetem.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách přírodopisu užívané různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, řízená diskuse, rozhovor, problémové vyučování, referáty, přírodovědné vycházky s pozorováním, zapojení do soutěží, výklad).

Do vzdělávacího obsahu Přírodopisu/Biologie jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat**:

- Multikulturní výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- cíleně vytváříme problémové situace, při nichž systematicky žáky motivujeme k učení
- vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie při studiu biologických zákonitostí
- vedeme žáky k samostatnému pozorování přírodnin, přírodních jevů a ekologických problémů
- zadáváme úkoly, pomocí kterých žáky učíme vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z literatury, popř. internetu.

2. Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme problémové úkoly a situace z praktického života, vedeme žáky k řešení biologických problémů
- motivujeme žáky zařazováním metod, při kterých žáci sami navrhnou řešení a docházejí k závěrům
- zapojujeme žáky do biologických a ekologických soutěží a vedeme je k prohlubování a rozšiřování znalostí nad rámec stanovený ŠVP.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe akcent na formální správnost mluveného i písemného projevu
- vedeme žáky k respektování názoru druhých
- podněcujeme žáky k tomu, aby se vzájemně poslouchali, kladli si věcné a srozumitelné otázky.

4. Kompetence sociální a personální:

- vytváříme přátelskou a přívětivou atmosféru v hodinách
- vybízíme žáky k diskuzi, ke konstruktivní kritice pomocí racionálních argumentů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků.

5. Kompetence občanské:

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování, dále pravidel chování v odborné učebně biologie
- respektujeme věkové, intelektové, sociální, zdravotní specifika žáka
- vedeme žáky k odpovědnosti za plnění úkolů, včasné odevzdávání zadaných úloh.

6. Kompetence pracovní:

- umožňujeme žákům pracovat s rozličnými pomůckami - sbírkovými předměty, modely, živým biologickým materiálem
- dbáme na dodržování bezpečnosti při práci a ochranu zdraví
- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - vysvětlí vznik Země - popíše a charakterizuje geosféry Země - popíše jednotlivé etapy vzniku života v geologické minulosti	Planeta Země a vznik života na Zemi - Vznik Země - Stavba Země - Vznik života na Zemi	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Z
Žák -popíše charakteristické znaky života -dokáže analyzovat význam jednotlivých podmínek pro organismy - pozná jednotlivé druhy organismů a porovná je podle charakteristických znaků	Obecné vlastnosti organismů - Projevy života - Podmínky života - Rozmanitost organismů - Vztahy mezi organismy	
Žák - definuje buňku jako základní stavební a funkční jednotku organismu - porovná stavbu rostlinné a živočišné buňky a vysvětlí funkci jednotlivých organel - popíše stavební a funkční rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy	Buňka - Stavba a funkce rostlinné a živočišné buňky - Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	
Žák - rozdělí organismy podle charakteristických znaků do různých systematických skupin - zařadí organismy do různých ekosystémů a zhodnotí jejich význam - určí a popíše základní taxony příslušných skupin podle charakteristických znaků	Přehled organismů - Viry - Bakterie - Sinice - Houby - Lišejníky - Řasy - Bezobratlí živočichové	EV - Ekosystémy, vztah organismů a prostředí, člověk a životní prostředí
Žák - definuje společenstvo a ekosystém - vysvětlí rozdíly mezi přírodním a umělým ekosystémem - uvede příklady narušení ekosystémů vlivem lidských činností - vysvětlí význam ochrany přírody – krajiny a organismů	Člověk a příroda - Společenstvo - Ekosystém - Vliv člověka na přírodu - Ochrana přírody	EV - Ekosystémy, vztah organismů a prostředí, člověk a životní prostředí

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - rozliší základní systematické skupiny rostlin a určí jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Biologie rostlin - Orgány těl semenných rostlin - Rozmnožování rostlin - Rostliny sadů a ovocných zahrad - Rostliny rumišť a okrajů cest - Okrasné zahrady, parky a sídlištní zeleň	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, komunikace EV - Ekosystémy, vztah organismů a prostředí, člověk a životní prostředí
Žák - pochopí a dokáže vysvětlit různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Biologie hub - Houby v sadech - Hospodářsky významné houby - Kvasinky - Lišejníky	
Žák - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určí vybrané živočichy, zařadí je do hlavních taxonomických skupin - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatní zásady bezpečného chování při styku se živočichy	Biologie živočichů - Živočichové parků, sadů, okrasných zahrad a sídlištní zeleně - Organismy provázející člověka - Chování živočichové - Bezobratlí živočichové (klasický systém)	EV - Člověk a životní prostředí
Žák - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Obecná biologie - Viry - Baktérie - Sinice	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - porovná stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určí vybrané živočichy, zařadí je do hlavních taxonomických skupin - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatní zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Biologie živočichů - Savci - povrch těla, tvar a pohyb těla, základní funkce těla, celistvost organismu - rozmnožování, chování a ochrana savců, základy etologie	
Žák - zařadí člověka do systému živočišné říše, charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu - vysvětlí vývoj člověka	Biologie člověka - Vztahy člověka k ostatním živočichům - Lidské tělo	D - Vývoj člověka
Žák - objasní význam a stavbu kůže, popíše lidské rasy a jejich charakteristické znaky - vysvětlí příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci	Povrch lidského těla - Kožní soustava - Choroby kůže	MKV - Lidské rasy OSV VDO - Tolerance k odlišnostem VKZ - Tělesná hygiena, první pomoc
Žák - pochopí a dokáže vysvětlit význam soustav tvořících oporu a tvar těla a umožňujících pohyb - pojmenuje základní kosti a svaly, popíše příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci	Lidská kostra a svalstvo - Základní kosti a svaly - Choroby	VKZ - Ochrana před chronickým onemocněním a úrazy TV - Význam posilování, udržování kondice
Žák - vysvětlí, jak tělo získává energii - pojmenuje a popíše části trávicí soustavy a jejich funkci - pochopí příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - dá to souvislosti složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatní zdravé stravovací návyky	Trávicí soustava - Využívání potravy - Složení potravy - Anatomie, fyziologie trávicí soustavy - Zdravá výživa	EGS - Hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě VKZ - Výživa a zdraví VKZ - Civilizační choroby
Žák - pojmenuje a popíše části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v klidu a při zátěži - objasní příčiny nemocí dýchací soustavy, prevenci, zásady první pomoci	Dýchací soustava - Anatomie, fyziologie dýchací soustavy - Choroby	EV - Znečištěné ovzduší, exhalace MV - Využití médií, stav ovzduší, varování - špatné rozptylové podmínky, pylové zpravidajství

Žák - popíše složení krve a funkci jednotlivých částí krve - objasní stavbu srdce a druhy cév, vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy - vysvětlí příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci	Rozvádění látek po těle - Krev - Srdce - Cévy - Choroby	VKZ - Civilizační choroby VKZ - První pomoc
Žák - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - objasní příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - uplatní osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislostech s běžnými přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - svěří se se zdravotním problémem a vyhledá odbornou pomoc	Vylučování - Anatomie, fyziologie vylučovací soustavy - Choroby	VKZ - Podpora zdraví a její formy
Žák - vysvětlí stavbu a činnost nervové soustavy - popíše části mozku a jejich význam - popíše nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - pochopí příčiny nemocí nervové a hormonální soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci	Řízení lidského organismu - Nervová soustava - Hormonální soustava - anatomie, fyziologie	VKZ - Ochrana před chronickým onemocněním a úrazy
Žák - popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - objasní příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci	Smyslové vnímání - Anatomie, fyziologie smyslových orgánů	EV - Hygiena duševní práce
Žák - vysvětlí vznik podmíněných reflexů, učení a myšlení - vysvětlí význam odpočinku, spánku a pravidelného režimu pro činnost nervové soustavy	Vyšší nervová činnost - Podmíněné reflexy	EV - Hygiena duševní práce
Žák - popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození, chápe nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše pohlavní znaky- primární a sekundární - popíše duševní dospívání a změnu v dospělého člověka - vysvětlí antikoncepci, AIDS, věrnost, vhodnost odsunutí sexuálního startu	Rozmnožování člověka - Anatomie, fyziologie reprodukční soustavy - Choroby	EGS - Pandemie AIDS VKZ - Nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus VKZ - Sexuální dospívání a reprodukční zdraví Sexuální výchova
Žák - popíše, jak probíhá nitroděložní vývoj člověka, těhotenství a porod	Vývin nového jedince - Nitroděložní vývoj člověka - Těhotenství a porod	
Žák - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu	Dědičnost u člověka - Základy genetiky člověka	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozliší hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - rozliší jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Neživá příroda (litosféra, hydrosféra, atmosféra, pedosféra) - Zemská kůra, horniny a nerosty - Vnitřní a vnější geologické děje - Horninový cyklus Pedosféra (půdní druhy, půdní typy) Vývoj Země - Prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory Vývoj života, člověka	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MV - Vnímání mediálních sdělení CH - Čistota vody a minerální vody G - Procesy v litosféře a atmosféře
<i>Žák</i> - dokáže posoudit míru využívání neobnovitelných přírodních zdrojů člověkem a navrhnout způsoby jejich šetrnějšího využívání - uvědomí si okolnosti související s rozmístěním některých nerostných surovin na našem území.	Přírodní zdroje - Nerostné suroviny - Fosilní paliva - Obnovitelné zdroje energie	EV - Ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
<i>Žák</i> - rozšíří si poznatky ze zeměpisu o naše území, o informace týkající se jeho geologické stavby, lépe porozumí tvaru reliéfu - naučí se všimnout si přírodních útvarů kolem sebe a odhadovat, jak asi vznikly	Geologická mapa ČR - Geologické základy české krajiny - Geologická mozaika České republiky	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - odliší živé soustavy od neživých, jejich charakteristické vlastnosti - objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk - vysvětlí význam diferenciaci a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy	Obecná biologie Buňka - Stavba a funkce (buněčné organely a jejich funkce, rozmnožování buněk)	EV
Žák - charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy - zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby - zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	Biologie virů - Stavba a funkce virů (možnosti přenosu, životní cykly, skupiny virů, virózy)	
Žák - charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska - zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a jejich léčbu	Biologie bakterií - Stavba a funkce bakterií (výskyt skupiny bakterií, bakteriální choroby)	EV
Žák - charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	Biologie protist - Stavba a funkce protist (kromě prvoků)	
Žák - pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků - posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	Biologie hub - Stavba a funkce hub - Stavba a funkce lišejníků	EV
Žák - popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů - objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin - porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin - pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky - zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	Biologie rostlin Morfologie a anatomie rostlin - Buňka a pletiva Fyziologie rostlin - Vodní režim - Metabolismus - Růst a vývin - Pohyby rostlin Systém a evoluce rostlin	EV

	Praktická cvičení z biologie	
Žák - seznámí se s řádem učebny biologie a dodržuje jej - seznámí se se zařízením učebny a základními pomůckami - smí bezpečně zacházet s pomůckami - je poučen o zásadách 1. pomoci - je poučen o organizaci evakuace školy - je poučen o důležitých telefonních číslech pro přivolání pomoci	Úvod do praktických cvičení z biologie - Řád učebny biologie - Seznámení se zařízením učebny a pomůckami - Zásady při mikroskopování - Vypracování laboratorní práce - Zásady 1. pomoci	CH, F - Rozdíly při práci v laboratoři TV - Zásady 1. pomoci
Žák - rozlišuje jednotlivé části buňky - vypracuje protokol s využitím pozorování v mikroskopu	Rostlinná cytologie I, II - Stavba buňky - Funkce jednotlivých organel	
Žák - rozlišuje jednotlivá pletiva - vypracuje protokol s využitím pozorování v mikroskopu	Rostlinná histologie I, II - Třídění pletiv - Funkce jednotlivých pletiv	
Žák - rozlišuje jednotlivé rostlinné orgány - vypracuje protokol o výsledcích svého pozorování	Rostlinná organologie I, II - Kořen, stonek, list - Stavba, funkce, přeměny těchto orgánů	
Žák - prakticky určuje vybrané druhy/rody rostlin jednotlivých aspektů - z určování druhů vyvozuje ekologické nároky na stanoviště	Determinace vyšších rostlin	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce - popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav - objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů - pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky	Biologie živočichů Morfologie a anatomie živočichů - Stavba těla hlavních zástupců jednotlivých taxonomických skupin Fyziologie živočichů - Funkce, význam a evoluce jednotlivých orgánových soustav Systém a evoluce živočichů - Bezobratlí - Obratlovci	
Žák - posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti - charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci - charakterizuje základní typy chování živočichů	Etologie a ekologie živočichů	EV – ohrožení živočichů v ekosystémech a možnosti jejich ochrany
	Praktická cvičení z biologie	
Žák - seznámí se s běžnými druhy senného nálevu - používá determinační literaturu - vypracuje protokol s využitím pozorování v mikroskopu	Prvoci - Založení senného nálevu - Mikroskopická determinace druhů	
Žák - rozlišuje základní druhy jednotlivých ekologických skupin - zjišťuje základní parametry schránek - vypracuje protokol s využitím pozorování sbírkových předmětů	Měkkýši I, II - Sladkovodní měkkýši - Suchozemští měkkýši - Mořští m.	
Žák - rozlišuje základní druhy jednotlivých skupin - používá determinační literaturu - vypracuje protokol s využitím pozorování sbírkových předmětů	Členovci I, II - Klepítkatci - Korýši - Hmyz	
Žák - seznámí se s hlavními rody, popř. druhy tříd obratlovců - zjišťuje ekologické nároky dílčích skupin živočichů - vypracuje protokol o výsledcích svého pozorování	Obratlovci I, II, III - Ryby - Obojživelníci a plazi - Ptáci a savci	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - využívá vybrané metody identifikace minerálů - určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin	Základy geologie Minerály - Vznik a ložiska; krystaly a jejich vnitřní stavba; fyzikální a chemické vlastnosti minerálů Horniny - Rozdělení, složení a výskyt běžných hornin	
Žák - vysvětlí a popíše názory na vznik života na Zemi - vysvětlí hlavní fáze vzniku života podle teorie evoluční abiogeneze - v souvislosti se stratigrafickou tabulkou vysvětlí hlavní etapy evoluce živých organismů v jednotlivých érách a periodách vývoje Země	Základy vývojové biologie Vznik života na Zemi - Názory na vznik života na Zemi - Teorie evoluční abiogeneze - Stratigrafická tabulka (geologická období vývoje Země), změny polohy kontinentů - Evoluce hlavních skupin organismů v jednotlivých érách a periodách vývoje Země	
Žák - popíše a vysvětlí fylogenetický vývoj člověka - objasní problematiku rasového složení současného lidstva - vysvětlí pojem rasa a charakterizuje ji s využitím odborné terminologie, popíše strukturu a funkci orgánových soustav či orgánů lidského těla - využije znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle - získané poznatky využije k sebepoznávání a k chápání zdravotních problémů členů rodiny i svých spolužáků - ozřejmí problematiku odpovědného a etického přístupu k sexualitě, orientuje se v problematice reprodukčního zdraví - vysvětlí sexualitu člověka, plánované rodičovství, antikoncepci, graviditu, faktory ovlivňující ženu v těhotenství, interrupci, sterilitu, antikoncepční metody, přirozené metody plánování rodičovství - charakterizuje vývoj člověka a posoudí faktory, které jej ovlivňují - učí se vážit ceny lidského života a zamýšlí se nad jeho smyslem - prevence, diagnostiky a léčby častých nemocí, narkomanie apod. - určí typ zranění či zdravotní komplikace, navrhne ošetření a předvede	Biologie člověka, Fylogenetický vývoj člověka Lidská plemena Orgánové soustavy člověka - Opěrná a pohybová soustava - stavba a funkce - Soustavy látkové přeměny - stavba a funkce - Zdravá výživa - Soustavy řídicí, smyslové orgány - Soustavy rozmnožovací - stavba a funkce - Sexualita člověka, plánované rodičovství, antikoncepce Ontogeneze člověka - Embryogeneze, vývoj plodu, porod - Postnatální vývoj Zdraví člověka a péče o něj - Prevence běžných nemocí, první pomoc	OSV EV - Ekologie člověka Výchova ke zdraví : - Zdravý způsob života a péče o zdraví, životní styl - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Sexuální výchova - epidemie - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - využije znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů - analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	Genetika - Molekulární a buněčné základy dědičnosti - Dědičnost a proměnlivost - Genetika člověka - Genetika populací	EV EGS CH
<i>Žák</i> - používá správně základní ekologické pojmy - objasní základní ekologické vztahy - posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla - zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany - zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	Ekologie - Základní ekologické pojmy - Abiotické a biotické faktory - Populace, společenstva a ekosystémy - Základy antropoekologie	EV

5.5.4 Předmět: Geografie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Geografie je integrovaný předmět, patří do oblasti Člověk a příroda společně s předměty Fyzika, Biologie a Chemie. V tomto předmětu se zaměřujeme na:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických informací, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a podporu ochrany životního prostředí
- rozvoj trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Geografie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty s týdenní hodinovou dotací 2 - 1 - 2 - 2, pro žáky kvinty - septimy 2 - 2 - 2 - 0. V septimě a oktávě studenti mají možnost volby semináře z geografie (volitelný předmět).

Organizační vymezení předmětu:

Geografie se vyučuje v odborné učebně plně vybavené didaktickou technikou včetně diaprojektoru a počítače připojeného přímo na internetovou síť. Využíváme tyto formy práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- geografické vycházky s pozorováním
- projekty.

Předmět geografie úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry ...

fyzika: sluneční soustava, vesmír ...

biologie: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí: matematika, IVT, český jazyk, cizí jazyky, dějepis, občanská výchova.

Do vzdělávacího obsahu Geografie jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat**:

- Multikulturní výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- učíme žáky vyhledávat, shromažďovat, třídit, porovnávat informace
- vedeme žáky k používání odborné terminologie
- učíme žáky nalézat souvislosti mezi získanými poznatky a využívat je v praxi.

2. Kompetence komunikativní:

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- motivujeme žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- vybízíme žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

3. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů při řešení problému
- vedeme žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům
- podněcujeme žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- klademe důraz na práci s chybou.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- vedeme žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

5. Kompetence občanské:

- vytváříme u žáků pocit zodpovědnosti za svá jednání
- klademe důraz na dodržování pravidel slušného chování
- podněcujeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- vedeme žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí.

6. Kompetence pracovní:

- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel bezpečného chování v terénu, pracujeme se žáky přímo v terénu, využíváme vhodné pomůcky
- důraz klademe na dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - objasní postavení Slunce v sluneční soustavě - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě - rozumí pojmům: planeta, hvězda, planety, měsíce, meteorická tělesa	Planeta Země, Postavení Země ve vesmíru	MV - Snímky z kosmu
Žák - určí polohu Země ve sluneční soustavě - porozumí tvaru Země - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a střídání ročních období - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu	Tvar a pohyby planety Země - Tvar Země - Pohyby Země - Trvání dne a noci - Roční období	EGS - Důsledky pohybů Země pro život lidí na světě
Žák - používá glóbus jako model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu	Glóbus - Měřítko globusu - Geografická síť	
Žák - používá různé mapy, umí přepočítat vzdálenosti na mapě a orientovat ji - seznámí se s výškopisem a polohopisem na mapě, zná vysvětlivky - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	Mapy, kartografie - Měřítko map - Obsah map	D - Tematické mapy
Žák - používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na globusu i mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - vysvětluje příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a určování času na Zemi - dokáže stanovit místní čas - rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, geografická síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez	Určování zeměpisné polohy - Geografické souřadnice - Časová pásma na Zemi	EGS - Časová pásma

Žák - vysvětlí pojem přírodní sféra Země - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpoznává souvislost a vzájemné vazby složek fyzicko geografické sféry	Přírodní sféra země - Složky přírodní sféry Země	
Žák - objasní stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na litosférické desky, mechanismus litosférických desek - porozumí tvarům oceánského dna	Stavba zemského tělesa - Stavba Země - Zemská kůra	
Žák - objasní s porozuměním vnitřní přírodní síly působící na zemský povrch a projevující se zemětřesením a sopečnou činností - vysvětlí pojem vrásnění, příkrovová pohoří	Vnitřní přírodní síly - Zemětřesení - Sopečná činnost - Horotvorné pohyby	
Žák - popíše proces zvětrávání působením vnějších přírodních činitelů - posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností	Vnější činitelé - Zvětrávání - Povrch země a jeho utváření přírodními činiteli - Člověk jako geomorfologický činitel	
Žák - s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře, monzuny - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - porovná oblasti s rozdílným podnebí v různých částech světa	Atmosféra - Atmosféra a její složení - Počasí, podnebí - Celkový oběh vzduchu v atmosféře - Podnebí - Podnebné pásy	EV - Klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život EGS - Propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští
Žák - seznámí se s rozložením vody na Zemi - vysvětlí oběh vody na Zemi - porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody - vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže	Hydrosféra - Rozdělení vody na zemi - Pevninské vody - Oceány a moře - Hydrologický cyklus	
Žák - popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmem mateční hornina, humus, eroze půdy - vysvětlí význam, využití a ochrana půdy, příčiny úbytku půdy na světě, pojem desertifikace	Pedosféra - Vznik půd - Půdní profil - Půdní typy a druhy	

Žák - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - pojmenuje, vymezi a určí geografickou polohu jednotlivých šířkových pásem na Zemi podle mapy - uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhy rostlinstva, živočišstva a půd, popíše život lidí, zemědělskou činnost - znázorní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na nadmořské výšce - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí	Biosféra - Tropické deštné lesy - Savany - Pouště a polopouště - Stepi a lesostepi - Lesy mírného pásu - Tundra, lesotundra, polární krajina	
Žák - určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásích - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů	Regionální geografie - Rozložení pevnin a oceánů na Zemi - Členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů	EV - Podmínky života na Zemi, ekologická problematika oceánů
Žák - popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů - seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů	Světový oceán - Tichý oceán - Atlantský oceán - Indický oceán - Severní ledový oceán	
Žák - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - zhodnotí podnebí, přírodní poměry, rostlinstvo a živočišstvo - uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí - posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí	Polární oblasti - Arktida - Antarktida	EV - Klimatické změny, podmínky života EGS - Oteplování, mezinárodní spolupráce a výzkum
Žák - určí a porovná polohu a rozlohu Austrálie a Oceánie s ostatními světadíly, vyhledá a pojmenuje významné prvky horizontální i výškové členitosti - porovná a přiměřeně hodnotí přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Austrálie a Oceánie s ostatními světadíly - provede regionalizaci světadílů, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států	Afrika, Austrálie a Oceánie - Poloha, rozloha, členitost pobřeží - Povrch - Podnebí - Vodstvo - Rostlinstvo, živočišstvo - Přírodní zdroje - Obyvatelstvo a hospodářství - Regionalizace - Charakteristika vybraných států	EGS - Regiony Austrálie a Oceánie MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV - Ochrana přírody

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - určí a porovná polohu a rozlohu Ameriky s ostatními světadíly, vyhledá a pojmenuje významné prvky horizontální i výškové členitosti - porovná a přiměřeně hodnotí přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Ameriky s ostatními světadíly - provede regionalizaci Ameriky, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých oblastí	Amerika - Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika - Poloha, rozloha - Horizontální a výšková členitost - Podnebí, vodstvo - Rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo - Regionalizace	EV - Ochrana přírody a přírodního prostředí, přístupy k přírodnímu a kulturnímu dědictví MKV - Respektování kulturních, etnických a jiných odlišností (lidské rasy, náboženství, jazyky)
<i>Žák</i> - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v regionech a modelových státech Ameriky, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi v Americe - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v amerických regionech	Severní Amerika - Charakteristika vybraných států - Kanada, USA, Mexiko - Střední americké země Jižní Amerika - Regionalizace, charakteristika vybraných států - Karibské státy - Brazílie, Andské země - Země jižního rohu	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - určí a porovná polohu a rozlohu Asie s ostatními světadíly, vyhledá a pojmenuje významné prvky horizontální i výškové členitosti - porovná a přiměřeně hodnotí přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Asie s ostatními světadíly	Asie - Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika - Poloha, rozloha, členitost	MKV - Rozdílná kultura a tradice, rasismus, náboženství, EGS - Asijské regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje
<i>Žák</i> - provede regionalizaci Asie, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých oblastí - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v regionech a státech Asie, popíše a porovná jejich strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi v Asii - vyhledá nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v asijských regionech	Asie - Regionalizace, charakteristika vybraných států - Východní Asie - Asijské tygři - Jihovýchodní Asie - Jižní Asie - Jihozápadní Asie - Střední Asie - Zakavkazsko	
<i>Žák</i> - určí a porovná polohu a rozlohu Evropy s ostatními světadíly, vyhledá a pojmenuje významné prvky horizontální i výškové členitosti - porovná a přiměřeně hodnotí přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Evropy s ostatními světadíly	Evropa - Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika - Poloha, povrch, podnebí, vegetace, vodstvo, přírodní zdroje, ekonomika	EV - Stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny EGS - Život v evropském prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, cestování MV - Aktuality, zdroj informací
<i>Žák</i> - provede regionalizaci v Evropě, vytyčí typické znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v regionech a modelových státech Evropy, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi v Evropě - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v evropských regionech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí	Evropa - regionalizace, státy - Střední Evropa - Západní Evropa - Severní Evropa - Jižní Evropa - Východní Evropa	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - určí absolutní geografickou polohu České republiky - vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	Česká republika - Absolutní geografická poloha - Relativní geografická poloha, rozloha, členitost - Povrchu a přírodní poměry České republiky	EV - Stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje EGS - Poloha státu na mapě světa, orientace
Žák - vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy	Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky - Počet obyvatel a jejich struktura - Hustota, zalidnění - Přirozený přírůstek - Migrace - Sídla	EGS - Jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, národnostní menšiny, rasismus, xenofobie EGS - Vzájemné vztahy mezi národy, cestování, návštěvy v zahraničních rodinách
Žák - rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky	Rozmístění hospodářských činností České republiky - Průmysl - Zemědělství a služby - Doprava	EV - Těžba, průmyslové závody, doprava, cestování EGS - Postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb
Žák - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice	Regiony České republiky - Regionalizace ČR	EV - Stav životního prostředí EGS - Euroregiony, spolupráce v rámci EU - finance

Žák - zjistí statistické údaje vztahující se k městu - hodnotí postavení místního regionu v rámci státu a vzhledem k sousedním regionům a státům - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury	Místní region České republiky - Typizace místního regionu Č. Slezska - Geografie Českého Těšína - Informace a vztahy Český Těšín a Polský Těšín	EV - Stav životního prostředí, krajiny OSV VDO - Život v regionu EGS - Postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce
Žák - pracuje s mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu a sídlech - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - popíše rozmístění lidských ras a sídel, národů, jazyků, náboženství	Společenské prostředí - Obyvatelstvo a sídla - Světové obyvatelstvo - početní růst - Přirozený a mechanický pohyb obyvatelstva - Struktura obyvatelstva - Městská a venkovská sídla	MKV - Historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik OSV - Vztahy mezi lidmi, zodpovědné řešení problémů MV - Zdroje informací, aktuality
Žák - vyhodnocuje tematické mapy obsahující informace o hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství - charakterizuje jednotlivé obory hospodářství, uvádí jejich hlavní lokalizační faktory, posuzuje jejich vliv na životní prostředí - uvede příklady nejvýznamnějších hospodářských organizací a jejich člen - připraví s pomocí vybraných dat a podkladů samostatně jednoduchý cestovní plán pro skutečný nebo modelový pobytový a poznávací zájezd	Hospodářské prostředí - Světové hospodářství - Jádrové a periferní oblasti - Typické znaky světového hospodářství - Světové zemědělství - Rybolov a lesní hospodářství - Světová průmyslová výroba - Světová těžba surovin - Energetika a těžký průmysl - Spotřební průmysl - Úloha dopravy v hospodářství a její specifika - Služby obyvatelstva - Cestovní ruch a hlavní oblasti - Mezinárodní obchod - Hlavní hospodářské organizace ve světě a v Evropě	EV - Vztah k přírodě, životní prostředí, ochrana přírody EGS - Život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost světového hospodářství na těžbě surovin a jejich vyčerpatelnost

Žák - rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajín, uvede konkrétní příklady - posuzuje působení přírodních krajínotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností - zhodnotí, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady	Životní prostředí - Krajina, příroda a životní prostředí - Vliv člověka na krajinu	EV - Ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj EGS - Globální úroveň životního prostředí OSV - Osobní zodpovědnost za jednání v okolním prostředí
Žák - orientuje se na politické mapě světa - uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy - rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva - uvede příklady nejvýznamnějších politických seskupení	Politická mapa současného světa - Poloha, rozloha a lidnatost států světa - Orientace na politické mapě světa - Mezinárodní politické organizace a seskupení	OSV - Formulace svého názoru, naslouchání, argumenty MKV - Politické a sociální konflikty, tolerance, rasismus EGS - Mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, terorismus MV - Aktuality, zdroj informací

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Země jako vesmírné těleso - Vesmír, sluneční soustava - Tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země - Střídání dne a noci, střídání ročních období - Časová pásma na Zemi, kalendář	
<i>Žák</i> - používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů - používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Geografická kartografie a topografie - Praktické aplikace s kartografickými produkty Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk - rozbor legendy a čtení mapy - Obecně používané pojmy - Kartografické znaky, vysvětlivky - Statistická data - Ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii Geografické informační a navigační systémy - Geografický informační systém (GIS) - Dálkový průzkum Země (DPZ) - Praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS	

Žák - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů - objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině - hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti - určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu - rozliší hlavní biomy světa - rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a vztahy mezi nimi	Fyzickogeografická sféra Základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzickogeografické sféry, důsledky pro přírodní prostředí. Vzájemné vazby a souvislosti složek fyzickogeografické sféry: - atmosféra, - hydrosféra, - kryosféra, - litosféra - mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus, mechanické a chemické zvětrávání, sedimentace - georeliéf - tvary zemského povrchu, - pedosféra - vznik a vývoj půd, - biosféra - zonalita, azonální jevy Systém fyzickogeografické sféry na planetární a na regionální úrovni - Objekty, jevy, procesy	OSV - Spolupráce a soutěž EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
Žák - zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa - identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení - vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	Socioekonomická geografie Obyvatelstvo a sídla - Vývoj světové populace - Struktura světové populace - Územní rozložení světové populace - Územní pohyb světové populace - Sídla a osídlení světové populace	OSV - Spolupráce a soutěž MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
Žák - zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezi jádrové a periferní oblasti světa - zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů	Světové hospodářství - Územní a odvětvová struktura hospodářství - Světový průmysl a doprava - Světové zemědělství a výroba potravin - Světová oblužná sféra - Lokalizační faktory	EGS - Globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti	Politické a kulturní prostředí - Politické uspořádání států světa - Klasifikace států dle politické charakteristiky - Politické a hospodářské integrační seskupení - Státy světa dle stupně ekonomického rozvoje	
<i>Žák</i> - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezi jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná - rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	Asie, Úvod do regionální geografie - Jádrové a periferní oblasti, klasifikace států - Jihozápadní Asie - Jižní Asie - Jihovýchodní Asie - Východní Asie - Střední Asie	EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
<i>Žák</i> - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje Afriky - lokalizuje na mapách makroregiony Afriky, vymezi jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti, porovná je mezi sebou - rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - zhodnotí podstatná rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v regionální a globální úrovni	Afrika - Jádra, periferie, regiony, státy - Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika. - Islámská Afrika - Země Sahelu - Země Guinejského zálivu - Střední Afrika - Východní Afrika - Jižní Afrika	EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
<i>Žák</i> - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje Ameriky - lokalizuje na mapách makroregiony Ameriky, vymezi jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti, porovná je mezi sebou - rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - seznámí se s mezinárodními organizacemi v Americe a jejich významem pro světovou ekonomiku - zhodnotí podstatná rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v regionální a globální úrovni	Amerika - Jádra, periferie, regiony, státy - Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika - Severní Amerika - Střední Amerika - Jižní Amerika	

Žák - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje Austrálie a Oceánie - lokalizuje na mapách makroregiony, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti, porovná je mezi sebou - rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - zhodnotí podstatná rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v regionální a globální úrovni	Austrálie a Oceánie - Jádra, periferie, regiony, státy - Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika Polární oblasti - Arktida - Antarktida Světový oceán - Tichý oceán - Atlantský oceán - Indický oceán - Severní ledový oceán	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje Evropy - zhodnotí podstatná rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v regionální a globální úrovni - seznámí se s mezinárodními organizacemi v Evropě s důrazem na Evropskou unii, chápe význam Evropské unie pro další rozvoj Evropy - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v regionech Evropy, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry	Evropa - Fyzickogeografická a socioek. charakteristika	EGS - Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - lokalizuje na mapách makroregiony, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti, porovná je mezi sebou - rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - zhodnotí podstatná rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v regionální a globální úrovni - provede regionalizaci v Evropě, znaky a porovnání daného regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v regionech a modelových státech Evropy, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry	Evropa -základní charakteristika – opakování - Alpské země - Severní Evropa - Západní Evropa - Jižní Evropa - Střední a Východní Evropa - Rusko	EGS - Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - vymezí daný region na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry regionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům, s pomocí dostupných informativních zdrojů zpracovává prezentaci	Projekt: Studium regionu	EGS - Žijeme v Evropě, globalizační a rozvojové procesy OSV - Spolupráce a soutěž

<i>Žák</i> - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky - využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů - lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika	Česká republika - Poloha ČR - Přírodní poměry ČR - Obyvatelstvo a sídla ČR - Struktura hospodářství ČR - Jádrové a periferní oblasti ČR - Mezinárodní postavení ČR v hospodářství EU a v politické sféře	EV - Životní prostředí České republiky
<i>Žák</i> - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice, vymezi a charakterizuje místní region	Regiony České republiky - Přehled regionů ČR	
<i>Žák</i> -zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi - analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny - zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Krajina a životní prostředí - vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, vývoj ve využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál vývoj interakce příroda – společnost – prostorová koexistence, udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí	
<i>Žák</i> - orientuje se s pomocí map v krajině - vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území - čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace - Praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu, a pobytu v terénu zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce	

5.6 Umění a kultura

5.6.1 Předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Hudební výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Žáci se seznamují s historií hudby, s významnými hudebními umělci, s hudebními styly, hudebními nástroji, učí se zpěvu.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Hudební výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky primy až kvarty s týdenní hodinovou dotací 2 - 1 - 1 - 1, pro žáky kvinty a sexty 2 - 2 - 0 - 0.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět probíhá v učebně hudební výchovy nebo v aule, kde je umístěn klavír. Ve výuce se používají následující formy: poslechové a instrumentální hodiny, samostudium, práce ve skupině, prezentace vlastních vokálních a instrumentálních dovedností, hudební pohybové činnosti, návštěvy výchovných koncertů, vlastní poslechové aktivity, přednášky.

Do vzdělávacího obsahu Hudební výchova jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- motivujeme žáky k celoživotnímu aktivnímu zájmu o hudební kulturu a k pozitivnímu vztahu k hudební tradici
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací z různých zdrojů (odborná literatura, časopisy, internet), učíme je informace třídit a předávat ostatním
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali nalezené informace zpracovat a formou referátu s nimi seznámit ostatní
- vedeme žáky k porozumění základních termínů z oblasti hudby a k jejich správnému používání
- motivujeme žáky k účasti na soutěžích, aby dokázali porovnávat své hudební dovednosti s jinými žáky, učili se sebehodnocení
- vedeme žáky k poznávání různých hudebních slohů.

2. Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme situace, v nichž žák rozlišuje znaky různých národních kultur a znaky různých hudebních období
- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni řešit praktické úkoly intonační, rytmické i hudebně pohybové a instrumentální.

3. Kompetence komunikativní:

- upevňujeme u žáků schopnost verbální i neverbální komunikace
- vedeme žáky k užívání moderních informačních technologií
- vytváříme u žáků správné dechové návyky, kultivujeme jejich mluvní a pěvecký projev
- navozujeme situace, v nichž žáci sdělují své poslechové prožitky ostatním a v diskusi je obhajují.

4. Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky pracovat ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu
- vedeme žáky k akceptování odlišných hudebních schopností, odlišného hudebního vkusu a učíme je tím toleranci
- vedeme žáky k tomu, aby měli radost ze svého úspěchu i úspěchu ostatních
- vytváříme přátelskou atmosféru ve výuce.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k chápání základních kulturních souvislostí
- vybízíme žáky, aby kriticky hodnotili své chování i chování jiných lidí ve vztahu k různým hudebním kulturám
- vedeme žáky k odmítání rasistických názorů a respektování různorodosti hudebních kultur
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování v učebně hudební výchovy.

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k pečlivé systematické práci, k dodržování zadaných termínů, vytváření pocitu zodpovědnosti
- dbáme na dodržování přesných pracovních postupů, dbáme na součinnost s ostatními žáky ve skupině
- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky - zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně	Vokální činnosti - Intonace: diatonické postupy v durových tóninách - Hudební rytmus: využívání rytmických zákonitostí při rytmickém projevu - Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - Reprodukce tónů, zachycování rytmu, rozlišování tónorodu - Záznam hudby: nota a hudební posuvky jako grafický znak - Lidové a umělé písně, koledy	OSV - Umění jako prostředek komunikace, rozvoj smyslového vnímání, kreativita MKV - Kulturní diference - Vánoční tradice v různých zemích Evropy - Výtvarné a hudebně dramatické projevy
<i>Žák</i> - vytváří a volí jednoduché doprovody - zpívá podle svých individuálních schopností a dovedností písně a jednoduché skladby	Instrumentální činnosti - Hra na hudební nástroje, nástrojová reprodukce jednoduchých melodií - Využití nástrojů Orffova instrumentáře - Vyjadřování hudebních představ pomocí výrazových prostředků, tempa, dynamiky	OSV - Sociální rozvoj nonverbální komunikace, kooperace - Respektování individuality spolužáků
<i>Žák</i> - reaguje na změnu rytmu a tempa odpovídající pohybovou aktivitou	Hudebně pohybové činnosti - Pohybový doprovod znějící hudby - Taktování - Pohybové vyjádření hudby, pantomima - Rozvoj pohybové paměti	TV - Hudebně pohybové činnosti - Krok pochodový, polkový
<i>Žák</i> - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - orientuje se v proudu znějící hudby - vnímá užité hudebně výrazové prostředky	Poslechové činnosti - Hudební styly a žánry - Píseň a její proměny - Kulturní tradice a zvyky - Interpretace znějící hudby - rozlišení hudebních nástrojů - Hudební dílo a jeho autor, hudební formy vokálně instrumentální	OSV - Morální rozvoj vnímání hudby jako citového prožitku MKV - Společné znaky evropské kultury v historických epochách

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - rozvíjí získané pěvecké dovednosti a návyky - zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně	Vokální činnosti - Pěvecký a mluvní projev, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena - Jednohlasý a vícehlasý zpěv - Práce s lidovou písní, koledy - Notový záznam vokální skladby, notový zápis jako opora při realizaci písně	OSV - Řeč těla, řeč zvuků a slov, empatické naslouchání MKV - Kulturní diference, lidské vztahy - Evropské a české vánoční tradice
<i>Žák</i> - reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností písně	Instrumentální činnosti - Hra na hudební nástroje, nástrojová reprodukce melodií - Vyjadřování hudebních myšlenek pomocí hudebního nástroje: písňová forma, kánon - Hudební představy rytmické, melodické, tempové a dynamické	OSV - Sociální rozvoj - Sebeúcta, sebedůvěra, tolerance, respektování odlišností EGS - Pozitivní postoje k tradiční evropské kultuře
<i>Žák</i> - vnímá a popíše užité hudební prvky - realizuje rytmický doprovod pomocí Orffova instrumentáře	Hudebně pohybové činnosti - Taktování - Pohybový doprovod znějící hudby - Pohybová improvizace - pantomima	MKV - Lidské vztahy - Podněcování aktivity a tvořivosti
<i>Žák</i> - orientuje se v proudu znějící hudby - rozpozná některé hudebně výrazové prostředky - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti - Interpretace znějící hudby, slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů - Hudební dílo a jeho autor, hudební skladba v kontextu s dobou vzniku a životem autora - Hudební styly a žánry, kulturní tradice a zvyky, jejich funkce v životě jedince společnosti	MKV - Etnický původ - Citlivý přístup ke kulturnímu dědictví - Chápání souvislostí mezi vývojem evropské populace a jejich kulturou

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu v běžném životě - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně	Vokální činnosti - Upevňování vokálních dovedností z nižších ročníků - Hlasová hygiena - Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - Reprodukce tónů, předvádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy - Práce s populární písní, vánoční koledy	OSV - Cvičení smyslového vnímání - Pozornost, soustředění, rozvoj paměti Člověk a zdraví: dechová cvičení Relaxace
Žák - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Instrumentální činnosti - Stupnice a tónina - Akordy a jejich obraty - Hudební rytmus - Záznam hudby, notové písmo	OSV - Osobnostní rozvoj, kreativita
Žák - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - dokáže ocenit hudební projev druhého	Hudebně pohybové činnosti - Pohybový doprovod znějící hudby, taktování, vlastní pohybové ztvárnění	OSV - Sociální rozvoj - Řeč těla jako prostředek komunikace - Nonverbální projevy
Žák - chápe funkci stylů a žánrů vzhledem ke společnosti - slovně charakterizuje hudební dílo - vnímá populární hudbu jako odraz společenského prostředí	Poslechové činnosti - Hudební dílo a jeho autor - renesance a baroko - Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními a nehudebními díly - USA, kolébka jazzu - Rock and roll, country - Píseň jako odraz života jedince a společnosti, kulturní tradice a zvyky	MKV - Etnický původ - Základní znalosti o různých etnických skupinách evropských hudebních dějin, vlastní identita - Odlišnost jako příležitost obohacení

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Vokální činnosti - Upevňování vokálních dovedností z nižších ročníků - Hlasová hygiena - Práce s populární a lidovou písní - Jednohlasý a vícehlasý zpěv - Využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu	OSV - Morální rozvoj - Praktická estetika - Vytváření povědomí o kvalitě vlastního hudebního projevu Člověk a zdraví: dechová cvičení, relaxace - prevence stresu
<i>Žák</i> - reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - vytváří a volí jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnosti - Hra na hudební nástroje: nástrojová reprodukce melodií - Tvorba doprovodu s využitím Orffova instrumentáře - Záznam hudby, noty, notační programy	OSV - Morální rozvoj: cvičení sebekontroly, hudební dialog, rozvoj dovednosti komunikace
<i>Žák</i> - hledá souvislosti mezi různými druhy umění	Hudebně pohybové činnosti - Pohybový doprovod znějící hudby, taktování - Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na tematiku hudebního díla: improvizace, pantomima	MKV - Kulturní diference: poznání vlastního kulturního postoje, jeho aktivní utváření
<i>Žák</i> - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti - Evropská hudba: období gotiky a renesance - Počátky hudebních dějin v Čechách - Evropské a české hudební baroko - Český hudební klasicismus - Hudební romantismus - 20. století - artificiální hudba	MV - Fungování a vliv médií ve společnosti - Vliv médií v populární a vážné hudbě - Negativní jevy v hudbě

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - využívá svůj individuální potenciál při zpěvu a mluvním projevu - umí se rozezpívat, tón tvoří nenásilně, nepřepíná své hlasové možnosti - vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, zvládá frázování, přízvuky, dynamiku, dbá na kulturu hlasového projevu - uplatňuje zásady hlasové hygieny - vědomě a aktivně tvoří, chápe tvořivost jako nedílnou součást rozvoje své osobnosti; rozumí umění jako vnitřně diferencovanému znakovému systému, rozumí neukončenosti uměleckého znaku, uvědomuje si význam vlastní zkušenosti i osobnosti na vzniku estetického zážitku	Produkce vokální - Tvoření hlavového tónu - Správné dýchání - Hlasová hygiena - Intonace a rytmizace - Sólový a sborový zpěv - jednohlasý, vícehlasý - Vokální part - Hlasová improvizace	MKV - Psychosociální aspekty interkulturality - Základní problémy sociokulturních rozdílů OSV - Vliv hudby na lidskou psychiku - Komunikace a týmová spolupráce - Zodpovědnost při přípravě vystoupení za kolektivní dílo ČJL - Fonetika Bi - Sluchové, dechové ústrojí F - Akustika
<i>Žák</i> - využívá hudební nástroje, orientuje se v notovém záznamu instrumentálních a vokálně-instrumentálních skladeb - vytváří vlastní jednoduchý doprovod - zapojuje se do hry s ostatními žáky	Produkce instrumentální - Hra a tvorba jednodušších instrumentálních doprovodů a kompozic - Technika hry na nástroje - Orientace v notovém zápisu	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Probouzení zájmu o vlastní produkci hudby - prezentace před třídou, veřejná vystoupení - Zbavování se ostychu při veřejných vystoupeních
<i>Žák</i> - reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji a využívá pohyb k vyjádření vlastních představ a pocitů - rozliší tance podle příznačných rytmů - předvede základní taktovací gesta	Produkce hudebně-pohybové - Tanec jako způsob komunikace - Hra na tělo - Realizace rytmů v 2/4 a 3/4 taktu, taneční krok - Pohyb a gesto, základy dirigování	OSV - Pohybová výchova - Komunikace a týmová spolupráce TV - kondiční cvičení

Žák - vyděluje hudební znaky v proudu hudby, rozpozná výrazové prostředky, uvědomuje si formu díla - pojmenuje výrazové prostředky hudby: melodika, dynamika, rytmika, instrumentace, forma - rozlišuje úlohu skladatele a interpreta - zařazuje hudbu podle funkce, doby vzniku, žánrů a druhů - je schopen tolerance k neznámým, neobvyklým, menšinovým či prostě jen neoblíbeným typům hudby - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a k porozumění současných uměleckých děl - vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních myšlenek, pocitů a názorů ostatních lidí - na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, nebo ji odmítnout - rozpozná znaky hudební tvorby, které nesou s sebou prvky netolerance, rasismu, xenofobie a dokáže se od takové hudby distancovat	Recepce a reflexe - Hudebně-výrazové prostředky skladatelské a interpretační - Vývoj hudby v přehledu po epochách - Charakteristické znaky jednotlivých slohů - Počátky hudby - hudební díla starověku, raného středověku, renesanční polyfonie, baroka - Formální struktura slyšených skladeb - Hudební styly a žánry - Rozdíl mezi artificiální a nonartificiální hudbou - Funkce hudby - Hudba jako způsob identifikace, sebe prezentace, osobní výpovědi - Hudební průmysl	MKV - Seznamování se s hudbou jiných národů a menšin - Psychosociální aspekty interkulturality - Základní problémy sociokulturních rozdílů - Hudba spojuje národy - Znalost zákona o stahování hudby MV - Média a jejich vliv, mediální produkce - Přesycenost hudbou - Sluchová hygiena OSV - Výchova k toleranci a respektování vkusu druhých, referáty o oblíbených zpěvácích a skupinách D, VV, ČJL - Vývoj jednotlivých historických epoch ZSV - Tolerance, intolerance, rasismus, sociální menšiny

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - prohlubuje své pěvecké dovednosti - spolupracuje s ostatními žáky - zpívá zněle, správně artikuluje, zvládá frázování, přízvuky, dynamiku, dbá na kulturu hlasového projevu - člení větu - nekřičí, nepřepíná své hlasové možnosti, dbá o hlasovou hygienu - uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě - vědomě a aktivně tvoří, chápe tvořivost jako nedílnou součást rozvoje své osobnosti - uvědomuje si význam vlastní zkušenosti i osobnosti na vzniku estetického zážitku	Produkce vokální - Kultivace pěveckého a hlasového projevu - Sólový a sborový zpěv - Rozšiřování hlasového rozsahu - Kultivace pěveckého projevu - Návčik jednohlasu i vícehlasu - Intonace a složitější rytmus - Orientace v zápise vokálních kompozic	OSV - Sociální komunikace - Morálka všedního dne - Týmová práce - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Schopnost prezentace při veřejných vystoupeních MV - Účinky mediální produkce a vliv médií ČJL - Návčik recitace
<i>Žák</i> - prohlubuje své instrumentální dovednosti - využívá jednoduché a podle svých schopností i složitější hudební nástroje - vytváří vlastní hudební doprovod - zapojuje se do hry s ostatními žáky	Produkce instrumentální - Hra a tvorba složitějších instrumentálních doprovodů - Složitější instrumentální kompozice - Orientace v notovém záznamu instrumentálních kompozic - Orientace v partituře, hudební značky, názvosloví - Moderní hudební nástroje	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Sociální komunikace - Práce v týmu - Seberegulace - Organizační schopnosti - Schopnost prezentace při veřejných vystoupeních - Rozvoj a podpora talentu
<i>Žák</i> - reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji a využívá pohyb k vyjádření vlastních představ a pocitů - rozliší tance podle příznačných rytmů - předvede základní taktovací gesta	Produkce hudebně-pohybové - Spojení hudby a pohybu - Tanec jako způsob komunikace - Pohybové vyjádření soudobé hudby, výrazový tanec, prvky pantomimy - Základy dirigování	OSV - Komunikace pohybem - Pohybová výchova - Komunikace a týmová spolupráce TV - Kondiční cvičení

Žák - pokračuje ve studiu hudby, prohlubuje své poznání i svůj vztah k hudbě - znalost poslechu hudby prokáže při dokládání příkladů, při sluchové analýze - vnímá hudbu jako logicky uspořádaný celek - s využitím znalostí o hudební formě a době vzniku díla odhadne další vývoj skladby v rovině výrazu, významu a výstavby - interpretuje hudbu - vyděluje hudební znaky v proudu hudby, rozpozná výrazové prostředky, uvědomuje si formu díla - pojmenuje výrazové prostředky hudby: melodika, dynamika, rytmika, instrumentace, forma - rozlišuje úlohu skladatele a interpreta - zařazuje hudbu podle funkce, doby vzniku, žánrů a druhů - je schopen tolerance k neznámým, neobvyklým, menšinovým či prostě jen neoblíbeným typům hudby - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a k porozumění současných uměleckých děl - vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních myšlenek, pocitů a názorů ostatních lidí - na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, nebo ji odmítnout - rozpozná znaky hudební tvorby, které nesou s sebou prvky netolerance, rasismu, xenofobie a dokáže se od takové hudby distancovat - umí zhodnotit přínos autora i interpreta - vytváří si vlastní názory a obhajuje je - hodnotí vhodné či nevhodné užití hudby - na vhodně volených ukázkách ukáže příklady správného využití hudby v životě, rozumí změnám ve vývoji používání hudby, zná soudobou filmovou hudbu - rozumí předpokladům porozumění současných uměleckých děl, zná různé přístupy k uměleckému procesu, zná soudobý obecný vkus, jeho současný vývoj a změny	Recepce a reflexe - Hudebně-výrazové prostředky, hudební forma - Melodická linie, zajímavosti harmonie, zvláštnosti instrumentace, prostředky zvukomalby, druhy zpěvních hlasů - Umění ve společnosti, jeho historické proměny - Charakteristické znaky hudebních slohů od klasicismu po počátek 21. století - Hudba současnosti - Nonartificiální hudba 20. století - Úloha komunikace v uměleckém procesu - Umění ve společnosti, jeho historické proměny - Úloha umělce v umění, role publika, autorská práva - Hudba a drogy	MKV - Seznamování se s hudbou jiných národů a menšin - Psychosociální aspekty interkulturality - Základní problémy sociokulturních rozdílů - Hudba spojuje národy - Znalost zákona o stahování hudby MV - Média a jejich vliv, mediální produkce - Hudba v reklamě, podbízivost hudebních znělek - Přesycenost hudbou - Odraz stavu společnosti na hudbu a zpětný vliv hudby na společnost (agresivita, hrubost) OSV - Výchova k toleranci a respektování vkusu druhých, referáty o oblíbených zpěvácích a skupinách D, VV, ČJL - Vývoj jednotlivých historických epoch po současnost ZSV - Tolerance, intolerance, rasismus, sociální menšiny

5.6.2 Předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Výtvarná výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Náplní tohoto předmětu jsou informace z oblasti dějin umění, jednotlivých uměleckých slohů a stylů a samostatná tvůrčí činnost. Žákům je objasněn a vysvětlen celý průběh vývoje umění.

Výtvarná výchova přináší umělecké poznávání světa, rozvíjí tvořivé schopnosti a vnímání uměleckých děl v historických souvislostech, vytváří kladný vztah ke kulturním hodnotám. Tyto poznatky žáci uplatňují ve své umělecké tvorbě v praktických úkolech denní potřeby (estetika, design).

Tento předmět rozvíjí u žáků estetické cítění, schopnosti pozorovat, experimentovat. Zaměřuje se na poznávání a pochopení kulturních rozdílů, přispívá k odstranění předsudků a zažitých stereotypů.

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je samostatným předmětem pro žáky primy až kvarty s hodinovou dotací 2 - 1 - 1 - 1, pro žáky kvinty a sexty 2 - 2 - 0 - 0.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován ve 2 speciálních třídách s celkovou kapacitou jedné třídy 20 pracovních míst.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách užívány různé metody práce (řízená diskuze, rozhovor, skupinová práce, projekty, výklad, samostatná práce).

Do vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- učíme žáky osvojit si pracovní návyky, základní výtvarné techniky a postupy, aby se dokázali výtvarně vyjádřit na dané téma
- učíme je činnosti podporující jejich orientaci na ploše i v prostoru
- zdůrazňujeme komplexní pohled na danou problematiku, zejména využití mezipředmětových vazeb a vztahů k přírodě a lidské společnosti v různých etapách jejího vývoje
- vedeme žáky ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti, vytváření vztahu k umění prostřednictvím návštěvy kulturních center (muzeí, galerií, divadel, filmových produkcí...).

2. Kompetence k řešení problémů:

- společně s žáky se zabýváme tématy, k jejichž řešení je třeba přistupovat nezaujatě, promýšlet a zvažovat dopady a vhodnost různých i velmi originálních postupů.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formální správnost mluveného projevu
- podněcujeme žáky k prezentaci vlastních postupů, aby byli vstřícní k názorům druhých, uměli řešit sociokognitivní konflikty smírem, kladli jasné a srozumitelné dotazy.

4. Kompetence sociální a personální:

- zadáváme žákům k vypracování takové praktické úkoly, které vyžadují týmovou spolupráci s dělbou práce, žáci si rozdělují mezi sebou dílčí úlohy tak, aby uplatnili individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- při kolektivních činnostech dále klademe důraz na pozitivní atmosféru v pracovním týmu, spolupráci při řešení společného úkolu a vzájemné respektování práce ostatních.

5. Kompetence občanské:

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vedeme žáky k odpovědnosti za splnění daných úkolů.

6. Kompetence pracovní:

- umožňujeme žákům pracovat s různými pomůckami, posilujeme jejich zručnost
- dbáme na dodržování bezpečnosti při provádění náročnějších výtvarných technik
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváříme u žáků pocit zodpovědnosti
- žáci jsou systematicky vedeni k osvojování si postupně náročnějších technik a postupů
- používáme vhodné pracovní pomůcky a audiovizuální techniku.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - vybírá, vytváří a pojmenovává základní prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - variuje vlastnosti prvků po konzultaci pro získání osobitých výsledků - rozlišuje vlastnosti materiálů	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - Linie, tvary, objemy, barevné kvality - Vztahy a uspořádání prvků v ploše (podobnost, kontrast, rytmus), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	EV
Žák - dovede vyjádřit své pocity pomocí barvy a linie	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu - Vyjádření vztahů, mezi objekty (lineární, barevné, plastické a prostorové prostředky, kompozice, perspektiva) ve statickém i dynamickém vyjádření	MV
Žák - je seznámen s podstatou výtvarných technik: tempery (pastózní barva, míchání barvy), vodové barvy, kaširování	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - Vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů	
Žák - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - Umělecká výtvarná tvorba, variace ve vlastní tvorbě - Umělecké směry 2. pol. 19. stol.	EGS
Žák - je seznámen s prostředky pro vlastní osobité vyjádření - porovnává jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, vyjádření proměn - Výběr, uplatnění a interpretace	

<i>Žák</i> - je seznámen s uměleckými vizuálně obraznými vyjádřeními současnosti i minulosti - rozpozná typické znaky antické architektury a egyptského umění, chápe smysl a podstatu pravěkého umění	Typy vizuálně obrazných vyjádření - Objekty, volná malba, plastika	OSV - Člověk a společnost
<i>Žák</i> - vyjmenuje základní pravidla pro porovnávání na konkrétních příkladech různých interpretací vizuálně obrazného vyjádření - vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - Hledisko jejich motivace (fantazijní, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) - Uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	
<i>Žák</i> - aplikuje osovou souměrnost, kompozici, proporci figury	Osobní postoj v komunikaci - Jeho utváření, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) - Kritéria jejich porovnávání	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>Žák</i> - aplikuje základní pravidla pro práci s keramickou hlinou ve své praxi	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - Utváření a uplatnění komunikačního obsahu - Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora - Prezentace ve veřejném prostoru	OSV - Rozvoj schopností poznávání, kreativita, sebezpoznání a sebezpojetí, poznávání lidí a mezilidské vztahy, kreativita, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje a praktická etika
<i>Žák</i> - vyjmenuje základní pravidla pro porovnávání na konkrétních příkladech různých interpretací vizuálně obrazného vyjádření	Proměny komunikačního obsahu - Záměry tvorby vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění - Historické, sociální a kulturní souvislosti	D - Pravěké umění, egyptské umění, antické umění

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - uvede zásady pro zachycení skutečnosti - náčrt, variuje různé vlastnosti prvků pro získání osobitých výsledků, ztvárňuje dané téma	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - Linie, tvary, objemy, barevné kvality, textury - Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura, výřez, detail), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	EV
Žák - je seznámen s technikami - vodová barva (teplé a studené barvy), tempera, frotáž, kresba rudkou, pastel, rezerváž, linořez, přítlaková kresba, stínování a šrafování tužkou	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, časovém průběhu - Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	MKV
Žák - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě - Reflexe ostatních uměleckých druhů	OSV VDO
Žák - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - Umělecká výtvarná tvorba, fotografie - Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	EGS
Žák - vybírá a kombinuje prostředky pro vlastní osobité vyjádření - porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - Manipulace s objekty, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn - Výběr, uplatnění a interpretace	MV

Žák - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku	Typy vizuálně obrazných vyjádření - Objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, vizualizované dramatické akce - Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	OSV
Žák - interpretuje s pomocí učitele umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - Hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, expresivní) - Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	
Žák - rozpozná základní prvky uměleckých slohů	Osobní postoj v komunikaci - Jeho utváření a zdůvodňování - Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) - Kritéria jejich porovnávání	
Žák - rozpozná zásady pro porovnávání různých interpretací vizuálně obrazného vyjádření na konkrétních příkladech - vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - Utváření a uplatnění komunikačního obsahu - Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora - Prezentace ve veřejném prostoru	OSV- Rozvoj schopností poznávání, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí a mezilidské vztahy, kreativita, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje a praktická etika MKV - Kulturní diference EV- Základní podmínky života a vztah člověka k životnímu prostředí
Žák - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích - nalézá s pomocí učitele vhodnou formu pro jejich prezentaci - spolupracuje se spolužáky na vytváření společných výtvarných celků - je seznámen s pojmy osová souměrnost, kompozice, stylizace, detail, výřez - pracuje s keramickou hlinou	Proměny komunikačního obsahu - Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění - Historické, sociální a kulturní souvislosti - Umělecké slohy - románský, gotika, renesance, barok, secese	ČJL - Literární středověká tradice

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - Linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření (zátiší, figura, portrét, oko, ruce)	EV
Žák - vyjmenuje zásady pro tvorbu figury, zátiší, plakátu a figury v pohybu	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světelné, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	MV
Žák - je seznámen s technikami: vodová a temperová barva (odstíny a valéry), kaširování, rudka, pastel, linoryt, přitlaková kresba, stínování a šrafování tužkou	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě (hlavně hmat) - Reflexe ostatních uměleckých druhů	OSV VDO
Žák - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama - Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	EGS
Žák - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - fotografie, video	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - Manipulace s objekty, pohyb těla v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, obrazná vyjádření a vyjádření proměn - Výběr, uplatnění a interpretace	MV OSV

Žák - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních	Typy vizuálně obrazných vyjádření - Objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, fotografie, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika - Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	OSV - Poznávání, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí a mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje a praktická etika VDO - Občanská společnost a škola
Žák - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a částečně i v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - Hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) - Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	EGS - Jsme Evropané MKV - Kulturní diference - Lidské vztahy MV - Tvorba mediálních sdělení
Žák - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Osobní postoj v komunikaci - Jeho utváření a zdůvodňování - Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) - Kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	
Žák - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; - vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - Utváření a uplatnění komunikačního obsahu - Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora - Prezentace ve veřejném prostoru	
Žák - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích - nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Proměny komunikačního obsahu - Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění - Historické, sociální a kulturní souvislosti (netradiční umělecké styly)	HV - Skladatelé Exkurze do Prahy - Renesance u nás a ve světě

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - Linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura) ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	EV
Žák - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty, prostředky vyjadřující časový průběh ve statickém i dynamickém vyjádření	MKV
Žák - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích: počítačová grafika, fotografie, video, animace	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě - Reflexe ostatních uměleckých druhů	OSV VDO
Žák - zvládá základní výtvarné techniky - chápe rozdíly mezi nimi a vhodně volí techniku pro zpracování daného tématu	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny, televize, videoklipy, reklama - Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	EGS
Žák - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn - Výběr, uplatnění a interpretace	MV

Žák - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Typy vizuálně obrazných vyjádření - Objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika - Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	OSV
Žák - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti - vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - Hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) - Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech, zpracování historických témat	OSV - Rozvoj schopností poznávání, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí a mezilidské vztahy, kreativita, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje a praktická etika
Žák - rozpozná rozdíly mezi moderními uměleckými směry a jejich podstatu (impresionismus, expresionismus, kubismus) - vyjmenuje nejvýznamnější umělecké památky v regionu	Osobní postoj v komunikaci - Jeho utváření a zdůvodňování - Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) - Kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	OSV VDO - Občanská společnost a škola EGS - Jsme Evropané MKV - Kulturní diference, lidské vztahy MV - Tvorba mediálních sdělení
Žák - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření - vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - Utváření a uplatnění komunikačního obsahu - Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora - Prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	
Žák - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích - samostatně nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Proměny komunikačního obsahu - Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění - Historické, sociální a kulturní souvislosti (impresionismus, expresionismus, kubismus, české moderní umění)	D - II. světová válka, holocaust, Hirošima, ČJL - Čapek, moderní lit. směry

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění	- Výrazové prostředky výtvarného umění v konfrontaci s výrazovými prostředky hudby, literatury, divadla, filmu, fotografie, reklamy apod. - Využití ve vlastní tvorbě - Vztah zrakového vnímání a vnímání ostatními smysly - záznam hudby, rytmus, dynamika, hledání prostředků Emocionální působení vyjádřené barvou	OSV HV, ČJL
Žák - rozpoznává specifčnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	- Linie, bod, plocha, výtvarné řešení plochy, vytváření světelných valérů pomocí šrafování a tónování - Zahušťování soustavy linií (rovné, lomené, křivky, různé síly linií) - Stylizace tvaru, objemu, struktury - Kresba, malba, grafika, kombinované techniky - Prostorová tvorba, nová média	
Žák - pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	- Vztah formy a obsahu - Forma jako prostředek vyjádření myšlenek a emocí - Asociativní malba	
Žák - v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	- Znak a písmo - kompozice, ilustrace - Umění akce, performance, happeningy - Návrh a realizace vlastní výtvarné akce	ČJL

Žák - objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční - na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě	- Vztah autor - umělecké dílo - divák - Výběr a interpretace vlastní práce, práce spolužáků nebo konkrétního uměleckého díla - Proměny chápání skutečnosti a jí odpovídající umělecká interpretace - Rozbor (námět, technika, rukopis, barevnost, tvar, obsah vizuálně obrazného vyjádření...), hodnocení, porovnávání - Volné zpracování vizuálně obrazové předlohy, reprodukce	OSV
Žák - na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace	- Proměny výtvarné interpretace skutečnosti a jejich společensko-historické příčiny - Prameny umělecké tvorby, proměna umění - Vliv společenské hierarchie a změny myšlení na výtvarný projev - Proměny symbolické funkce a její formální interpretace	MKV D
Žák - na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	- Realita jako základ poznání, vztah mezi lidmi jako jeho nutný předpoklad - Umění jako podklad znalostí o člověku a lidech, snaha o vzájemné lidské porozumění	OSV
Žák - při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření - uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí	- Pokusy o vyjádření pocitů a stavů, zpětný náhled na vzájemné rozdíly a shody - Konfrontace expresivního a racionálního pólu tvorby - Tělesnost a doteky, kontakt s materiálem, sen a fantazie, hledání řádu v realitě, racionální konstrukce formy	OSV
Žák - charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	- Zdůraznění skrytého poselství, symbolika výtvarného projevu - Politika a umění - Výběr ukázek ze všech epoch	
Žák - vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	- Forma ve vztahu k účelu - užitě umění, design, architektura, móda, keramika	OSV

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů	- Nalézání individualizovaného srozumitelného souboru výtvarných výrazových prostředků, hledání souladu mezi vlastní subjektivitou, formou a obsahem	OSV
Žák - využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	- Výběr a využití vhodných výtvarných prostředků k vyjádření svých myšlenek a představ - Kresba, malba, grafika, prostorová tvorba, jejich využívání a kombinování	
Žák - na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot - objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“	- Rozvíjení výtvarného myšlení a výtvarné senzibility při vyjádření a chápání objemu a prostoru - Vytváření a chápání souladu mezi funkcí, materiálem, tvarem a dekorem - Prohloubení poznání a hodnotící orientace v oblasti designu, užité prostorové tvorby, odívání, reklamy	
Žák - rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření	- Vývojový proces umění od konce 19. století do současnosti - Představitelé současného výtvarného umění	EGS D, HV
Žák - na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl	- Výtvarné umění v našich zemích v kontextu s uměním světovým - Srovnávání jednotlivých vývojových období včetně současnosti	D

<i>Žák</i> - na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace - vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	- Přiblížení umění na příkladech výtvarných uměleckých děl, jejich srovnávání a analýza, práce s katalogovými listy, reprodukcemi, fotografiemi, vlastním portfoliem žáka	MV OSV IVT, ČJL
<i>Žák</i> - samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti	- Volná tvorba na podkladě poznatků z dějin umění a praktického zvládnání základních výtvarných technik	
<i>Žák</i> - své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	- Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění - Historické, sociální a kulturní souvislosti (netradiční umělecké styly)	OSV
<i>Žák</i> - objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	- Umělecký symbol a metafora v umění i mimo umění - Tvarosloví uměleckého jazyka	
<i>Žák</i> - dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	- Vývoj jednotlivých slohových období ve výtvarném umění v kontextu s vývojem ostatních druhů umění - Vztah umění a životního prostředí (land-art, performance, happening)	EV
<i>Žák</i> - na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci	- Různé možnosti zprostředkování znakových systémů - např. volná exprese, geometrický řád, gestická malba, pop art apod.	MV

5.7 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacím oboru Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Zdraví je předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit vzdělávání. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany, různými riziky, která jej ohrožují.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem, které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Součástí tělesné výchovy se stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem v příjemném prostředí
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.7.1 Předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Tělesná výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Obsahem předmětu na gymnáziu je cílený rozvoj pohybových schopností, výuka širokého spektra pohybových dovedností, výchova ke zdravému životnímu stylu, předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snaha o jejich začlenění do každodenního života žáků.

Součástí předmětu je vzdělávací oblast výchova ke zdraví. Vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence, hloubku problémů spojených s nemocí a pochopili, že zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v primě až kvartě s časovou dotací 2 - 3 - 2 - 2 hodiny týdně, pro žáky kvinty - oktávy 2 - 2 - 2 - 2.

V tercii a kvintě je lyžařský kurz, v kvartě a septimě je organizován sportovně turistický kurz s praktickou tematikou.

Organizační vymezení předmětu:

Při vyučování tělesné výchovy jsou využívány následující formy výuky: výklad, ukázky vyučujících i žáků, frontální i skupinová výuka, programové učební postupy, lyžařský kurz v tercii (základy sjezdového lyžování, běhu na lyžích, a dle zájmu i snowboardingu) a sportovně - turistický v kvartě (orientace v přírodě a základy orientačního běhu, praktické základy první pomoci, tábornictví a jeden z netradičních sportů).

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- OSV - osobnostní rozvoj, seberegulace, sebeorganizace, sebepoznání, psychohygiena, kreativita, kooperace, komunikace, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, poznávání lidí, hodnoty, postoje, praktická etika, řeč těla
- EV - vztah člověka k prostředí, vnímání života jako nejvyšší hodnoty, rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, možnosti ochrany zdraví, ochrana přírody při sportovních akcích
- MV - média jako zdroj informací o vlivech působících na zdraví, volný čas a jeho naplnění, role médií v každodenním životě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. **Kompetence k učení:**

- aktivujeme žáky k účasti v rozcvičce na začátku hodiny
- směřujeme k vzájemné spolupráci, pomoci a hodnocení svých výkonů
- dle svých schopností a zájmů se zúčastňují žáci tělovýchovných a sportovních soutěží
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodáváme žákům sebedůvěru
- sledujeme pokrok všech žáků.

2. **Kompetence k řešení problémů:**

- vedeme žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací a k plánování způsobu řešení problémů
- vyhledáváme se žáky vhodné řešení problémů

- vedeme žáky ke kritickému myšlení, k činění uvážlivých rozhodnutí, k obhájení rozhodnutí
- vyžadujeme u žáků uvědomění si zodpovědnosti svých rozhodnutí
- vybízíme žáky k obhájení svých rozhodnutí
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedeme žáky ke správnému způsobu řešení problémů.

3. Kompetence komunikativní:

- komunikujeme se žáky na odpovídající úrovni
- vedeme žáky k osvojení si kultivovaného ústního projevu
- účinně zapojujeme žáky do diskuzí
- vyžadujeme od žáků dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby pomáháme žákům v činnostech
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytneme žákům pomoc nebo o ni požádají
- vytváříme u žáků reálnou představu o sobě, podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupy.

5. Kompetence občanské:

- vyžadujeme respektování názorů ostatních
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- aktivně zapojujeme žáky do sportovních aktivit
- motivujeme k rozhodování v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišujeme a uplatňujeme práva a povinnosti vyplývající z rolí (hráč, rozhodčí, divák)
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

6. Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- motivujeme žáky ke spoluorganizování pohybového režimu
- vybízíme žáky k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi
- praktickými úkoly vedeme žáky k ovládnutí základních postupů první pomoci
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, pod dohledem učitele se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností (zatěžovanými svaly)	Bezpečnost a hygiena cvičení Lehká atletika (rozvoj síly, vytrvalosti a obratnosti) Pohybové hry	OSV - Osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepečení, psychohygiena, kreativita, rozvoj schopností poznávání)
<i>Žák</i> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť a přírody	Sportovní hry - Košíková, přehazovaná, vybíjená, fotbal - hoši	
<i>Žák</i> - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	Netradiční sportovní hry (možnost výběru, např. florbal, ringo, softbal, korfbal, fresbee aj.)	
<i>Žák</i> - zná negativa jednostranného sportovního zatížení a podílí se na jejich prevenci a odstranění	Gymnastika - Rozvoj síly, obratnosti, rychlosti	
<i>Žák</i> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a učí se je aplikovat ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech - s pomocí učitele se učí rozpoznat nedostatky provedení osvojované pohybové činnosti	Cvičení s hudbou (dívky) Úpoly (hoši)	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zná dopravní předpisy, orientuje se v dopravních situacích, dokáže znalost dopravních předpisů	Význam pohybu pro zdraví - Rekreační a výkonnostní sport - Sport chlapců a dívek Zdravotně orientovaná zdatnost - Význam kondičního cvičení - Základní druhy zatížení Dopravní předpisy a značky - Dopravní situace	EV - Vztah člověka k prostředí OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Osobnostní rozvoj - psychohygiena, rozvoj schopností poznávání, kreativita, poznávání lidí, kooperace, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problému a rozhodovací dovednosti Dopravní výchova
<i>Žák</i> - na doporučení učitele vstupuje do organizace svého pohybového režimu - některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně s konkrétním účelem - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - pod dohledem učitele umí provést jednoduché otestování tělesných dispozic - zná základní cviky na korekci nedostatků	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - Druhy zdravotně zaměřených cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - První pomoc - Dopomoc Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - Bezpečnost při cvičeních v různých prostředích a podmínkách	EV - Vztah člověka k prostředí OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Osobnostní rozvoj - psychohygiena, rozvoj schopností poznávání, kreativita, poznávání lidí, kooperace, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problému a rozhodovací dovednosti

Žák - zná negativa jednostranného sportovního zatížení a podílí se na jeho prevenci a odstranění - s pomocí učitele se učí rozpoznat nedostatky provedení osvojované pohybové činnosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - učí se je aplikovat ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Pohybové hry - Organizace a bezpečnost - Hry zaměřené na obratnost, rychlost, vytrvalost Gymnastika - Technika cvičení, názvosloví - Jednoduché sestavy v akrobacii a na náradích Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou - Cvičení s hudbou Úpoly - Přetlaky a přetahy Atletika - Základní technika běhu, hodů a skoku - Rychlý a vytrvalý běh, hod míčkem, skoky - Spojování jednotlivých pohybových dovedností Sportovní hry - vybíjená, ringo, florbal, košíková, fotbal, průpravné hry - Herní činnosti jednotlivce, herní kombinace - Základní pravidla, názvosloví a technika vybraných her	OSV - Sociální rozvoj, poznávání lidí, kooperace, kompetice - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznání, kreativita, psychohygiena, sebeorganizace, seberegulace
Žák - zná negativa jednostranného sportovního zatížení a podílí se na jeho prevenci a odstranění - s pomocí učitele se učí rozpoznat nedostatky provedení osvojované pohybové činnosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - učí se je aplikovat ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Plavání - Zdokonalování plaveckého způsobu - Další plavecký způsob Další (i netradiční) pohybové činnosti - Softbal, nohejbal a jiné - Technika a herní činnosti jednotlivce	
Žák - rozumí názvosloví na úrovni cvičence, diváka - naplňuje základní olympijské myšlenky: čestné soupeření, pomoc hendikepovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka - pod vedením učitele zorganizuje jednoduché hry a soutěže	Komunikace v tělesné výchově - Názvosloví gymnastiky, atletiky, her Pravidla osvojovaných pohybových činností - Základní pravidla her, závodů Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - Základy měření a evidence	OSV - Poznávání lidí, kooperace, kompetice, kreativita, sebeorganizace, seberegulace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu- předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví - Rekreační a výkonnostní sport- Sport chlapců a dívek Zdravotně orientovaná zdatnost - Význam kondičního cvičení- Manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - Druhy a užití zdravotně zaměřených cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - Praktická dopomoc- První pomoc, ošetření a odsun zraněného- Organizace práce a bezpečnost- Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech- Bezpečnost při cvičení v různých prostředích a podmínkách Lyžování - Základní technika sjezdového, běžeckého lyžování, základy snowboardingu	OSV - Osobnostní rozvoj, sebepoznání, psychohygiena, sebeorganizace, seberegulace Lyžařský výcvikový kurz

Žák - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry zaměřené na jednotlivé sporty - Gymnastika - Technika cvičení - Tvorba sestav Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - Aerobic, základy tanců, cvičení s jedinci opačného pohlaví - Atletika - Rychlostní a vytrvalostní běh, skoky, hod granátem, štafeta Sportovní hry - basketbal, volejbal, florbal, fotbal - Herní kombinace a základy herních systému Další (i netradiční) pohybové činnosti Herní činnosti jednotlivce a kombinace	OSV- Sociální rozvoj - poznávání lidí, kooperace, kompetice - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznání, kreativita, psychohygiena, sebeorganizace, seberegulace
Žák - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zorganizuje v týmu jednoduché turnaje, závody na úrovni třídy - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v tělesné výchově - Názvosloví - Grafické značení - Signály a vzájemná komunikace Organizace a prostoru a pohybových činností - Základní výstroj a výstroj - Organizace činností Pravidla osvojovaných pohybových činností - Základy měření a evidence - Vyhodnocování výsledků - Gymnastika - tvorba sestav - Atletika - spojování jednotlivých pohybových dovedností - Sportovní hry - tvorba taktiky sportovní hry	OSV- Sociální rozvoj - poznávání lidí, kooperace, kompetice - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznání, kreativita, sebeorganizace, seberegulace - Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry zaměřené na jednotlivé sporty - Gymnastika, technika cvičení, tvorba sestav Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - Tvorba sestav, tanec, úpoly - Úpolové odpory a střehové postoje - Atletika, rychlostní a vytrvalostní běh, skoky, hod granátem, štafeta Sportovní hry - Basketbal, volejbal, florbal, fotbal - Herní kombinace a systémy Další (i netradiční) pohybové činnosti - Softbal, ringo, nohejbal, freesbee a jiné - Technika a herní systémy	OSV- Sociální rozvoj - poznávání lidí, kooperace, kompetice - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznání, kreativita, psychohygiena, sebeorganizace, seberegulace
<i>Žák</i> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v tělesné výchově - Názvosloví, grafické značení - Signály a vzájemná komunikace - Organizace pohybových činností - Základní výstroj a výstroj Pravidla osvojovaných pohybových činností - Základní pravidla her, činností a soutěží Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - Základy měření a evidence - Vyhodnocování výsledků - Gymnastika - tvorba sestav - Atletika - spojování pohybových dovedností - Sportovní hry - tvorba taktiky sportovní hry	OSV- Sociální rozvoj - poznávání lidí, kooperace, kompetice - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznání, kreativita, sebeorganizace, seberegulace - Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

Žák - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - je poučen s Konceptí ochrany obyvatelstva s výhledem do roku 2020, chápe jeho nutnost a potřebnost, zvládá základní situace a ochranu své osoby i dalších spoluobčanů	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví - Rekreační a výkonnostní sport - Sport chlapců a dívek - Sport v různých věkových kategoriích Zdravotně orientovaná zdatnost - Význam kondičního cvičení - Hlavní druhy zatížení Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - Druhy a užití zdravotně zaměřených cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - Praktická dopomoc - První pomoc, ošetření a odsun zraněného - Úpoly - Organizace práce a bezpečnost - Fair-play chování - Přiměřenost sebeobrany Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - Bezpečnost při cvičení v různých prostředích a podmínkách	OSV- Osobnostní rozvoj - sebepoznání, psychohygiena, sebeorganizace, seberegulace Turisticko-sportovní kurz Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Obrana vlasti

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace - připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách	Význam pohybu pro zdraví - Tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie - Zdravotní význam správného držení těla, testy, svalová nerovnováha - Organismus a pohybová zátěž - Cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení - Únava, zátěž, regenerace, dechová cvičení; rozcvičení - základní typy - Organizace a bezpečnost - Způsoby kontroly účinnosti sport. zatížení - Závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná 1. pomoc v podmínkách sport. činnosti	Učivo prolíná všemi ročníky. Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo EV OSV MV ZSV Bi
<i>Žák</i> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	Pohybové hry - Přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení - Pohybové dovednosti a pohybový výkon - Nástupové tvary, přesuny - Pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady - Způsoby kontroly účinnosti cvičení - Pohybové odlišnosti a handicapy věkové, pohlavní, výkonnostní - Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou	

Žák - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	Gymnastika - Organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena - Technika + dopomoc - Názvosloví, kultivace pohybu Akrobacie - Kotouly, modifikace, vazby - Stoje, vazby - Přemet stranou s oddáleným dohmatem - Rovnovážné polohy a postoje Hrazda - Náskok do vzporu, zákmihem seskok sešin - Výmyk odrazem jednoož nebo obouož - Podmet Přeskoky Kruhy dosažné, doskočné Šplh na laně a na tyči	EV OSV MV ZSV Bi
Žák - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti - připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity - uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách - zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování	Atletika - Rychlostní, vytrvalostní a štafetový běh - Vrh koulí, hod granátem - Skok vysoký, daleký Úpoly - Fair play chování - Přiměřenost sebeobrany - Přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika - Základy sebeobrany, právní aspekt Sportovní hry - Basketbal, florbal, fotbal, volejbal, korfbal, házená, sálová kopaná, badminton, ringo, frisbee, stolní tenis, tenis - Herní činnosti jednotlivce - Herní kombinace - základy - Průpravné hry - Hra se zjednodušenými pravidly - Hra bez zjednodušených pravidel - Kondiční trénink - Pravidla sportovních her	EV OSV MV ZSV Bi

Žák - uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách - připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity - zvládá základní postupy osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování	Lyžování - základní kurz - Běžecské, sjezdové, snowboarding jízda na vleku - Bezpečnost pohybu v zimním horském prostředí - Zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na zimní sporty	LVK
Žák - užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží - volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje - připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci - respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje - spolurozhoduje utkání soutěže - respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva - sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená - data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	Komunikace v TV - Názvosloví, grafická značení - Gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary Sportovní výzbroj a výstroj - Účelnost, funkčnost - Bezpečnostní prvky - Finanční dostupnost a kvalita - Příprava a úklid náradí, základní údržba cvičiště Organizace sportovních akcí a pohybových činností Pravidla osvojovaných pohybových činností - Základní pravidla her, soutěží a závodů - Základy měření a evidence, zpracování dat - Měření výkonů a pohybových dovedností, vyhodnocení výsledků Olympismus - historie a současnost - Fair play - spolupráce ve sportu - Pomoc soupeři a handicapovaným - Odmitání podpůrných látek - Úspěchy našeho sportu	EV OSV MV ZSV Bi

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků - použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy - využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci - v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace	Význam pohybu pro zdraví - Zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy - Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - Zdravotně zaměřená cvičení - Organismus a pohybová zátěž - Individuální pohybový režim - Posilovací cvičení - Cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení - Únava, zátěž, regenerace, dechová cvičení; rozcvičení - základní typy - Organizace a bezpečnost - Způsoby kontroly účinnosti sport. zatížení - Předcházení zátěžovým situacím, stresům, zvládání zátěžových situací, relaxace - Svalová nerovnováha - příčiny, testy	Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo EV OSV MV ZSV Bi
Žák - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	Pohybové hry - Přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení - Pohybové dovednosti a pohybový výkon - Nástupové tvary, přesuny - Pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady - Způsoby kontroly účinnosti cvičení - Pohybové odlišnosti a handicapy věkové, pohlavní, výkonnostní - Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou, aerobic, stepaerobic, zumba aj. - Tvorba sestav	

Žák - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy - využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	Gymnastika - Organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena - Technika + dopomoc - Názvosloví, kultivace pohybu Akrobacie - Kotouly, modifikace, vazby - Stoje, vazby - Přemet stranou s oddáleným dohmatem - Rovnovážné polohy a postoje Hrazda dosažená po čelo - Náskok do vzporu, zákmihem seskok sešin - Výmyk odrazem jedno nož nebo obou nož - Podmet Přeskoky Kruhy dosažené, doskočné	EV OSV MV ZSV Bi
Žák - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti	Atletika - Rychlostní, vytrvalostní a štafetový běh - Vrh koulí - Skok vysoký, daleký Úpoly - Fair play chování - Přiměřenost sebeobrany - Přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika - Základy sebeobrany, právní aspekt Sportovní hry - Basketbal, florbal, fotbal, volejbal, korfbal, házená, sálová kopaná, badminton, ringo, frisbee, stolní tenis, tenis - Herní činnosti jednotlivce - Herní kombinace - základy - Přípravné hry - Hra se zjednodušenými pravidly - Hra bez zjednodušených pravidel - Kondiční trénink - Pravidla sportovních her	EV OSV MV ZSV Bi

Žák - zdokonalí osvojené plavecké techniky - osvojí si dopomoc unavenému plavci - provede záchranu tonoucího	Plavání - Technika prsa, znak, kraul - Prověrka plavecké zdatnosti - Ukázka záchrany tonoucího - První pomoc při utonutí	OSV Bi
Žák - užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží - volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje - připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci - respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje - spolurozhoduje utkání soutěže - respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva - sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená - data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	Komunikace v TV - Názvosloví, grafická značení - Gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary Sportovní výzbroj a výstroj - Účelnost, funkčnost - Bezpečnostní prvky - Finanční dostupnost a kvalita - Příprava a úklid náradí, základní údržba cvičiště Organizace sportovních akcí a pohybových činností - Pravidla osvojovaných pohybových činností - Základní pravidla her, soutěží a závodů - Základy měření a evidence, zpracování dat - Měření výkonů a pohybových dovedností, vyhodnocení výsledků Olympismus - historie a současnost - Fair play - spolupráce ve sportu - Pomoc soupeři a handicapovaným - Odmítání podpůrných látek - Ochrana přírody - Úspěchy našeho sportu - Významní sportovci a soutěže	EV OSV MV ZSV Bi
Žák - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti	Lyžování - zdokonalovací kurz pro vybrané žáky - Ucelené zvládnutí carvingové techniky lyžování a snowboardingu v náročných podmínkách	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách	Význam pohybu pro zdraví - Zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy - Zdravotní význam správného držení těla, testy, svalová nerovnováha - Zdravotně zaměřená cvičení - Závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná 1. pomoc v podmínkách sport. činností - Předcházení zátěžovým situacím, stresům, zvládnutí zátěžových situací, relaxace	Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo EV OSV MV ZSV Bi
<i>Žák</i> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	Pohybové hry - Přípravná, kondiční, koordinační - Pohybové dovednosti a pohybový výkon - Pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady - Pohybové odlišnosti a handicapy věkové, pohlavní, výkonnostní - Estetická cvičení s hudbou, tvorba sestav Gymnastika - Technika + dopomoc - Názvosloví, kultivace pohybu Akrobacie - Kotouly, modifikace, vazby, stoje - Přemet stranou s oddáleným dohmatem - Rovnovážné polohy a postoje Hrazda - dosažená po čelo - Náskok do vzporu, zákmihem seskok sešin - Výmyk odrazem jednož nebo obouž - Podmet Přeskoky Kruhy dosažené, doskočné	EV OSV MV ZSV Bi

Žák - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	Atletika - Rychlostní, vytrvalostní a štafetový běh - Vrh koulí, hod granátem - Skok vysoký, daleký Úpoly - Fair play chování - Přiměřenost sebeobrany - Základy sebeobrany, právní aspekt Sportovní hry - Basketbal, florbal, fotbal, volejbal, korfbal, házená, sálová kopaná, badminton, ringo, frisbee, stolní tenis, tenis - Herní činnosti jednotlivce - Herní kombinace - základy - Průpravné hry - Hra se zjednodušenými pravidly - Hra bez zjednodušených pravidel - Kondiční trénink	EV OSV MV ZSV Bi
Žák - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících - zvládne pobyt v přírodě, přípravu turistické trasy - orientuje se v krajině i v méně přehledné a neznámé - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách	Turistika a pobyt v přírodě - Turistika a pobyt v přírodě, vodní turistika, cykloturistika - Lanové aktivity, plavání, sportovní hry - Tradiční a netradiční sporty u moře - Zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na letní sporty - Kopaná, florbal, volejbal, míčové hry - mix - Herní činnost jednotlivce - Herní systémy, pravidla - Plavání - specifika bezpečnosti - Plavecké způsoby - Startovací skok, obrátka - Posilování - Správné držení těla a souměrně estetická postava - Zvýšení silových schopností jednotlivých částí těla	STK

Žák - užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží - volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje - připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci - respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje - spolurozhoduje utkání soutěže - respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva - sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená - data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti - jedná v duchu fair - play	Komunikace v TV - Názvosloví, grafická značení - Gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary Sportovní výzbroj a výstroj - Účelnost, funkčnost - Bezpečnostní prvky - Finanční dostupnost a kvalita - Příprava a úklid náradí, základní údržba cvičiště Organizace sportovních akcí a pohybových činností Pravidla osvojovaných pohybových činností - Základní pravidla her, soutěží a závodů - Základy měření a evidence, zpracování dat - Měření výkonů a pohybových dovedností, vyhodnocení výsledků Olympismus - historie a současnost - Fair play - spolupráce ve sportu - Pomoc soupeři a handicapovaným	
Žák - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sezdokonalování - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti	Lyžování - zdokonalovací kurz - Ucelené zvládnutí carvingové techniky lyžování a snowboardingu v náročných podmínkách	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zdravotní potřeby a vhodné pohybové aktivity	Význam pohybu pro zdraví - Rekreační a výkonnostní sport - Význam kondičního cvičení - Zdravotní význam správného držení těla, testy, svalová nerovnováha - Zdravotně zaměřená cvičení - Individuální pohybový režim - Organizace a bezpečnost - Způsoby kontroly účinnosti sport. zatížení - Celková péče o zdraví	Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo EV OSV MV ZSV Bi
<i>Žák</i> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	Pohybové hry - Přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení - Pohybové dovednosti a pohybový výkon - Pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady - Způsoby kontroly účinnosti cvičení - Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou - Tvorba sestav Gymnastika - Organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena, technika, dopomoc, názvosloví Akrobacie - Kotouly, modifikace, vazby, stoje, přemet stranou s oddáleným dohmatem, rovnovážné polohy a postoje Hrazda - dosažná po čelo - Náskok do vzporu, zákmihem seskok sešin - Výmyk odrazem jednož nebo obouž	EV OSV MV ZSV Bi

Žák - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	Atletika - Rychlostní, vytrvalostní a štafetový běh - Vrh koulí, hod granátem - Skok vysoký, daleký Fair play chování Sportovní hry - Basketbal, florbal, fotbal, volejbal, korfbal, házená, sálová kopaná, badminton, ringo, frisbee, stolní tenis, tenis - Herní činnosti jednotlivce - Herní kombinace - základy - Přípravné hry - Hra se zjednodušenými pravidly - Hra bez zjednodušených pravidel - Kondiční trénink - Pravidla sportovních her	EV OSV MV ZSV Bi
Žák - užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží - volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje - připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci - respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje - spolurozhoduje utkání soutěže - respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva - sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená - data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	Komunikace v TV - Názvosloví, grafická značení - Gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary Organizace sportovních akcí a pohybových činností Pravidla osvojovaných pohybových činností - Základní pravidla her, soutěží a závodů - Základy měření a evidence, zpracování dat - Měření výkonů a pohybových dovedností, vyhodnocení výsledků Olympismus - historie a současnost - Fair play - spolupráce ve sportu - Pomoc soupeři a handicapovaným	EV OSV MV ZSV Bi
Žák - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti	Lyžování - zdokonalovací kurz pro vybrané žáky - Ucelené zvládnutí carvingové techniky lyžování a snowboardingu v náročných podmínkách	

5.8 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou, zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na osm tematických okruhů:

- Práce s technickými materiály
- Design a konstruování
- Pěstitelské práce a chovatelství
- Provoz a údržba domácnosti
- Příprava pokrmů
- Práce s laboratorní technikou
- Využití digitálních technologií
- Svět práce.

Tematické okruhy tvoří nabídku, z níž tematický okruh **Svět práce** je povinný, a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek. Realizujeme okruhy **Práce s laboratorní technikou** a **Využití digitálních technologií**.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci
i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

5.9 Volitelné předměty

5.9.1 Předmět: Seminář z anglického jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z anglického jazyka patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a spočívá především ve vedení žáků k vědomému užívání jazyka jako základního nástroje komunikace (a to mluvené i psané) v různých komunikačních situacích. Seminář z anglického jazyka je vyučován tak, aby navazoval na výuku anglického jazyka a umožňoval žákům dále se rozvíjet v již získaných dovednostech.

Časové vymezení předmětu:

Předmět je vyučován v septimě a oktávě s dvouhodinovou týdenní dotací.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z anglického jazyka je zpravidla vyučován v některé jazykové učebně, kde jsou k dispozici televize, video, CD a DVD přehrávače a další pomůcky (mapy, plakáty, obrázky, fotografie, slovníky), případně za požití PC.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, poslechová cvičení, dialogy, popis obrázků, samostatná vyprávění, miniprojekty, referáty, práce s ukázkami filmů, písní, skupinové práce).

Spolupráce v rámci mezipředmětových vztahů je realizována pomocí témat z oblasti jazykové, geografické, historické a kulturní.

Do obsahu vyučovacího předmětu Seminář z anglického jazyka jsou integrována následující **průřezová témata:**

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vytváříme dostatek komunikačních příležitostí pro používání anglického jazyka.

2. Kompetence k řešení problémů:

- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití anglického jazyka.

3. Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění anglicky vedenému rozhovoru a anglicky psaným jednoduchým textům, a aby sami podobné rozhovory a texty vytvářeli
- vedeme žáky, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

4. Kompetence sociální a personální:

- vytváříme dostatek situací, k jejichž zvládnutí je třeba spolupráce se spolužáky
- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných i rozdílných rysů lidí z různého jazykového prostředí.

5. Kompetence občanské:

- na příkladech z anglosaských zemí vedeme žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme žáky k iniciativnímu, uvědomělému a správnému používání studijních materiálů, slovníků a příruček pro samostatné studium
- vedeme žáky k pečlivé systematické práci
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu k výuce, k vlastní iniciativě a tvořivosti
- motivujeme žáky ke stanovování osobních cílů a k jejich dosažení
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení dosažených výsledků.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - <i>popíše reálie některých anglicky mluvících zemí a ČR</i> - <i>diskutuje o literatuře</i> - <i>vyjadřuje se k obecným tématům</i>	Reálie ČR podle aktuálních maturitních témat - Politické a ekonomické postavení ve světě - Kultura, umění, historie - Vzdělávací systém - Rodinný život - Tradice Reálie některých anglicky mluvících zemí podle aktuálních maturitních témat - Politické a ekonomické postavení ve světě - Kultura, umění, historie - Vzdělávací systém - Rodinný život - Tradice Literatura podle aktuálních maturitních témat General topics for matura exams	MKV - Multikulturalita EGS - Objevujeme Evropu a svět D - Historie některých anglicky mluvících zemí a ČR (reálie) ČJL - Literatura G - Geografie některých anglicky mluvících zemí a ČR (reálie)

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - popíše reálie některých anglicky mluvících zemí a ČR - diskutuje o literatuře - vyjadřuje se k obecným tématům	Reálie ČR podle aktuálních maturitních témat - Politické a ekonomické postavení ve světě - Kultura, umění, historie - Vzdělávací systém - Rodinný život - Tradice Reálie některých anglicky mluvících zemí podle aktuálních maturitních témat - Politické a ekonomické postavení ve světě - Kultura, umění, historie - Vzdělávací systém - Rodinný život - Tradice Literatura podle aktuálních maturitních témat General topics for maturita exams	MKV - Multikulturalita EGS - Objevujeme Evropu a svět D - Historie některých anglicky mluvících zemí a ČR (reálie) ČJL - Literatura G - Geografie některých anglicky mluvících zemí a ČR (reálie) FJ - Reálie ČR

5.9.2 Předmět: Seminář z německého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět Seminář z německého jazyka je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vzdělávání vychází ze Společného referenčního rámce pro výuku jazyků, cílem je dosažení jazykové úrovně B1.

Při výuce jsou používány následující formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- jazyková komunikace
- poslech s porozuměním
- čtení s porozuměním
- procvičování a rozvíjení slovní zásoby
- skupinová práce (řešení konkrétních situací - Rollenspiele)
- tvorba písemných sdělení (dopis, email)
- výuka a procvičování gramatiky
- práce s časopisy, internetem a dalšími multimediálními materiály
- projekty
- seminární práce.

V rámci výuky spolupracujeme s předměty:

- český jazyk a literatura (v oblasti jazyk a jazyková komunikace)
- dějepis (vybrané kapitoly z dějin německy mluvících zemí)
- geografie (reálie německy mluvících zemí)
- občanská výchova a základy společenských věd
- informatika (tvorba projektů, využití internetové podpory k učebnicím, práce s různými zdroji informací).

Časové vymezení předmětu:

Výuka seminářů je určena pro studenty septimy a oktávy. Kromě výuky v rámci vyučovacích hodin jsou součástí i projekty, které jsou zahrnuty do učebních plánů jednotlivých ročníků.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací hodiny probíhají v učebně německého jazyka vybavené audiovizuální technikou, jejíž součástí je video, DVD přehrávač a televizor, a v dalších učebnách, z nichž některé jsou rovněž vybaveny audiovizuální technikou. Ve výuce jsou používány učebnice renomovaných nakladatelství, které jsou vytvořeny v souladu s požadavky Evropského referenčního rámce pro výuku jazyků.

V 3. ročníku (septimě) se účastníme projektu Jugend debattiert international, který organizuje Goetheinstitut Praha ve spolupráci s dalšími institucemi. Součástí výuky je i účast v soutěžích (německá olympiáda, soutěž v četbě německé literatury). Podle možností se zařazují i další formy výuky (např. besedy s rodilými mluvčími, poznávací zájezdy).

Průřezová témata obsažená ve výuce:

Do obsahu vyučovacího předmětu Semináře z německého jazyka jsou zařazena následující průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova (poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (globální problémy, jejich příčiny a důsledky, žijeme v Evropě, vzdělávání v Evropě a ve světě)
- multikulturní výchova (vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí)
- environmentální výchova (člověk a životní prostředí)
- mediální výchova (médiá a mediální produkce, účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách).

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- používáme různé metody výuky s cílem motivovat žáky k učení
- srovnáváme německý jazyk s jinými jazyky (češtinou, angličtinou)
- pracujeme s autentickými materiály, cizojazyčnými slovníky, internetem.

2. Kompetence k řešení problémů:

- zařazujeme problémové vyučování
- učíme žáky vyhledávat informace při práci s autentickými texty, odhadovat význam částí vět a jednotlivých slov a domýšlet jejich významu z kontextu
- učíme je poslechu textů namluvených rodilými mluvčími (různé tempo řeči, přízvuk, atd.)
- vedeme žáky k účasti v soutěžích a projektech.

3. Kompetence komunikativní:

- vedeme je k vyjadřování vlastního názoru, k obhajování vlastního názoru, k toleranci názorů ostatních a reakci na ně
- učíme je formulovat vlastní myšlenky a názory v logickém sledu
- vyžadujeme výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu
- učíme je chápat obsah různých textů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- učíme je využívat informační a komunikační prostředky pro kvalitní komunikaci s okolním světem.

4. Kompetence sociální a personální:

- používáme skupinové vyučování, spolupráci ve skupinách a vzájemnou pomoc žáků
- vedeme žáky k diskusi v rámci skupin i celé třídy, respektování vzájemné odlišnosti.

5. Kompetence občanské:

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat vlastní názor, zaujímat stanoviska ke společenským, sociálním i kulturním problémům
- vychováváme žáky k toleranci a respektu k jiným národům na příkladech z německy mluvících zemí.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme k samostatnému organizování činností žáků během vyučování
- aplikujeme znalosti při řešení problémů, rozvíjíme tvořivost a kreativitu
- důsledně vyžadujeme dokončení práce podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- hodnotíme se studenty vlastní práci i práce spolužáků, navrhuje zlepšení
- zapojujeme do přípravy školních projektů.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - se představí, seznámí s neznámými osobami - řeší nedorozumění - popisuje chování jiných osob - seznamuje se se zdravíci rituály v jiných zemích - rozumí obtížnějšímu textu - vyjadřuje své pocity, názory - rozumí autentickým textům a porovnává je - připravuje se na část maturitní zkoušky - čtení s porozuměním	Kennen lernen Gramatika - Vztažná zájmena - Vazby sloves s předložkami perfektum - Pravidelných a nepravidelných sloves - Osobní zájmena ve 4. pádě Slovní zásoba - okruhy - Seznamování, představování - Vyjadřování názorů, pocitů	OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě ZSV, G
Žák - vyjadřuje svá přání a představy - hovoří o bydlení ve městě na venkově, porovnává jeho výhody a nevýhody - popisuje své město a svůj dům nebo byt - rozumí obtížnějšímu autentickému textu - vyhodnotí statistiku - napíše dopis na zadané téma - připravuje se na část maturitní zkoušky - čtení s porozuměním	Orte Gramatika - Podmiňovací způsob - Skloňování přídavných jmen - Trpný rod Slovní zásoba - okruhy - Bydlení ve městě a na venkově - Popis domu, města - Interpretace statistiky	OSV - Sociální komunikace ZSV
Žák - vyjadřuje svůj názor, obhájí jej nebo mění - vyslechne názor ostatních a reaguje na něj - hledá a hodnotí argumenty, posuzuje jejich závažnost - vystupuje na veřejnosti	Projekt Jugend debattiert international - Studenti se učí debatovat na různá témata podle přesných pravidel, témata jsou vybírána z těchto okruhů: školní, společenská, evropská	OSV - Sociální komunikace, spolupráce a soutěž EGS - Žijeme v Evropě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Žák - hovoří o svém volném času a možnostech trávení volného času rozumí autentickému textu, vyhledává v něm informace - domluví si schůzku, naplánuje program, přesvědčí svého spolužáka - hovoří o zdravém životním stylu - připravuje se na část maturitní zkoušky - čtení s porozuměním	Freizeit und Fitness Gramatika - Věty se „sollte“ - Předložky u časových údajů - Podmiňovací způsob Slovní zásoba - okruhy - Volný čas - Sport	OSV - Sociální komunikace IVT, G
Žák - hovoří o svém denním programu - domluví schůzku - vymyslí příběh na základě obrazového podnětu - popíše německé zvyklostmi při stravování, porovnává je se zvyklostmi v České republice - napíše pozvánku - připravuje se na část maturitní zkoušky - čtení s porozuměním	Tägliches Leben Gramatika - Zvratná slovesa - Vztažné věty - Dvojspojky Slovní zásoba - okruhy - Denní program - Stravování a zdravá výživa	OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě ZSV, G
Žák - hovoří o jednotlivých povoláních a porovnává je - pracuje se statistikou - informuje o situaci na trhu práce ve své zemi - rozumí obsahu autentického psaného textu, význam neznámých slov odhaduje z kontextu - vyhledává informace v autentickém textu a pracuje s nimi - připravuje se na přijímací pohovor	Ausbildung und Beruf Gramatika - Spojky - Konjunktiv plusquamperfekta Slovní zásoba - okruhy vzdělání a práce	OSV - Sociální komunikace EGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě ZSV
Žák - vyhledává, třídí a zpracovává informace - vypracovává seminární práci - prezentuje výsledek své práce před ostatními	Projekt - Prezentace v Powerpointu na zvolené téma s tematikou německy mluvících zemí	EGS - Žijeme v Evropě MV - Média a mediální produkce ZSV, G, IVT

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - <i>hovoří o svém vzdělávání</i> - <i>hovoří o vzdělávacím systému v České republice a porovnává jej se systémem v německy mluvících zemích</i> - <i>pracuje se statistikou</i> - <i>porozumí neobvyklým autentickým textům</i> - <i>připravuje se na část maturitní zkoušky - poslech s porozuměním</i>	Lernen Gramatika - Spojky - Předminulý čas Slovní zásoba - okruhy - Školství - Vyprávění v minulém času	OSV - Sociální komunikace EGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ZSV, G
<i>Žák</i> - <i>hovoří o mezilidských vztazích, přátelství a partnerství</i> - <i>vyjadřuje své představy a přání</i> - <i>řeší konfliktní situace, vyjadřuje souhlas a odmítnutí</i> - <i>vyhledává informace v autentickém textu</i> - <i>připravuje se na část maturitní zkoušky - poslech s porozuměním</i>	Zwischenmenschliche Beziehungen Gramatika - Rozkazovací způsob - Účelové věty, spojka „damit“ a infinitiv s „um...zu“ - Skloňování přídavných jmen - Trpný rod Slovní zásoba - okruhy - Mezilidské vztahy, přátelství, partnerství - představy a přání - Řešení konfliktních situací	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace ZSV

Žák - hovoří o nákupních zvyklostech své rodiny - vede rozhovor o nakupování, vyjadřuje svá přání a představy - napíše osobní dopis a email - vede obchodní jednání - připravuje se na část maturitní zkoušky - poslech s porozuměními	Konsum Gramatika - Stupňování přídavných jmen sloveso „werden“ jako pomocné sloveso u trpného rodu a budoucího času Slovní zásoba - okruhy - Nakupování - Obchodní jednání	OSV - Sociální komunikace ZSV
Žák - diskutuje o médiích a jejich úloze, porovnává je a hodnotí, zdůvodňuje svůj názor - pracuje s autentickými texty - vyhodnocuje statistiku a diskutuje o ní - připravuje se na část maturitní zkoušky - písemná práce	Neue Medien Gramatika - Spojky Slovní zásoba - okruhy - Média	MV - Média a mediální produkce OSV - Sociální komunikace IVT
Žák - diskutuje o cestování, výhodách a nevýhodách jednotlivých možností, zdůvodňuje svůj názor - seznamuje se reáliemi německy mluvících zemí - napíše formální dopis, článek - připravuje se na část maturitní zkoušky - ústní zkouška	Reise und Mobilität Gramatika - Budoucí čas Slovní zásoba - okruhy - Cestování - Doprava	OSV - Sociální komunikace EGS - Žijeme v Evropě ZSV, G
Žák - srozumitelně reprodukuje přečtený i vyslechnutý autentický text s tematikou reálií - využívá různé druhy slovníků při čtení faktografických textů - pracuje s různými informačními zdroji - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Reálie německy mluvících zemí a České republiky Slovní zásoba - okruhy - Německo - Rakousko - Švýcarsko - Česká republika - Praha	EGS - Žijeme v Evropě MV - Média a mediální produkce ZSV, G, IVT

5.9.3 Předmět: Seminář z francouzského jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z francouzského jazyka patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a spočívá především ve vedení žáků k vědomému užívání jazyka jako základního nástroje komunikace (a to mluvení i psaní) v různých komunikačních situacích. Dále seznamuje žáky podrobněji s reáliemi frankofonních zemí, jejich politickým a ekonomickým postavením ve světě, s jejich kulturou, literaturou, uměním, vzdělávacím systémem, rodinným životem, tradicemi.

Předmět Seminář z francouzského jazyka naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Je vyučován tak, aby směřoval k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z francouzského jazyka je realizován v septimě a oktávě jako volitelný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací; jako obor dvouletý v septimě a oktávě, nebo jako obor jednoletý v oktávě.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z francouzského jazyka je zpravidla vyučován v jazykové učebně francouzského jazyka, kde jsou k dispozici televize, video, CD a DVD přehrávače a další pomůcky (mapy, plakáty, obrázky, fotografie) demonstrující pojem frankofonie.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách francouzského jazyka užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, poslechová cvičení, dialogy, popisy obrázků, samostatná vyprávění, miniprojekty, referáty, práce s ukázkami filmů, písní).

Do obsahu vyučovacího předmětu Seminář z francouzského jazyka jsou integrována následující **průřezová témata:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- nabízíme žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání francouzského jazyka
- vedeme žáky k odpovědnosti za své vzdělání, umožnit jim podílet se na organizaci své učební činnosti a následně ji posoudit
- vedeme žáky k využívání všech zdrojů informací, dávat jim prostor k zpracování informací z literatury i všech médií.

2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k porovnávání stavby francouzského a českého jazyka, k vyhledávání shod a odlišností
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití francouzského jazyka
- zadáváme v hodinách žákům úkoly pro skupinovou práci a rozvíjet tak jejich tvořivé myšlení
- zadáváme žákům i časově náročnější úkoly, při kterých využívají znalostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem.

3. Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění francouzsky vedenému rozhovoru a francouzsky psaným jednoduchým textům
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- dáváme žákům při zájezdech komunikativní úlohy
- podněcujeme diskusi při konverzačních hodinách
- vedeme žáky k účasti v konverzačních soutěžích
- vedeme žáky k samostatnému delšímu projevu před třídou.

4. Kompetence sociální a personální:

- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváříme situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- dáváme ve výuce prostor k hodnocení skupin mezi sebou i sebehodnocení v rámci skupiny
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků.

5. Kompetence občanské:

- na příkladech z frankofonních zemí vedeme žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích
- na základě článků v učebnici, časopisu či novinách vedeme žáky k zaujetí vlastního postoje
- vedeme žáky ke sledování aktuálních informací z domova i zahraničí, k jejich prezentaci před spolužáky.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu k výuce, k vlastní iniciativě a tvořivosti
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení dosažených výsledků
- motivujeme žáky k dosažení stanovených cílů a k dosažení úspěchu.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na dané téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - popisuje administrativní dělení Francie - vypráví o zámořských krajích - diskutuje se svými spolužáky o možnostech kulturního vyžití v Paříži - popisuje možnosti přemísťování se v Paříži	Les régions en France Kraje Francie - Administrativní dělení Francie - Zámořské kraje a departmány - Les Antilles : La Guadeloupe, La Martinique PARIS - Politické, administrativní, kulturní centrum (divadla, muzea) - Historické památky - Moderní čtvrti - Doprava v Paříži	EGS - Žijeme v Evropě MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
<i>Žák</i> - diskutuje se svými spolužáky na téma Média - vypravuje o vlivu televize na člověka - diskutuje o využití internetu, i o nutnosti ochraně osobních dat	Radio - télé - vidéo - Internet Rádio - televize - video - internet - Televize: jste pro nebo proti - Televizní, rozhlasové programy - Práce s Internetem (e-mail, chat, ochrana osobních dat)	MV - Účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách
<i>Žák</i> - srozumitelně reprodukuje přečtený literární text - formuluje svůj názor ústně i písemně na zhlédnutou divadelní hru srozumitelně, gramaticky správně a stručně - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na dané téma, využívá encyklopedií a internetu při zpracování kratšího referátu	Cinéma - théâtre Kino - divadlo - Návštěva divadla, kina - Ukázka divadelní hry francouzského autora - Výroba divadelního plakátu - Recenze divadelní hry	MV - Média a mediální produkce EGS - Žijeme v Evropě

<i>Žák</i> - vypráví o hudbě, výtvarném umění - poslouchá francouzské písně, reprodukuje text	Musique - beaux arts Hudba - výtvarné umění - Francouzští malíři (výběr) - Impresionisté - Francouzští hudebníci (výběr) - Poslech francouzských písní (výběr)	EGS - Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - diskutuje se svými spolužáky na téma Média - vypravuje o vlivu tisku na člověka	Livres - journaux - CD ROM Knihy - noviny - CD ROM - Návštěva knihovny - Literární žánry - Listování novinami (rubriky) - Sportovní, módní časopisy - Bulvární tisk	MV - Účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách
<i>Žák</i> - v simulované situaci telefonuje, píše SMS - rozlišuje různé formy dopisů (osobní, úřední)	Poste - le téléphone - lettres - SMS - chatter sur Internet Pošta - telefon - dopisy - SMS... - Telefonování - Forma dopisu, SMS - Osobní, úřední dopis	OSV - Sociální komunikace
<i>Žák</i> - vyjadřuje ústně i písemně své plány o zaměstnání - popisuje různé profese	Travail Práce - Různé druhy zaměstnání, profese - Plány do budoucnosti - Rodinný rozpočet	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na probírané téma - popisuje životní prostředí - diskutuje o nutnosti ochrany životního prostředí - seznamuje se se systémem tvorby národních parků a přírodních rezervací ve Francii	La protection de l'environnement Ochrana životního prostředí - Popis přírody, ideální prázdniny - Počasí - Ochrana životního prostředí - Národní parky a přírodní rezervace ve Francii	EV - Člověk a životní prostředí (G)
Žák - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na dané téma - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - rozšiřuje si reálie frankofonních zemí	La France, les pays francophones Francie, frankofonní země - Reálie frankofonních zemí (doplnění učiva z předcházejících ročníků, práce s Internetem)	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na dané téma - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - využívá encyklopedií a internetu při zpracování referátu o našem kraji	La République Tcheque – Prague Česká republika - Praha - Reálie ČR - Turistické oblasti ČR - Praha - historické památky - Náš kraj	EGS - Žijeme v Evropě (AJ, D, G)
Žák - vysvětlí gramaticky správně, ústně i písemně tradice a svátky ve Francii - vypráví o zvycích ve francouzské a české rodině - popisuje tradiční francouzská a česká jídla	Les fetes et traditions en France Svátky a tradice ve Francii - Náboženské a občanské svátky - Tradice udržované ve francouzské a české rodině - Tradiční a národní jídla	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů

<i>Žák</i> - popisuje využití volného času v různých ročních obdobích - způsob oblékání mládeže a dospělých ve spojitosti s počasím	Les saisons de l'année Roční období - Popis jednotlivých ročních období, popis přírody - Móda v různém ročním období - Sport v létě, v zimě	
<i>Žák</i> - se seznamuje s vývojem francouzské literatury - čte vybrané ukázky a reprodukuje text	La littérature française Francouzská literatura - Vývoj francouzské literatury - Čtení a rozbor ukázek (výběr)	EGS - Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - vypráví o muzeích v Paříži a Praze - informuje o muzeích v našem kraji, městě - diskutuje se svými spolužáky o návštěvách různých expozic	L'art et les musées Umění a muzea - Muzea v Paříži - Muzea v Praze - Muzea v našem kraji, v našem městě	EGS - Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - vypráví o nemocech, úrazech - popisuje zdravý životní styl - popisuje školy v přírodě, které se uskutečnily během studia na naší škole	La santé et les maladies Zdraví a nemoci - Nemoci, úrazy - Lékařská péče ve Francii - Zdravý životní styl - Školy v přírodě	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
<i>Žák</i> - vypráví o svých plánech do budoucna, o studiu, zaměstnání, rodině - diskutuje se svými spolužáky o možnostech studia v zahraničí	Les études, les projets d'avenir Studia, plány do budoucnosti - Školský systém u nás a ve Francii - Studium na gymnáziu, maturita - Plány do budoucnosti - studium, zaměstnání, rodina	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti EGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě

5.9.4 Předmět: Seminář z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Seminář z matematiky patří do oblasti Matematika a její aplikace, vyučovací předmět Seminář z matematiky a svojí podstatou rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení, vede k myšlenkové samostatnosti, přispívá k intelektuálnímu rozvoji, formuje volní a charakterové rysy osobnosti a řeší problémové úlohy a situace z běžného života.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z matematiky je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky septimy a oktávy.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v kmenových třídách, ve výuce se využívají tyto formy a metody práce:

- frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek
- samostatná práce žáků a řešení problémových situací
- práce ve skupinách
- didaktické hry, počítařské soutěže
- dostupné prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukový program CABRI), obsah vyučovacího předmětu matematika je spjat s vyučovacím předměty: fyzika, chemie, geografie (Člověk a příroda), informatika (Informační a komunikační technologie).

Vyučovacím předmětem Seminářem z matematiky prolíná **průřezové téma:**

- Osobnostní a sociální výchova, které přispívá k rozvoji osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností, schopností a pomáhá rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot, klade důraz na formování volních a charakterových rysů, rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, tvořivost.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- rozvíjíme schopnost samostatně vyhledávat informace, třídít je a využívat
- rozvíjíme soutěživost, zařazuje vhodné problémové úkoly, matematické hádanky
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů při řešení reálné situace
- vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů
- podporujeme účast žáků v soutěžích a olympiádách, kde má možnost srovnávat své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení.

2. Kompetence k řešení problémů:

- provádíme se žáky rozbor úlohy a vedeme je k vytvoření plánu jeho řešení, odhadu řešení a ověřování správnosti výsledku
- rozvíjíme samostatné uvažování a vyvozování logických závěrů
- vedeme žáky k argumentaci, k diskusi, k obhajování svých výroků
- učíme žáky užívat různé postupy řešení a obhajovat svůj postup řešení
- rozvíjíme získané vědomosti a dovednosti při objevování různých variant řešení
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zařazujeme takové úkoly, u kterých žáci mohou použít známé a osvědčené postupy řešení.

3. Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k přesnému vyjadřování myšlenek v logickém sledu, ke kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- vedeme žáky k matematickému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- učíme žáky pracovat s informacemi, provádět situační náčrty, rozumět údajům sestavených do tabulek a grafů, používat různých textů a obrazových materiálů
- rozvíjíme dovednost přesného a estetického rýsování
- zadáváme úkoly, které žáci řeší s využitím moderní informační a komunikační technologie
- žáky vedeme ke komunikaci při řešení navozeného problému (umět vyjádřit své myšlenky, obhájit svůj názor, hodnotit argumentaci jiných)
- vedeme žáka k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace.

4. Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky pracovat ve skupinách
- seznamujeme žáky s pravidly spolupráce v týmu
- vytváříme příznivou atmosféru ve třídě a dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k dodržování dohodnutých postupů, k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání, k vzájemné spolupráci se spolužáky při řešení daného úkolu, k hodnocení vlastních výsledků a výsledků skupiny.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory spolužáků, znali svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, dodržovali pravidla slušného chování
- zařazováním úloh s ekologickou problematikou vedeme žáky k chápání ekologických souvislostí
- připomínáním významných matematických osobností vedeme žáky k přesvědčení o významném postavení matematiky jako vědy ve společnosti.

6. Kompetence k podnikavosti:

- důsledně vyžadujeme dokončení práce podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost, úplné dokončení práce
- vedeme žáky k pečlivé a systematické práci
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a navrhuje zlepšení
- zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů a akce.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - vysvětlí pojem matice, rozliší typy matic - provádí základní operace s maticemi - řeší soustavy rovnic pomocí matic	Matic - Definice - Rovnost, součet a součin matic - Matice transponovaná - Typy matic, hodnota matice - Řešení soustav algoritmických rovnic pomocí	
Žák - vysvětlí pojem determinant - rozliší pojem determinant a matice - řeší rovnice a nerovnice zadané pomocí determinantu	Determinanty - Pravidla pro počítání s determinanty - Výpočty determinantů pomocí Sarrusova pravidla	
Žák - užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty - rozliší správný a nesprávný úsudek - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému - užívá Vennovy diagramy při řešení slovních úloh - provádí množinové operace na číselných množinách a na intervalech reálných čísel, užívá geometrické interpretace	Logika a teorie množin - Opakování pojmů a definic - Matematická logika - Teorie množin	OSV - Spolupráce a soutěž
Žák - řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav - graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	Soustavy rovnic - Kartézský součin, grafy - Lineární rovnice a nerovnice se dvěma neznámými - Soustavy rovnic a nerovnic	
Žák - rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	Důkazy matematických vět - Matematická věta a její důkaz (přímý, nepřímý, sporem, matematickou indukcí)	

Žák - používá základní pojmy z planimetrie, zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů v rovině - na základě vlastností třídí geometrické útvary - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky - využívá náčrt při řešení geometrického problému - řeší konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti - řeší planimetrické problémy motivované praxí - zapíše pomocí matematické symboliky polohové a metrické vztahy mezi rovinnými útvary (rovnoběžnost, kolmost, prvek, podmnožina množiny, průnik a sjednocení množin) - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení	Elementární geometrie - Základní poznatky - Konstruktivní úlohy - Podobnost geometrických útvarů - Shodná zobrazení - Podobná zobrazení - Stejnolehlost	
Žák - řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - při řešení rovnic a nerovnic aplikuje dovednost úpravy algebraických výrazů - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic - diskutuje řešitelnost lineárních a kvadratických rovnic nebo diskutuje počet řešení	Rovnice a nerovnice - Kvadratické rovnice a nerovnice - Rovnice a nerovnice s abs. hodnotou - Rovnice a nerovnice s nezn. pod odmocninou - Rovnice a nerovnice s parametrem - Další typy rovnic a nerovnice	F - Výpočet neznámé ze vzorce CH - Roztoky
Žák - načrtne grafy lineární funkce, kvadratické funkce, mocninné funkce, lineární lomené funkce, exponenciální funkce, logaritmické funkce - formuluje základní vlastnosti probraných funkcí a je schopen aplikovat tyto poznatky i na další funkce - užívá kalkulačku pro určení hodnot exponenciálních funkcí, logaritmických funkcí - uvědomí si souvislost lineárních a kvadratických rovnic a nerovnic, exponenciálních a logaritmických rovnic a nerovnic s grafem příslušných funkcí a je schopen aplikovat tyto vědomosti při řešení rovnic a nerovnic - aplikuje znalost shodných zobrazení a stejnoolehlosti při sestrojování grafu - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy	Elementární funkce a jejich grafy - Kartézský součin, binární relace - Lineární a kvadratická funkce - Nepřímá úměrnost., lineární lom. funkce - Exponenciální a logaritmická funkce - Exponenciální a log. rovnice, nerovnice	F - Grafy závislostí

Žák - dovede řešit kvadratickou rovnici $x^2 + 1 = 0$ a další kvadratické rovnice s $D < 0$ - znázorní komplexní čísla v Gaussově rovině a převádí algebraický tvar komplexního čísla na goniometrický a naopak - ovládá základní početní operace s komplexními čísly, aktivně využívá Moivreovu větu - řeší jednoduché binomické rovnice	Komplexní čísla - Komplexní čísla a početní operace s nimi - Moivreova věta	
Žák - používá různá analytická vyjádření přímky v rovině a v prostoru a je schopen rozhodnout o vzájemné poloze přímek a rovin - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarcích v rovině - využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů - využívá náčrtek při řešení rovinného nebo prostorového problému - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů, na základě vlastností třídí útvary	Složitější úlohy z analytické geometrie - Analytická geometrie přímky v rovině a prostoru - Analytická geometrie roviny	
Žák - určuje možnosti vzájemné polohy bodů, přímek, rovin a prostorů v prostoru - sestrojí řez krychle, hranolu a jehlanu rovinou, průsečnicí rovin a průsečík přímky s tělesem - vypočítá objemy a povrchy těles a jejich částí - řeší stereometrické úlohy motivované praxí - aplikuje poznatky z planimetrie na stereometrii - využívá náčrt při řešení prostorového problému	Geometrie v prostoru - Polohové a metrické vlastnosti v prostoru - Objemy a povrchy těles	
Žák - odhaduje chování funkce v okolí bodu - určuje limity funkcí pomocí limit známých funkcí a užitím vět o limitách - užívá základní pojmy diferenciálního počtu, zná z paměti vzorce - pro derivaci elementárních funkcí a pravidla derivování - řeší jednoduché úlohy na průběh funkce pomocí diferenciálního počtu - používá z paměti vzorce pro integraci elementárních funkcí - řeší jednoduché úlohy pomocí integrálního počtu - aplikuje základní pojmy diferenciálního a integrálního počtu v geometrii (tečna grafu funkce) a ve fyzice (rychlost hmotného bodu, práce)	Užití diferenciálního a integrálního počtu - Průběh funkce a slovní úlohy řešené pomocí derivací - Obsah rovinného obrazce a objem rotačního tělesa	OSV - Spolupráce a soutěž

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - vysvětlí pojem matice, rozliší typy matic - provádí základní operace s maticemi - řeší soustavy rovnic pomocí matic	Matice - Definice - Rovnost, součet a součin matic - Matice transponovaná - Typy matic, hodnota matice - Řešení soustav algebraických rovnic pomocí matic	
Žák - vysvětlí pojem determinant - rozliší pojem determinant a matice - řeší rovnice a nerovnice zadané pomocí determinantu	Determinanty - Pravidla pro počítání s determinanty - Výpočty determinantů pomocí Sarrusova pravidla	
Žák - řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav. - graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	Soustavy rovnic - Kartézský součin, grafy - Lineární rovnice a nerovnice se dvěma neznámými - Soustavy rovnic a nerovnic	
Žák - rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	Důkazy matematických vět - Matematická věta a její důkaz (přímý, nepřímý, sporem, matematickou indukcí)	

Žák - používá základní pojmy z planimetrie, zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů v rovině - na základě vlastností třídí geometrické útvary - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky - využívá náčrt při řešení geometrického problému - řeší konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti - řeší planimetrické problémy motivované praxí - zapíše pomocí matematické symboliky polohové a metrické vztahy mezi rovinnými útvary (rovnoběžnost, kolmost, prvek, podmnožina množiny, průnik a sjednocení množin) - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení	Elementární geometrie - Základní poznatky - Konstruktivní úlohy - Podobnost geometrických útvarů - Shodná zobrazení - Podobná zobrazení - Stejnolehlost	
Žák - řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - při řešení rovnic a nerovnic aplikuje dovednost úpravy algebraických výrazů - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic - diskutuje řešitelnost lineárních a kvadratických rovnic nebo diskutuje počet řešení	Rovnice a nerovnice - Kvadratické rovnice a nerovnice - Rovnice a nerovnice s abs. hodnotou - Rovnice a nerovnice s nezn. pod odmocninou - Rovnice a nerovnice s parametrem - Další typy rovnic a nerovnic	F - Výpočet neznámé ze vzorce CH - Roztoky
Žák - načrtne grafy lineární funkce, kvadratické funkce, mocninné funkce, lineární lomené funkce, exponenciální funkce, logaritmické funkce - formuluje základní vlastnosti probraných funkcí a je schopen aplikovat tyto poznatky i na další funkce - užívá kalkulačku pro určení hodnot exponenciálních funkcí, logaritmických funkcí - uvědomí si souvislost lineárních a kvadratických rovnic a nerovnic, exponenciálních a logaritmických rovnic a nerovnic s grafem příslušných funkcí a je schopen aplikovat tyto vědomosti při řešení rovnic a nerovnic - aplikuje znalost shodných zobrazení a stejnoolehlosti při sestrojování grafu - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy	Elementární funkce a jejich grafy - Kartézský součin, binární relace - Lineární a kvadratická funkce - Nepřímá úměrnost, lineární lomená funkce - Exponenciální a logaritmická funkce - Exponenciální a log. rovnice, nerovnice	F - Tvorba grafů

Žák - používá různá analytická vyjádření přímky v rovině a v prostoru a je schopen rozhodnout o vzájemné poloze přímek a rovin - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině - využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů - využívá náčrtek při řešení rovinného nebo prostorového problému - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů, na základě vlastností třídí útvary	Složitější úlohy z analytické geometrie - Analytická geometrie přímky v rovině a prostoru - Analytická geometrie roviny	
Žák - určuje možnosti vzájemné polohy bodů, přímek, rovin a prostorů v prostoru - sestrojí řez krychle, hranolu a jehlanu rovinou, průsečnicí rovin a průsečík přímky s tělesem - vypočítá objemy a povrchy těles a jejich částí - řeší stereometrické úlohy motivované praxí - aplikuje poznatky z planimetrie na stereometrii - využívá náčrt při řešení prostorového problému	Geometrie v prostoru - Polohové a metrické vlastnosti v prostoru - Objemy a povrchy těles	
Žák - odhaduje chování funkce v okolí bodu - určuje limity funkcí pomocí limit známých funkcí a užitím vět o limitách - užívá základní pojmy diferenciálního počtu, zná z paměti vzorce - pro derivaci elementárních funkcí a pravidla derivování - řeší jednoduché úlohy na průběh funkce pomocí diferenciálního počtu - zná z paměti vzorce pro integraci elementárních funkcí - řeší jednoduché úlohy pomocí integrálního počtu - aplikuje základní pojmy diferenciálního a integrálního počtu v geometrii (tečna grafu funkce) a ve fyzice (rychlost hmotného bodu, práce)	Užití diferenciálního a integrálního počtu - Průběh funkce a slovní úlohy řešené pomocí derivací - Obsah rovinného obrazce a objem rotačního tělesa	OSV - Spolupráce a soutěž

5.9.5 Předmět: Seminář z programování

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z programování je vytvořen ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Je realizován jako povinný předmět v septimě a oktávě.

Předmět má převážně aplikační zaměření. Rozvíjí schopnosti žáků pracovat s dostupnou digitální technikou při vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací, při zpracování získaných informací, při prezentaci výsledků jejich práce a při výměně informací v komunikačních sítích. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se mohli bez problémů přizpůsobovat změnám v oblasti ICT: důraz je kladen na samostatnost při ovládnutí prostředků ICT, na osvojení odborné terminologie a teoretických znalostí potřebných pro samostatné studium odborného textu v oboru a na rozvíjení algoritmického přístupu při práci s digitální technikou.

Dovednosti získané v tomto předmětu mají široký přesah a úzce souvisí s celou škálou vzdělávacích oblastí, stávají se jejich součástí. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací.

Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny.

Ve dvouletém semináři studenti prohlubují již získané znalosti a dovednosti se zaměřením na programování a realizaci algoritmů řešením konkrétních projektů.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z programování je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky septimy a oktávy. Týdenní hodinová dotace je 2 - 2.

Organizační vymezení předmětu:

Žáci jsou pro výuku předmětu Seminář z programování děleni na skupiny s ohledem na kapacity učeben výpočetní techniky. Dělení probíhá do dvou učeben s kapacitou 12 a 8 pracovních míst u počítače. V učebnách je k dispozici dataprojektor, scanner, digitální fotoaparát. Všichni studenti mohou tisknout na sdílené tiskárně.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách užívány různé metody práce (frontální výuka, řízená diskuse, skupinová práce, problémové vyučování, krátkodobé a střednědobé projekty a referáty, výklad).

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž
- Mediální výchova - Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě
- Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- zadáváme úkoly s využitím výukového SW nebo e-learningových systémů k samostatnému studiu a k ověření znalostí žáků
- motivujeme žáky k využití digitální techniky jako prostředku efektivnějšího vyhledávání a zpracování informací
- od žáků vyžadujeme znalost odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů
- rozvíjíme kritičnost žáků k informacím získaným digitálními technologiemi (zvláště k informacím z internetu) tím, že je vede k nutnosti vyhledávat informace z různých zdrojů a následně porovnávat jejich kvalitu, aktuálnost a pravdivost
- vedeme žáky ke kritičnosti k vlastní práci tím, že je nutí zlepšovat výslednou formu jejich digitálních dokumentů a prezentací s využitím editačních možností aplikačních programů.

2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k efektivnímu ovládnutí hardware i software důsledným aplikováním doporučených algoritmických postupů
- podporujeme samostatnost žáků při práci s technikou i programy
- učíme je orientovat se v programech využíváním kontextové a hlavní nápovědy, intuitivnímu chápání významu ovládacích prvků a hledání v menu programu
- představujeme programy a přístroje, které motivují žáky k využití digitální techniky při zpracování úkolů z jiných vzdělávacích předmětů
- učíme žáky efektivně vyhledávat informace na internetu nácvikem využívání různých vyhledávacích portálů a postupů na vhodně volených modelových situacích
- vystupujeme v roli konzultanta - žáky vedeme nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
- žáky vedeme k tvořivému přístupu při řešení úloh a projektů, žáci se učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více.

3. Kompetence komunikativní:

- vytváříme příležitosti, při kterých žáci využívají e-mailu a on-line komunikačních prostředků počítačových sítí k efektivní výměně informací
- při ústním i písemném projevu žáka dbáme na jeho jasné a odborně přesné formulace s použitím odborné terminologie
- vedeme žáky k dodržování základních typografických pravidel v dokumentech důsledným rozborem a hodnocením nejen obsahové, ale i formální úrovně všech odevzdaných prací, při komunikaci se žáci učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- rozvíjíme u žáků schopnosti používat neverbálních a symbolických vyjadřovacích prostředků:
 - a) ovládnutím programů a digitální techniky pomocí piktogramů a ikon
 - b) vytvářením webových stránek pomocí značkovacího jazyka.

4. Kompetence sociální a personální:

- diskutujeme se žáky o nebezpečí zneužití informací při elektronické komunikaci a vede žáky k účinné ochraně osobních dat
- zadáváním skupinových úkolů (projekty, prezentace) rozvíjíme dovednost práce v týmu, střídáním rolí žáků ve skupině a hodnocením jejich úspěšnosti usměrňuje organizační schopnosti žáků a jejich sociální chování
- rozebíráme se žáky dohodnutá pravidla etikety při elektronické komunikaci a vedeme je k jejich dodržování
- vyžadujeme od žáků dodržování zásad BOZP a formujeme jejich odpovědný vztah k vlastnímu zdraví.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi
- diskutujeme se žáky o legálních a nelegálních postupech při používání programového vybavení a o jejich důsledcích
- důsledně vyžadujeme uvádění zdrojů, z nichž žák čerpá informace při své práci.

6. Kompetence k podnikavosti

- vyžadujeme od žáků aplikaci znalostí při řešení problémů, tvořivost a kreativitu
- důsledně vyžadujeme dokončení práce podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení
- zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů a akcí.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - zformuluje základní zásady BOZP při práci s výpočetní technikou a prakticky je dodržuje	- Bezpečnost práce s výpočetní technikou - Zásady práce s elektrickým zařízením - Ochrana zdraví při práci s počítačem, psychosomatické potíže, počítačová závislost	F
Žák - formuluje samostatně základní teorii počítačové grafiky - rozdělení na rastrovou a vektorovou, základní vlastnosti obou typů, základní grafické formáty - aplikuje pojmy bitová hloubka, rozlišení, barevný prostor při úpravě fotografií - upraví samostatně fotografii ve všech základních rovinách - tonality, barevnosti, retuše - optimalizuje fotografii pro tisk a pro použití na internetu - použije při složitějších úpravách fotografie speciální efekty a úpravy a vrstvy - vytvoří samostatně prvky použité pro tvorbu vlastních webových	Počítačová grafika - vytváření prvků pro tvorbu webových stránek, optimalizace fotografií - Základní grafické formáty - Rozlišení, bitová hloubka, barevné prostory - Pdf formát a práce v něm - Práce s fotografií - základní úpravy tonality, barev, retuš částí obrazu - Optimalizace fotografie pro tisk a pro zobrazení na internetu - Speciální úpravy a efekty - Použití vrstev - Práce s vektorovou grafikou - základní tvary, tvarování křivek - Použití galerie výplní pro barvu, texturu, přechod a další výplně	EGS - Globalizační a rozvojové procesy MV - Mediální produkty a jejich význam F - Optika AJ - Technická terminologie
Žák - aplikuje algoritmický přístup při tvorbě a úpravách XHTML dokumentů - vytvoří vlastní XHTML dokument pomocí X HTML kódu a umístí jej na internetový server a provádí jeho správu - upraví vytvořený X HTML dokument s použitím CSS stylů - orientuje se v programování webových stran pomocí jazyka PHP - vytvoří vlastní stránky pomocí PHP a uloží je na internetový server	Tvorba vlastního webového projektu na bázi dynamických stránek s XHTML a CSS - XHTML dokument - jazyk XHTML - obsah dokumentu, princip zobrazení stránky - Odlišnost HTML a XHTML - Umístění dokumentu na internetu - webhosting - Tvorba WWW stránek pomocí XHTML formát odstavce a textu, seznam, tabulka, hyperlink, obrázků - CSS styly - definice a syntaxe CSS stylů - Stylování textu - Stylování elementů - Použití příkazu div - Grafický layout stránky	MV - Média a mediální produkce OSV - Spolupráce a soutěž

Žák - definuje algoritmus a jeho vlastnosti - je schopen zapsat algoritmus graficky - je schopen algoritmizovat matematickou úlohu - vytváří programy ve vyšším programovacím jazyku a ladí je - ze zdrojových kódů vytváří volně spustitelné aplikace - je schopen samostatně analyzovat zadaný úkol a připravit jeho řešení pomocí programu	Základy programování ve vyšším programovacím jazyku (Pascal, C+) - Definice algoritmu a jeho vlastnosti - Algoritmizace problémů - zápis algoritmu graficky - Syntax a sémantika programovacího jazyka - Struktura programu - Práce s proměnnou - Příkazy přiřazení, vstupu a výstupu - větvení programu, cykly - Práce s polem - Tvorba knihoven - Práce s proměnnými různých typů - Tvorba složitějších programů pro řešení - Konkrétní skupiny úloh - Modelování přírodních dějů pomocí programu	OSV - Sociální komunikace AJ - Technická terminologie F - Modelování fyzikálních zákonů CH - Modelování fyzikálních zákonů

5.9.6 Předmět: Seminář z dějepisu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z dějepisu patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost společně se Základy společenských věd.

Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět některým specifickým tématům z oblasti historie lidstva, a to od období starověku do konce 19. století. Zaměřuje se především na oblasti vývoje zemí třetího světa (Latinská Amerika, Asie), ale i na historické události v Evropě a těšínském regionu (do konce 2. světové války). Navíc se ve větší míře než v hodinách dějepisu zaměřuje na problematiku historikovy práce (práce s prameny a literaturou, pomocnými vědami historickými) s cílem realizovat vlastní seminární práci. Součástí předmětu je i opakování k maturitní zkoušce.

Během vyučovacích hodin je kladen důraz na schopnost správného vyjadřování, orientaci v historických mapách a atlasech a na schopnost přemýšlet o daném problému a dokázat o něm hovořit.

Vhodnou součástí obsahového vymezení jsou odborné exkurze do muzeí a dalších historických památek v okolí. Zvláštní důraz je kladen na spolupráci s Muzeem Těšínska v Českém Těšíně, a to ve formě přednášek lektorů.

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z dějepisu má v septimě a oktávě časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně formou dvouhodinového bloku.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá s celým kolektivem žáků v učebně dějepisu nebo v učebně s interaktivní tabulí. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách využívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, filmové dokumenty, řízená diskuse, výklad, referáty, prezentace).

Do vzdělávacího obsahu Semináře z dějepisu jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů
- vedeme žáky k samostatnému hodnocení různých historických skutečností
- systematicky a promyšleně motivujeme žáky k aktivnímu přístupu k výuce prostřednictvím nadstandardní školní i domácí činnosti - tvorbou vlastních referátů, prezentací, formou spolupráce na projektech a tvorbou seminárních prací
- vedeme žáky k aktivnímu využívání různých zdrojů informací i k prověřování jejich věrohodnosti.

2. Kompetence k řešení problémů:

- zapojujeme žáky do historických soutěží a vedeme je k prohlubování a rozšiřování znalostí nad rámec stanovený ŠVP
- porovnáváme se žáky historický vývoj našeho státu s vývojem ostatních zemí v Evropě a ve světě
- zadáváním referátů a prezentací a seminárních prací podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení při řešení problému.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formální správnost mluveného (při ústním zkoušení, řízených diskusích a prezentacích) i písemného (písemné zkoušení, referáty, seminární práce)
- vedeme žáky k četbě odborných textů s porozuměním, a tím tříbíme jejich kritické myšlení
- zapojujeme žáky do diskusí nad probíranými tématy
- umožňujeme žákům formulovat vlastní názory na historické události a srovnávat je s názory odborníků.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k pochopení role mas a jedince v historickém vývoji společnosti
- vybízíme žáky k diskusi, k pozitivní a konstruktivní kritice práce druhých pomocí argumentů a k obhajobě kritiky své vlastní práce.

5. Kompetence občanské:

- vychováváme žáky k úctě k tradicím a ke kulturnímu a historickému dědictví našich předků
- organizujeme přednášky s odborníky nebo s pamětníky historických událostí a návštěvy muzeí a historických památek našeho regionu
- nabízíme důkazy k pochopení nutnosti existence a dodržování práv a povinností člověka coby člena určité lidské společnosti.

6. Kompetence k podnikavosti:

- umožňujeme žákům samostatné organizování činností souvisejících s výukou
- vyžadujeme u žáků důslednosti při dokončování prací podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i prací spolužáků a návrhy na zlepšení
- zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů a akcí vhodně je usměřňujeme.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU	
<i>Žák</i> - charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého - rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace - vyloží postup historikovy práce - uvede jednotlivé pomocné vědy historické a zhodnotí jejich význam pro studium historie - zvolí si téma seminární práce, vytvoří její osnovu a koncepci	Úvod do studia dějepisu - Práce s prameny a literaturou - Informační zdroje - Postup historikovy práce - Pomocné vědy historické - Seminární práce	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti MV - Mediální produkty a jejich významy
	STŘEDOVĚK	
<i>Žák</i> - charakterizuje utváření feudální společnosti v Anglii - uvede příčiny soupeření mezi Anglií a Francií - vyloží počátky anglického parlamentarismu - vysvětlí příčiny avignonského zajetí papežů - vysvětlí pojmy inkvizice a kacířství - objasní problematiku dynastických sporů ve Svaté říši římské	Spory mezi Anglií a Francií ve vrcholném středověku a boje o vládu ve Svaté říši římské - Politický vývoj Anglie ve 12. a 13. století - Politický vývoj Francie ve 12. a 13. století - Magna charta libertatum - Hnutí albigenských - Avignonské zajetí papežů - Dynastické spory o vládu ve Svaté říši římské ve 13. a na počátku 14. století	EGS - Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - vysvětlí příčiny dlouhodobého sporu mezi anglickými a francouzskými panovníky - stručně popíše průběh války - objasní důsledky války pro další vývoj obou zemí	Francie a Anglie za stoleté války - Příčiny a průběh války - Důsledky války pro další vývoj obou zemí	EGS - Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - jmenuje ruská knížectví, která vznikla po zániku Kyjevské Rusi - na příkladech uvede obranné boje Rusů proti vnějším nepřítelům - popíše vývoj vztahů Moskevské Rusi a Zlaté hordy ve 14. a 15. století - uvede příčiny rozdílného vývoje ruské oblasti a ostatní Evropy - charakterizuje vnitřní a vnější politiku Ivana IV. Hrozného	Vývoj Ruska ve středověku a raném novověku - Rusko po rozpadu Kyjevské Rusi - Zlatá horda - Vzestup Moskevské Rusi - Rusko za vlády Ivana IV. Hrozného	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů

Žák - objasní příčiny vzniku polsko-uherské personální unie - uvede okolnosti nástupu jagellonské dynastie na polský trůn - popíše okolnosti vzniku lublinské unie - popíše politické a náboženské poměry v polsko-litevském státě - uvede příklady boje Poláků se Švédy, Rusy a Turky - uvede hlavní příčiny úspěšného rozvoje Uher ve 14. století - charakterizuje politiku Zikmunda Lucemburského a Matyáše Korvína - popíše výsledky vpádu Turků do Uher - uvede příčiny povstání uherské šlechty proti Habsburkům	Středovýchodní Evropa ve středověku a raném novověku - Polsko-uherská personální unie - Polsko-litevský stát - Lublinská unie - Livonská válka - Polsko-švédská válka - Uhry za Zikmunda Lucemburského a Matyáše Korvína - Uhry za Jagellonců - Povstání uherské šlechty proti Habsburkům	EGS - Žijeme v Evropě MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
Žák - vysvětlí hospodářskou a politickou situaci Španělska za vlády Karla V. a Filipa II. - charakterizuje hospodářskou, politickou a náboženskou situaci v Nizozemí - popíše průběh a výsledky nizozemské revoluce - popíše příčiny, průběh a výsledky náboženských válek ve Francii - charakterizuje vzestup Anglie za Tudorovců	Západní Evropa v 16. století - Španělsko a zámořské kolonie - Nizozemí - Nizozemská revoluce - Náboženské války ve Francii - Anglie za Tudorovců	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - charakterizuje postavení poddaných v jednotlivých částech Evropy po třicetileté válce - vysvětlí rozdíl mezi manufakturní a cechovní výrobou - uvede nejvýznamnější vědce dané doby - charakterizuje náboženské poměry v Evropě po třicetileté válce - vysvětlí pojmy parlamentarismus a absolutismus - zhodnotí poměr sil v Evropě po třicetileté válce	Evropa ve 2. polovině 17. století a na počátku 18. století - Postavení poddaných - Manufakturní a řemeslná výroba - Věda - Náboženské poměry - Absolutismus a parlamentarismus - Mezinárodní situace v Evropě po třicetileté válce	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - charakterizuje poměry v Rusku po nástupu Romanovců - zhodnotí reformy a zahraniční politiku Petra I. - popíše průběh a výsledky severní války - popíše vývoj Polska po třicetileté válce	Evropský sever a východ v letech 1648 - 1740 - Nástup Romanovců - Rusko za Petra I. - Severní válka - Polsko	EGS - Žijeme v Evropě

Žák - uvede, z jakých území vzniklo Prusko - charakterizuje pruský militarismus a politiku Fridricha Viléma I. - zhodnotí dějinnou úlohu Fridricha II. Velikého	Vznik a vývoj Pruska - Vznik Pruska - Vláda Fridricha Viléma I. - Fridrich II. Veliký	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - popíše okolnosti nástupu Kateřiny II. na trůn - charakterizuje vnitřní a zahraniční politiku Kateřiny II. - vysvětlí podstatu šlechtického státu v Polsku - popíše příčiny a proces trojího dělení Polska	Rusko za Kateřiny II. a dělení Polska - Kateřina II. - Šlechtická republika v Polsku - Zánik Polska	EGS - Žijeme v Evropě
Žák - vysvětlí příčiny vzniku těchto uměleckých směrů a uvede jejich charakteristické rysy - vyjmenuje nejvýznamnější umělce a díla těchto uměleckých směrů	Umělecké směry 1. poloviny 19. století - Klasicismus - Empír - Romantismus - Biedermeier	HV, VV, ČJL
Žák - popíše geografickou polohu Těšínska - uvede doklady archeologických kultur na území Těšínska - popíše průběh konfliktů o Slezsko mezi polskými a českými panovníky - popíše proces feudální roztržetosti - charakterizuje vztah Těšínska k českému státu za prvních Piastovců - uvede nejvýznamnější těšínské vládcy a charakterizuje jejich politiku	Těšínské Slezsko od nejstaršího období do vymření Piastovců - Geografická poloha - Pravěk - Spory o Slezsko mezi českými a polskými panovníky - Významní těšínské Piastovce - Valašská kolonizace	EGS - Žijeme v Evropě EV - Člověk a životní prostředí
Žák - charakterizuje nástup Habsburků na Těšínsku a důsledky rekatolizace - uvede význam altranstädtské konvence pro obyvatelstvo Těšínska - popíše průběh a výsledky slezských válek a války o dědictví bavorské - popíše postavení poddaných na Těšínsku a příčiny selských povstání - na příkladech doloží počátky průmyslu na Těšínsku	Těšínsko v letech 1653 - 1848 - Nástup Habsburků a rekatolizace - Altranstädtská konvence - Slezské války a válka o dědictví bavorské - Postavení poddaných - Počátky průmyslu	EGS - Žijeme v Evropě EV - Člověk a životní prostředí

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	NOVOVĚK	
<i>Žák</i> - vysvětlí vliv boje za nezávislost amerických osad na národněosvobozenecké hnutí v zemích Latinské Ameriky - uvede osobnosti národněosvobozeneckého hnutí - vysvětlí příčiny a podstatu Monroeovy doktríny	Boj latinskoamerických zemí za nezávislost - Revoluce na Haiti - Hnutí 1810 - 1826 - Monroeova doktrína	EGS – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů
<i>Žák</i> - vysvětlí, proč se stala Velká Británie prvořadou světovou velmocí - vyloží rozdíl mezi konzervativci a liberály - zhodnotí vzájemné vztahy Velké Británie a Irska - charakterizuje počátky dělnického hnutí	Viktoriánská Anglie - Anglie jako parlamentní monarchie - Systém politických stran - Otázka Irska - Počátky dělnického hnutí	EGS – Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - charakterizuje politiku Napoleona III. - popíše průběh a výsledky prusko-francouzské války - zhodnotí klady a zápory Pařížské komuny	Francie za 2. císařství - Napoleon III. - Prusko-francouzská válka - Pařížská komuna - Třetí republika	EGS – Žijeme v Evropě
<i>Žák</i> - objasní příčiny populační exploze a její důsledky - popíše proměny v zemědělství a rozvoj průmyslové výroby - charakterizuje ideologická hnutí 19. století - vysvětlí příčiny rozvoje dělnického hnutí a vzniku levicových politických stran	Změny sociální struktury evropské společnosti - Populační exploze a její důsledky - Proměny zemědělství a industrializace - Ideologie 19. století - Socialismus a dělnické hnutí	EGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EV – Člověk a životní prostředí
<i>Žák</i> - charakterizuje období Meidži - popíše japonské expanzivní snahy	Vzestup Japonska na přelomu 19. a 20. století - Otevření Japonska a obnova císařské moci - Japonské velmocenské ambice	MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - charakterizuje národně osvobozené hnutí Poláků a Čechů na Těšínsku - na příkladech doloží rozvoj průmyslu a zemědělství v regionu - popíše proces rozvoje dělnického hnutí - charakterizuje situaci na Těšínsku v době 1. světové války	Těšínsko v letech 1848 – 1918 - Národní obrození - Rozvoj těžkého průmyslu a infrastruktury - Změny v zemědělství - Národnostní problematika - Vznik a rozvoj dělnického hnutí - 1. světová válka	EGS – Žijeme v Evropě MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů EV – Člověk a životní prostředí
<i>Žák</i> - objasní průběh polsko-československého sporu o Těšínsko v letech 1918 – 1920 - charakterizuje národnostní problematiku regionu - uvede nejvýznamnější politické strany a hnutí - popíše vývoj vztahů mezi Československem a Polskem v meziválečném období	Těšínsko v letech 1918 – 1938 - Vývoj v letech 1918 – 1938 - Sedmidenní válka - Spory o plebiscit - Rozdělení Těšínska - Národnostní složení - Politické strany - Vznik Moravskoslezské země - Vývoj československo-polských vztahů	EGS – Žijeme v Evropě MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů G
<i>Žák</i> - objasní příčiny polského záboru Těšínska v roce 1938 - popíše počátek druhé světové války a situaci na Těšínsku - uvede některá specifika nacistické okupační politiky v regionu - vysvětlí problematiku tzv. slezské národnosti a volkslisty - zhodnotí postavení Poláků, Čechů a Němců v době nacistické okupace - uvede příklady nacistické perzekuce na místním obyvatelstvu - zhodnotí protinacistické odbojové hnutí a popíše proces osvobozování regionu	Těšínsko v letech 1938 – 1945 - Polský zábor - Druhá světová válka - Specifika nacistické okupační politiky - Slezská národnost a tzv. volkslista - Nacistický teror a odbojové hnutí - Osvobození	EGS – Žijeme v Evropě MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů

5.9.7 Předmět: Seminář z moderních dějin

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z moderních dějin patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost společně se Základy společenských věd.

Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět některým specifickým tématům z oblasti historie lidstva, a to zejména v obecných dějinách 20. a počátku 21. století. Ve větší míře než v hodinách dějepisu se zaměřuje na problematiku vývoje zemí třetího světa a globálních problémů současnosti. Během vyučovacích hodin je kladen důraz na schopnost správného vyjadřování, orientaci v historických mapách a atlasech a na schopnost přemýšlet o daném problému a dokázat o něm hovořit.

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z moderních dějin má v oktávě časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně formou dvouhodinového bloku.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá s celým kolektivem žáků v učebně dějepisu nebo v učebně s interaktivní tabulí. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách využívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, filmové dokumenty, řízená diskuse, výklad, referáty, prezentace).

Do vzdělávacího obsahu Semináře z dějepisu jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat:**

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů
- vedeme žáky k samostatnému hodnocení různých historických skutečností
- systematicky a promyšleně motivujeme žáky k aktivnímu přístupu k výuce prostřednictvím nadstandardní školní i domácí činnosti - tvorbou vlastních referátů, prezentací, formou spolupráce na projektech a tvorbou seminárních prací
- vedeme žáky k aktivnímu využívání různých zdrojů informací i k prověřování jejich věrohodnosti.

2. Kompetence k řešení problémů:

- zapojujeme žáky do historických soutěží a vedeme je k prohlubování a rozšiřování znalostí nad rámec stanovený ŠVP
- porovnáváme se žáky historický vývoj našeho státu s vývojem ostatních zemí v Evropě a ve světě
- zadáváním referátů a prezentací a seminárních prací podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení při řešení problému.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formální správnost mluveného (při ústním zkoušení, řízených diskusích a prezentacích) i písemného (písemné zkoušení, referáty, seminární práce)
- vedeme žáky k četbě odborných textů s porozuměním, a tím tříbíme jejich kritické myšlení
- zapojujeme žáky do diskusí nad probíranými tématy
- umožňujeme žákům formulovat vlastní názory na historické události a srovnávat je s názory odborníků.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k pochopení role mas a jedince v historickém vývoji společnosti
- vybízíme žáky k diskusi, k pozitivní a konstruktivní kritice práce druhých pomocí argumentů a k obhajobě kritiky své vlastní práce.

5. Kompetence občanské:

- vychováváme žáky k úctě k tradicím a ke kulturnímu a historickému dědictví našich předků
- organizujeme přednášky s odborníky nebo s pamětníky historických událostí a návštěvy muzeí a historických památek našeho regionu
- nabízíme důkazy k pochopení nutnosti existence a dodržování práv a povinností člověka coby člena určité lidské společnosti.

6. Kompetence k podnikavosti:

- umožňujeme žákům samostatné organizování činností souvisejících s výukou
- vyžadujeme u žáků důslednosti při dokončování prací podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i prací spolužáků a návrhy na zlepšení
- zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů a akcí vhodně je usměřňujeme.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	DĚJINY 20. STOLETÍ	
<i>Žák</i> - zhodnotí změnu role závislých a koloniálních zemí po 1. světové válce - objasní příčiny vzniku a průběh občanské války mezi Kuomintangem a komunisty v Číně - popíše průběh a výsledky dlouhého pochodu - popíše průběh japonské agrese v Mandžusku a Číně - zhodnotí osobnosti Sunjantsena a Mao Ce-tunga - charakterizuje národněosvobozenecký boj v Indii - zhodnotí osobnosti Mahátmy Gándhího a Džaváharlála Nehrua - popíše vznik Turecké republiky a význam osobnosti Mustafy Kemala	Růst role závislých a koloniálních zemí a národněosvobozenecké hnutí po 1. světové válce - Čína - Indie - Turecko	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
<i>Žák</i> - charakterizuje politický a hospodářský vývoj v USA od konce 1. světové války po nástup velké hospodářské krize - vysvětlí pojmy izolacionismus, Ku-klux-klan, prohibice - charakterizuje politický a hospodářský vývoj ve Velké Británii a Francii - vysvětlí pojmy Britské společenství národů, appeasement	Politický, hospodářský a sociální vývoj evropských zemí a USA v meziválečném období - USA - Velká Británie a Francie	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Žijeme v Evropě G
<i>Žák</i> - charakterizuje národněosvobozenecký proces a jeho úskalí na Indickém subkontinentu - popíše průběh a výsledky francouzské války v Indočíně - popíše příčiny, průběh a výsledky americké války ve Vietnamu - vysvětlí pojem vietnamský syndrom - charakterizuje Pol Potův režim v Kambodži	Politický, hospodářský a sociální vývoj na Indickém subkontinentu a v Indočíně po 2. světové válce - Indický subkontinent - Francouzská válka v Indočíně - Americká válka ve Vietnamu - Vývoj v Kambodži	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů MV - Role médií v moderních dějinách

Žák - popíše průběh a výsledek poslední občanské války - zhodnotí vývoj mezinárodního postavení Číny - uvede příčiny a průběh roztržky se SSSR - popíše a zhodnotí Maovy ekonomické a kulturní experimenty - charakterizuje rozpor mezi ekonomickými a politickými reformami Teng Siao-pchinga	Vývoj Číny po 2. světové válce - Občanská válka - Mezinárodní postavení Číny - Maův kult osobnosti - Roztržka se SSSR - Politika velkého skoku - Kulturní revoluce - Politika Teng Siao-pchinga	G
Žák - charakterizuje klady a zápory liberálních reforem v Íránu po 2. světové válce - popíše průběh a výsledky islámské revoluce v Íránu - charakterizuje vnitřní a zahraniční politiku Saddáma Husajna - uvede hlavní etapy poválečného vývoje v Afghánistánu - vysvětlí pojem islámský fundamentalismus - shrne politický vývoj v britských a francouzských mandátních územích	Oblast Předního a Blízkého východu po 2. světové válce - Vývoj v Íránu po 2. světové válce - Islámská revoluce - Irácko-iránská válka - Vpád Iráku do Kuvajtu - Poválečný vývoj v Afghánistánu - Vývoj v britských a francouzských mandátních územích	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EV - Člověk a životní prostředí
Žák - uvede mezinárodní souvislosti vedoucí ke vzniku sovětského bloku - popíše počátky studené války a uvede podstatu Marshallova plánu - charakterizuje spojenecký smluvní systém ve střední a jihovýchodní Evropě - uvede příčiny roztržky Jugoslávie se SSSR a ostatními zeměmi sovětského bloku - vysvětlí příčiny prvních krizových jevů - charakterizuje politiku N. S. Chruščova a zhodnotí význam XX. sjezdu ÚV KSSS - popíše události v Polsku a Maďarsku v roce 1956 - charakterizuje období neostalinism, vysvětlí pojem Brežněvova doktrína - charakterizuje Gorbačovovu politiku perestrojky a glasnosti	Politický a ekonomický vývoj v zemích sovětského bloku v letech 1944 - 1989 - Utváření sovětského bloku - Roztržka s Jugoslávií - SSSR - Polsko - NDR - Maďarsko - Rumunsko, Bulharsko a Albánie	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Žijeme v Evropě

5.9.8 Předmět: Seminář ze základů společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Seminář ze Základů společenských věd vychází závazně z RVP GV - vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Prostřednictvím předmětu Semináře ze Základů společenských věd si žáci utvoří realistický pohled na život, orientují se ve společenských procesech a jevech, které tvoří rámec každodenního života. Učí se vnímat a reflektovat skutečnost a své poznatky zpětně aplikovat na situace, ve kterých se sami vyskytují. Předmět žákům také nabízí průpravu a přípravu na další vzdělávání a profesní dráhu, snaží se je teoreticky a částečně i prakticky připravit na situace, s nimiž se budou v praxi zcela běžně setkávat. Cílem předmětu také je, aby žáci získali představu o náplni jednotlivých společenskovědních disciplin a tím si rozšířili možnost výběru svého budoucího studia a volby vlastní profesní orientace.

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář ze Základů společenských věd je vyučován v septimě a oktávě časovou datací 2 vyučovací hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Předmět je vyučován v kmenové třídě, ve výuce se využívají následující formy: výkladové hodiny, samostudium, práce ve skupině, práce s PC, práce s DTP, diskuse, exkurze, přednášky, výstavy, projekty.

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizace, globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, žijeme v Evropě
- Multikulturní výchova - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
- Environmentální výchova - základní podmínky života, člověk a životní prostředí, vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova - interpretace mediálního sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- motivujeme žáky k celoživotnímu učení, k vytváření pozitivního vztahu, učíme ho sebehodnocení
- používáme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojujeme získané poznatky do širších celků, nalézáme souvislosti
- učíme žáky hodnotit, třídít poznatky a vyvozovat z nich závěry, rozumět základním termínům a správně je používat
- učíme žáky zpracovávat informace a formou referátu je prezentovat.

2. Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky tvořivě přistupovat k řešení problému, umět si vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a nalézt řešení
- vedeme žáky k diskusi a k obhajobě svých názorů
- učíme je aplikovat znalosti při řešení problémů, tvořivost a kreativitu.

3. Kompetence komunikativní:

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- vedeme je k naslouchání názorům druhých lidí, vhodně na ně reagovat
- motivujeme je ke komunikaci během referátů a diskuse
- vedeme je k používání moderní informační technologie.

4. Kompetence sociální a personální:

- používáme spolupráci ve skupině
- učíme je tolerovat odlišný názor
- používáme hodnocení práce žáků i ostatních.

5. Kompetence občanské:

- učíme žáky znát legislativu a obecné morální zákony a dodržovat je
- učíme je chápat význam vzájemné solidarity mezi lidmi
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení svého chování a chování jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí
- vedeme žáky k odpovědnosti za chování k životnímu prostředí na Zemi
- vedeme je ke spolupráci při řešení cílů v rodině, ve škole, v obci
- vedeme je k odmítání rasistických a extremistických názorů a respektování různorodosti lidské populace.

6. Kompetence k podnikavosti:

- učíme žáky samostatně organizovat činnosti související s výukou
- vyžadujeme dokončení práce podle dohodnutých pravidel a v daných termínech
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi
- ujasňujeme žákům představu o reálné podobě svého budoucího povolání a o volbě dalšího studia
- vedeme žáky ke zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a navrhování zlepšení
- zapojujeme žáky do přípravy a realizace školních projektů a akcí.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka - objasní pojem struktura a dynamika osobnosti - vymezí podstatu psychických procesů, stavů a vlastností - uvede základní zákonitosti a specifika psychických procesů, stavů a vlastností: čítí, vnímání, myšlení, paměť, představivost, fantazie, pozornost, city, schopnosti, temperament, charakter - objasní podstatu a rozdíl mezi temperamentem a charakterem a v čem se tyto projevují - vyjmenuje zásady duševní hygieny, tyto demonstruje - uvede příklady duševních poruch, rozlišuje mezi závažnými a lehkými formami - vysvětlí možné příčiny vzniku duševních poruch	PSYCHOLOGIE - Lidská psychika, biologická a sociální determinace l. psychiky - Struktura a dynamika osobnosti - Psychické procesy osobnosti - čítí a vnímání, myšlení, představivost, fantazie, paměť - Psychické stavy osobnosti - stavy pozornosti, citové stavy, vztahy a reakce - Psychické vlastnosti osobnosti - temperament, charakter, schopnosti - Duševní poruchy a duševní zdraví	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů D, ČJL, VV
<i>Žák</i> - objasní podstatu a význam socializace - uvede faktory, které se na socializaci jedince významně podílí - vymezí základní znaky pojmu kultura - klasifikuje sociální útvary a skupiny - provede sociologickou charakteristiku pojmu rodina (tzn. znaky, typy rodin a manželství; vývoj tradiční - moderní rodina) - objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích jaký je vztah mezi jedincem a normami - objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost	SOCIOLOGIE - Proces socializace - Kultura materiální, duchovní a normativní, masová, masová symbolická - Skupinová struktura společnosti - Rodina a její význam - Společenské a skupinové normy, sociální kontrola - Sociální deviace, sociální patologie	OSV - Sociální komunikace, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, morálka všedního dne MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EGS - Žijeme v Evropě ČJL, D, AJ, NJ, FJ, IVT

Žák - rozlišuje a porovná historické i současné typy států (forem vlád) - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje, provede rozbor ústavy - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologii - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě, vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb - klasifikuje politické strany v ČR - uvede příčiny a historii vzniku dokumentů obhajujících lidská práva a svobody - vyjmenuje seznam našich prezidentů	POLITOLOGIE - Stát - Formy států a vlád - Demokracie - Ústava ČR: charakteristika, přehled základních ustanovení - Volby a volební systémy - Princip dělení státní moci - Politika a ideologie - Klasifikace politických stran - Politický systém v ČR - Lidská práva - Naši prezidenti	MV - Účinky mediální produkce a vliv médií OSV - Spolupráce a soutěž MKV - Žijeme v Evropě, základní problémy sociokulturních rozdílů D, ČJL, G, AJ, FJ, NJ
Žák - uvede, jaký význam má právo pro společnost a co je jeho obsahem - objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy - objasní strukturu a funkci právních institucí v ČR, jejich činnost dokládá příklady z praxe - roztrídí právní normy v právním řádu ČR - klasifikuje systém právních odvětví ČR - orientuje se v právních normách - Zákon o rodině, Občanský zákoník, Zákoník práce, Obchodní zákoník, Trestní zákon, Trestní řád	PRÁVO - Pojem a význam práva - Právní a mravní normy - Právní instituce - soudy, státní zastupitelství, notářství, advokacie - Právní řád ČR, systém právních odvětví: občanské, obchodní, rodinné, pracovní, trestní, ústavní, správní a finanční, procesní	OSV - Morálka všedního dne MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů D, HV, ČJL

<i>Žák</i> - uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký význam má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR - posoudí důvody, význam, výhody a nevýhody mezinárodní spolupráce - objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy - vysvětlí podstatu, význam a cíle EU - rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti - zhodnotí klady a zápory členství naší země v EU, svůj názor podpoří příklady ze současnosti	MEZINÁRODNÍ VZTAHY - Mezinárodní spolupráce: důvody, význam - Významná mezinárodní integrační seskupení: OSN, NATO, RE, EU - Evropská integrace: historie, význam, vývoj EU - struktura, činnost orgánů, instituce a občané členských států - ČR a EU	EGS - Žijeme v Evropě OSV - Morálka všedního dne MV - Role médií v moderních dějinách MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě D, G, IVT, AJ, NJ, FJ
<i>Žák</i> - objasní podstatu filozofického tazání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení člověka a skutečnosti - charakterizuje specifika filozofických otázek - charakterizuje filozofii, klíčové okruhy problémů a stěžejní myšlenky jejich představitelů v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	FILOZOFIE A RELIGIONISTIKA - Podstata filozofie: základní filozofické otázky - Klíčové etapy a směry filozofického myšlení v dějinách (antická filozofie, filozofie středověku, renesanční filozofie, novověká filozofie) - Náboženství, víra - Světová náboženství - křesťanství, judaismus, islám, buddhismus, hinduismus - Náboženské sekty - Filozofie a náboženství starověké Indie a Číny	MKV - Základní problémy sociokulturních problémů OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne D, ČJL, G, F, M

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - uvede, jaký význam má právo pro společnost a co je jeho obsahem - objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy - objasní strukturu a funkci právních institucí v ČR, jejich činnost dokládá příklady z praxe - roztrídí právní normy v právním řádu ČR - klasifikuje systém právních odvětví ČR - orientuje se v právních normách - Zákon o rodině, Občanský zákoník, Zákoník práce, Obchodní zákoník, Trestní zákon, Trestní řád	PRÁVO - Pojem a význam práva - Právní a mravní normy - Právní instituce - soudy, státní zastupitelství, notářství, advokacie - Právní řád ČR, systém právních odvětví: občanské, obchodní, rodinné, pracovní, trestní, ústavní, správní a finanční, procesní	OSV - Morálka všedního dne MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů D, HV, ČJL
<i>Žák</i> - rozlišuje a porovná historické i současné typy států (forem vlád) - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje, provede rozbor ústavy - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologii - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě, vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb - klasifikuje politické strany v ČR - uvede příčiny a historii vzniku dokumentů obhajujících lidská práva a svobody - uvede seznam našich prezidentů	POLITOLOGIE - Stát - Formy států a vlád - Demokracie - Ústava ČR: charakteristika, přehled základních ustanovení - Volby a volební systémy - Princip dělení státní moci - Politika a ideologie - Klasifikace politických stran - Politický systém v ČR - Lidská práva - Naši prezidenti	MV - Účinky mediální produkce a vliv médií OSV - Spolupráce a soutěž MKV - Žijeme v Evropě, základní problémy sociokulturních rozdílů D, ČJL, AJ, FJ, NJ

Žák - uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký význam má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR - posoudí důvody, význam, výhody a nevýhody mezinárodní spolupráce - objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy - vysvětlí podstatu, význam a cíle EU - rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti - zhodnotí klady a zápory členství naší země v EU, svůj názor podpoří příklady ze současnosti	MEZINÁRODNÍ VZTAHY - Mezinárodní spolupráce: důvody, význam - Významná mezinárodní integrační seskupení: OSN, NATO, RE, EU - Evropská integrace: historie, význam, vývoj EU - struktura, činnost orgánů, instituce a občané členských států - ČR a EU	EGS - Žijeme v Evropě OSV - Morálka všedního dne MV - Role médií v moderních dějinách MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě D, G, IVT, AJ, FJ, NJ
Žák - objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení člověka a skutečnosti - charakterizuje specifika filozofických otázek - charakterizuje filozofii, klíčové okruhy problémů a stěžejní myšlenky jejich představitelů v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	FILOZOFIE A RELIGIONISTIKA - Podstata filozofie: základní filozofické otázky - Klíčové etapy a směry filozofického myšlení v dějinách (antická filozofie, filozofie středověku, renesanční filozofie, novověká filozofie) - Náboženství, víra - Světová náboženství - křesťanství, judaismus, islám, buddhismus, hinduismus - Náboženské sekty - Filozofie a náboženství starověké Indie a Číny	MKV- Základní problémy sociokulturních problémů OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne D, ČJL, G, F, M

5.9.9 Předmět: Seminář z fyziky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z fyziky je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP a patří do oblasti Člověk a příroda společně s předměty Chemie, Biologie a Geografie.

Ve vyučovacím předmětu Seminář z fyziky směřujeme žáky k osvojení základních fyzikálních pojmů, zákonitostí a odborné terminologie. Pomocí jednoduchých demonstračních pokusů rozvíjíme u žáků zájem o poznávání nových fyzikálních pojmů a zákonitostí. Během celého studia rozvíjíme u žáků schopnosti pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy a vyvozovat z nich závěry. Získané fyzikální poznatky aplikujeme do praktického života.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z fyziky je volitelným vyučovacím předmětem v septimě a oktávě časovou datací 2 vyučovací hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z fyziky je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky, kde je k dispozici dataprojektor, vizualizer a multimediální počítač s internetem.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, řízená diskuse, rozhovor, skupinová práce, problémové vyučování, krátkodobé a střednědobé projekty a referáty, výklad).

Do vzdělávacího obsahu Semináře z fyziky jsou začleněny tyto okruhy **průřezových témat**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vytváříme problémové situace, při kterých žáky motivujeme k učení
- zadáváním projektů učíme žáky vyhledávat a zpracovávat potřebné informace v literatuře a na internetu
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy.

2. Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme problémové úlohy a situace z praktického života a společně s žáky je řešíme jako fyzikální problém
- řešíme problémové úlohy postupně, stupňujeme jejich náročnost
- vedeme žáky k řešení problémových situací a úloh samostatně i s ostatními žáky
- učíme žáky, aby dokázali fyzikální problém vyřešit matematicky
- zadáním projektů podporujeme samostatnost, tvořivost, tvůrčí a logické myšlení žáků
- užíváme k řešení problému dostupnou moderní techniku.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na správnost mluveného i písemného projevu (písemné zkoušení, projekty)
- vedeme žáky k prezentacím vlastních postupů, ke vzájemnému naslouchání a pokládání jasných a srozumitelných dotazů.

4. Kompetence sociální a personální:

- zařazujeme do výuky týmovou práci žáků a klademe důraz na vytvoření pravidel práce
- vybízíme žáky k diskusi, k pozitivní a konstruktivní kritice práce druhých a k obhajobě kritiky své vlastní práce pomocí argumentů.

5. Kompetence občanské:

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vybízíme žáky k otevřenosti a upřímnosti, aby se nebáli zeptat a nestyděli za své případné chyby a omyly
- vyžadujeme včasné odevzdání písemných prací a referátů a vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich splnění.

6. Kompetence k podnikavosti:

- rozvíjíme osobní i odborný potenciál žáka, aby rozpoznal a využil příležitosti pro svůj rozvoj v osobním i profesním životě
- podporujeme vlastní iniciativu a tvořivost žáků
- vyžadujeme splnění úkolů a vedeme žáky k zodpovědnosti za svou práci
- vedeme žáky k uvědomění si rizik při rozhodování v reálných životních situacích.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - řeší fyzikální úlohy obecně i početně, používá grafy - dává do souvislosti různé části fyzikální látky na základě obecných fyzikálních zákonů - uvádí praktické využití fyzikálních zákonů - dovede posoudit vliv techniky a moderního způsobu života na životní prostředí - provádí a vysvětluje složitější experimenty - provádí fyzikální měření s využitím PC	Mechanika - Fyzikální veličina - Kinematika pohybu - Dynamika pohybu - Práce a energie - Gravitační pole - Mechanika tuhého tělesa - Mechanika kapalin a plynů	
<i>Žák</i> - používá fyzikální zákony k řešení příkladů - dovede navrhnout postupy při řešení a měření veličin - uvádí praktické využití fyzikálních zákonů - aplikuje všechny poznatky fyzikálních zákonitostí na dané fyzikální děje	Termika - Kinetická teorie látek - Molekulová fyzika - Vnitřní energie, práce a teplo - Ideální plyn, pevné látky - Kapaliny, změny skupenství látek Mechanické kmitání a vlnění - Kmitání mechanického oscilátoru - Mechanické vlnění a akustika Geometrická optika - Optická soustava a zobrazení - Zobrazení v rovinném a kulovém zrcadle, tenkou čočkou - Oko lupa, mikroskop, dalekohled - Teorie fotografování	OSV - Sociální komunikace CH, Bi, D, M
<i>Žák</i> - řeší fyzikální úlohy obecně i početně, používá grafy - dává do souvislosti různé části fyzikální látky na základě obecných fyzikálních zákonů - uvádí praktické využití fyzikálních zákonů	Teorie silového pole - Pole gravitační a elektrické, síla gravitační a elektrická - Srovnání vlastností polí - Srovnání pole elektrostatických a magnetických sil - Magnetická a elektrická složka elektromagnetického pole	OSV - Sociální komunikace M, IVT, ZSV

<i>Žák</i> - je schopen hlubší analýzy běžných dějů v přírodě a vysvětlení těchto dějů na fyzikálním základě - řeší složitější fyzikální úlohy obecně i početně - využívá grafy	Sjednocení fyzikálního pohledu na vesmír - Klasická a relativistická mechanika - Transformace v mechanice - Zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie - Zákony symetrie - Základní poznatky astronomie a astrofyziky; základní interakce	OSV - Sociální komunikace EV - Člověk a životní prostředí M, IVT

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - řeší fyzikální úlohy obecně i početně, používá grafy - dává do souvislosti různé části fyzikální látky na základě obecných fyzikálních zákonů - uvádí praktické využití fyzikálních zákonů - dovede posoudit vliv techniky a moderního způsobu života na životní prostředí	Systematizace učiva I. ročníku - Fyzikální veličina - Kinematika pohybu - Dynamika pohybu - Práce a energie - Gravitační pole - Mechanika tuhého tělesa - Mechanika kapalin a plynů	EGS - Žijeme v Evropě OSV - Sociální komunikace
Žák - používá fyzikální zákony k řešení příkladu - dovede navrhnout postupy při řešení a měření veličin - uvádí praktické využití fyzikálních zákonů - aplikuje všechny poznatky fyzikálních zákonitostí na dané fyzikální děje	Systematizace učiva II. ročníku - Kinetická teorie látek - Molekulová fyzika - Vnitřní energie, práce a teplo - Ideální plyn, pevné látky - Kapaliny, změny skupenství látek Mechanické kmitání a vlnění - Kmitání mechanického oscilátoru - Mechanické vlnění a akustika	OSV - Sociální komunikace CH
Žák - řeší fyzikální úlohy obecně i početně, používá grafy - dává do souvislosti různé části fyzikální látky na základě obecných fyzikálních zákonů - uvádí praktické využití fyzikálních zákonů - dovede posoudit vliv techniky a moderního způsobu života na životní prostředí	Systematizace učiva III. ročníku - Elektrostatika - Proud v kovech, kapalinách a plynech - Polovodiče - Stacionární magnetické pole - Nestacionární magnetické pole - Elektromagnetické kmitání a vlnění	EGS - Žijeme v Evropě OSV - Sociální komunikace EV - Člověk a životní prostředí Bi

5.9.10 Předmět: Seminář z chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z chemie je jedním z vyučovacích předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností experimentovat, vyvozovat z experimentů závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z chemie je volitelným vyučovacím předmětem v septimě a oktávě časovou datací 2 vyučovací hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v učebně chemie, ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny, samostudium, práce ve skupině, prezentace vlastních názorů v diskusi, exkurze, projekty, přednášky, výstavy.

Do vzdělávacího obsahu Semináře z chemie jsou začleněny tyto okruhy **průřezových témat**:

- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- učíme žáky různým metodám poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- vedeme žáky k používání výpočetní techniky
- umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učíme žáka správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

2. Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky vyvozovat závěry od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učíme poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- učíme rozvíjet schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- učíme žáky, jak předcházet problémům.

3. Kompetence komunikativní:

- vedeme k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáka stručně, přehledně i objektivně sdělovat výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořeným logickými argumenty
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a ke společnému hledání řešení problému
- učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny, svou práci i práci ostatních členů skupiny
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, nadměrnému užívání léků
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných a život ohrožujících situacích
- učíme žáky preventivně předcházet úrazům
- učíme žáky poskytovat účinnou první pomoc
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel v učebně chemie a v chemické laboratoři a dodržování stanovených pracovních postupů.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme žáky k využívání získaných poznatků a jejich aplikaci při samostatné práci
- vedeme žáky, aby při své práci samostatně volil a vhodně využívali moderní technologie, postupy a pomůcky
- učíme žáky zpracovávat a vyhodnocovat data získaná při provádění experimentů.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - pojmenuje a identifikuje jednotlivé anorganické látky - roztrídí látky dle jejich složení - definuje množství látky pomocí počtu částic	Základní pojmy a veličiny v chemii - Názvosloví anorganické chemie - Látky, jejich třídění - Hmotnosti atomů a molekul - Látkové množství	
Žák - vypočítá množství látky několika způsoby - porovná údaje o množství látky v různých vyjádřeních - odhadne a vypočítá pH	Chemické výpočty - Hmotnostní zlomek, hmotnostní a objemová procenta - Molární koncentrace - Ředění roztoků - PH kyselin a zásad	
Žák - popíše a uspořádá vývoj představ o stavbě hmoty - popíše stavbu atomu na základě současných poznatků vědy - definuje a roztrídí typy vazeb - vytvoří modely jednoduchých molekul - diskutuje vliv vazby na vlastnosti a reakce jednoduchých látek	Stavba a vlastnosti látek - Atomové jádro, jaderné reakce, elektronový obal - Atomové orbitály, excitovaný stav, ionizační energie - Elektronová afinita - Chemická. vazba, teorie hybridizace, teorie molekulových orbitalů - Delokalizace chemické vazby, polarita chemické vazby	F
Žák - posoudí změny energie při chemických reakcích - vypočítá reakční teplo několika způsoby - diskutuje samovolnost děje na základě známých údajů	Chemická termodynamika - Změny energie při chemických reakcích, entalpie - Reakční teplo, termochemické zákony, výpočty - Entropie, Gibbsova energie předpovídání průběhu chemických reakcí	

Žák - vytvoří kinetickou rovnici konkrétního děje - aplikuje znalosti o vlivech různých faktorů na rychlost chemické reakce pro konkrétní chemické děje	Rychlost chemických reakcí - Reakční rychlost, kinetické rovnice, řád - Reakce, reakční mechanika, aktivační energie - Mechanismy organických reakcí, katalýza	
Žák - napíše vztah pro rovnovážnou konstantu konkrétního děje - vyjmenuje a zhodnotí způsoby ovlivnění rovnovážného stavu - diskutuje možnost využití znalostí o ovlivňování rovnováhy v praxi	Chemické rovnováhy rovnováhy - Vlastnosti rovnovážného stavu, ovlivňování složení - Rovnovážné směsi - Druhy chemických rovnováh, acidobazické rovnováhy - Srážecí rovnováhy komplexotvorné a redoxní	
Žák - pojmenuje a identifikuje jednotlivé skupiny organických látek - porovná vlastnosti jednotlivých skupin uhlovodíků a jejich derivátů - zhodnotí význam těchto skupin látek pro člověka, případně pro životní prostředí	Organická chemie - Názvosloví organické chemie - Klasifikace, typy reakcí, - Alkany, alkeny, alkyny - Areny, halogenderiváty - Dusíkaté a kyslíkaté deriváty	EV - Člověk a životní prostředí EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
Žák - popíše strukturu základních uhlovodíků a funkčních skupin - sestaví modely základních anorganických a organických látek - popíše modely základních krystalových struktur	Molekulové modely - Molekulové modely látek - Molekulové modely krystalových struktur	
Žák - zvládá základy laboratorní techniky - provede a slovně popíše charakteristické reakce jednotlivých skupin látek - dokáže přítomnost kationu eventuálně aniontu ve vzorku - stanoví množství látky v nejjednodušším vzorku	Laboratorní cvičení z organické chemie - Základy laboratorní techniky - Uhlovodíky - Alkoholy a fenoly - Karbonylové sloučeniny - Karboxylové kyseliny - Lipidy a mýdla - Monosacharidy a disacharidy - Polysacharidy - škrob - Aminokyseliny a bílkoviny - Analytická chemie	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - vysvětlí a zhodnotí význam základních transportních procesů v organismu - uvede seznam látek účastnících se intermediárního metabolismu - zhodnotí jejich roli a význam - popíše význam redoxních dějů pro energetiku živých soustav - popíše metabolismus jednotlivých živin - diskutuje význam těchto látek pro výživu člověka	Základy biochemie - Fyzikálně chemické procesy v živých soustavách - Biokatalyzátory, enzymy - Vitamíny a hormony - Redoxní děje a energetika v živých soustavách - Metabolismus sacharidů - Metabolismus lipidů - Metabolismus bílkovin	EV - Problematika vztahů organismu a prostředí F, Bi, CH
<i>Žák</i> - definuje jednotlivé skupiny látek - zhodnotí význam pro člověka - posoudí výhody a nevýhody popř. rizika používání těchto látek	Organické látky v praxi - Alkaloidy - Léčiva - Barviva - Pesticidy	
<i>Žák</i> - vysvětlí podstatu elektrochemických dějů - porovná výhody a nevýhody článků používaných v praxi	Základy elektrochemie - Elektrodové potenciály - Elektrochemické články - Elektrochemická řada napětí - Články a akumulátory v praxi	

5.9.11 Předmět: Seminář z biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z biologie je jedním z vyučovacích předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda kde žákovi umožňujeme poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a ukazujeme jejich aplikaci v praktickém životě. V septimě mají žáci možnost si vybrat dvouletý **Biologický seminář**, který prohlubuje a rozšiřuje učivo biologie. V oktávě mají žáci možnost si vybrat jednoletý Biologický seminář, který rovněž prohlubuje a rozšiřuje učivo.

Ve vyučovacích hodinách směřujeme k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, zprostředkujeme žákům metody a prostředky pro hlubší porozumění přírodním faktům. Dále umožňujeme poznat přírodu jako celek, jehož součásti jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se, učíme aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Vedeme k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích, seznamujeme žáka se stavbou živých organismů, rozvíjíme uvědomělou péči o vlastní zdraví.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z biologie je volitelným vyučovacím předmětem v septimě a oktávě s časovou datací 2 vyučovací hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z biologie je obvykle vyučován v odborné učebně biologie, kde je k dispozici zpětný projektor, barevný televizní přístroj, videopřehrávač, DVD přehrávač, multimediální počítač s dataprojektorem a internetem.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách užívané různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, řízená diskuse, rozhovor, problémové vyučování, referáty, přírodovědné vycházky s pozorováním, zapojení do soutěží, výklad).

Do vzdělávacího obsahu Semináře z biologie jsou začleněny některé okruhy těchto **průřezových témat:**

- Osobnostní a sociální výchova: poznání a rozvoj vlastní osobnosti
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Environmentální výchova: problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí, životní prostředí České republiky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- cíleně vytváříme problémové situace, při nichž systematicky žáky motivujeme k učení
- vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie při studiu biologických zákonitostí
- vedeme žáky k samostatnému pozorování přírodnin, přírodních jevů a ekologických problémů
- zadáváme úkoly, pomocí kterých žáky učíme vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z literatury popř. internetu.

2. Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme problémové úkoly a situace z praktického života, vedeme žáky k řešení biologických problémů
- motivujeme žáky zařazováním metod, při kterých žáci sami navrhnou řešení a docházejí k závěrům
- zapojujeme žáky do biologických a ekologických soutěží a vedeme je k prohlubování a rozšiřování znalostí nad rámec stanovený ŠVP.

3. Kompetence komunikativní:

- klademe akcent na formální správnost mluveného i písemného projevu
- vedeme žáky k respektování názoru druhých
- podněcujeme žáky k tomu, aby se vzájemně poslouchali, kladli si věcné a srozumitelné otázky.

4. Kompetence sociální a personální:

- vytváříme přátelskou a přívětivou atmosféru v hodinách
- vybízíme žáky k diskusi, ke konstruktivní kritice pomocí racionálních argumentů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků.

5. Kompetence občanské:

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování, dále pravidel chování v odborné učebně biologie
- respektujeme věkové, intelektové, sociální, zdravotní specifika žáka
- vedeme žáky k odpovědnosti za plnění úkolů, včasného odevzdávání zadaných úloh.

6. Kompetence k podnikavosti:

- umožňujeme žákům pracovat s rozličnými pomůckami - sbírkovými předměty, modely, živým biologickým materiálem
- dbáme na dodržování bezpečnosti při práci a ochranu zdraví
- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - vysvětlí a porovná stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk - vysvětlí základní biochemické procesy - rozdělí a charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska - popíše reprodukční cykly významných skupin hub - popíše rodozměnu významných skupin rostlin - rozdělí rostliny do systému, posoudí a zhodnotí jejich hospodářský, zdravotnický a ekologický význam - rozdělí obratlovce do systému, charakterizuje jednotlivé skupiny a uvede významné zástupce - vysvětlí správně základní ekologické pojmy a ekologické vztahy - orientuje se v globálních a regionálních ekologických problémech - porovná, analyzuje a vysvětlí základní typy chování živočichů - posoudí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany - popíše strukturu a funkci jednotlivých orgánových soustav či orgánů lidského těla - orientuje se v problematice prevence, diagnostiky a léčby častých nemocí, toxikomanie apod. - orientuje se v aktuálních genetických problémech	Obecná biologie Buňka - Stavba a funkce - Metabolismus Biologie protist - Prvoci - Jednobuněčné řasy - Houbám podobní protisté Biologie hub - Rozmnožování, stavba a funkce Biologie rostlin - Systém a evoluce rostlin - Systém a rodozměna rostlin Biologie živočichů - Systém a evoluce obratlovců Ekologie a etologie - Ekologie populací, společenstev, ekosystému - Ekologické problémy - Etologie obratlovců Biologie člověka - Stavba a funkce orgánových soustav - Ekologie člověka Genetika - Molekulární a klasická genetika	OSV EV CH, G, ZSV

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - pozná, pojmenuje a zařadí (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce protist, hub, lišejníků, rostlin a živočichů - pozná, rozdělí a popíše hlavní orgánové soustavy člověka - vytvoří mikroskopický preparát, nakreslí a popíše pozorovanou strukturu nebo jev - pozná a pojmenuje významné nerosty a horniny	PRAKTICKÁ BIOLOGIE Biologie protist - Systém a poznávání Biologie hub - Systém a poznávání Biologie rostlin - Obecná botanika - Systém a poznávání Biologie živočichů - Systém a poznávání Biologie člověka - Anatomie, histologie a fyziologie Geologie a paleontologie - Nerosty, horniny a zkameněliny	EV CH

5.9.12 Předmět: Seminář z geografie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět geografie úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie - znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry
- fyzika - sluneční soustava, vesmír aj.
- přírodopis - rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí: matematika, ICT, cizí jazyky, dějepis, občanská nauka.

Ve vyučovacím předmětu se zaměřujeme na:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických informací, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a podporu ochrany životního prostředí
- rozvoj trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z geografie je volitelným vyučovacím předmětem v septimě a oktávě s časovou datací 2 vyučovací hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Seminář z geografie se vyučuje v odborné učebně plně vybavené didaktickou technikou, včetně data projektoru a počítače připojeného přímo na internetovou síť.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (využití map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- geografické vycházky s pozorováním
- prezentace studentů
- projekty.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- učíme je používat odbornou terminologii
- učíme žáky nalézat souvislosti mezi získanými poznatky a využívat v praxi
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

2. Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- učíme žáky naslouchání a respektování názorů druhých
- učíme žáky interpretaci a prezentaci textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

3. Kompetence k řešení problémů:

- zapojujeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- vyžadujeme využívání metod, při kterých docházejí sami žáci k objevům, řešením a závěrům
- vedeme žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků, k odpovědím na otevřené otázky
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

4. Kompetence sociální a personální:

- používáme skupinové vyučování a vedeme žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- vyžadujeme zodpovědnost za svá jednání
- společně vytváříme kritéria hodnocení a hodnotíme svou práci
- vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vedeme žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

5. Kompetence občanské:

- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- motivujeme žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí.

6. Kompetence k podnikavosti:

- vedeme žáky k uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti
- vedeme žáky k chápání podstaty podnikání, k zvažování možného rizika.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - analyzuje a charakterizuje globální ekonomickou soustavu v souvislostech se současným světovým uspořádáním na pozadí měnicích se vzájemných vztahů a celosvětových problémů lidstva - rozlišuje regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi cestovního ruchu a jejich dopad na ekonomiku jednotlivých regionálních stupňů - zhodnotí ekonomická a politická centra a jejich zájmové oblasti	Regionální uspořádání světa - Základní rysy světového uspořádání - Měnicí se mapa světa - Regionální uspořádání světa - Hlavní ekonomická a politická centra a její zájmové sféry	EV - Globální problémy lidstva
<i>Žák</i> - zhodnotí postavení cestovního ruchu ve světové ekonomice - analyzuje schéma rozdělení geografie na dílčí disciplíny a zdůvodní postavení cestovního ruchu v geografickém systému a jeho vzájemné vztahy - definuje a uvede příklady jednotlivých druhů a forem cestovního ruchu na regionálních stupních	Geografie cestovního ruchu - Postavení cestovního ruchu v hospodářství - Předpoklady cestovního ruchu - Druhy a formy cestovního ruchu - Oblasti a střediska cestovního ruchu	
<i>Žák</i> - specifikuje předpoklady, druhy, formy CR z hlediska cestovního ruchu - lokalizuje na mapě oblasti cestovního ruchu v ČR a ve světadílech - charakterizuje rekreační potenciál území, kategorizaci středisek a rekreačních oblastí - zhodnotí podstatná rizika působení cestovního ruchu na životní prostředí	Regionální geografie cestovního ruchu - Geografie CR v České republice - Geografie CR, Evropy - Geografie cestovního ruchu Ameriky, Afriky, Asie a Austrálie a Oceánie	OSV - Spolupráce a soutěž EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
<i>Žák</i> - se seznámí s praktickými úkoly, které jsou součástí základní techniky cestovního ruchu jako povinnosti průvodce, delegáta, koordinátora CR - navrhne animaci vybraných druhů zájezdů a pobytů - připraví itinerář tematického autokarového zájezdu. - naplánuje animovaně několikadenní pobyt ve vybrané destinaci jiného kontinentu včetně ubytování stravování letecké nebo lodní dopravy s poznávacím programem	Praktické využití poznatků geografie cestovního ruchu - Animace cestovní kanceláře (agentury) se všemi službami v rámci právního prostředí v ČR	OSV - Spolupráce a soutěž
<i>Žák</i> - využívá své dovednosti výhradně s pomocí prostředků informačních technologií (PC, internetu, skype) - vytvoří animovanou cestovní agenturu s tematickým programem a propaguje jej pomocí aplikace za použití power-pointu	Praktické využití informačních prostředků - PC, internet, skype, telefon, telefax, GPS - Mapový materiál - Využití individuální jazykové vybavy žáka Projekt: Cestujeme v Evropě	

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa - zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů - porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	Ekonomická geografie Odvětvová struktura ekonomiky - Lokalizační faktory a jejich důsledky - Světová doprava a obslužná sféra - Světové zemědělství a produkce potravin, - Průmyslové oblasti světa, odvětví průmyslu - Primární, sekundární a terciární sektor, kvartér - Mezinárodní hospodářské integrace	OSV - Spolupráce a soutěž MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
<i>Žák</i> - definuje světové regiony, jejich integrační tendence, ekonomické vazby, vývojové trendy, nerovnoměrnost ekonomického vývoje - seřadí a porovná získané vědomosti s poznatky z jiných oborů a uvede vzájemné souvislosti a načrtne prognózy vývoje - zhodnotí globální geografické aspekty světové ekonomiky, šíření globálních geografických procesů v ekonomice a jejich dopad na jednotlivce a skupiny	Makroregiony světa - Ekonomický a politický charakter Evropy, Asie, Střední, Jižní a Severní Ameriky, Oceánie - Integrační proces a jeho fáze. Světová ekonomika - Vývoj lidské společnosti a hospodářství - Vliv geografické polohy na hospodářský rozvoj - Hlavní trendy současné ekonomiky - Státy světa podle stupně rozvoje - Zahraniční vztahy - Trvale udržitelný rozvoj	EGS - Globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce M - Analýza grafů IVT - Práce s informačními technologiemi
<i>Žák</i> - rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti - vysvětlí změny na politické mapě světa 20. století - lokalizuje na mapě hlavní geopolitické problémy a změny - vymezení základní problematiku politické geografie	Politická geografie - Formování politické mapy současného světa - Kolonizace, dekolonizace a jejich důsledky - Mezinárodní postavení států - Klasifikace států dle politického systému - Krizové oblasti, ohniska napětí ve světě	EGS - Globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
<i>Žák</i> - vymezení a porovnává státy dle politického systému, dle územní organizace, dle forem vlády - definuje dle hranic státní území a objasní funkce hranic států - objasní vznik klíčových mezinárodních politických uskupení států	Světová a regionální politická a ekonomická integrační seskupení - Jejich vliv na regionální a globální politický proces Projekt: Geografická konference	

5.10 Nepovinný předmět: Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Španělský jazyk patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a spočívá především ve vedení žáků k vědomému užívání jazyka jako základního nástroje komunikace (a to mluvení i psaní) v různých komunikačních situacích.

Předmět Španělský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro středoškolské vzdělávání. Španělský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka.

Cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavují žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, mít úctu ke kulturním tradicím. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Španělský jazyk je nepovinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. až 4. ročníku a sexty až oktávy s týdenní hodinovou dotací 2 - 2 - 2.

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Španělský jazyk je zpravidla vyučován v jazykové učebně, kde jsou k dispozici televize, video, CD a DVD přehrávače. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou v hodinách španělského jazyka užívány různé metody práce (frontální výuka s demonstračními pomůckami, poslechová cvičení, dialogy, popisy obrázků, samostatná vyprávění, mini projekty, referáty, práce s ukázkami filmů, písní).

Do obsahu vyučovacího předmětu jsou integrována následující **průřezová témata:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. *Kompetence k učení:*

- nabízíme žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváříme žákům komunikační příležitosti pro používání španělského jazyka.

2. *Kompetence k řešení problémů:*

- vedeme žáky k porovnávání stavby španělského a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití španělského jazyka.

3. *Kompetence komunikativní:*

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění španělsky vedenému rozhovoru a španělsky psaným jednoduchým textům
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

4. *Kompetence sociální a personální:*

- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváříme situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí.

5. *Kompetence občanské:*

- na příkladech ze španělsky mluvících zemí vedeme žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problematiky života lidí v jiných zemích.
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

6. *Kompetence pracovní:*

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a dalším jazykům.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům (jménům, slovům) a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto jednoduché výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci, zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat. Umí napsat stručný text na pohlednici, umí vyplnit formuláře obsahující osobní údaje.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb. Umí napsat krátké jednoduché poznámky, osobní dopis.

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - seznamuje se s výslovností španělského jazyka - používá číslovky do 10 - vyhláskuje správně slova - identifikuje slavné osobnosti Španělska	Úvod - abeceda, fonetika - hláskování - číslovky 0-10 - věci, místa, lidé související se španělsky hovořícími zeměmi	OSV
Žák - reaguje na jednoduché osobní otázky (jméno, příjmení, země původu) - pozdraví dospělého, spolužáka a představí sebe i své spolužáky - tvoří otázky a záporné věty	Seznámení - pozdravy, evropské země, národnosti, jazyky - osobní zájmena - sloveso ser, llamarse, hablar - zápor ve větě - tázací zájmena	OSV
Žák -- stručně popíše, co je ve třídě a ve škole, určí barvu předmětů - určí místo, kde se nachází - řekne, co dělá na hodinách španělštiny	Třída, škola - předměty ve třídě - přídavná jména pro popis předmětů - barvy - aktivity v hodinách španělštiny - určitý a neurčitý člen - rod a číslo podstatných jmen - přechylování - časování pravidelných sloves v přítomném čase - tázací zájmena - nepravidelná slovesa tener a ver - vazba para + infinitiv	OSV AJ, FJ, NJ - Třída
Žák - uvede, co dělá o prázdninách - popíše svůj prázdninový den - porovná různá místa - vyjádří, kde se nachází osoby, místa a věci	Volný čas - prázdninové a volnočasové aktivity - části dne a každodenní činnosti - místa v přírodě a ve městě - nepravidelná slovesa: estar, ir, hacer, decir - zvrtná zájmena a slovesa - použití sloves ser-estar-hay - předložky de, en, a - spojky y, o, ni, pero, solo, por eso - přídavná jména buen(o), mal(o) - srovnání	AJ, FJ FJ - Koníčky a sport

<i>Žák</i> - odpoví na otázky týkající se povolání - uvede, co kdo dělá v různých profesích - zeptá se na adresu, e-mail a telefonní číslo - hovoří o počasí	Povolání - povolání - osobní údaje - číslovky 10-100 - světové strany - roční období, počasí - přechylování podstatných jmen - vykání, zájmena usted, ustedés - slovesa s nepravidelná v 1. osobě jednotného čísla (conocer, traducir) - autonomní oblasti Španělska - počasí a příroda ve Španělsku	EV - Člověk a příroda Člověk a svět práce G - počasí AJ, FJ - povolání
<i>Žák</i> - vypráví o své rodině - popíše sebe a svou rodinu - vyjmenuje měsíce	Rodina - rodina, příbuzenské vztahy - povahové vlastnosti - vzhled osob - měsíce - přivlastňovací zájmena nesamostatná - předložka de - příslovce muy, bastante, un poco, nada - třetí stupeň přídavných jmen	OSV FJ, AJ - rodina
<i>Žák</i> - popíše, co kdo dělá a jaké má záliby - jednoduše prezentuje své aktivity - zeptá se na aktivity svého spolužáka - uvede, co umí a co neumí dělat	Volný čas, záliby - záliby, zájmy, volný čas - druhy filmů - výrazy spojené s frekvencí - slovesa: gustar, encantar, interesar - vztažné zájmeno que - zápor ve větě, dvojí zápor - příslovce todo, mucho/muy, bastante, poco, un poco, nada - Barcelona	AJ, NJ, FJ - Volný čas

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - si zopakuje učivo z předešlého ročníku - opakování je zaměřeno na komunikaci - si zopakuje probrané gramatické jevy	Úvod - Osobní údaje - Zdravení a seznamování se - Popis rodiny, spolužáka, školy - Popis prázdninových aktivit	OSV
<i>Žák</i> - popíše, co kdo dělá a jaké má záliby - jednoduše prezentuje své aktivity - zeptá se na aktivity svého spolužáka - pojmenuje dny v týdnu	Místa ve městě - město, orientace a místa ve městě - dopravní prostředky - předložky pro učení místa a času - dny v týdnu - školní předměty - slovesná vazby ir + infinitiv - tener que + inf., poder + inf. - slovesa se změnou kmenové samohlásky (e – i) - sloveso ser - předložky se slovesem ir - vazba antes de/después de + infinitiv - běžný den ve Španělsku	OSV AJ, FJ – dopravní prostředky
<i>Žák</i> - jednoduše popíše dům, kde bydlí, byt a svůj pokoj - popíše výhody a nevýhody místa bydliště - používá neosobní vazby k vyjádření zákazů a povolení	Dům, byt, pokoj -části bytu, nábytek -příslovce a předložky pro určení polohy předmětu -fráze používané na návštěvě -neurčitá zájmena-zájmena předmětu přímého -neosobní vazby -národní park Picos de Europa	MKV AJ, FJ - Dům, byt, pokoj, město
<i>Žák</i> - uvede své stravovací návyky -určí cenu a množství potravin -v simulované situaci nakupuje potraviny a objedná si jídlo v restauraci -uvede typická španělská jídla a výrobky	Nakupování, jídlo, restaurace -ovoce, zelenina, maso, ryby, sladkosti, nápoje -druhy obchodů s potravinami -výrazy používané při nakupování a v restauraci- -rozkazovací způsob, ukazovací zájmeno ese - věty zvolací -trpný rod -typická španělská jídla a výrobky	MKV, OSV - Multikultura EGS – stravování v České republice a ve Španělsku AJ, FJ - nakupování

Žák - uvede, co v uplynulých dnech v minulosti - vypráví o svých cestách - správně používá minulý čas jednoduchý	Zážitky z cest -výrazy pro hodnocení zážitků -slovesa vyjadřující zážitky z cest -příslivečná určení času vztahující se do minulosti -minulý čas jednoduchý pravidelných sloves -minulý čas jednoduchý nepravidelných sloves (ser, ir, estar, hacer, tener)	OSV
Žák - jednoduše popíše hotel a hotelový pokoj - rezervuje si ubytování - požádá o pomoc a službu	Hotel, ubytování - hotel a ubytování - přípravy na cestování - rozkazovací způsob pro vykání - sloveso estar + přídavné jméno - vazba al+ infinitiv - předložky por/para - předložka a - spojky pero/sino	OSV - Sociální rozvoj AJ, FJ - cestování
Žák - pojmenuje obchody a zboží co se v nich prodává - popíše jak věci vypadají - hovoří o tom, co rád nosí	Obchody, nakupování - obchody a druhy zboží, oblečení - nákupy on-line - číslovky 100 – 1 000 000 - neučitá záporná zájmena a příslovce - předmět přímý a nepřímý - zájmena předmětu přímého a nepřímého - sloveso parecer	AJ, FJ - Nakupování
Žák - pojmenuje a popíše některá zvířata - řekne, co je dobré/špatné pro životní prostředí - zeptá se spolužáka, jak se cítí a popíše vlastní pocity	Životní prostředí - životní prostředí - zvířata domácí a divoká - přídavná jména vyjadřující pocity a nálady - spojovací výrazy - gerundium - estar v přítomném čase + gerundium - nepravidelná slovesa v přítomném čase prostém - sloveso estar + přídavné jméno	EV - Život a životní AJ, FJ – životní prostředí, zvířata

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - vypráví o dětství a jiných období života - popisuje osoby, místa a věci v minulosti - pojmenuje některé běžně používané vynálezy a hovoří o tom, jak změnilý náš život - porovná minulý a současný život	Jak jde čas - témata spojená s dětstvím - výrazy charakterizující období minulosti - vynálezy a přístroje denního užití - fráze vyjadřující: údiv, radost, překvapení, hněv a lítost - imperfektum - slovesné vazby s infinitivem - tvoření příslovcí - Říše Inků a Inkové dnes	OSV
<i>Žák</i> - hovoří o některých významných historických událostech - vypráví zážitky z minulosti - užívá minulý čas	Životní události - události veřejného života - základní životní události - minulý čas jednoduchý - předložka <i>a</i> s předmětem přímým (4. Pád)	OSV OV, AJ
<i>Žák</i> - vypráví jak slaví různé svátky a narozeniny - vyjádří, co obvykle dělá - vyjádří přání a potřeby, záměr a účel	Oslavy a svátky - oslavy a svátky, dárky - gratulace a přání, vzkazy - vazba <i>soler</i> + infinitiv - Subjunktiv v přítomném čase - zájmena předmětu přímého a nepřímého - <i>que</i> a <i>qué</i> - svátky v šp. Mluvicích zemích	MKV - Kulturní diference
<i>Žák</i> - popíše vlastnosti osob - hovoří o mezilidských vztazích - vyjádří co by dělali/nedělali v určité situaci	Vlastnosti osob - povahové vlastnosti osob, mezilidské vztahy - škola a vyučování - podmiňovací způsob - zpodstatňování přídavných jmen - neurčité zájmeno <i>cualquiera</i> - slovesa: <i>gustar</i>, <i>molestar</i>, <i>dar pena</i>, <i>rabia</i> - předložkové vazby sloves a přídavných jmen - Argentina (obyvatelé a jejich povaha)	AJ, FJ

Žák - popíše zdravotní potíže, řekne, co ho bolí - popíše pozice a pohyby při cvičení - používá podmiňovací způsob pro vyjádření rad a doporučení	Zdraví - části lidského těla, zdravotní potíže - osobní hygiena a péče o vzhled - pohyby a cviky - rozkazovací způsob - zvrtná slovesa - slovesa ser a estar - podmiňovací způsob - gerundium	AJ – Lidské tělo NJ - Zdraví FJ - Stravování
Žák - vypráví příběhy a zážitky z minulosti - vypráví smyšlené příběhy - vymyslí příběh - správně používá minulý čas jednoduchý a imperfektum	Příběhy - detektivky, strašidelné a záhadné příběhy - minulý čas jednoduchý - imperfektum v nepřímé řeči - členy	OSV
Žák - hovoří o svých schopnostech a dovednostech - hovoří o zkušenostech se studiem španělštiny - popíše latinskoamerickou populaci a USA - uvede, co je to Spanglish a čím se vyznačuje	Zážitky - nevšední zážitky - studium cizího jazyka a informace o kurzech - gramatické termíny - složený minulý čas - slovesa: venir/ir; traer/llevar - vazba: llevar + gerundium - absolutní superlativ - tvoření zdvojnásobení - latinskoamerická populace v USA, Spanglish	OSV

6. Doplnění Školního vzdělávacího programu:

Zařazení do ŠVP tyto okruhy učiva a jejich integrace do předmětů:

1. Dopravní výchova (MD)
2. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (MV)
3. Obrana vlasti (MO)
4. Korupce (ÚV)
5. Finanční gramotnost (MF)
6. Sexuální a rodinná výchova

1. Dopravní výchova (MD)

Vzdělávací oblast – Člověk a zdraví
Předmět – Tělesná výchova

SEKUNDA

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> <i>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu</i> <i>- předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</i> <i>- zná dopravní předpisy, orientuje se v dopravních situacích, dokáže znalost dopravních předpisů</i>	Význam pohybu pro zdraví - Rekreační a výkonnostní sport Dopravní předpisy a značky - Dopravní situace	EV - Vztah člověka k prostředí OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Osobnostní rozvoj - psychohygienu, rozvoj schopností poznávání, kreativita, poznávání lidí, kooperace, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problému a rozhodovací dovednosti Dopravní výchova

2. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (MV)

3. Obrana vlasti (MO)

Vzdělávací oblast – Člověk a zdraví

Předmět – Tělesná výchova

KVARTA

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí - předvidá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - je poučen s Konceptí ochrany obyvatelstva s výhledem do roku 2020, chápe jeho nutnost a potřebnost, zvládá základní situace a ochranu své osoby i dalších spoluobčanů	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - Bezpečnost při cvičení v různých prostředích a podmínkách	OSV - Osobnostní rozvoj - sebepoznání, psychohygiena, sebeorganizace, seberegulace Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Obrana vlasti

6. Sexuální a rodinná výchova

Vzdělávací oblast – Člověk a společnost

Předmět – Občanská výchova

PRIMA

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy) - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	Člověk a zdravý životní styl - Mezilidské vztahy, společenské a skupinové normy, sociální role, pravidla soužití ve společnosti - Proměny člověka v období dospívání - Šikana, projevy násilí, manipulace ze strany vrstevníků, médií, sekt	VKV OSV MKV MV VDO TV, Př - Sebeoznání a sebepojetí Sexuální a rodinná výchova

Vzdělávací oblast – Člověk a společnost
Předmět – Občanská výchova

SEKUNDA

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - rozpozná záporné charakterové vlastnosti u sebe i druhých lidí - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - získá základní představu o emocích, a dostává tak návod k sebepoznání - správně rozlišuje přátelství vhodné a nevhodné - popíše, jak se vyrovnat s běžnými zátěžovými a konfliktními situacemi - učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet postupy k jejich realizaci	Člověk a citový život - Podobnost a odlišnost lidí - Vnitřní svět člověka - vnímání a posuzování skutečnosti - City, vztahy mezi mužem a ženou, přátelství - Zátěžové a konfliktní situace - Aspirace, životní plány	OSV TV Sexuální a rodinná výchova
<i>Žák</i> - objasní význam právní úpravy manželství - orientuje se v zákoně o rodině - objasní funkce rodiny a příbuzenské vztahy a tvoří rodokmen - vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny - rozpozná příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení - objasní náhradní rodinnou výchovu, adopci na dálku	Člověk a rodinný život - Rodina a manželství, zákon o rodině, role členů rodiny - Funkce rodiny - Vztahy v rodině	MKV VDO Sexuální a rodinná výchova

Vzdělávací oblast – Člověk a příroda
Předmět – Přírodopis

TERCIE

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození, chápe nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše pohlavní znaky- primární a sekundární - popíše duševní dospívání a změnu v dospělého člověka - vysvětlí antikoncepci, AIDS, věrnost, vhodnost odsunutí sexuálního startu	Rozmnožování člověka - Anatomie, fyziologie reprodukční soustavy - Choroby	EGS - Pandemie AIDS VKZ - Nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus VKZ - Sexuální dospívání a reprodukční zdraví Sexuální výchova

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - popíše a vysvětlí fylogenetický vývoj člověka - využije znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle - získané poznatky využije k sebepoznávání a k chápání zdravotních problémů členů rodiny i svých spolužáků - ozřejmí problematiku odpovědného a etického přístupu k sexualitě, orientuje se v problematice reprodukčního zdraví - vysvětlí sexualitu člověka, plánované rodičovství, antikoncepci, graviditu, faktory ovlivňující ženu v těhotenství, interrupci, sterilitu, antikoncepční metody, přirozené metody plánování rodičovství - charakterizuje vývoj člověka a posoudí faktory, které jej ovlivňují - učí se vážit ceny lidského života a zamýšlí se nad jeho smyslem - prevence, diagnostiky a léčby častých nemocí, narkomanie apod. - určí typ zranění či zdravotní komplikace, navrhne ošetření a předvede	Biologie člověka, Fylogenetický vývoj člověka Lidská plemena Orgánové soustavy člověka - Opěrná a pohybová soustava - stavba a funkce - Soustavy látkové přeměny - stavba a funkce - Zdravá výživa - Soustavy řídicí, smyslové orgány - Soustavy rozmnožovací - stavba a funkce - Sexualita člověka, plánované rodičovství, antikoncepce Ontogeneze člověka - Embryogeneze, vývoj plodu, porod - Postnatální vývoj Zdraví člověka a péče o něj - Prevence běžných nemocí, první pomoc	OSV EV - Ekologie člověka Výchova ke zdraví : - Zdravý způsob života a péče o zdraví, životní styl - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Sexuální výchova - epidemie - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

4. Korupce (ÚV)

Vzdělávací oblast – Člověk a společnost

Předmět – Občanská výchova

TERCIE

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - uvede hlavní problémy, které mohou nastat v případě nezaměstnanosti (peníze, vztahy v rodině) - popíše, jak si může poradit v případě nezaměstnanosti - popíše jak rozpozná korupci, kde se s ní může setkat	Člověk a svět práce - Trh práce - Nezaměstnanost, úřady práce - Zákoník práce	Člověk a svět práce VDO MKV OSV Korupce
Žák - rozlišuje tržní vztahy a mechanismy - uvědomuje si, co znamená sociální politika státu a její význam, co v praxi znamená státní rozpočet, k čemu jsou daně - vyloží podstatu fungování trhu	Stát a hospodářství - Ekonomické systémy, tržní mechanismy - Státní rozpočet, daňový systém - Sociální politika státu	OSV VDO Korupce

Vzdělávací oblast – Člověk a společnost

Předmět – Základy společenských věd

SEXTA

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák - objasní odlišnost mezi morálními a právními normami - uvede, jaký význam má právo pro společnost a jeho obsah	Právo - občan a právo - Pojem a význam práva - Právo a morálka - Právní a mravní normy	OSV - Morálka všedního dne Korupce
Žák - rozlišuje trestný čin a přestupek, orientuje se v právních normách - Trestní zákon, Trestní řád, vymezení podmínky trestní postizitelnosti občanů	- Trestní právo hmotné a procesní	OSV - Morálka všedního dne MV Korupce

5. Finanční gramotnost (MF)

Vzdělávací oblast – Matematika a její aplikace
Předmět – Matematika

KVARTA

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - vysvětlí základní pojmy úrokového počtu (jistina, úroková doba, úroková míra, úrok) - používá znalosti o procentech k výpočtu úroku při jednoduchém úrokování - vysvětlí pojem úvěr (půjčka) a doloží příklady z praktického života - posoudí a zhodnotí různé typy aktuálně nabízených úvěrů a půjček - vyhledává, vyhodnocuje a zpracuje data, porovnává soubory dat - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Základy finanční matematiky - Jednoduché úrokování - Úvěr - Závislosti a data	OSV - Hodnocení skupinové práce IVT - Zpracování a využívání informací Finanční gramotnost

Vzdělávací oblast – Matematika a její aplikace
Předmět – Matematika

OKTÁVA

Očekávané a školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>Žák</i> - zná souvislost mezi funkcí a posloupností - formuluje vlastnosti posloupnosti - používá vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost a využívá poznatky o posloupnostech v praktických úlohách - ovládá důkaz matematickou indukcí, diskutuje konvergenci a divergenci řady - vysvětlí pojem úvěr (půjčka) a doloží příklady z praktického života	Posloupnosti a řady - Posloupnost, určení posloupnosti rekurentně a pomocí n-tého členu - Aritmetická posloupnost, geometrická posloupnost, úlohy řešené pomocí aritmetické a geometrické posloupnosti - Nekonečná geometrická řada - Půjčky, hypotéky, spořicí účty	Finanční gramotnost